

505

సంపుటము - VI
నెం. I



20 ఏప్రిల్, 1955,
గురువారము,
(శక సం. 1917,
చైత్రం - 30).

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక
విషయ సూచిక

	పేజీ నెం.
1. సభా కార్యక్రమము	 1
2. ప్రశ్నలు - వాగ్దాత సమాధానములు.	 2
సభా కార్యక్రమము.	 22
అర్జీల సమర్పణ.	 23
5. రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో సమ్మెను గూర్చి.	 26
5. సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు.	.. 41

(తరువాయి 3వ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ
ప్రధానాధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ మహమ్మద్ ఫరూక్
ఆధ్యక్షుల పేర్లు పట్టిక	:	శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి శ్రీ ఎం. రాజయ్య శ్రీమతి వై. సీతాదేవి శ్రీ జి. అప్పలసూర్యనారాయణ శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్ శ్రీ డి. రాజగోపాల్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ సి. వెంకటేశన్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.వి.జి. కృష్ణమూర్తి
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎ.డి. భాస్కరరెడ్డి
ఆఫీసర్ ఆన్ స్పెషల్ డ్యూటీ	:	శ్రీ డి. సుబ్బివ్వాణ్యం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్. స్కెలాన్ శ్రీ బి. సుబ్బారావు శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి.వి. శర్మ శ్రీ ఎం.హెచ్. కేశవరావు శ్రీ కె. తులూనంద్సింగ్ శ్రీ అహమ్మద్ అతావుల్లా శ్రీమతి బి. అంజనేబాయి శ్రీ టి.వి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్ శ్రీ ఎన్. సువర్ణరాజు శ్రీ ఖజా మొయినుద్దీన్ శ్రీ ఇ. నరసయ్య శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్ శ్రీ పి. కాశిరాజు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(పదవ శాసనసభ)

(రెండవ సమావేశము : పందొమ్మిదవ రోజు)

గురువారము, ఏప్రిల్ 20, 1995.

సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

సభా కార్యక్రమము.

మీస్పీకర్ స్పీకర్:- కృత్యన్ నెంబర్ 284

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి (ఖైరతాబాద్):- సార్ ...మేము ఒక అడ్జర్మిమెంట్ మోషన్ ఇచ్చాం - మామిడి పండ్ల ఎగుమతి విషయం గురించి.

Mr. Speaker:- That has been rejected.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఎందుకు అలా చేయలేదు?

Mr. Speaker:- No reasons can be assigned please.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నో రీజన్ అంటే ఎట్లా సార్? ఫైబ్ శానీటరీ సర్టిఫికేట్ రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇవ్వకపోవడంవల్ల రాష్ట్ర ఆదాయం పోతున్నది.

Mr. Speaker:- You come in other form.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఎందుకు అలా చేయడం లేదో చదివి వినపించండి. మంత్రిగారు సర్టిఫికేట్ ఇవ్వకపోవడం వల్ల....

(Interruptions)

Mr. Speaker:- You please take your seat. I will read.

Adjournment Motion - given by Sri P. Janardhan Reddy and others, regarding non-issue of PIETO SANITARY CERTIFICATES by the Horticulture Department for exporting mangoes, is rejected.

Adjournment Motion - given by Sri Ch. Vidyasagara Rao and others regarding factional riots in Thathareddigaripalle,

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

in Lingala Mandal, in Cuddapah District, resulting in burning of an youngster alive on 18.4.1995, is also rejected.

Now, Question No. 284, Revenue Minister, please.

శ్రీ పి జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇక్కడ మీస్యూజ్ ఆఫ్ పవర్ ఉంది

Mr. Speaker:- Please come in other form.

శ్రీ పి జనార్దన్ రెడ్డి:- రైతుల్ని మోసం చేస్తున్నారు...

Mr. Speaker:- Once I have rejected, there is no discussion. Please take your seat.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి - *** ** ***

Mr. Speaker:- I am not allowing, except the Question Hour please. You give notice in another form. If it is important, you come in other form please. I am not allowing anything, except question-hour.

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

ముజుగూరు వద్ద సూపర్ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రం

147-

*284-సర్వశ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి (బాల్కొండ), డి ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి (మైదుకూరు), ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి (పొద్దుటూరు), కన్నా లక్ష్మినారాయణ (పెదకూరపాడు), డి నాగేందర్ (అనిఫ్ నగర్), జె.సి దీవాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) విశాఖపట్టణం, కృష్ణపట్టణం థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలకంటే చాలా ముందుగానే ముజుగూరు వద్ద 2000 మెగావాట్ల సూపర్ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని భావించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఈ ప్రాజెక్టు పనుల నిర్వహణను ఏదైనా ప్రివేటు ఏజెన్సీకి అప్పగించాలని ప్రభుత్వం యోచించుచున్నదా?

ముఖ్యమంత్రి తరఫున రెవెన్యూ, ఆర్థికశాఖల మంత్రి (శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు):- (అ) అవునండీ. కేంద్రప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అయిన మెన్సర్పి నేషనల్ థర్మల్ పవర్ కార్పొరేషను 1988లోనే ఖమ్మం జిల్లాలోని ముజుగూరు వద్ద 2000 మెగావాట్ల సామర్థ్యంగల సూపర్ థర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పాలని ఉద్దేశించింది.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- స్పీకర్ సార్, కరెంటు విషయంలో మినిస్టర్ గారు రోజుకు ఒక షాక్ ఇస్తున్నారు. 1988లో ఎన్.టి.పి.సి. వాళ్లు రెండు వేల మె వా పవర్ జనరేషన్ యూనిట్ ప్రోజెక్టును ఎన్వీసెక్ చేసిన తరువాత It is almost 8 to 9 years now Sir, in the meanwhile, recently, the Government has

*** Expunged as ordered by the chair.

also entered into MOUs with almost 23 firms. ఒక వైపున ప్రైవేట్ వాళ్లతో ఎం.ఓ.యు.ల మీద అంత తొందరగా.....

Mr. Speaker:- Please come to the point. Come to the subject.

Sri K.R. Suresh Reddy:- I am talking about the subject. It is the subject Sir. మరొక వైపున ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఈ ప్రాజెక్టు విషయంలో ఇంత డిలే కావడానికి కారణం ఏమిటి? ఎన్.టి.పి.సి వాళ్లు ఎప్పటిలాగా ఈ ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తారు? పూర్తి చేసేదాకా ఎన్.టి.పి.సి. వారికి ఇచ్చి, తరువాత ప్రైవేట్ కంపెనీకి ఏమైనా ఇస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ముఖ్యంగా వద్దే మొత్తం కోల్ విత్ పెట్టి, థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ పెట్టాలని ప్రయత్నం జరిగింది. ఈ ప్రాజెక్టు నిన్ను, మొన్న స్టార్ట్ అయింది కాదు. 1976లో మొదట అనుకోవడం జరిగింది. తరువాత 1980లో ఎన్.టి.పి.సి.కి ఇవ్వాలనే ఆలోచన వచ్చింది. 1988లో ఎన్.టి.పి.సి. వారు టెక్నికల్ క్లియరెన్స్ కోసం సెంట్రల్ ఎలక్ట్రిక్ అథారిటీ వారికి లెటర్ ఫ్రాయం జరిగింది. దానిని వారు ఇన్ ప్రిన్సిపల్ యాక్సెప్ట్ చేసిన తరువాత ముఖ్యంగా వద్దే ఎంత కోల్ ఉందో ఎన్నిమెట్ చేయడం జరిగింది. రెండు వేల మె.వాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తికి సంతృప్తరానికి 9 వేల మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు కావాలి. అయితే ముఖ్యంగా వద్దే ఉన్న బొగ్గు నిల్వలు కేవలం 30 వేల మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే. కాబట్టి ఈ బొగ్గు నిల్వలు కేవలం మూడు సంవత్సరాలకు మాత్రమే సరిపోతుంది. ఆ విధంగా ఆలోచిస్తే, ఈ ప్రాజెక్టు వయబుల్ కాదనే ఉద్దేశ్యంతోనూ, రా-మెటీరియల్ దొరకని పరిస్థితిలో ఈ ప్రాజెక్టు ఉండని చెబుతున్నాను.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వయబుల్ కాదని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. బొగ్గు నిల్వల లెక్కలన్నీ చెప్పి, వయబుల్ కాదన్నారు. వయబుల్ కాకపోతే "షెల్వ్" చేశారా? అంటే ప్రాజెక్టును పూర్తిగా వదలుకున్నారా? లేదా, జపాన్ ఆర్థిక సంస్థ అయిన ఓ.ఇ.సి. ద్వారా ఏ.పి.ఎస్.ఇ.టి.కి. యజం ఇచ్చి, ఈ ప్రాజెక్టును మొదలు పెట్టే దానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నట్లు ఒక ఇన్ ఫర్మేషన్ ఉంది. అది వాస్తవమా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, వారు చెప్పినట్లుగా జపాన్ ఎయిడ్తో ఈ ప్రాజెక్టును చేపట్టడం అన్నది వాస్తవం కాదు. అది కన్సెడరేషన్లో కూడ లేదు. ఇంతకుమునుపు సురేశ్ రెడ్డిగారు కూడ ఎన్.టి.పి.సి.కి ఇవ్వడంలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యతిరేకంగా ఉందని కూడ చెప్పారు. అది కూడ వాస్తవం కాదు. ఎన్.టి.పి.సి. ఎన్ని ప్రాజెక్టులు తీసుకొన్నా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం నిర్ధారంగా ఉంది. అందుకే విశాఖ పట్టణం వద్ద 500 మె.వా. x 2 అంటే మొత్తం 1000 మె.వా. యూనిట్, హైదరాబాద్లో 650 మె.వాట్ల యూనిట్లను అప్పజెప్పుడం జరిగింది. వాటిని వెంటనే స్టార్ట్ చేయమని చెప్పింది, అది ప్రాసెస్లో ఉందని కూడ చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఖమ్మం జిల్లాలో ఉంది. దీనికి అవసరమైనటువంటి భూమిని కూడ సేకరించడం జరిగింది. సేకరించిన మాట

నిజమేనా, అది ఒకటి. రెండవది, గోదావరి బెల్ట్ పొడుగున కొన్ని వందల సంవత్సరాలకు సరిపడ కోల్ ఉందని ఒక నిపుణుల సంఘం అంచనా. దాని ప్రక్కనే ఉన్న చర్ల ప్లాంతంతోనూ అదే విధంగా ముణుగురు సమీపాన వరంగల్ జిల్లాలో కూడ ఒక కోల్ మైన్ ను కనుక్కోవడం జరిగింది. అది ఓపెన్-కాస్ట్ మైనింగ్. లోపల తవ్వకుండానే, పైనబొగ్గు దొరుకుతుంది. అందువల్ల ఇది అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రాజెక్టు కాబట్టి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చిస్తే ప్రాజెక్టును ప్రారంభించడానికి అవకాశం ఉంది. కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకొని, కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుపుతుందా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను ఇంతకుమునుపే చెప్పాను. ముణుగురు వద్ద కేవలం 30 వేల మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు మాత్రమే ఉంది అని నిపుణులు అంచనా వేశారు. అందువల్ల ఈ ప్రాజెక్టును డ్రాప్ చేయడం జరిగింది. తరువాత ఇంతవరకు లాండ్ ఎక్స్ యిర్ చేయలేదు. హేరనడం వాస్తవం కాదు. కోల్ లింకేజీ కావాలన్నా, దానికి సంబంధించిన అనుమతి కోల్ ఇండియా అథారిటీ వారు ఇవ్వాలి. దానికోసం కూడ ప్రయత్నం చేస్తాం. ఏది ఏమైనా ఇక్కడ మాత్రం కోల్ లేదని మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెండు వేల మె.వాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తికి సరిపడ బొగ్గు సరఫరా లేదని డ్రాప్ చేశామని చెప్పారు. రెండు వేలకు సాధ్యం కాకపోతే దానిని ఏ 300, 400, 500 మె.వాట్లకు తగ్గించి, ప్రారంభించవచ్చు కదా! ఆ విధంగా సామర్థ్యాన్ని తగ్గించి, ప్రాజెక్టును మొదలుపెట్టేందుకు ఇప్పటికైనా మన ప్రభుత్వం కేంద్రప్రభుత్వంతో సంప్రదించి, విద్యుత్ కొరతను తీర్చేందుకు చొరవ తీసుకొంటుందా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- విరల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఎకనామిక్ గా బొగ్గు తీయాలంటే 7 వేల మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గును మాత్రమే తీయడానికి అవకాశం ఉంది. ఆ రేషియోలో మనం ఆలోచిస్తే, ప్రతి రోజు 30 మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు కావాలి. ఆ 30 మెట్రిక్ టన్నుల బొగ్గు నుపయోగిస్తే, మనకు వచ్చేది కేవలం 60 మె.వా. విద్యుత్ మాత్రమే.

శ్రీ సిపాచ్. విరల్ రెడ్డి:- పోనీ ఆ 60 మెగావాట్ల విద్యుత్ అయినా మంచిదే కదా!

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఓ.కే. దానిని కూడ ఎగ్జామిన్ చేస్తాం.

౪.40 | శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు(కొత్తగూడెం):- మంత్రిగారు 60 మెగావాట్లకు అనుకూలంగా ఉన్న ప్రాంతాన్ని చూపారు. అది కరెక్టు కాదు. 1986వ సంవత్సరంలోనే అక్కడ స్కలెకరెజ్ వేశారు. 20-25 లక్షల ఖర్చుతో షెడ్యూలు వేశారు. దగ్గరలో గోదావరి నేరు, కోల్ కూడా అందు బాటులో ఉంది. వరంగల్లు వరకూ కోల్ ఉంది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తర్వాతవారు కావాలనే దానిని పట్టించుకోలేదు. ఇప్పటికైనా, అక్కడ నేరు, కోల్, స్కెట పున్నందువల్ల ప్రాజెక్టు ఎందుకు టేకప్ చేయడంలేదు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అక్కడకోల్ వుందని అనుమానం ఉంది. రీ ఎగ్జామిన్ చేస్తాము. ఎగ్జామిన్ చేయించి నిజంగా అక్కడ కోల్ వుంటే తప్పకుండా ఈ ప్రాజెక్టు రావడానికి కృషి చేస్తాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మనకు వ్యాడల్ ప్రాజెక్టులు కట్టుకునే అవకాశం లేదు. ఉన్నదానిలో థర్మల్ స్టేషన్స్ తప్ప మార్గం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం వేటిని నిర్మించే అవకాశం ఉంది. చెర్ల ప్రాంతంలో 100 సంవత్సరాలకు సరిపడా కోల్ ఉంది. వ్యాడల్ స్టేషన్ను కట్టుకునే పరిస్థితి లేదు. థర్మల్ మీదనే ఆధారపడాలి. గత రెండు సంవత్సరాలనుంచి రాష్ట్రప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నామని చెబుతోంది. దానిని పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. రీ ఎక్జామేస్ చేయిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రికల్):- జనరల్గా ప్రజలలో ఒక అభిప్రాయం ఉంది. కొత్తగూడెం థర్మల్ స్టేషను తర్వాత దాని అభివృద్ధి గురించి పెద్దగా చర్యలు తీసుకోలేదనే భావం ప్రజలలో ఉంది. సింగరేణి కాలన్ దీనికి దగ్గర. మజుగూరు, చెర్ల వద్ద ఉన్న బొగ్గును తీసుకుని, అది చాలకపోతే తాల్చూరు నుంచి, అలాగే జపాను నుంచి తీసుకోవచ్చును. ఇతర దేశాల నుంచి లీంకేజీ యిస్తున్నప్పుడు, తక్కువ అయినా యితర ప్రాంతాలనుంచి తీసుకుని, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ద్వారా డిలెవరున్న యిష్యూవేసి అయినా రాష్ట్ర రంగంలో ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏ ప్రాజెక్టు పెట్టాలన్నా కోల్ ఇండియా ద్వారా కోల్ లింకేజీ తీసుకోవాలి. అడిషనల్ ప్రాజెక్టుకి లింకేజీ అడుగుతున్నాం. వాటికోసం ప్రయత్నిస్తున్నాం.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- కేవలం మజుగూరులో ఉన్న కోల్ను మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకుని దీనికి సెర్వీ చేస్తామంటున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో మొత్తం కోల్ ఎంత ఉంది? కన్సాలిడేటెడ్గా ప్రాజెక్టుకు ఉపయోగించాలి కదా? కేవలం మజుగూరునే తీసుకోవడం న్యాయం కాదు. తర్వాత, విశాఖపట్నంలోను, వ్యాదరాబాదులోను కూడా ఎస్.బి.పి.సి. వాళ్లు యాక్సెస్ చేశామంటున్నారు. వాటి వివరాలు, పొడకన్ను జరిగిందా తెలియ జేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు, ఏ యూనిట్ స్థాల్లు చేయాలన్నా కోల్ ఇండియా లింకేజీ కావాలి. వ్యాదరాబాదుకు ట్రై చేస్తున్నారు. వైజాగ్కు యింతకు ముందు ఉన్నందువల్ల తాల్చూరునుంచి వచ్చే అవకాశం ఉంది. అడిషనల్ ప్రాజెక్టు కొరకు లింకేజీ నిమిత్తం ట్రై చేస్తున్నాము. ముద్దూరుకు లింకేజీ ఉంది. మన రాష్ట్రానికి మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకలో వారు సప్లై చేస్తున్నారు. తాల్చూరు ద్వారా యిస్తున్నారు. దీనివల్ల ట్రాన్స్మిషన్ లోషను కాను ఎక్కువ అవుతుంది. మాగ్నీటం డెవర్లు చేస్తున్నారు. ఇంకా ఎక్స్ పోర్ట్ చేస్తేనే తప్ప మనం డెవలప్ చేసుకోవడానికి లేదు. ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది.

మత్స్యకారుల గామాలు

148-

*442-శ్రీ బద్వం బాల్ రెడ్డి (కార్వాన్):- పశుసంవర్ధన, మత్స్యగారముల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్ర కోస్టాల్ టెరం వెంట ఇప్పుడు ఉన్న మత్స్యకారుల గామాలు, శివారు గామాల సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) చాలామంది మత్స్యకారులకు యాంత్రిక పడవలు, స్కెలాను వలలు వంటి ఆధునిక సాధన సానుగ్గిలేని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) ఆధునిక పద్ధతులలో చేపలవేట పరిశ్రమను అభివృద్ధి చేసేందుకుగాను జాతీయ సహకారాభివృద్ధి సంస్థ (ఎన్.సి.డి.సి.) యొక్క ఆర్థిక సహాయంతో పథకాలను ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిందా;

(ఈ) అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలేమి?

పశుసంవర్ధన, పాడిపరిశ్రమ, మత్స్య పరిశ్రమ శాఖామంత్రి (శ్రీ పి. రామారావు):-

(అ) రాష్ట్రంలోని కోస్టాల్ టెరం వెంటిది ప్రస్తుతం 170 మత్స్యకారుల గామాలు 416 శివారు ఉన్నాయి.

(ఆ) మొత్తం మేద, అనేకమంది మత్స్యకారుల వద్ద స్కెలాను వలలున్నాయి. వారిలో కొంతమంది దగ్గర వీనిధ పథకాల క్రింద సరఫరా చేసిన యాంత్రిక పడవలున్నాయి.

(ఇ) అవువండీ.

(ఈ) 5 జిల్లాలలోనీ, అంటే ప్రకాశం, నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా, విశాఖ పట్నం జిల్లాలలోనీ మొత్తం 72 మత్స్యకారుల సహకార సంఘాల ప్రయోజనంకోసం, జాతీయ సహకార అభివృద్ధి సంస్థ సహాయంతో మొత్తం రూ. 24 లక్షల వ్యయంతో ఐ.ఎం.ఎఫ్.పి. 1వ దశ, ఐ.ఎం.ఎఫ్.సి. 2వ దశ అనే రెండు పథకాలను చేపట్టడం జరిగింది. ఈ పథకాలు ఆంధ్రప్రదేశ్ మత్స్యకారుల సహకార సంఘాల సమాఖ్య లిమిటెడ్ ద్వారా అమలు జరుగుతున్నాయి. 56 మత్స్యకారుల సహకార సంఘాలకు గోదాముల నిమిత్తం, చేప విత్తనం, స్కెలాను వలలు మొదలైన వాటిని కొనుగోలు చేయడానికి రూ. 93.00 లక్షల విలువగల పాటా మూలధన సహాయం, సబ్సిడీ, రుణం సమకూర్చడం అనే రెండు పథకాలను ఈ శాఖ 1వ దశలో అమలుపరచడం కూడ జరిగింది.

శ్రీ బద్వం బాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో ఉన్న మత్స్యకారులకు ఈ సహకార సంఘాల నుంచి లోన్ను యిస్తున్నారు. మత్స్యకారులు వేటాడిన చేపలను ఈ సహకార సంఘాలు అమ్ముతున్నప్పుడు లాభం వస్తోందా? నష్టం వస్తోందా? ఎంతసేపూ జాతీయ సహకారసంఘాల గురించే చెప్పారు. ఈ సహకార సంఘాలలో నష్టాలకు గురవు తున్నప్పుడు కార్మికులను తేసివేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోంది. దీనిని విరమించుకుంటారా? కార్పొరేషనును మూసివేయడానికి గాని ప్రయత్నిస్తున్నారా?

శ్రీ పి. రామారావు:- ఈ యొక్క యాక్విజిటేషన్ ఫిషరీస్ కార్పొరేషను ఏపడు తోందని అంటున్నారు. కార్పొరేషనుకు ఫెడరేషను యాక్విజిటేషన్ కు ఎలాంటి సంబంధం లేదు.

శ్రీ టి. సత్యలింగనాయకర్ (సంపర):- ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిషరీస్ కోఆపరేటివ్ ఫెడరేషన్ సభ్యుల చేసిన నెలూను బొట్టు, గాస్ బొట్టు, పక్కాశం జిల్లాలోను, నెల్లూరు జిల్లాలోను నొస్కేటలకు సభ్యుల చేసినవి యితరులకు అమ్ముకున్నారా? ఇదా వాస్తవమేనా? దానివల్ల ఫెడరేషను నష్టాలతో వున్న మాట వాస్తవమా? ఇంతకు ముందు 20 శాతం సబ్సిడీ యిచ్చేవారు. నెలూన్, ఫ్లెబరు బొట్టు కొనుక్కోడానికి యిచ్చే ఈ సబ్సిడీని తీసివేశారు. భవిష్యత్తులో సభ్యుల చేసేవాటికి సబ్సిడీ యిచ్చి, ఫిషరీమెన్ నొస్కేటలు, మత్స్యకారులకు యిచ్చే సబ్సిడీని కొనసాగిస్తారా?

8-50 శ్రీ పి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఫెడరేషన్ ద్వారా బొట్టు వొందినవారు తిరిగి ఉ. అమ్ముకుంటున్నట్లు మాకు ఎటువంటి సమాచారం రాలేదు. మా దృష్టికివస్తే, దాని పైన సర్వేన చర్య తీసుకుంటాము. ఇకపోతే ఫెడరేషన్ ఏమంత నష్టాలతో లేదు. ఇవన్నీ దాదాపు ఎస్.టి.డి.సి. ద్వారా తీసుకున్న రుణాలు 75 శాతం వరకు రికలెక్ట్ చేసుకున్నాము. ఎక్కువ శాతం తిరిగి కడుతున్నారు. అందువలన పెద్ద నష్టం ఏమీ లేదని తెలియ జేస్తున్నాను. సబ్సిడీ విషయానికి వస్తే గతంలో 20 శాతం సబ్సిడీ వుంటే, ప్రస్తుతం 25 శాతం సబ్సిడీ ఇస్తున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్ పల్లి):- అధ్యక్షా, నెల్లూరు, గుంటూరు, పక్కాశం, విశాఖపట్నం, పరిసర ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం ఇచ్చే సహాయం ఒకవైపు ఇస్తూనే, మరొకవైపు రొయ్యల చెరువులకు పెట్టుబడిదారులకు పర్మిషన్ ఇవ్వడంవలన, మత్స్యకారులకు ఇచ్చే రుణసౌకర్యం నీరుపయోగం కావడమే కాకుండా, కొన్ని వందల గ్రామాలలో వున్న ఫిషరీమెన్ కు నష్టం వాటిల్లుతోంది. వేళ్లు ఆ ప్రాంతం నుండి తరలి పోతున్నారనేది వాస్తవమా? రెండవది ఎక్కడయితే ఫిషరీమెన్ చేపలు పట్టుకుంటున్నారో అక్కడ రొయ్యల చెరువులు వేసినవాల్లు రొయ్యలు మాత్రమే తీసుకొని మిగిలిన చేపలను వదిలివేయడం వలన అవి చనిపోయినందున ఎకలాజికల్ గా వాతావరణ కాలుష్యం ఏర్పడు తున్నది. దానికి ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు ఏమిటి? ఫిషరీమెన్ హక్కులను పరిరక్షించడానికి ఏవిధమయిన చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? కాలుష్యాన్ని అరికట్టడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామారావు:- అధ్యక్షా, పెద్దలు విద్యాసాగరరావుగారికి మేధావూ తెలియ జేసేది ఏమిటంటే, రొయ్యలపెంపకానికి కొంతమంది ఎంటరిప్రెన్యూర్స్ కు ల్యాండ్ ఎలాబ్ చేసినందువలన ఫిషరీమెన్ కు ఎటువంటి నష్టము కలుగలేదు. వారికి సంబంధించిన పథకాలు వారు సక్రమంగానే వినయోగించుకుంటున్నారు. అధికారులు వాటిని చిత్తశుద్ధితో అమలు చేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ ల్యాండ్ ఎలాబ్ మెంట్ గత ప్రభుత్వ హయాంలో జరిగిన మాట వాస్తవం. దీనిని రెగ్యులర్ చేయడానికి, ఈ ఎంక్లోజుర్ మెంట్స్ ను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం నేరీయస్ గా దీనిమీద ఆలోచిస్తున్నది. హిల్టాషన్ సమస్యను కంబోజ్ చేయ డానికి ఒక యాక్టును తీసుకురాబోతున్నామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య (ఇందుర్తి):- అధ్యక్షా, ఈ ఫెడరేషన్‌లో, రాయలసీమ, తెలంగాణ ప్రాంతాలలో ఎన్ని సహకార సంఘాలు ఉన్నాయి? ఆ సహకార సంఘాలలో చెరువులు, కుంటలు, వర్షాలు లేక ఎండిపోయి మత్స్యపరిశ్రమ మూలపడే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. దీనిని అభివృద్ధి చేయడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఈ చెరువులు కుంటలలో వేసిన ప్లాన్, వేపిల్లులు వనిపోకుండా రక్షింపడానికి, వాటిలో నీరు వదిలిపెట్టడానికి తీసుకున్న చర్యలు సెలవిస్తారా?

శ్రీ పి. రామారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు దీనికి సంబంధించి సెపరేట్ గా ప్రశ్నవస్తే సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- అధ్యక్షా, లేకుంటే సమాచారం తెప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సెపరేట్ క్వశ్చన్ వేయండి.

శ్రీ డి. అచ్యుతరామయ్య (ఇద్దాపురం):- అధ్యక్షా, తీరప్రాంతాలలో, ముఖ్యంగా సరిహద్దు ప్రాంతాలవద్ద మత్స్యకారులు ఒడిస్సా, వెస్ట్ బెంగాల్ నుండి మరబోట్లలో వచ్చి చేపలు పెట్టుకొని వెళుతున్నారు. దీనివలన ఇక్కడ ఉన్న మత్స్యకారులు నష్టపోతున్నారు. దీనిని అపడానికి అవకాశం ఉందా? ఇంకొకటి, మత్స్యకారుల గ్రామాలకు రోడ్లు లేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దీనికి ఏమయినా గ్రాంటులు ఇచ్చి మత్స్యకారుల గ్రామాలకు రోడ్లు వేస్తారా అని మేధావూ అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఇతర రాష్ట్రాలనుండి మరబోట్లలో వచ్చి చేపలు పట్టుకోవడం వలన మన సంప్రదాయ మత్స్యకారులు నష్టపోవడం గురించి ఇదివరలో చర్చించడం జరిగింది. దీనిని కంట్రోల్ చేయడం కోసం మెర్సెస్ ఫిషరీస్ రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ తీసుకురాబోతున్నాము. ఇందులో ఉన్న పోలిషింగ్స్ పమిటంటే, వాటర్ ఫిషింగ్ డేయాలంటే వారు ఇక్కడ రిజిస్టర్డ్ సౌస్టేబుల్ అయివుండాలి. యాల్స్ ను అఫిగమింపినట్లయితే చట్ట బద్ధమయిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. మత్స్యకారుల గ్రామాలకు లింక్ రోడ్స్ పొందే ది చేయడంకోసం, బీర్లెస్ లాగాటి సౌకర్యాలు కల్పించడం కోసం 32 కోట్ల ఎస్.ఐ.ఎస్.తో వరల్డ్ బ్యాంక్ కు ప్రోపోజల్స్ సబ్మిట్ చేయడం జరిగింది. అది వరల్డ్ బ్యాంక్ కన్సిడరేషన్ లో ఉంది.

పామ్ ఆయిల్ తోటలు

149-

*547-(ఎమ్)-సర్వశ్రీ విడతల్ల రామ్ భూపాల్ రెడ్డి (గిద్దలూరు):- ముక్కు కాశిరెడ్డి (కనిగిరి), జంకె వెంకటరెడ్డి (మార్కాపూర్):- వ్యవసాయ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ కింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం పామ్ ఆయిల్ తోటలు (పామోలివ్) ఉన్న ప్రాంతం ఎంత; పెంపకందార్లకు ప్రభుత్వం అందజేస్తున్న రాయితీలు ఏవి?

(ఆ) సదరు తోటలను పెంతుతున్న ప్రాంతాలలో నూనె తీయు యూనిట్లను సెలకొల్పే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(ఇ) అయినచో ప్రభుత్వం వారికి కల్పించే రాయితీల స్వభావం ఏమిటి;

(ఈ) ఎస్.సి.లకు, ఎస్.టి.లకు ఏవైనా ప్రత్యేక ప్రోత్సాహకాలను ఇస్తారా?

వ్యవసాయం, తోటల పెంపకం, పట్టు పరిశ్రమల శాఖమంత్రి తరఫున ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు):- (అ) ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో 9400 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో పామాయిలు తోటలు పెంతుతున్నారు. పామాయిలు రైతులకు ప్రభుత్వం ఈ క్రింది రాయితీలను ఇస్తున్నది:

(i) కాపుకవచ్చే 4 సంవత్సరాలకాలంలో హెక్టారుకు ఒక్కొక్కటి రూ.12,500/-ల చొప్పున రైతులకు సాగుబడి సబ్సిడీ సమకూర్చడం జరుగుతుంది. 6 హెక్టార్ల గరిష్ఠ విస్తీర్ణం మేరకు ప్రతి పామాయిలు రైతు కుటుంబానికి రూ.75,000/-ల గరిష్ఠ సబ్సిడీ లభిస్తుంది.

(ii) హెక్టారుకు రూ.3,750/-ల గరిష్ఠ పరిమితికి లోబడి, సస్యసామగ్రికయ్యే ఖర్చులో 75 శాతం మొత్తం సస్యసామగ్రి సబ్సిడీగా ఉంటుంది. సస్యసామగ్రి సబ్సిడీకి విస్తీర్ణం విషయంలో ఎలాంటి గరిష్ఠ పరిమితి ఉండదు.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) కంపెనీలకు ఎలాంటి రాయితీలను సమకూర్చలేదు.

(ఈ) లేదండీ.

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 9,600 హెక్టార్లలో పామాయిల్ తోటలు వున్నాయని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఈ తోటలు వేసిన రైతులకు చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకే సబ్సిడీ ఉందా? ఎటవంటి వివక్షనా లేకుండా అందరికీ ఈ సబ్సిడీ ఇస్తున్నారా?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, చిన్నకారు రైతులకు గానీ, పెద్ద రైతులకు గానీ అందరికీ ఉంది.

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పామాయిల్ తోటలు వేసే చోట్ల ముందే కర్మాగారాలు అక్కడ ప్రోత్సేషన్ చేస్తున్నారా? లేకపోతే వేసిన తరువాత ట్రిమ్ ఉండదు. పండించిన రైతులు, ఈ పంట దగ్గర పెట్టుకొని, కర్మాగారాలు నిర్మించాలంటే నూనె దిగుబడి తగ్గుతుంది. సబ్సిడీకి కూడా అస్కారం ఉండదు. నా నియోజకవర్గంలో ఈ పామాయిల్ తోటలు వేసి రెండు మూడు నెలలు అయింది. ఈ రైతులను అదుకొడానికి కర్మాగారం సెలకొల్పే అభిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఉందా అని మేధ్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమ నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఎ.పి.అయిల్ పాష్ రెగ్యులేషన్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ అండ్ ప్రొసెసింగ్ యాక్ట్, 1993 ప్రకారం ఇప్పటికే 9 జిల్లాలలో 21 కంపెనీలకు ఏరియా కూడా డిమార్క్ చేసి అవ్వడం జరిగింది. ఒక్క ప్రకాశం జిల్లాలోనే ఏ కంపెనీకి ఇంకా ఇంటిమేట్ చేయలేదు. ఇప్పుడే వేళారు కాబట్టి ఇంకా నాలుగొండ్రుకు పంటకు వస్తుంది. అక్కడ ఉన్న ఈ ఫ్యాక్టరీలను పరిశీలించి ఏదో ఒక కంపెనీకి సెలెక్ట్ చేయడం జరుగుతుంది.

ఇరగవరం పి.ఎ.సి.లో దుర్వినియోగం

150-

*268-సర్వశ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ), సిపాచ్ విరల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్), వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం, సహకారం, సంపూర్ణ మద్యనిషేధ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయము తెలిపెదరా:

(అ) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఇరగవరం మండలం, ఇరగవరం గ్రామంలోని ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘం అధ్యక్షుడు, అధికారులు 8 లక్షల మొత్తాన్ని దుర్వినియోగం చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ సంఘపు కొత్త అధ్యక్షునికీ, 1993వ సంవత్సరపు నగదు (కాష్) పుస్తకం, రసీదు పుస్తకం, మినిట్యు పుస్తకాలను అందజేయని విషయం కూడ వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమి?

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్షేమం, సహకారం, సంపూర్ణ మద్యనిషేధ శాఖమంత్రి, (శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్):- (అ) అవునండీ, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, ఇరగవరం లోని ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘంలో 5 లక్షల 83 వేల 3 వందల 33 రూపాయల పైన 52 పైసల మొత్తం దుర్వినియోగం జరిగినట్లు కనుగొనడమయింది.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) ఈ మొత్తాన్ని రాబట్టేందుకు సివిలు వర్య ప్రారంభించడం జరిగింది. కానీ, కోర్టుల నుంచి స్టే ఉత్తర్వులను వార్డు పొందినందువల్ల, దానిని ఖరారు చేయడం జరగలేదు. ఉద్యోగులపై క్రిమినల్ చర్య, క్రమశిక్షణా చర్యలను ప్రారంభించడం జరిగింది. అవి కొనసాగుతున్నాయి.

9.00 | శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానంలో సుమారు రు. 6.00 లక్షలు దుర్వినియోగం అయిందని అంటున్నారు. నేను వేసిన ప్రశ్నలో రు. 8.00 లక్షలని అన్నాను. ఇప్పుడు ప్రస్తుతం నాకు తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే 6 లక్షలూ కాదు. 8 లక్షలూ కాదు. రు. 25.00 లక్షలు వరకు దుర్వినియోగం అయిందని, ఇంక రెండవది, పాత పెన్సిడెంటుగారు క్యాష్ పుస్తకాలు ఎత్తుకుపోయారని,

(3) క్రిమినల్ చర్యలు ప్రారంభించామంటున్నారు. ఇంతవరకు ఎటువంటి నోటీసు ఇవ్వలేదు. అతనిని అరెస్టు చేయడానికి ఎటువంటి కార్యక్రమాలూ జరుగలేదు. ఇది నా నియోజకవర్గంలోని ప్రధానమైన సమస్య. కనుక ఇటువంటి దుర్వినియోగ సమస్యలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినప్పుడు అడిట్ చేసినవారు ఎందుకు ఈ తప్పు జేశారు? ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాకపోయినందుకు అడిట్ మీద చర్య తీసుకున్నారా? దుర్వినియోగం చేసిన సెక్రటరీ గానీ, ప్రెసిడెంటు మీద గానీ ఈ విషయంలో స్పష్టమైన ఇవ్వడం చేరు, వారి ఆస్తులు ఎలాంటి చేయాలి. వేళ్లకు ఆస్తులు ఉన్నాయి.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు అడిగినట్లుగా ఈ సొసైటీలో ఒక మిస్ అప్రాప్రియేషను జరిగిన మాట వాస్తవమే. అందులో అడిటర్ షిప్ కానీ, ఇతర అధికారులపైన కానీ సరియైన చర్య తీసుకోలేదని చెప్పి మేము భావిస్తున్నాము. ఎందుకంటే, ఇక్కడ ఎంత ఘోరంగా చేశారంటే, క్యాష్ బ్యాలన్స్ రెడ్యూస్డ్ బ్లౌ రాంగ్ బోటర్స్. అది కూడా కంప్యూటర్ ఉందని చెప్పి అడిటర్ సర్టిఫై చేశారు. కనుక అడిటర్ పై చర్య తీసుకోవాలి. వారు తీసుకోలేదు. కాబట్టి అడిటర్ ను ఇమ్మెడియట్ గా సస్పెండ్ చేయమని చెప్పాము. క్రిమినల్ యాక్షన్ పరిధిలోకి అతనిని కూడా తీసుకోమని చెప్పాము.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి:- అయ్యా, ఆ అధ్యక్షుని పేరు చెబుతారా? ఆ అధ్యక్షుడు ఏ రాజకీయ పార్టీకి చెందినవాడు. (2) ఇంత పెద్ద ఎత్తున అవకాశవంతులు, అవినీతి జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వం ఏదో మామూలు క్రిమినల్ కేసులు పెట్టామని అంటున్నారు కాబట్టి మీద్యారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. వెంటనే సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పజెప్పి అరెస్టు చేయించేందుకు మంత్రిగారు ఒప్పుకుంటారా?

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఎక్స్ ప్రెసిడెంట్ గారి పేరు బొక్కా భాస్కరరావు. ఇంక రాజకీయ పార్టీ అంటే కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో ఏ రాజకీయ పార్టీయో తెలియదు కనుక

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి:- ఇదేమిటండీ. . .

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెడీమెట్ ఇన్ ఫర్మేషన్ లేదండీ. కోఆపరేటివ్ ఎలక్షన్స్ పార్టీ మీద జరగవు.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి:- పార్టీ చెప్పడానికి మీరు ఎందుకు భయపడాలి.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఇంగులో భయపడేది లేదు. ఒక్కటి మాత్రం మేము స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాము. గత ప్రభుత్వ కాలంలో ఈ మిస్ అప్రాప్రియేషన్ జరిగింది చాలా స్లోగా దీంట్లో వారు పొన్నేడి అయ్యారు. దీంట్లో మిస్ అప్రాప్రియేషన్ చాలా ఉందని మాకు అనుమానంగా ఉంది. అతను బుక్స్ ఇవ్వకపోతే, పోలీసు కంప్లయింట్లు ఇచ్చాము. ఇప్పీనా కూడా అతను బుక్స్ హ్యాండింగు చేయలేదు, మొన్ననే క్రొత్తగా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రెండవ సెలలోనే యాక్షన్ వారిపై మూవ్ చేయడం జరిగింది. మిస్ అప్రాప్రియేషన్ ఎక్కువగా జరిగి ఉంటుందని మాకు అనుమానంగా ఉంది.

గౌరవసభ్యులు కోరినట్లుగా తప్పనిసరిగా సి.బి.సి.ఐ.డి.కి రిఫర్ చేయడానికి మాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. వీరభద్రయ్య:- అరెస్టు చేయడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వండి.

శ్రీ డి. దేవేందర్ గౌడ్:- మేము క్రిమినల్ యాక్షన్ తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. మేము పోలీసు కంప్లయింట్లు ఇబ్బాము. క్రిమినల్ కేసులు బుక్ చేశాము. సి.బి.సి.ఐ.డి.కి కూడా ఫేము ఇస్తాము.

కందుకూరు, కొండేపి ప్రాంతాలకు నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువ
రెండవదశను పొడిగింపుట.

151-

*547(3)-సర్వశ్రీ దీపి శివరామ్ (కందుకూరు), ముక్కు కాశిరెడ్డి - ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) కందుకూరు, కొండేపి నియోజకవర్గాలకు నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువ రెండవదశను పొడిగించడానికి అవకాశంలేని విషయం వాస్తవమేవా;

(ఆ) కొలుత నాగార్జునసాగర్ కుడికాలువ రెండవదశలో వేర్పి ఉన్న కందుకూరు, కొండేపి నియోజకవర్గాల ఆయకట్టును వెలిగొండ ప్రాజెక్టులో చేర్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(ఇ) అయినచో, ధీర్ఘకాలంగా కరువుపీడిత ప్రాంతాలైన కందుకూరు, కొండేపి నియోజకవర్గాలకు ప్రభుత్వం ఏ విధంగా సహాయపడటానికి సంకల్పిస్తోంది?

ముఖ్యమంత్రి తరపున మధ్యతరహా మరియు పన్నతరహా నేతృత్వ మంత్రి (డా. ఎం. పెదరత్నయ్య):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) వెలిగొండ ప్రాజెక్టు యొక్క జల సంబంధమయిన ఆర్థిక సంబంధమయిన విషయాలు పరిశీలనలో ఉన్నాయి. ఈ విషయాలను అధ్యయనం చేసిన తరువాత మాత్రమే నిర్ణీతమయిన ఆయకట్టును ఖరారుచేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. శివరాం:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. అనావృష్టి కరువుపీడిత ప్రాంతమైన ఒంగోలు జిల్లాలోని కందుకూరు, కొండేపి నియోజకవర్గాలు రెండింటిలో మొట్టమొదట నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ ఆయకట్టులో చేర్చారు. తరువాత ఇప్పుడు ఫస్ట్ ఫేజ్లోనూ, పెకండ్ ఫేజ్లోనూ కొలిగించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. మంత్రిగారిని నేను అడిగింది ఇది ఎలా జరిగింది? మొట్టమొదట, ఈ ప్రాంతానికి ఇవాసని ఒరిగినట్లైతే ప్లాన్లో ఉంది. ఎందుకు ఎక్స్క్లూడ్ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- మొదట అనుకున్న విధంగా 18-59 ఎకరాల ఎకరాలు రెండవ ఫేజ్లో ఎస్.ఎస్.పి. రైట్ కెనాల్ క్రింద సాగులోకి తీసుకురావాలన్న ఉద్దేశ్యంతో

ఎస్సీమేట్స్ వెయడం జరిగింది. తరువాత, ఈ కానుమూరు, కావలి కినార్స్ క్రింద 1,78,000 ఎకరాలు ఈ పరిధిలోకి వచ్చేది సామశిల ప్రాజెక్టులో కలిసినందువల్ల మిగిలిన 16.71 లక్షల ఎకరాలు ఈ 2వ ఫేజీలో చెపట్టాలని నిర్ణయం చేస్తే, తరువాత బహువత్ అవార్డు ప్రకారం ఈ రైట్ కనాల్ కు 132 టి.ఎం.సి.ల నేరు ఎలాబ్ చేసినందువల్ల 126 కి.మీ.వరకు ఆ 132 టి.ఎం.సి.ల నేరు వినయిగింపుకోడానికి వీలు అవడంవల్ల దానిని 11.42 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకురావడం జరిగింది. అందువల్ల ఫేజీ-11 ఎక్స్ క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. వాటర్ ఎమెలబిలిటీ లేనందువల్ల.

శ్రీ ముక్కు కాశిరెడ్డి:- సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ కరువు పీడిత ప్రాంతాలైన పుదిరి, కలిగిరి, కందుకూరు, కొండపి ప్రాంతాలను ఆదుకోవడానికి కోస్సా కమిటీనివేదిక ప్రకారమే నాగార్జునసాగర్ అనేది రూపొందించడం జరిగింది. అటువంటి అనావృష్టి పీడిత ప్రాంతాలను గత ప్రభుత్వాలు నిర్లక్ష్యం చేయడం జరిగింది. కాబట్టి వెలగొండ ప్రాజెక్టు తక్షణం అమలులోకి వస్తేనే ఆ ప్రాంతాలకు న్యాయం జరుగుతుంది. ఈ ప్రాంతంనుంచి దాదాపు ఇండియా మొత్తానికి మైగ్రేషన్ ఉంది. ప్రతి 10 సం.కు జరిగే సెన్సస్ లో జనాభా పెరుగుదల సహజం కాని ఈ ప్రాంతంలో జనాభా తగ్గుతుంది. కనుక వెలగొండ ప్రాజెక్టు రు.975.00 కోట్లతో అంచనా తయారైంది. ఆ విషయంలో మంత్రిగారు ఏమీ చెబుతారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

9.10 | డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- 45.3 టి.ఎం.సి. సరఫ్ఫస్ వాటర్ నుండి 4,30,000 ఊ. ఎకరాలు సాగులోకి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో డిజైన్ చేయబడుతోంది. దానికి మళ్ళీ కొన్ని మార్పులు చేర్పులతో ఇంకా కొంత ప్రాంతాన్ని సాగులోకి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇన్వెస్టిగేషన్ స్పెషిల్ ఉంది.

శ్రీ చప్పిడే వెంగయ్య (కంభం):- అధ్యక్షా, 1970 సంవత్సరంలో అనాడు కొత్త జిల్లా ఏర్పాటు చేసేప్పుడు అప్పటి ప్రభుత్వం కందుకూరు, కొండపి ఇతర ప్రాంతాలన్నీ ఆ జిల్లాలో చేర్చి పరిపాలన చేస్తామని నాగార్జునసాగర్ నీటివారా ఇదంతా అవుతుందని హామీ ఇచ్చారు. తేరాచూస్తే ఈ కొండపి, కందుకూరు ప్రాంతాలకు నేరు ఇవ్వలేదు. అనాడు ప్లాన్ లో ఉన్న భూములన్నీ తొలగించారు. ఇప్పుడు వెలగొండ ప్రాజెక్టులో వర్షాలని గౌరవసభ్యులు అడిగారు. మంత్రిగారు మమ్ములను కనీషూడ్ చేయకుండా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు ప్రభుత్వంవారు నాగార్జునసాగర్ నేరు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు, అన్నీ వోయాయి. దయచేసి ఇప్పుడయినా ఈ ప్రాంతాలన్నీంటినే వెలగొండ ప్రాజెక్టులో చేర్చి మెట్టి ప్రాంతాన్నింటికీ నేరు అందించి కరువు పీడిత ప్రజానీకానికి తోడ్పడతారా అని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- కొండపి, కందుకూరులోని భూమి సాగులోకి తీసుకురావాలంటే అదనంగా 35 టి.ఎం.సి.ల నేరు అవసరం ఉంది. అదీకాక ఈ 35 టి.ఎం.సి. నీటితో 3,50,000 ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకువస్తేనేగాని ఈ రెండు ప్రాంతాల పొలాలు ఆయకట్టులో చేరి అవకాశం లేదని, కాబట్టి ఇంకా ఇన్వెస్టిగేషన్ స్పెషిల్ ఉందని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. ఆంజనేయులు (కొండెపి):- అధ్యక్షా, తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరడం మంట్, నాగార్జునసాగర్ రెండవ దశలో చేయనందుకుగాను ఇప్పుడయినా వెలిగొండ ప్రాజెక్టులో చేసేందుకు ప్రభుత్వం హనుకోవాలని తద్వారా వెనుకబడిన ప్రాంతాలయిన ఈ కొండెపి, కందుకూరు నియోజకవర్గాలను ఆదుకునేందుకు ముందుకురావాలని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- ఇంతకు ముందే చెప్పడం జరిగింది. మొదట ఇన్వెస్టిగేషన్లో దాదాపు 4.38 లక్షల ఎకరాలను 45.3 టి.ఎం.సి. నీటితో సాగులోకి తీసుకురావాలని ఉంది. ఇప్పుడు గౌరవసభ్యులు అడిగినది చేపట్టాలంటే ఇంకా మూడున్నర లక్షల ఎకరాల భూమికి అదనంగా 35 టి.ఎం.సి. నీరు కావాలి. ఇప్పటికే సర్వేస్ వాటర్, ఇంకా ఎక్స్ట్రా 35 టి.ఎం.సి. సర్వేస్ వాటర్ అప్లెబిలిటీ ఉందా లేదా అనేది చూడాలి. దాని తరువాత ఈ భూమి అంతా సాగులోకి వస్తుందా లేదా అనేది ఇన్వెస్టిగేట్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ జె. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సర్వే రిపోర్ట్ వచ్చాయని చెప్పారు. ప్రకాశం జిల్లా శాసనసభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసినప్పుడు అది ఇరిగేషన్ ప్లాన్లో చేరుస్తామని హామీ ఇచ్చారు. అది చేర్చారా లేదా అనేది గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- దానికిగాను ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో కొంత నిధులు కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ జక్కా వెంకయ్య (అల్లూరు):- అధ్యక్షా, కందుకూరు, కొండెపి, వొడిలి ఎగువ ప్రాంతం ఉదయగిరి తాలూకాలకు నాగార్జునసాగర్ రెండవ దశలో కోస్తా కమిటీవారు 32 టి.ఎం.సి. నీరు కేటాయించారు. బహువత్ అవార్డ్ తరువాత ఈ రెండవ దశ లేదని చెప్పడం వల్ల అలాడు ఈ మెట్ట ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరిగింది. ఆ మాట వాస్తవమా? దానిని పూడ్చడానికి బహువత్ అవార్డ్ ప్రకారం 2000వ సంవత్సరాలనాటికి ఉపయోగించుకునే అవకాశం ఉన్నా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎందుకు జారవిడుస్తుంది. కందుకూరు, కనిగిరి, వొడిలి, ఉదయగిరి వేటిని ప్రభుత్వం రెయిన్ షాడ్ ఫీరియాస్ క్రింద నిర్ణయించిన మాట వాస్తవమా? వెలిగొండ పథకం క్రింద ఈ రెయిన్ షాడ్ ఫీరియాస్ 1985 నుంచి పరిశీలనలో ఉందని చెప్పడంవల్ల ఏ విధంగా ఈ మెట్టప్రాంత ప్రజలకు లాభం వేకూరుస్తున్నారో. 1989 నాటికి పరిశీలన పూర్తిచేసి 4,30,000 ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకువచ్చే అవకాశం ఉందని చెప్పారు. ఈనాడు 3,85,000 ఎకరాలకు తగ్గించారు. పరిశీలన పూర్తయ్యేసరికల్లా కాలం పూర్తిగా అవుతుంది. ఇంతకీ వెలిగొండ పథకం చేపట్టే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉందా లేదా అనేది స్పష్టంగా తెలియజేయాలి. ఉదయగిరి తాలూకాకు ఈ పథకం రాకపోతే ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ నీరు శాశ్వతంగా లేకుండా కరువు ప్రాంతంగా ఉండే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి దీనికి మంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- 4,30,000 ఎకరాలను 3,50,000 ఎకరాలకు తగ్గించలేదు. కొండెపి, కందుకూరు ఏరియాలో అయకట్టు పరిధిలోని భూమిని సాగులోకి తీసుకురావాలంటే ఈ రెండు ఏరియాలు ఇంక్లూడ్ కావని చెప్పడం జరిగింది. సెకండ్ ఫేస్ గురించి అడిగారు. 18 లక్షల చీల్డర్ ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకురావాలనే ఉద్దేశ్యంతో

ఈ స్కేమ్ను బేకమ్ చేయడం జరిగింది. బహువత్ అవార్డు ప్రకారం 132 బి.ఎం.సి. నేరు ఎలాబేమెంట్ జరిగినందువల్ల ఈ ఫస్ట్ స్టేజీకి 132 బి.ఎం.సి. నేరు సరిపోతుంది. అంత వరకూ దానిని కుదించడం జరిగింది. సెకండ్ ఫేస్ ఆపడం జరిగింది.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి (పర్చూర్):- అధ్యక్షా, మొట్టమొదట ఈ కొండెపి, కనిగిరి అన్నీ నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులో చేర్చాలనే నిర్ణయం చేశారు. 1964లో సెకండ్ ఫేజ్ నాగార్జునసాగర్ ఎలిమినేట్ చేయాలని డిస్కండ్ చేశారు. కనీసం ఈ వెలిగొండ ప్రాజెక్టులో అయినా చేర్చాలనే కోర్కె ఈ కొండెపి, కనిగిరి ప్రాంతాలవారికి ఉంది. ఇప్పటి మంత్రిగారి జవాబు ఏమిటంటే, సర్వే అయ్యింది. ఇన్వెస్టిగేషన్ అయ్యింది. ఏ ఏరియాలు కలపాలనేది, ఏ ఎన్నిమేట్లో కలపాలనేది రిపోర్ట్ అంతా ప్రభుత్వం వద్ద ఉంది. మరల ఎగ్జామినేషన్లో ఉందని అన్నారు. మళ్ళీ వెంటనే వెనుకకు పంపించి డీనిసి ఇంక్వార్డ్ చేసి అవకాశం ఉందా లేకపోతే వెలిగొండ ప్రాజెక్టుకి సంబంధించినంతవరకూ ఇన్వెస్టిగేషన్ అయి ఏరియా అంతా ఇంక్వార్డ్ అయిన తరువాత మరల రీ-ఇన్వెస్టిగేట్ కూడా చేయడానికి ప్రయత్నం ఏమయినా ఉందా అని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- ఇది అయిన తరువాత ఇంకా కొంతమంది ఎక్స్ప్లైట్ నుంచి నీతారామపురం రిజర్వాయరు కలిపితే బాగుంటుంది. ఆ ప్రాంతం భూమి కూడా సాగులోకి తీసుకురావాలనే కొన్ని సూచనలు రావడంతో అది కూడా ఇన్వెస్టిగేట్ చేయడం జరుగుతోందని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. తరువాత ఇది కూడా పరిశీలనలో ఉందని గౌరవసభ్యులకు మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. చెంపయ్య (సంతనూతలపాడు):- అధ్యక్షా, దాదాపు ఎంతోకాలం నుండి కనిగిరి, పొదిలి, కందుకూరు నియోజకవర్గాలు మంచినీటికి నోచుకోవడం లేదు. మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారిని జిల్లా ఎం.ఎల్.ఏలు అంతా కలిసాము. రైతాంగం సహకరిస్తే వెలిగొండ నుండి ఇప్పట్ను ఏర్పాటు చేస్తామని వారు అన్నారు. ఆ విధంగా రైతాంగం నుండి కావలసిన సహాయం లభిస్తుంది. ఏమయినప్పటికీ ఈనాడు కనిగిరికి మంచినీటి సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. సాగు భూమి లేక అనేక ప్రాంతాలవారు వలస వస్తున్నారు. గతంలో ఎన్నిమేట్ చేసిన ప్రకారం దాదాపు 4,00,000 ఎకరాల భూమి సాగులోకి వస్తుంది. తక్కువ ఖరీదుతో ఆ ప్రాజెక్ట్ వస్తుంది అని అన్నారు. దానికి ఖచ్చితంగా ఎప్పుడు శంఖస్థాపన చేస్తారో, ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- ఇన్వెస్టిగేషన్ అంతా పూర్తయి క్లెయిర్స్ సి.డబ్ల్యు.సి. నుండి వచ్చిన తరువాత మొదలు పెడతాము. ఇందులో సందేహం ఏమీ లేదు. ఇందులో భాగంగా ఈ సంతర్పరం రు. 25 కోట్లు దీనికి కేటాయించడం జరిగింది.

9.20 శ్రీ కె. విజయరామిరెడ్డి (ఉదయగిరి):- అధ్యక్షా, నీతారామపురం సాగర్ ఉ. ప్రాజెక్టు నా నియోజకవర్గంలోని ఉదయగిరిలో ఉంది. ఇది వెలిగొండ ప్రాజెక్టులో అంతర్భాగమా? అంతర్భాగంగా చేయాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నారా? ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏమైనా చేశారా? ప్రభుత్వపరంగా ఏమైనా నిర్ణయాలు తీసుకొన్నారా? మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ వెలిగొండ ప్రాజెక్టులో అంతర్భాగంగా తీసుకోవడానికి నిర్ణయాలు తీసుకొంటామని అంటున్నారు. డీనిషన్ స్పష్టమైన అభిప్రాయం చెప్పాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- అధ్యక్షా, ఇది ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది. కొంతమంది దేనిన సూచనల వల్ల దేన్నేన కూడా ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ సిపావ్. వీరభద్రయ్య:- అధ్యక్షా, వెలిగొండ ప్యాజెక్టుని ఖరారు చేశారు కానీ ఎక్కడ ఇబ్బంది వస్తోందంటే అర్థిక సమస్యల గురించేనని వేరే చెప్పక్కరలేదు ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో 20 కోట్లు రూపాయలు కేటాయించిన మాట వాస్తవమే కానీ, కేంద్రప్రభుత్వం యొక్క క్లియరెన్స్ గురించి వెంటనే పంపించి క్లియరెన్స్ పొంది వెంటనే కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారా?

డా. ఎం. పెదరత్నయ్య:- క్లియరెన్స్ గురించి ప్రభుత్వం తేవ్వంగా ప్రయత్నిస్తోంది. రేవడిలిబేషన్ అవసరం ఉంది. దాని గురించి తగిన పర్యటన తీసుకోవడం జరుగుతోంది.

పెండింగు బిల్లుల వెల్లింపుకై వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ సంపాదకునికి నిధుల విడుదల
152-

547-(ఎల్)-సర్వశ్రీ పి. సుబ్బయ్య (పలమనేరు):- డి.వి. రమణ (జగిత్యాల). - ఆరోగ్య, వైద్య శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వైద్య సర్కికల్ కాంట్రాక్టర్ల యొక్క పెండింగు బిల్లుల వెల్లింపులకొరకు, 28.10.94 తేదీగల ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ వారి డి.వో.ఎం.ఎస్.నెం. 540, మరియు 13.2.1995 తేదీగల ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ వారి డి.వో.ఆర్.టి. నెం. 392ల ద్వారా ఆరోగ్యశాఖ సంపాదకునికి రూ.5,000 కోట్లు మొత్తాన్ని విడుదల చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?

(ఆ) పెండింగు బిల్లులు వెల్లింపుచేసినవా?

(ఇ) తేనివో, పెండింగు బిల్లులను వెల్లింపుకపోవడానికి కారణాలేమి?

(ఈ) పెండింగు బిల్లులను వెల్లింపుకుండా కొత్తగా ఏవైనా కొనుగోళ్లు చేశారా?

ఆరోగ్య, వైద్య, విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) రూ. 270 లక్షల మేరకు మాత్రమే పెండింగు బిల్లులను వెల్లింపుడం జరిగింది. బిల్లు వైద్య, ఆరోగ్య అధికారులు రూ.230 లక్షల మేరకు పెండింగు వున్న బిల్లులను వివిధ కారణాల వల్ల వెల్లింపులేదు.

(ఇ) పెండింగు బిల్లులను వెల్లింపుకపోవడానికి గల కొన్ని కారణాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.

(i) కాల దోషం వల్ల.

(ii) నాన్ రేట్ కంట్రాక్టు అంశాలు.

(iii) సంస్థ మండి నిర్ణయించిన పరిధులకు పైబడి అధిక పరిమాణంలో కొనుగోలు చేసిన అంశం మూలంగా పంపంధం లేకపోవడం.

(iv) రేటు కాంట్రాక్టులో తేనెబొంబాయి సర్కికల్ అంశాల కొనుగోలుపై బిల్లులు;

(v) ఆర్థికపరమైన పరిమితులకు మించిన కొనుగోళ్లపై బిల్లులు.

శ్రీ డి.సి. వెంకటరమణ.- అధ్యక్షా, డైరెక్టర్ ఆఫ్ హెర్మిటరు పోయిన సంవత్సరం బడ్జెటులో కేటాయించిన నిధులలో సుమారు రెండు కోట్ల రూపాయల బిల్డ్స్ కి ఏర్పాటు చేసిన బడ్జెటుని దానికి వినయోగించకుండా కనీసానికి ముదుపులు అందలేదని గత రెండు సంవత్సరాల నుండి బిల్డ్స్ పెండింగ్ లో ఉంచారు; అందువల్లనే అలా జరిగింది, వేచి ఉన్నట్లైతే ప్రభుత్వపరంగా కేసుకొన్న వరకు ఏమీటి? విచారణ జరిపేవే ఉద్దేశ్యం ఏమైనా ఉందా? గౌరవ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి.- అధ్యక్షా, దాదాపు 1988-89 నుంచే ఈ పెండింగ్ బిల్డ్స్ ఉన్నాయి; ఒక్క గుంటూరు జిల్లాకి సంబంధించి 1976 నుంచి పెండింగ్ ఉన్నాయి; ఇందులో ముఖ్యంగా అయిదు కోట్ల రూపాయలలో రెండుకోట్ల డెబ్బై లక్షల వరకు పేమెంటు జరిగింది; ఇంకా రెండు కోట్ల ముప్పై లక్షల బిల్లులు చెల్లించబడలేదు; అవిషయాన్ని కూడా పరిశీలించి పేమెంట్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి.- అధ్యక్షా, ధరలు విపరీతంగా పెరగడం వల్లనూ, మేరు ఇచ్చిన బడ్జెటు సరిపడకపోవడంవల్లనూ, కొన్ని బిల్లులు చెల్లించవలసిన అవసరం ఉందని మంత్రిగారు గుర్తించారా? ఉన్నానియో అసెంబ్లీలో 70 లక్షలకు పైగా పెండింగ్ బిల్డ్స్ ఉన్నాయి; బీచింగ్ అనుపత్తులలో కూడా పెండింగ్ ఉన్నాయి; మన ఓల్డ్ ఎమ్.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ లో లక్షా నలభైవేల రూపాయల బిల్లులు పెండింగ్ లో ఉన్నాయి; వీటిని ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఎలా తీరుస్తుందో చెప్పాలని కోరుతున్నాను; వేషెంట్స్ చాలా బాధలకు గురవుతున్నారు; బడ్జెట్ ని పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది; బీచింగ్ అనుపత్తులలో పేషెంట్స్ కి మంతులు కొనుక్కోమని బిల్లులు ఇస్తున్న విషయాలు మంత్రిగారికి తెలుసా?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి.- రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పింది వాస్తవం; రోజురోజుకీ మంతుల ధరలు పెరగడం మనం చూస్తున్నాము; గతంలో కొన్ని సంవత్సరాల క్రితం పి.హెచ్.సి.కి కంటే రూపాయలు సంవత్సరానికి ఇప్పేవారం కానీ నేడు 70వేల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది; సబ్సెంటర్స్ కి ఓన్ల రెండువేల రూపాయలు సంవత్సరానికి ఉంటే ఈ రోజు అయిదు వేల వరకు పెంచడం జరిగింది; బీచింగ్ అనుపత్తులలో పర్ బెడ్, పర్ ఇయర్ కేవలం 6 వేల రూపాయలు ఉండగా ఇప్పుడు 10వేల రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది; అదే విధంగా వైద్య విధాన పరిషత్ అనుపత్తులలో, జిల్లా అనుపత్తులలో గతంలో మూడు వేల మూడు వందల వరకు ఖర్చుకి ఇప్పేవారము, ఈ రోజు ఏడు వేల ఏడువందలకు పెంచు తున్నాము; తాలూకా అనుపత్తులలో పర్ బెడ్ పర్ ఇయర్ మూడు వేలు గతంలో ఇవ్వగా ఈ రోజు ఆరు వేల రూపాయలవరకు పెంచడం జరుగుతోందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా ఇండియన్ మెడిసిన్ విషయానికి వచ్చినప్పుడు కేవలం మూడు వేల రూపాయలు ఉండేది. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం తీసుకొని దానిని సంవత్సరానికి 10వేల రూపాయల వరకు పెంచారు. పెరుగుతున్న ధరలు, పెరుగుతున్న అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మెడిసిన్స్ కి పెంచాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నాము. భవిష్యత్తులో ఆసుపత్రులలో మందుల కొరత ఉండకుండా చూడడానికి, పెండింగ్ బిల్స్ లేకుండా చూడడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకొని వని చేస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం చాలా ఆషామాషీగా ప్రభుత్వానికి ఏమే బాధ్యత లేనట్లుగా కాలదోషం పట్టింది అనే పద్యంతో చెప్పారు. తమరు పరిశీలించండి. పెండింగ్ బిల్లులను చెల్లించకుండా ఏమైనా క్రొత్తగా కొనుగోలు జరిగాయో అని అడిగితే సమాధానంలో లేదండి అన్నారు. రెండు కోట్ల ముప్పు లక్షల రూపాయలు బాకీ ఉన్న తరువాత మనకు ఎవరు అయినా వరపత్రి పెడతారా అంటే దానికి ఏమిటి సమాధానం కాలదోషం పట్టింది అన్నారు. కాలదోషం పట్టడానికి కారణం ఏమిటి? ప్రభుత్వానికి బాధ్యత లేదా? ప్రభుత్వం దీనిని ఎందుకు చేసింది? కొంత అవసరాన్ని మించి కొన్నారు అని చెప్పారు అలా కొండి చెకప్ చేసే అవసరం మరియు పరిశీలించే పని మీకు లేదా అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు ఏ విధంగా దయనీయంగా మారాయి అంటే చెప్పనలవి కాదు. సామాన్యుడికి రంగునేరు కూడా దొరికే పరిస్థితి లేదు. గత సంవత్సరం ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో మంచి నేటికి కూడా డబ్బు కట్టకపోతే మంచినేరు లేదండీ. ఎవరైనా అక్కరమంగా మందులు కొంటే వారిపై యాక్షన్ తీసుకోండి. ఉస్మానియా గాంధీ ఆసుపత్రుల వారికి అప్పుపెట్టే పరిస్థితి లేదు. వెంటనే బిల్లులు చెల్లించి 9.30 కొనుగోళ్లకు అవకాశం కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మా ఎం.ఎల్.ఏ. ఉ. క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్లో చాలామంది మంచిడాక్టర్స్ ఉన్నారు. ఈ ఉస్మానియా, గాంధీ హాస్పిటల్స్ లో ఎంతమంది డాక్టర్స్ ఉన్నా వారు పనిచేసే స్థితిలో ఉన్నా, అక్కడ పని చేయడానికి వీలులేని పరిస్థితులున్నాయి. మా ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ వారు లక్షా 90వేల రూపాయలు మందులకు బాకీపడ్డారు. దానిపరిస్థితి మరే అధ్వాన్నంగా ఉంది. తమ ద్వారా నేను చెప్పేదేమంటే మంత్రిగారు సరైన సమాధానం చెప్పడంలేదు. వారు ముందుగా సమాధానం చెప్పాలి. ఈ బిల్లులను వెంటనే చెల్లించి, హాస్పిటల్స్ ఫంక్షనింగ్ సక్రమంగా అయ్యేట్లు చూడాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, టైమ్ బార్ అన్నాను. అంటే ఎ.సి. బి. వాళ్లు ఎంక్వయిర్ చేస్తున్నారు. అవన్నీ అయిన తరువాత, వాస్తవంగా బిల్లు చెల్లించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నది. అదే విధంగా మెడిసిన్స్ విషయంలో ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ హాస్పిటల్ వారు 50వేల రూపాయలు కావాలన్నారు. వాటిని వెంటనే చెల్లిస్తామని అన్నాము. అంతగాకుండా నేనిప్పుడే చెప్పాను. గతంలోకంటే ఈ సంవత్సరం మనం బడ్జెటును ఎన్ హాన్స్ చేసుకున్నాము. భవిష్యత్తులో సాధ్యమైనంతవరకూ అన్ని హాస్పిటల్స్ లో మందులు అందుబాటులో ఉండేట్లుగా ఈ ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుందని మే ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ 2 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయలు బకాయి పడటంతో మందుల కొరకు వారు పడే యిబ్బందులను పరిశీలించి అవి లేకుండా చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- 2 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయలు అన్నదీ చాలా పెద్ద అమాంబు. ఇంత మొత్తం ప్రభుత్వం బకాయి పడటంతో, ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ లో మందుల సరఫరా లేక అక్కడి పేషెంట్స్ చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. అయితే ఉస్మానియా హాస్పిటల్ బెల్లెంపలసిన మందుల బకాయి ఎంత పెండింగులో ఉంది? గాంధీ హాస్పిటల్ ఎంత పెండింగులో ఉంది? విశాఖపట్టణం హాస్పిటల్ ఎంత పెండింగులో వుంది అన్న విషయాలను సవీవరంగా తెలియజేస్తారా? కొన్ని చోట్ల మందులు లేక పేషెంట్స్ ఆపరేషన్స్ జరుగక చాలా యిబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. మరి మీ ప్రభుత్వం ఈ విషయమే తీసుకోబోయే చర్య ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఈ రెండు కోట్ల 30 లక్షల రూపాయల పెండింగు టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ మాత్రమే కాదు. ఉస్మానియా, గాంధీ, హాస్పిటల్స్ లో రూ. 18 లక్షలు పెండింగు టీల్స్ ఉన్నాయి. మిగతా హాస్పిటల్స్ లో రూ. 2.12 లక్షలు డిల్గాలకు సంబంధించినవి. డి.ఎం.హెచ్.లకు సంబంధించిన పెండింగుల గూర్చిన వివరాలను తరువాత సభ్యులకు అందజేస్తాను.

(అంతరాయం)

జనార్థన్ రెడ్డిగారూ, పర్ బెడ్, పర్ ఇయర్ ఇడివరకు 6 వేల రూపాయలు వుండేవి. ఇప్పుడు దానిని 10,500 రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. గతంలో టీచింగ్ హాస్పిటల్స్ కు 7 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయలు మందులకు యివ్వేవారు ఇప్పుడు దానిని 13 కోట్ల 65 లక్షల రూపాయలు మందుల కొరకు పెంచడం జరిగింది. కనుక మందుల కొరత తీరుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

జంబనగరాలలో ఆటస్థలాల దురాక్రమణ

153-

*409-శ్రీ డి. నాగేందర్ (అసిఫ్ నగర్):- పురపాలక పట్టణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింద విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంబనగరాలలో పార్కులు, ఆటస్థలాలను ఆక్రమించేవలన నిరుపయోగంగా పడి ఉన్నందున, భూ దురాక్రమణదారులు ఆక్రమించుకున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) హైదరాబాదు పురపాలక సంస్థ అధికారుల ఉదాసీన వైఖరివలన క్రొడాపరికరాలు వృధాగా పడియున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, వాటిని ఉపయోగకరమొనర్చి దురాక్రమణలనుండి వాటిని కాపాడటానికి తీసుకొన్న చర్యలేవి?

మునిసిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి (శ్రీ బి.వి. మోహన్ రెడ్డి):-

(అ) లేదండీ.

(అ) లేదండీ.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ డి. నాగేంద్ర:- అధ్యక్షా, నేనడిగిన ప్రశ్నలు ప్రధానమైనవి; వాటికి మంత్రిగారు నోనో అన్నారు. హైదరాబాదు సిటీలో ఎన్నో పార్కులు, ఎన్నో పేన్ గ్రౌండ్స్ వున్నాయి; అసలు సిటీలో పార్కులు ఎన్ని? పేన్ గ్రౌండ్స్ ఎన్ని వున్నాయో చెప్పండి; వాటిని మీరు గుర్తించారా? ఈ మధ్య పేపర్లో ఒక వార్త వచ్చింది. మెపిటీపట్నంలో ఒక పేన్ గ్రౌండులో మన స్టేడియం కట్టారు; అయితే అది పోలీసులకు కేంద్రంగా మారింది; మరో విషయం టి.డి.ఓ. సభ్యులు మొన్న ఈ మధ్య పత్రికలో ఒక స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు; మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ అధికారులు ఇతరులతో పేరి పార్కులనూ, పేన్ గ్రౌండ్స్నూ, కబ్బా వేసుకుంటున్నారని; మరి ఈ విషయాలు తమ దృష్టికి వచ్చాయా; వారిపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఇకపోతే స్పృర్డ్వీకు సంబంధించిన మెటీరియల్స్ గురించి అడిగితే, అవన్నీ ఉపయోగించబడుతున్నాయనీ, మెటీరియల్ వుందనీ అంటున్నారు; మన రాష్ట్రంలో ఈ హైదరాబాద్తోనే అసెక జాతీయ, అంతర్జాతీయ ఖ్యాతిగాంచిన క్రీడాకారులు వున్నారా; అయితే వాటికి కడెండుకు మెటీరియల్ కావాలంటే, అడిగింది ఒకటి అయితే యిచ్చే మరొకటిగా ఉంది. ఉదాహరణకు క్రికెట్ మెటీరియల్ అడిగితే ఫుట్ బాల్ మెటీరియల్ ఇస్తున్నారు; అవి కూడా పనికిరాని మెటీరియల్. అసలు బడ్జెటులో ఈ మెటీరియల్కు ఎంత కేటాయించారు? అలాగే పార్కులు, పేన్ గ్రౌండ్స్ అభివృద్ధికి ఎంత కేటాయించారు? పార్కులలో గ్రీనరీ మేనేజ్మెంట్ వస్తున్నారా? దానికి ఎంత బడ్జెటు కేటాయించానని నేను తెలుపవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి.పి. మోహన్రెడ్డి:- మన జంటనగరాలలో మొత్తం 210 పార్కులు ఉన్నాయి; అలాగే 429 పేన్ గ్రౌండ్స్ వున్నాయి; సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈ పేన్ గ్రౌండ్స్ ఆక్రమణ గురించి మా దృష్టికి రాలేదు; దానిపై తప్పక చర్య తీసుకుంటాము.

క్రీడలకు సంబంధించిన విషయాలకు వచ్చినట్లయితే మన దగ్గర జాతీయ స్థాయి కోపెస్ ఉన్నారు; దాదాపు 510 కేంద్రాలలో ఈ కోపింగ్ యివ్వబడుతోంది. 54 కోపెస్ వేసవి శిక్షణల నిమిత్తం నియమింపడం జరిగింది. క్రీడా వస్తువులను ఎం.సి.పి.ఎచ్. వారు సరఫరా చేస్తున్నారు; మాకు తెలిసినంతవరకూ యిందులో ఎటువంటి అవకతవకలా జరగ లేదు. ఏవైనా వుంటే మా దృష్టికి తెస్తే తగు చర్యలు తీసుకుంటాము; ఈ క్రీడల కొరకు దాదాపు 11 లక్షల రూపాయలు 1995-96 సంవత్సరానికి కేటాయించడం జరిగింది; మీరు చెప్పిన ఆ ఆక్రమ కబ్బాలను గూర్చిమాకు తెలుపండి. మేము తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

కర్నూలు, వరంగల్ పురపాలన సంస్థ కార్యాలయాలకు భవనాలు

154-

*346-సర్వశ్రీ ఎం.ఎ. గహర్(కర్నూలు), కె. ఎర్రన్నాయుడు(వారిశ్రుందా పురం):- పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వరంగల్లు, కర్నూలు, గుంటూరు పురపాలక సంస్థలను సుందరంగా తీర్చి దిద్దుటతోపాటు ఆ సంస్థల కార్యాలయాలకు వసతిని కల్పించుటకై కార్యాలయ సముదాయాలను నిర్మించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా?

(ఆ) అయినచో, ఆ వివరాలేమి?

మునిసిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖమంత్రి: (శ్రీ బి.వి. మోహన్రెడ్డి:-
(అ) గుంటూరులో మున్సిపలు కార్పొరేషను కార్యాలయ భవనాన్ని నిర్మించేందుకు ఒక ప్రతిపాదన ఉంది; కర్నూలు, వరంగల్లు మున్సిపలు కార్పొరేషన్లకు సమాధింబి అచ్చి ప్రతిపాదనలు ఏవో లేవు.

(ఆ) గుంటూరు పట్టణం, 18 నెంబరు వార్డు, 26వ బ్లాకు, స్టేషన్ 44లోని ఒక భాగంలో 3 ఎకరాల 29 సెంటు, విస్తీర్ణం గల భాగం స్థలాన్ని కార్యాలయం వసతి నిర్మాణం కోసం ప్రత్యేకించడమయింది; ప్రతిపాదించిన భవనం కోసం షెడ్యూల్ చేయబడిన రూపొందిస్తున్నారు. ఈ భవనం మొత్తం అంచనా ఖర్చు సుమారు రూ. 60,00,000 లకు; ఈ మొత్తాన్ని మున్సిపలు కార్పొరేషను నిధుల నుండి ఖర్చు చేయవలసి ఉంటుంది. ఈ భవన నిర్మాణం 2 సంవత్సరాల కాలంలో పూర్తికాగలదని ఆశించడమయింది.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, కర్నూలు, వరంగల్ మున్సిపాలిటీలను ఈ మధ్యనే అవ్వగోడ వేశారు; కార్పొరేషన్లుగా మార్చారు. వాటి భవన సముదాయం గురించి, ఆ సంస్థలను అందంగా తీర్చిదిద్దడం గురించి అడగడం జరిగింది. అయితే మంత్రిగారు సమాధానం సరిగా ఇవ్వలేదు; అవ్వగోడ వేయడం అంటే బోర్డులను మార్చడం మాత్రమేనని వారి అభిప్రాయమా? కాకపోతే ఈ కార్పొరేషన్స్ యొక్క ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేసేందుకు ఏమైనా ప్రణాళిక వుందా? లేదా? కర్నూలు మున్సిపల్ కార్పొరేషన్కు కనీసం మేటింగు హాలు కూడా లేదు; కనుక కర్నూలుకు కార్పొరేషన్ మేటింగు హాలునూ, ఫర్నిచరును సమీకరించేందుకు స్పెషల్ గాంటు ఏదైనా యిస్తారా? గుంటూరు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ గూర్చి చెబుతూ మంత్రిగారు కార్పొరేషన్ నిధుల నుండి ఖర్చు చేయవలసి వుంటుందని అంటున్నారు; మరి గతంలో ఈ కార్పొరేషన్స్ కోసం ఎంత నిధిని ఇచ్చారు? మరి ప్లాందరాబాద్ మరియు ఇతర కార్పొరేషన్లకు ఈ పర్సన్ కోసం ఎంత కేటాయించారు? అసలు కేటాయించారా? భవిష్యత్తులో కర్నూలు కార్పొరేషన్ అభివృద్ధి నిమిత్తం ఖర్చు పెట్టాలని ప్రభుత్వం అలోచిస్తున్నదా? తెలుపవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరు తున్నాను.

9-40 | శ్రీ బి.వి. మోహన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా ప్రభుత్వం పారిశుధ్యానికి, డ్రింకింగు
ట్యాంకులు, శానిటేషన్కు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నది. బిల్డింగుకు కాదు. బిల్డింగు
కట్టుకోవలసినంత అక్కడ ఉన్న మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ నిధులనుంచి పాను గాంటు కూడా
కొన్ని ప్రభుత్వం ఇస్తుంది కాబట్టి దాంతో కట్టుకోవచ్చు, ప్రభుత్వానికి ఏమే
సంబంధం ఉండదు; అవి అన్నీ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలోకి వస్తాయని చెప్పి విశ్లాషి
చేస్తున్నాను; కార్పొరేషన్కు నిధులు ఎట్లా వస్తాయని అడిగారు; 74 రాజ్యాంగ సవరణ
ప్రకారం స్టేట్ ఫైనాన్సు కమిషన్ ఏర్పాటు అయినది. స్థానిక సంస్థలకు, పంచాయితీరాజ్
సంస్థలకు ఒక కమిటీ ఏర్పడింది; వారి సూచనల ప్రకారం ఎట్లా గాంటు ఇవ్వాలి అనేది

ప్రభుత్వానికి సూచనలు చేస్తుంది; ఆ సూచనలు వచ్చిన తరువాత తగిన నిర్ణయం చేస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎస్.ఎస్.కూక; పోస్టుపోస్టు చేస్తున్నాను;

సభా కార్యక్రమము;

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (మువ్వరాబాద్):- అధ్యక్షా, విద్యాశాఖ మంత్రికి సంబంధించినది. ఈ రాష్ట్రంలో క్వాలిఫైడు టీచర్లకు సంబంధించిన సమస్య; వేళ్లు 1989లో డి.ఎస్.సి.లో క్వాలిఫైడు అయినారు; అన్ని పరీక్షలలో పాస్ అయినారు అనే మాట ఎన్నోసార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొచ్చాము; మమ్ములను ఉద్యోగాలలో నియమించడని చెప్పి అనాడు మేము అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా చెప్పారు; ఇప్పుడు సెక్రటరీయట్ దగ్గర దాదాపుగా 16 రోజుల నుంచి నిరాహారదీక్షలు చేస్తున్నారు; గేన్నేసీ బుక్ లో ఎక్కరకంగా 5 సంవత్సరాలుగా వాళ్లు 561 రోజులు రీలే నిరాహారదీక్షలు చేశారు; చాలా ఇబ్బందుల్లో ఉన్నారు; వాళ్లను ఉద్యోగాల్లో పెట్టుకోవాలని అనాడు ప్రభుత్వం ఎన్నికల ముందు నిర్ణయం తీసుకొన్నది; అప్పుడు, ఇప్పుడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి.రామారావుగారు రీలే నిరాహారదీక్షను సందర్శించినారు; ఫోటోలు నా దగ్గర ఉన్నాయి; మీ దగ్గరకు పంపిస్తున్నాను; ఇప్పుడు ఉన్న విద్యాశాఖమంత్రిగారు కూడా రీలే నిరాహార దీక్షను సందర్శించినారు; మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాగానే మీకు న్యాయం చేస్తామని అనాడు వాగ్దానం చేయడం జరిగింది; వాస్తవంగా వాళ్లకు అన్యాయం జరిగింది; ఆ రోజు ఎన్నికల ముందు మీరు వాగ్దానం చేశారు; సమాచారాన్ని అంతా కూడా మీకు అందజేస్తున్నాను; దయచేసి ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలు ఇచ్చి వాళ్లకు వెంటనే న్యాయం చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను;

శ్రీ పి. రామభూపాలరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మార్చి నెలలో జరిగిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల్లో అప్పట్లో కంచెపల్లె అనే గ్రామంలో వీన్న కోటాటకు దారి తీసింది; దాని గురించి ఈ నెల 12న తారేఖున పత్రికలు 9 గంటలప్పుడు ఒక యువకుడిని బాంబులు వేసి హత్యచేయడం జరిగింది; ఆ నియోజకవర్గం నుంచి నేను మొట్టమొదటిగా శాసన సభకు ఎన్నికై రావడం జరిగింది; కాంగ్రెసు వాళ్లు ప్రాధాన్యత నెల నుంచి నేతి, నిజాయితీ, సంస్కృతి గురించి మాట్లాడుతున్నాను; నేను కూడా కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి పౌరరాజు పట్టానికి వస్తున్నాను; గతంలో శాసనసభ్యులతో, మంత్రులతో పరిచయం ఉన్నది; సంస్కృతి అరాచకంగా చేస్తున్నట్లుంటే కాంగ్రెస్ మరీ ఈనాడు నేతి గురించి మాట్లాడుతున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో సలకలవేడు అనే గ్రామం ఉన్నది; బాంబులతో ప్రతి రోజు విప్లవవిధిగా ఈ కాంగ్రెస్ వాళ్లు అక్కడ నానా భేదతనం సృష్టిస్తున్నారు; మళ్లీ ఇక్కడ చిన్న కోటాట ఇరిగింది; కంచెపల్లె గ్రామంలో అప్పుడు అక్కడ ఉన్నట్లుంటే మాజీ శాసనసభ్యులు కొంతమంది పోలీసువారిని బెదిరించి తగిన రీతిలో సెక్షన్లు వేసి తెలుగుదేశం పార్టీ కార్యకర్తలను అరెస్టు చేయమని చెప్పడం బాధించడం జరిగింది; దాని తరువాత 3 రోజులకు ఈ హత్య జరిగింది; అక్కడ విషయాలు పెపరు కటంగు మీ దృష్టికి

తెస్తున్నాను. దీనిని పరిశీలించి కఠినమైన చర్యలు తీసుకొని దీనిని ప్రోత్సహించినటువంటి నాయకులపైన కూడా చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను. నాకు ఈ అవకాశం యిప్పినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ సెలవో నా నియోజకవర్గంలోని వీగురు మామిళ్ల మండలంలో కురిసిన వడగ్రుళ్ల వానపల్లె రైతులకు తీరని నష్టం జరిగింది. ఇదావరకే రైతులు కొట్టుమిట్టాడుతున్న తరుణంలో కరువుకాటకాకు గురై, మామూలుగా ఉన్న కరెంటు కోతవల్ల మడి, అరమడి పెట్టుకొన్నటువంటి రైతులు పంట అంతా తుడిచిపెట్టుకొని పోయింది. బొమ్మనపల్లిలో 139 ఎకరాలు, రేకుండలో 175 ఎకరాలు, వీగురుమామిడిలో 231 ఎకరాలు, పులకనూరులో 240 ఎకరాలు, రామంచిలో 72 ఎకరాలు, ముదిమాణిక్యంలో 102 ఎకరాలు, ఇందుర్తిలో 7.35 కుంటలు, మొత్తం 969 ఎకరాల భూమిలో పంటలు నష్టం జరిగింది. వరి ప్రొద్దు తిరుగుడు, మొక్క, నువ్వులు, పెసలు, బిత్తాయిలు, మామిడి, నిమ్మ, అమోహా, కరుబాజా మొదలైన పంటలు ఊడ్చిపెట్టుకొని పోయాయి. దాదాపు 40, 50 ఎలక్ట్రికల్ పోల్సు పడిపోయినాయి. విద్యుచ్ఛక్తి లేక బీకటిమయం అయిపోయింది. కోళ్లకు, గొర్రెలకు విపరీతంగా నష్టం వాటిల్లింది. వాళ్లు అందరు అప్పులతో సతమత మవుతున్నారు. సహకార సంఘాల వాళ్లు వసూలకు పూనుకొంటున్నారు. ఈ అప్పులను రద్దు చేయాలని వాల్లకి కావలసినటువంటి ఎరువులు, క్రిమి సంహారక మందులు, విత్తనాలు సరఫరా చేసి తాత్కాలికంగా వెంటనే రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ):- అధ్యక్షా, ఎస్.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి. రంగంలో వందలాది మంది కార్మికులు 10, 12 సంవత్సరాలుగా పనిచేయడం జరుగుతున్నది. నూతనంగా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన వెంటనే 5 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసినటువంటి కార్మికుల నందరినీ కూడా రెగ్యులర్ చేస్తామని హామీ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. రెగ్యులర్ చేయక పోవడంవలన కార్మికులు చాలా ఆందోళన చెందడం జరుగుతున్నది. ఈ కార్మికుల యొక్క జీవితాలు చాలా దుర్భరంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే ఎస్.పి.ఎస్.ఐ.డి.సి. రంగంలో పనిచేస్తున్నటువంటి వందలాది మంది కార్మికులను పరిగెంటు చేయాలని కోరుతున్నాను. 212 జి.ఓ.కి, ఎమెండుమెంటు చేస్తూ ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకొంటుందని చెప్పి ప్రకటించడం జరిగింది. త్వరలోనే ఒక నిర్ణయం తీసుకొని వారికి న్యాయం కలుగ చేయాలని కోరుతున్నాను.

అర్జుల సమర్పణ

9:50 | శ్రీ బద్ధం బాబ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది హాం మినిస్టరుగారికి సంబంధించింది. ఊ. వారు లేరు. విద్యాశాఖామంత్రిలవారున్నారు. వారిని చూడవలసిందిగా కోరు తున్నాను. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ జాతీయవాదులు, దేశభక్తులైన, పి.బి.వి.పి. విద్యార్థులపై, యూనివర్సిటీ పరిధిలోని పోలీసుస్టేషన్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు సంపత్కుమార్ రెడ్డి మానవత్వాన్నే మరిచి రాక్షసత్వంతో తప్పుడు కేసులు పెట్టి, పోలీసుస్టేషన్కు తీసుకొని వచ్చి విద్యార్థులపై థర్డ్ డిగ్రీ బీబీమెంట్ యూజ్ చేస్తున్నారు. వాళ్లను లాకప్ చేసి పెడుతున్నారు. విద్యార్థులకు బేడీలు వేయిస్తున్నారు. వారిపై పెట్టి కేసులు

పెడుతున్నారు. బెయిల్ ఇవ్వకుండా, అన్ బెయిలబుల్ కేసులు పెట్టి జైళ్ళకు పంపిస్తున్నారు. ఎవరైతే దేశభక్తులు ఎ.టి.ఎస్.ఎస్. విద్యార్థులున్నారో వారిపై చర్యలు తీసుకొంటున్నారు కానీ దోహులపై చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. దేశభక్తులపైన చర్యలు తీసుకోవడం చాలా శ్రవణీయంగా ఉంది. దానికి నిరసనగా ఏప్రిల్ 14న ఉస్మానియా క్యాంపస్ లో బంద్ పాటించారు. అన్ని కాలేజీల విద్యార్థులు బంద్ లో పాల్గొన్నారు. సంపత్ కుమార్ రెడ్డి విద్యార్థులపై వీరక్ష్మదారపాతంగా దౌర్జన్యము చేస్తున్నారు. అటువంటి సర్టిఫ్ ఇన్ స్పెక్టరు సంపత్ కుమార్ రెడ్డిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలని డిమాండు చేస్తున్నాను.

(స్పీకరుగారికి పిటిషనును అందజేశారు);

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చంద్రాయణగుట్ట):- అధ్యక్ష మహాశయా, హోమ్ మినిస్టరుగారు లేరండీ, నా నియోజకవర్గములో 30 పడకల ఆసుపత్రి బార్కాస్ లో ఉంది. ముప్పయి పడకల ఆసుపత్రి అని పేరుకు మాత్రమే ఉంది. కానీ ఒక బెడ్ కూడా లేదు. ఆర్.ఎం.ఓ. లేరు, సివిల్ సర్జన్ లేరు. డాక్టర్లు లేరు, నర్సులు లేరు. ఇప్పుడు వైద్య శాఖ మంత్రిగారు మంతులున్నాయని చెప్పారు. కానీ బార్కాస్ లోని ఆసుపత్రిలో మందులు లేవు, ఏమీ లేవు. ఆ ఆసుపత్రికి సరౌండింగ్ ఫిరియాస్ కొత్తవేట, బాలాహారాల నుండి బీదవాళ్ళు వస్తున్నారు. సర్టిఫికేట్ గా మందుల ఏర్పాటు, 30 పడకల ఏర్పాటు, కావలసిన సిబ్బందిని వెంటనే నియామకం చేయడం అన్ని జరిగేటట్లు చూడాలని మేధ్వర్తా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(స్పీకరుగారికి పిటిషనును అందజేశారు.)

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Sir, I want to bring to your kind attention one very important point, which falls under your jurisdiction. No Minister, but you have to answer this.

Sir, in this State, we have many laws existing, to eradicate Child Labour. But in the very precincts of Assembly and right under our nose, such a type of practice is taking place. Sir, in our Canteen, I have seen four to five boys working as Child Labour. It is nothing but blatant abuse of the Law. As the Assembly Premises falls under your jurisdiction, I request you to take immediate action, so that such blatant abuse of Law will not take place in future. I request you to please answer this issue, right now.

Mr. Speaker:- I will verify and take necessary action.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు (పెందుర్తి):- అధ్యక్షా, నాలుగు వేల జనాభాకు సంబంధించిన పిటిషన్, వెయ్యి సంతకాలు చేయబడివున్నటువంటి పిటిషన్ ఇది. మీ దగ్గరకు పంపుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- విటిషన్‌ని చూపండి. చూపకపోతే ఎలా చేయను;

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, టింక్ ఫ్యాక్టరీవల్ల ఉత్పన్నమైన విష వాయువువల్ల, నాలుగువేల జనాభా కలిగిన చినమల్లాడ, మల్లా, ఇందువారిపాలెం, చిక్కవానిపాలెం, ఈ నాలుగు గ్రామాల ప్రజలు ఆ ప్రాంతము నుండి తరలి వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ మధ్య సిబ్బర్ ఉత్పత్తి కూడా ప్రారంభమైన తరువాత ఆ గ్రామాల బావులలో నేరంతా చెడిపోయింది. పంటలు పండడం లేదు; పిల్లలు చనిపోతున్నారు.

(స్పీకరుగారికి పిటిషనును అందజేశారు).

శ్రీ ఎన్. వెంకటరామరాజు (కైకలూరు):- అధ్యక్షా, కైకలూరు నియోజకవర్గం లోని పెదలంక డ్రెయిన్ డెడ్డింగ్ వేస్తూ వుంటే, వచ్చిన స్టేస్‌ను డ్రెయిన్ ముఖద్వారం ద్వారా విడుదల చేశారు. దీనివల్ల 1.5 కి.మీ. ముఖద్వారము పూడ్చివేశారు; ఈ డ్రెయిన్ క్రింద 21 వేల ఎకరాల భూమి సాగుచేస్తున్నారు. ఆ నేరు బయటికి పోకుండా, 21 వేల ఎకరాలు ఈ సంవత్సరం నాగు చేయటానికి అవకాశము కల్పించింది. తమద్వారా మంత్రిగారికి పిటిషన్ పంపిస్తున్నాను.

(పిటిషన్‌ను స్పీకరుగారికి అందజేశారు).

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, చికలంగుల సంక్షేమ సంఘం వారి హక్కుల గురించిన సమస్యలపై ఇదివరకే పిటిషన్ ఇచ్చారు. దానిమీద ఏమీ వర్కలు తీసుకోలేదు; ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా పిటిషన్ కమిటీకి పంపవలెనని వారు రెప్రజెంటేషన్ ఇచ్చివున్నారు. పిటిషన్ కమిటీ విచారించి నారికి న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(స్పీకరుగారికి పిటిషనును అందజేశారు.)

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి (బాన్స్‌వాడ):- అధ్యక్షా, నిజామాబాదు జిల్లాలో చెరకు ప్రధానమైన పంట. 1994-95 సీజన్‌లో చెరకు పండించిన రైతులు ఖండసారి ఫ్యాక్టరీకి చెరకు సప్లయ చేస్తే, బీల్స్ ఇంతవరకు చెల్లించలేదు. రైతుల కుటుంబాలు ఉరివేసుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. వాళ్లందరూ తీవ్రమైన బాధలతో నాకు తెలియజేశారు. నిజాంపుగే ఫ్యాక్టరీ ఏరియా నా నియోజకవర్గములోకి వస్తుంది. వాళ్లు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

(స్పీకరుగారికి పిటిషన్‌ను అందజేశారు.)

శ్రీ బి. గోపాలకృష్ణారెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి):- అధ్యక్షా, ఇది కాళహస్తి నియోజక వర్గానికి సంబంధించిన పిటిషన్; సివిల్ సప్లయ్ డిపార్ట్‌మెంటుకు సంబంధించిన మినిస్టరుగారు తగు చర్య తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ స్పీకరుగారికి అందజేశారు.)

శ్రీ ఆర్. సురేష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నిజామాబాదు జిల్లాలో, 'నాయక్‌పూర్' అనే వాళ్లను ఎస్.బి.ల క్రింద ప్రభుత్వము గుర్తించింది; ఈ కులానికి సంబంధించి

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి.

డిస్ట్రిబ్యూషన్ వచ్చినందున కొందరికి ఎస్.బి. సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడం, మరికొందరికి ఇవ్వక
పోవడంవల్ల, చాలామంది విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు చాలా ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారు.
ఈ ఎకనమిక్ ఇయర్లో వాళ్లు ఎఫ్.కే. అయ్యే ప్రమాదముంది. వేళ్లందరినీ మరొకసారి
సర్వే చేసి, అందరికీ సర్టిఫికేట్ వచ్చేలాగా చూడాలని ఈ పిటిషన్ అందజేస్తున్నాను.

(పిటిషన్ స్పీకర్‌గారికి అందజేశారు).

శ్రీ వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గామ పంచాయతీలకు ఇంతకు ముందు లైటర్
పోస్తు ఉండేది. ఇప్పుడు దాన్ని ఎలక్ట్రీషియన్‌గా మార్చి పట్టమద్దారా-వారికి సరియైన
భృతి కల్పించాలని కోరుతూ, గామ పంచాయతీల సమస్యలను పరిష్కరించాలని కోరు
తున్నాను.

(పిటిషన్ స్పీకర్‌గారికి అందజేశారు).

శ్రీమతి ఇ. సేతారామమ్మ (కూచినపూడి):- అధ్యక్షా, ఈ సమస్యను పిటిషన్
రూపములో పంపిస్తున్నాను. 'అల్లుడా మజాకా' అను సినిమాలోని సన్నివేశాలు సభ్య
సమాజము తలవంచుకొనేలా అశ్లీల దృశ్యాలు చూపడం జరిగింది. సినిమా తేసిన
డైరెక్టరు, నిర్మాతలపై నివేదిక కేసు పెట్టాలని కోరుతూ ఈ పిటిషన్నీ తమరికి అంద
జేస్తున్నాను. అశ్లీల నిరౌధక చట్టాన్ని స్టేట్‌లో ప్రవేశపెట్టాలని, ఈ సినిమాను వెంటనే
బ్యాన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(పిటిషన్ స్పీకర్‌గారికి అందజేశారు.)

10,000 శ్రీ వి. చంద్రరావు(కోడాడ):- అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాలవ క్రింద
ఉన్న పూర్తిగా ఖమ్మం, కృష్ణాజిల్లాలకు పోవాలనే ఉద్దేశం చొప్పున ఇక్కడ 13వ
నెంబరు కాలవ మొత్తం పూర్తిగా బంద్ చేశారు. వారం రోజులు అవుతోంది. ఇక్కడ లక్ష
ఎకరాలలో వరి పైరు వేశారు. అది పూర్తిగా నష్టపడే ప్రమాదం ఉంది. కేవలం 1000
కూరసెక్కులు ఇచ్చినట్లయితే ఆ పైరును రక్షింపడానికి అవకాశం ఉంటుందని అలా
మంతిగారు ప్రభుత్వం నుంచి ఆదేశాలు ఇవ్వాలని కోరుతూ ఇది మీకు పంపిస్తున్నాను.

(ఒక కాగితం స్పీకర్‌గారికి అందజేశారు.)

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకురాబడిన విషయము:

సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో సమ్మెను గూర్చి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ నెల 14వ తేదీ నుంచి లక్షా ఇరవై ఐదు
వేల మంది రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి బొగ్గుగని కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారు. దాదాపు
నూటికి తొమ్మిది పాళ్లు సమ్మె జరుగుతున్నటువంటి పరిస్థితి ఉంది. దక్షిణ భారతదేశములో
ఉన్నటువంటి ఇలాంటి కేలకమ్మెనటువంటి పరిశ్రమలో లక్షా ఇరవై అయిదు వేల మంది
కార్మికులు ఈ సమ్మె చేస్తూ ఉంటే పరిష్కారం చేయడంకోసం ఈ ప్రభుత్వం చూపిన చొరవ
ఏమిటని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను? అసలు మనము రాష్ట్రములో చాలా త్వర విద్యుత్ కొరతను
ఎదుర్కొంటున్న ఈ దశలో దీనిమీద ఆధారపడినటువంటి అనేక పరిశ్రమలు బొగ్గు మీద

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి;

20 ఏప్రిల్, 1995.

27

ఆధారపడిన పరిశ్రమలు ఉంటే ప్రభుత్వం దీనిని పరిష్కారం చేయడంలో చాలా వీలంబనం చేస్తున్న స్థితి. ఏ రకంగానూ బాధ్యత తీసుకోవడం లేదు, బాధ్యతారహితంగా కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వ్యవహరిస్తున్నాయని చెప్పక తప్పదు. ముఖ్యంగా ఏ సమస్య పైన కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారో మూడు సంవత్సరాల నుంచి వేతన సవరణ సంఘం యొక్క నిఫూర్సులు అమలుపరచమని, ఈలోగా ఇంటిరిమ్ రిలేఫ్ రు. 100 వారు ఇస్తానంటే దానిని కనీసం రు. 150 అయినా ఇవ్వమని చెప్పి కోరుతూ ఉంటే ఈ మూడు సంవత్సరాల నుంచి సంప్రదింపులు, సంప్రదింపులు, సంప్రదింపులు అనేటవిధాల చేరుతో తాత్కాలికము చేసినందు వల్ల పరిస్థితి విషమించి ఈ దశకు తీసుకువచ్చినందువల్ల ఈ ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఏమిటి అనేది దీనిని బట్టి స్పష్టముగా అర్థమవుతోంది. ముఖ్యంగా ఇంటిరిమ్ రిలేఫ్ కూడా పెంచినాటి నుంచి వర్తింపజేయాలని వారు అంటూ ఉంటే ఏ రోజున అయితే పెంచామో ఈ రోజు నుంచే ఇస్తామని వేరు అంటున్నారు. తమరు పరిశీలించండి; సంవత్సరం సంవత్సరానికి ధరలు ఎలా పెరుగుతున్నాయో చెప్పడానికి వీలులేదు. నిరుదు రు. 16 ఉన్న కందిపప్పు, ఈవేళ రు. 22 అయింది. నిరుదు రు. 20 ఉన్నబువంటి మీసపప్పు రు. 35 అయింది. పత్తి చుక్కల ధర చుక్కలకు అంటుతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నూతన ఆర్థిక విధానం ఫలితమే ఇది. ఈ దేశములో అత్యంత కేలకమైనటువంటి పరిశ్రమల్లో పని చేస్తున్నటువంటి కార్మికుల పొట్టు కొట్టడం ఏరకమైన న్యాయమని నేను అడుగుతున్నాను. ఫర్మ్ టైమ్ టు టైమ్ తన ఉద్యోగులకు పి.ఆర్.సి. ప్రకటించి సేతనాలు ఇవ్వేటటువంటి ప్రభుత్వం ఇలా చేయడం జరుగుతోంది. నీన్న కేంద్ర మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ దీనిని తాత్కాలికం చెబారు. ఇప్పటికైనా అజిత్ పాంజాగారు శ్రద్ధ తీసుకొని దీనిని పరిష్కారం చేయాలని వెంకటస్వామిగారు ప్రకటించారు. అందుకని ఇది మనము ఒక మాది చెప్పు కోవాలంటే మన పాలకుల పరిస్థితి ఎంత అధ్వాన్నంగా రోమ్ నగరం చాలసమీపితు ఉంటే నేరో చక్కవర్మి ఫిడెల్ వాయిండుకున్నట్లు ఉంది. లక్ష్మి ఇరపై అయిదు వేల మంది అనివార్యంగా సమ్మెకు పోవలసినటువంటి స్థితి కల్పించిన ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించవలసిన అవసరం ఉంది. దీనిలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక వీవరణ ఇచ్చారు. ఆ వీవరణలో ఒక నిష్పేధ సంస్థ లేదా మరొకొన్ని ఉగ్రవాద సంస్థలు, వేరందరూ కూడా సమ్మెకు పిలుపు ఇచ్చారు. మద్దతు ఇస్తున్నారన్నారు. ఈవేళ సమస్య తీవ్రతను బట్టి కార్మికుడు తనంతట తానుగా తన పొట్టు మాడే పరిస్థితి తీసుకుతెచ్చుకోడు. తాను గత్యంతరం లేని స్థితిలో తాను చట్టబద్ధంగా పొందవలసిన న్యాయమైన హక్కుల కోసం డిమాండు చేస్తూ సంప్రదింపులు ఎప్పటికీ తెగనందువల్ల గత్యంతరం లేని దశకు నెట్టబడ్డాడు. ఆ రకంగా ఏ సంస్థలు బల పరిచినా అది న్యాయమవుతుంది. అందుకని - ముఖ్యంగా కలకత్తాలో మొన్న సమావేశం జరిగింది. ఆ సమావేశం విఫలమైనట్లు వార్త నస్తూ ఉంది. నీన్న రాష్ట్రములో ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకోబోతున్నారు ఇక్కడికి వారిని పిలిచారు అని వార్త వచ్చింది. ఏ రకమైన సంప్రదింపులు జరగవో. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే ప్రభుత్వం వెంటనే చొరవ తీసుకోకపోతే బొగ్గుపైన ఆధారపడినటువంటి కరంబ్ ఉండదు కాబట్టి ఇప్పటికే అంధకారంధురంగా ఉంటే ఇక ఎవరసాయానికి కరంబు లేదు. కొద్ది రోజులు, నెల రోజుల పాటు మా దగ్గర బొగ్గు స్టాక్స్ ఉన్నాయని ఎస్.టి.పి.సి.వారు చెబుతూ ఉంటే ఇది చాలా బాధ్యతారహితమని తెలియజేస్తున్నాను. అందుకని రాష్ట్రప్రభుత్వం

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో సమ్మెను గూర్చి.

కేంద్ర ప్రభుత్వముతో సంప్రదింపులు జరిపి వెంటనే గుర్తింపు పొందిన యూనియన్స్ను, ఎన్.ఐ.ఎల్. వాఙ్మతి వమీశ్వర్నాథర్ ఆ కార్మిక సంఘాలను కూర్చోపెట్టి వారియొక్క సమ్మెను పరిష్కారం చేయడానికి పారవ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని చెప్పి నేను మేధావరా మనవి చేస్తున్నాను. గోరుతుట్టుపై రోకలిపోటు అన్నట్లుగా 7 వేల మంది కార్మికులు పవర్ జనరేషన్లో ఉన్నటువంటి కార్మికులు సిన్నటి నుంచీ సమ్మెలోకి పోయారు; ఇది మరింత ఆందోళన కలిగిస్తున్న సమస్య; ఒకవైపున బొగ్గు ఉత్పత్తి గాక ఈ పరిశ్రమలు మాత్రపడే దుస్థితి ఉంటే ప్యాడల్ స్టేషన్స్ కూడా పనిచేయని పరిస్థితి వస్తూ ఉంది; ఇందులో విద్యుత్ కార్మికులు 28 వేల మంది ఉంటే అందులో కంట్రాక్ట్స్ లేబర్ 5 వేల మంది ప్లెడియకు ఈ జనరేషన్ దగ్గర పనిచేసే వారు ఉన్నారు; వారు అదే పనిగా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నారు; ప్రభుత్వం ఒక ఒడంబడికకు వచ్చింది సంప్రదింపులు జరిగితే, సింగరేణి కాలరీస్ తోపాటు బయట ఈ సమస్య కూడా ఉంది; వారిలో అయిదు సంవత్సరాలు నిండిన వారిని తీసుకో మంబున్నారు. మిగతా వారిని అయిదు సంవత్సరాలు నిండిన పరిస్థితిలో మేము తీసుకుంటా మని హామీ ఇస్తే ప్రభుత్వం అయిదు సంవత్సరాలు నిండిన తరువాత వారిని పెర్మనెంట్ చేయమని చెప్పి కోరుతున్నాను; ఇది న్యాయమైన పరిస్థితి; అందుకని ప్రభుత్వం ఈ సమస్యలపైన స్పందించి ఈ సమ్మెను వెంటనే నివారించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది; న్యాయమైన కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉందని చెప్పి మనవిచేస్తూ ప్రభుత్వం స్పందించి సరియైనటువంటి పద్ధతిలో కేంద్ర ప్రభుత్వముతో సంప్రదించి సింగరేణి కార్మికుల సమస్య అదేవిధంగా విద్యుత్ కార్మికుల సమ్మెలో జోక్యం చేసుకొని కార్మికుల న్యాయమైన డిమాండ్స్ను అంగీకరించి సమ్మెను అపువేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. మల్లేష్:- అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం బొగ్గు గని కార్మికుల ఐదవ వేజ్ బొర్డు డిమాండ్ నిర్ణయించడములో తీవ్రమైన జాప్యం, నిర్లక్ష్యం చేసినందువల్ల నాలుగు సంవత్సరాల నుంచీ వెయిట్ చేసినటువంటి బొగ్గు గని కార్మికులు నిరాశ నిస్పృహలకు గురయి అది ఎప్పుడు వస్తుందనేటటువంటిది లేకపోవడం వల్ల గత్యంతరం లేని పరిస్థితిలో గుర్తింపు లేని కొన్ని కార్మిక సంఘాలు చేసినటువంటి పిలుపు మేరకు ఈ సమ్మె జరుగుతూ ఉంది; ఈ సమ్మెకు సంబంధించినటువంటి విషయాలు కొంత అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది; యావత్తు భారతదేశములో 20 లక్షల మంది ప్రభుత్వ రంగములో పనిచేసేటటువంటి కార్మికులు ఉన్నారు; ఈ బొగ్గు గనులలో పనిచేసేటటువంటి కార్మికులు 8.50 లక్షల మంది ఉన్నారు; మన రాష్ట్రములో సింగరేణి కాలరీస్లో సుమారుగా లక్షా ఇరవై వేల మంది కార్మికులు ఉన్నారు. దీనికి సంబంధించినటువంటి విషయాలను అన్ని జెబిసిసిబిలో జరగాలి; అయితే కేంద్ర ప్రభుత్వ నూతన ఆర్థిక పారిశ్రామిక విధానం అనేటటువంటిది కేంద్రములో కార్మిక వర్గ వ్యతిరేకమైనటువంటి ప్రభుత్వము కూర్చున్నందువల్ల ఈ సమస్య పరిష్కారం కావడంలేదు; జెబిసిసిబి ఏర్పాటు చేయాలనే దానిమీద ఎ.ఐ.టి.యు.సి. సిబిటియు, పాప్ఎమ్ఎస్, బిఎమ్ఎస్ లాంటి కార్మిక సంఘాలు, పెద్ద ఎత్తున పోరాటాలు జరిపాయి; దాని ఫలితంగా జెబిసిసిబి అనేటటువంటిది ఏర్పడింది;

10.10 | అయితే కొంత వెసులుబాటు అనేది ఉంది; జెబిక్ వేతనం 1500 ఉండాలని ఉ. నిర్ణయించారు; అయితే ఏ కేటగిరీకి ఎంత ఉండాలి; వేస్ రేట్ కార్మికులకు

ఎంత ఉండాలి, భూగర్భంలో ఉత్పత్తి చేసేవారికి ఎంత ఉండాల్సిందో దానిమీద చర్చలు జరుగుతున్నాయి. డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఎంటర్ప్రైజెస్ గ్రిడ్ టెన్షన్స్ కు అనుగుణంగా నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంది. ఆ టెన్షన్లో ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయడం సమంజసం కాదు. ఏమైనప్పటికీ రాష్ట్రప్రభుత్వం సింగరేణి కాలరీస్ గురించి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే మూడు సంవత్సరాలుగా నీక్ ఇండస్ట్రీస్ ఉన్న పరిశ్రమ ఇది. ఇది ఇప్పుడిప్పుడే ఊపిరి పిలుస్తుంటున్న పరిశ్రమ. ఈ పరిశ్రమను రక్షించడానికి భూగర్భంలో పనిచేసే కార్మికులు తమ రక్షాన్ని పెమటగా మార్చి బాగా ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. అక్కడి కార్మికులు, యాజమాన్యంలో వుండేవారు కలిసికట్టుగా వున్నందువల్ల ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. భారతదేశంలో డి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. నుంచి బయటపడిన ఘనత మన సింగరేణి కాలరీస్ దేనన్న విషయం మనం మరచిపోవడానికి వీలులేదు. అయితే వేక్స్ బోర్డ్ సమస్య, జీతాల సమస్య ఇంకా పరిష్కారం కానందువల్ల కార్మికులలో అసంతృప్తి పెరిగిపోతోంది. దానినే ఆసరాగా తీసుకొని చిన్న చిన్న సంఘాలవారు కార్మికులను రెచ్చగొట్టి చేస్తున్నారు. కార్మికుల డిమాండ్ న్యాయమైంది; సముచితమైనటువంటిది. జాతీయ సంఘాలవారు ఈ సమస్యపై 18, 19 తారీఖులలో కలకత్తాలో చర్చలు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. కలకత్తా సమావేశం రిపోర్టు కూడా వచ్చింది. కానీ అక్కడ ఏమీ జరగలేదు. వాయిదా పడిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ పరిస్థితులలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నా మనవి ఏమిటంటే కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకురావాలి. కేంద్రంమీద పోరాటం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ రాష్ట్ర శాసనసభ కేంద్ర విధానానికి గర్హించవలసిన అవసరం ఉంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలను విడనాడి బద్దవ వేక్ బోర్డును ఏర్పాటుచేయాలని గనుల్ల మంత్రిత్వ శాఖపై వత్తిడి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారికి పి.వి. నరసింహారావుగారితో దగ్గరి సంబంధాలు ఉన్నాయి. మొన్ననే ఉగాదినాడు వారి ఇంటికి వచ్చి పిండు అరగించి పోయిన విషయం మనకు తెలుసు. కాబట్టి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా వున్న రామారావుగారు తన పలుకుబడిని ఉపయోగించి, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలని మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము. లేకుంటే సమ్మెవల్ల విద్యుత్తుకై బద్ద అయిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఫలితంగా చిన్న చిన్న పరిశ్రమలన్నీ బద్ద అయిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం. అందువల్ల ప్రభుత్వం తాత్కాలికంగా ఇంటిరీమ్ రిలేఫ్ క్రింద 200 రూపాయల చొప్పున ఇస్తే బాగుంటుంది. ఏమైనా ఎక్కువ తక్కువలు ఉంటే తరువాత చూసుకోవచ్చనే పద్ధతిలో కొంత డబ్బు ఇచ్చి ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలని నేను సూచిస్తున్నాను. గుర్తింపు పొందిన కార్మిక సంఘాలకు, కార్మికులకూ మధ్య వివాదాన్ని స్పష్టించకుండా సమస్యను సున్నితంగా పరిష్కరించే పద్ధతులతో వ్యవహారం చేయాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. వెంటనే దీనిని పరిష్కరించకపోతే రెండు, మూడు రోజులలో తీవ్రమైన దురదృష్టకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. అలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడకముందే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించి, కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తెచ్చి సమస్యను పరిష్కరించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి.

శ్రీ కొనేరు నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, దక్షిణ భారతదేశంలోనే ఏకైక సంస్థగా ఉండి ఈ సింగరేణి కాలరీస్ సంస్థ. ఈ కాలరీస్ ద్వారా మన రాష్ట్ర ప్రయోజనాలకోసం బొగ్గును వెలికితీయడం జరుగుతోంది. ఈ సంస్థలో సుమారు 1, 12, 156 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వారికి ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి వేతన సవరణ జరగవలసి ఉంది. కానీ గత 45 మాసాలుగా 5వ వేతన ఒప్పందం జరగకపోవడం మూలంగా ఈవేళ ఈ సమ్మె బేయిడానికి అవకాశం సృష్టించిన మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ప్రస్తుతం 71 మెన్స్ పున్న సింగరేణి కాలరీస్లో 10 మెన్స్ మాత్రమే పార్సియల్ గా పనిచేస్తుండడం మనం మానున్నాం. దీని ఫలితంగా రోజుకు సుమారు 50వేల టన్నుల ఉత్పత్తి తగ్గిపోతున్నది. అందువల్ల రోజుకు 2 కోట్ల 75 లక్షల రూపాయల మేరకు సింగరేణి కాలరీస్ కు నష్టం జరుగుతోందన్న విషయం కూడా మనం ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. గుర్తింపు పొందిన కార్మిక సంఘాలు - ఏ.ఐ.ఐ.యు.సి. ఐ.ఎన్.ఐ.యు.సి. హెచ్.ఎం.ఎస్. బీ.ఎమ్.ఎస్. సి.ఐ.ఐ.యు. వంటి సంఘాలు ఇందులో పాల్గొనకపోయినా చిన్న చిన్న యూనియన్స్ అన్నీ కలిసి సింగరేణి కాలరీస్ ఆల్ ఎసోసియేషన్స్ ఆక్షన్ కమిటీగా (SAAJAC) ఏర్పడి ఆందోళన చేయడం జరుగుతోంది. సింగరేణి కాలరీస్ టెక్నికల్ స్టాఫ్ ఎసోసియేషన్, సింగరేణి కాలరీస్ క్లరికల్ స్టాఫ్ ఎసోసియేషన్, సింగరేణి కాలరీస్ డ్రైవర్స్ ఎసోసియేషన్, సింగరేణి కాలరీస్ సర్వే పర్సనల్ యూనియన్, సింగరేణి కాలరీస్ బామర్స్ ఎసోసియేషన్, సింగరేణి కాలరీస్ ప్యాన్స్ అండ్ జనరల్ మజూర్స్ ఎసోసియేషన్, సింగరేణి కాలరీస్ ఓపెన్ కాస్ట్ ఇ.పి. ఆపరేటర్స్ ఎసోసియేషన్, టీంబర్ మెన్ ఎసోసియేషన్, పేరామెడికల్ ఎసోసియేషన్ తదితర ఎసోసియేషన్ల వారు సమ్మెలో ఉన్నారు. అయితే ఈ స్వయం వేరివల్స్ అవుతోందని మనం అనుకొనే వేలులేదు. రికగ్నైజ్డ్ యూనియన్స్ వారు వేరికి మద్దతు ఇస్తున్నారు. మొత్తంమీద సింగరేణి కాలరీస్లో పని ముత్తం స్థంభించి కోట్లాది రూపాయల నష్టం జరుగుతోంది. ఎన్.ఐ.పి.సి. విషయానికి వస్తే అక్కడ 2100 మెగావాట్ల పిదుగుత్వాడన కావలసివుంటే దానిని 1450 మెగావాట్లకు తగ్గించడం జరిగింది. మన రాష్ట్రానికి 893 మెగావాట్ల రావలసి ఉంటే బొగ్గు లేక ఉత్పత్తి తగ్గించేయి మన రాష్ట్రానికి 550 మెగావాట్ల మాత్రమే ఇవ్వడం జరుగుతోంది. సింగరేణి కాలరీస్ ప్లెగ్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ కార్మికులకు కొన్ని ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం మూలంగా గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా గణనీయమైన ఉత్పత్తిని సాధించినప్పటికీ వేతన ఒప్పందములో సర్వే అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయవలసిన పని కేంద్రంపై ఈ విషయంలో వత్తిడి తీసుకురావలసిన బాధ్యత పైర్వన్షి ఉంది. ఇక ఇతర రాష్ట్రాలలో 50 రూపాయలు ఇంట్రీమ్ రిలేఫ్ ఇస్తే ఇక్కడ వంద రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఏదీ ఏమైనా ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సమ్మె రావడం చాలా దురదృష్టకరం. కాబట్టి ఈ విషయమై కోల్ డెట్ ప్రాంతానికి చెందిన శాసనసభ్యులం ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నందమూరి తారక రామారావుగారికి తెప్పాము. వారు వెంటనే స్పందించి పైర్వన్ గారిని పిలిపించి మాట్లాడడం జరిగింది. ఇప్పుడు పైర్వన్ గారు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కార్మికులపై తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని, ఈ సమ్మెను ఆపు చేయించి కార్మికులకు రావలసిన వేతన ఒప్పందాన్ని చేయించాలని సభాముఖంగా మనవిచేస్తున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి.

20 ఏప్రిల్, 1995.

31

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, సింగరేణి కాలరీస్ లో లక్ష మందికి పైగా కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ఇది దక్షిణ భారతదేశంలో అతి పెద్ద బొగ్గు ప్లాంట్. రికగ్నీషన్ లేని చిన్న చిన్న యూనియన్స్ కలిసి ఏప్రిల్ 14వ తేదీనుంచి సమ్మె చేయడం జరుగుతోంది. వారికి తీవ్రవాద సంస్థలు గానీ, కొన్ని బేగ్ యూనియన్స్ గానీ మద్దతు ఇస్తున్నాయని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన వివరాలలో ఉంది. నేను మనవిచేసేది మన దేశంలోని తాత్పేరు, నాగపూర్, కలకత్తా, తదితర బొగ్గు బొగ్గు పరిశ్రమలు ఉన్నాయి ఈ విషయం సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు సంబంధించింది. ఈ శాఖను కేంద్ర మంత్రి అజిత్ పాంజాగారు చూస్తున్నారు. మొత్తం దేశంలోని కార్మికులకు సంబంధించి వేక్ సింగిల్ జరుగుతోంది. అయితే ఇప్పటికే అలస్యం అయింది. తమకు ఇంజీరింగ్ రిటైర్డ్ ఇన్వెస్టమెంట్ అసంతుష్టి కార్మికులలో ఉంది. ఈ రోజున మనకు విద్యుచ్ఛక్తి అవసరం ఎంతగానో ఉంది. ప్యాజెక్టులలో నేరు లేక ప్లాడల్ పవర్ జనరేట్ చేయలేకపోతున్నాం. మనం కేవలం బొగ్గుపై ఆధారపడి థర్మల్ పవర్ ను జనరేట్ చేసుకొంటున్నాం. కాబట్టి బొగ్గు గనుల కార్మికుల సమ్మెవల్ల రాష్ట్రంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి తగ్గిపోయి అనేక పరిశ్రమలలో కూడా ఉత్పత్తి ఆగిపోయి అక్కడి కార్మికులు లే అఫ్టుకు, రిటైర్డ్ మెంట్ కు గురయ్యే ప్రమాదం ఉంది. రాష్ట్రంలో కరెంట్ లో సంబంధం ఉన్న పరిశ్రమలలో సుమారు కోటి మందిదాకా కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. అలాంటి వారందరికీ ఇబ్బంది వస్తుంది. 10.20 | మనమందరం కూడా ఇబ్బందిపెందే అవకాశం ఉంది కనుక ప్రభుత్వం ప్రత్యేక ఉ. శ్రద్ధతోస్తుకుని థర్మల్ పవర్ స్టేషన్స్ కు సరిగ్గా బొగ్గు సప్లయ అయిట్టుచెయ్యాలి. కార్మికుల రికగ్నీషన్ యూనియన్స్ తో చర్చలుజరిపి, సమస్యను ఏవిధంగా పరిష్కరించాలనే ఆలోచన చెయ్యాలి. చిన్న చిన్న యూనియన్స్ ఉన్నప్పుడు కొందరికి కావలసిన వాటిని ఎంకరేజ్ చేసి, డిస్ట్రీబ్యూట్ చేయాలనే ఉద్దేశం కూడా ఉంటుంది. రికగ్నీషన్ యూనియన్స్-ఐ.ఎస్.టి., టి.ఎస్.టి., బి.ఎం.ఎస్., సి.ఐ.టి.యు, ఎ.ఐ.టి.యు. మొదలైన వాటిని పిలిచి మాట్లాడి, ఈ సమస్య ఎట్లా పరిష్కరించాలనేది చూసే ఉద్దేశ్యంతో ఉండాలి. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకొని కేంద్ర మంత్రులతో మాట్లాడి ఈ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు చూడాలి. 5వ తేదీన బొర్డు వెంటనే కావాలంటే కష్టమైన పని, ఇంటిరిం రిటైర్డ్ దొరికేట్లుగా చూడాలి. అక్కడ ఫ్లెక్సిబిల్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ గా ఉన్నవారు ఇన్సారనే నమ్మకం మాకుంది. వారిని ముఖ్యమంత్రిగారు పిలిచి, కార్మిక సంఘాలను పిలిచి చర్చలు జరిపి, ఏ విధంగా ఇంటిరిం రిటైర్డ్ అడుగుతున్నారో మాట్లాడి ఇన్స్ బాగుంటుంది. ఫ్లెక్సిబిల్ వేజ్ బొర్డు త్వరలో వస్తుందనే ఆశ ఉంది కనుక ఈ సమ్మెను ఇంకా పొడిగించకుండా, కార్మికులకు నష్టం లేకుండా, ప్రజలకు నష్టం లేకుండా చూడాలి. దీనివల్ల ఇతర కర్మాగారాలలో పనిచేసే కార్మికులకు నష్టం లేకుండా ఉండాలంటే ఈ సమ్మెను ఏదో విధంగా - రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఎక్కువ బాధ్యత ఉంది కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంటర్ ఫియర్ అయి, కార్మిక సాయకులను పిలిచి, చర్చలు చేసి, సమ్మెను విరమించుకునేట్లు చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, సింగరేణి కార్మిక సోదరులు గతంలో కూడా 4వ వేజ్ బొర్డుకోసం చారిత్రాత్మకమైన పోరాటం చేసి సాధించారు. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి చాలా నష్టం వచ్చింది. అయినా కార్మికులు తమ హక్కులను పరి రక్షించుకో గలిగారు. సింగరేణి కార్మికులు 84 శాతం మంది 5వ వేతన బొర్డు ఏర్పాటుకోసం

సమ్మెను ఐక్య పోరాట సమితి పిలుపు మేరకు గత శుక్రవారం ప్రారంభించారు. దీనివల్ల రాష్ట్రవ్యాప్తంగా వివిధ థర్మల్ స్టేషన్స్ కానీ, కన్సూమర్స్ కానీ ఎఫ్.సి.ఐ. వంటి ఇండస్ట్రీలు చాలా ఆందోళనకరమైన పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ సందర్భంగా ముఖ్యంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చర్చించాలి. కార్మిక రంగంలో వివిధ కార్మిక సంఘాల నాయకుల మధ్య చిచ్చుపెట్టే ప్రయత్నం చేసి, లాభం పొందాలనేటటువంటి ఆలోచన ఉండడం చాలా ప్రమాదకరం అని మద్దారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. రోజు రోజుకీ కార్మికులలో పోరాట క్రమం మారుతోంది. ఈ రకంగా మారిన పరిస్థితులలో ఇటువంటి రాజకీయాలు సత్ఫలితాలను ఇస్తాయని అనుకోను. చాలా జాగ్రత్తగా ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. ముఖ్యంగా కార్మికులకు కావలసిన తాత్కాలిక భృతి కానీ డెనన్ తదితర సదుపాయాల కోసం పోరాడుతున్నారు. కార్మికులు సుశీలదేవి డిమాండ్స్ను మేనేజిమెంటు తమ పరిధిలో లేదని కొట్టివేయడం జరిగింది. దీనివల్ల పరిస్థితి మరింత జటిలం కావడం జరిగింది. వారు పెట్టిన డిమాండ్స్ తమ పరిధి రోకి వస్తాయా, లేదా అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ సంబంధిత మంత్రి కానీ ప్రజలకు లేదా కార్మికులకు స్పష్టం చెయ్యని పరిస్థితి మనకు తెలుసు. ఎం.డి. వీలియమ్స్గారు జె.బి.సి.సి.ఐ.తో కార్మికుల సమస్యల మీద సహాయం చెయ్యడానికి కలకత్తా వెళ్లారన్నారు. దీనిపై స్పష్టమైన జవాబు లేదు. ప్రతి రోజు రెండున్నర కోట్ల రూపాయల నష్టం వస్తోంది. ఒక విచిత్రమైన పరిస్థితి ఉంది. చిల్కొనిబీ బొరుడవారు ఉత్పత్తి పెరిగిందంటున్నారు. విచిత్రమైన ప్రకటన చేశారు. ఎన్.టి.పి.సి. 2,100 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి చెయ్యాలంటే 1680 మెగావాట్ల మాత్రమే చేస్తున్నారు. ఇంకా తగ్గే అవకాశముంది. ఎన్.టి.పి.సి. నుంచి 29 శాతం వచ్చినా ఆందోళనకరమైన పరిస్థితి ఉంది. 71 గనుల నుంచి ఏటా 26.60 మీలియన్ టన్నుల బొగ్గు వస్తుంటే, ఈ 6 రోజులుగా సమ్మెవల్ల కోట్లాది రూపాయల నష్టం వచ్చింది. దీని గురించి మనం ఆలోచించాలి. 11 శాతం బొగ్గు నీమెంటుకు, 12 శాతం ఎరువులకు, 14 శాతం ఇతర పారిశ్రామిక వేత్తలకు, కన్సూమర్స్కు పోతుంది. 23 శాతం బొగ్గు వస్తుంటే విద్యుత్ ఉత్పత్తి ఎంత ప్రమాదకరమైందో రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ఆలోచించాలి. రోజుకి 42 వేల టన్నులు కావాలి. 16 టన్నులకు తగ్గింది. ఇవెంతో ఆందోళనకరమైన పరిస్థితి. లక్షలాది టన్నుల బొగ్గు నిలువ ఉంది. రామగుండం, పరిసర ప్రాంతాలలో 22 లక్షల టన్నులు నిలువ ఉంటే సమ్మె వల్ల రిఫైన్ చెయ్యలేని పరిస్థితి ఉంది. సమ్మె వల్ల టన్నుకు రు.500 నష్టం యాజమాన్యానికి వస్తే, రు. 150 కార్మికుడికి వస్తోంది. దీనివల్ల యాజమాన్యం కానీ కార్మికులు కానీ నష్టపడుతున్నారు. ఈ సందర్భంలో యాజమాన్యాన్ని కానీ కార్మికులను కానీ అభినందించక తప్పదు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు దీని గురించి ఆలోచించాలి. యాజమాన్యానికి వస్తే వీలియమ్స్ ఎం.డి.గారినీ సభాముఖంగా అభినందించక తప్పదు. చాలా ఉత్సాహకరమైన ఫిగర్స్ ఇచ్చారు. పౌడర్ క్వీన్ అఫ్ కోల్ మాస్టే 1993లో 225.12 టన్నులంటే, 1994లో 252.09 టన్నులకు పెరిగింది. సేన్స్ మేనేజింగ్ అఫరేషన్స్ కోల్డ్ మాస్టే 1993లో రు.856.30 కోట్లంటే, 1994లో 1155.11 కోట్లకు పెరిగింది. ప్రొఫిట్ లాస్ మాస్టే 1993లో (-) రు.122.11 కోట్లంటే 1994లో (+) రు.16.27 కోట్లంటే. కుళములేటిష్ ప్రొఫిట్, లాస్లో చూపారు. 1993లో (-) రు.772.94 కోట్లంటే

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి.

20 ఏప్రిల్, 1995.

33

1994లో లాస్ తగ్గింది. (-) రు. 397.64 కోట్లుంది. పేపర్ లో వివిధ వార్తలొస్తున్నాయి. కనుక నేను వదులుతున్నాను. షేర్ క్యాపిటల్ అంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్కువగా ఉంది కనుక ఎక్కువ బాధ్యత ఉంటుంది. 1993లో రు. 205.60 కోట్లు ఉంటే 1994లో రు. 417.60 కోట్లుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 1993లో కొంత తగ్గింది. 1993లో రు. 188.05 కోట్లు అయితే 1994లో రు. 398.05 కోట్లు అయింది. ఇట్లా పెట్టుబడులు ఉన్నాయి.

కాబట్టి నేను మీతో మనవిచేసింది అంధ్రప్రదేశ్ ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద 10.30 వత్తిడి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. అన్ని పార్టీల నాయకులను వివిధ సంస్థల ఉ. కార్మికుల నాయకులను సంప్రదించి 6 రోజులలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు కొంత మందిని విడుదల చేయడం, అరెస్టు చేయడం రకరకాల స్టేట్ మెంట్స్ చేయడం తప్ప కార్మికుల హక్కుల పరిరక్షణకొరకు ఏ ఒక్క చర్య తీసుకోలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ప్రత్యేక బాధ్యత ఉంది. మీరు ఒక రిజల్యూషన్ ప్రభుత్వం తరపున మూవ్ చేయండి. ఏకగ్రీవంగా దానిని ఆమోదించాము. సింగరేణిలో మేనేజ్మెంట్ చాలా సమర్థవంతంగా ఉత్పత్తిని కానీ మన రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని కానీ పెంచుతున్నప్పుడు ఇలాంటి తీర్మానం చేయడం చాలా విచారకరమైన విషయం. ఈ జరుగుతున్న పరిణామాల వల్ల ఎఫ్.సి.ఐ. లాంటి ఎన్నో పరిశ్రమలు మూతపడ్డాయి. దీనివల్ల కోట్లాది రూపాయలు నష్టం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి మంత్రిగారు వెంటనే చర్యలను తీసుకుంటూ ఒక తీర్మానం ఏకగ్రీవంగా ప్రవేశపెట్టాలని దానిని ఆమోదించి కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని వెంటనే 5వ వేజ్ బోర్డు కోసం కార్మికుల హక్కుల పరిరక్షణ కోసం స్పందించాలని అందులో కోరుతూ మన సభ దానిని తీర్మానం చేసి ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం మల్లేష్ (మైదారం):- అధ్యక్షా, నేను ఎం.ఎల్.ఎ. కాకముందు సింగరేణి కంపెనీలో కార్మికునిగా పని చేసిన వ్యక్తిగా దానిలో జరిగిన అవకతవకలను గుర్తించిన వ్యక్తిగా నేను వివరంగా చెప్పాలి కాబట్టి నాకు కొంత సమయం ఇవ్వాలని తమరిని కోరుతున్నాను. వేజ్ బోర్డు సమస్యలు, సింగరేణి కంపెనీ సమస్యలు చెబుతాను. ఈ సింగరేణి కంపెనీ దాదాపు 100, 200 సంవత్సరాల జీవిత చరిత్ర కలిగి ఉంది. దానిలో పనిచేసే కార్మికులు లక్షా పదివేల మంది కరీంనగర్, ఖమ్మం, వరంగల్లు, ఆదిలాబాదు జిల్లాల నుంచి వచ్చి పనిచేస్తున్నారు. ఈ రోజు కేవలం 5వ వేజ్ బోర్డు కోసం వీరంతా సమ్మె చేయడం జరుగుతోంది. అంతేకాకుండా సింగరేణి బొగ్గుద్వారా నడిచే రామగుండం ఎన్.టి.పి.సి. 210 మెగావాట్లు, ఎ.పి.ఎస్.ఇ.జి, పాలవంప, విజయవాడ, నెల్లూరు, ముద్దనూరు నుంచి కానీ కర్ణాటక రాయచూరు, మహారాష్ట్రలో పల్లి పవర్ స్టేషన్లకు మన బొగ్గు అందజేయడం జరుగుతోంది. విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు ఒక టన్నుకు రు. 500లు కాదు రు. 550 లు ఒక రోజుకు 50 వేల టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి అవుతోంది. ఈ సమస్యను పెంచి ఎంతో బాధ్యతారహితంగా ఈ రోజు వరకూ వేజ్ బోర్డు నియామకం చేయనందున నా అంశనాల ప్రకారం ఈ రోజువరకు రు. 20 కోట్లు నష్టం ప్రభుత్వానికి సంకల్పమింది. అంతేకాకుండా సింగరేణి కాలరీస్ గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి లాభాలతో నడుస్తున్నది. 1993-94లో సింగరేణి కార్మికులు దాదాపు 22 లక్షల మెట్రిక్

ఓన్నుల బొగ్గును ఉత్పత్తి చేశారు. 1994-95 మార్చి వరకు 25.6 లక్షల మెట్రిక్ ఓన్నుల బొగ్గును ఉత్పత్తి చేయడం జరిగింది. ఇంత లాభకరంగా జరుగుతున్న దానిని ఇన్ని రోజుల నుంచే కష్టపడి కష్టించి పని చేసిన వ్యక్తులు ఎందుకు స్ట్రైక్ చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది? తమరు ఒకసారి ఆలోచన చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఈ సింగరేణి కాలరీలలో 51 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం షేర్ 49 శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం షేర్ ఉంది. 49 శాతం ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని హక్కులు వారి చేతులలో ఉంచుకుంది. సేఫ్టీ విషయాలు కానీ, ఆర్థిక విషయాలు కానీ ఇతరతా అన్ని విషయాలు కేంద్ర ప్రభుత్వం తన చేతులలో ఉంచుకుంది. 51 శాతం ఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి హక్కు లేదు. ఇది ఎంతో చింతించవలసిన విషయం. సిగ్గుపడవలసిన విషయం. ఈనాడు 51 శాతం ఉన్న రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి అధికారాలు లేని పరిస్థితి గోచరించిన విషయం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే అన్నీ తీసుకురావాలి అంటున్న శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డిగారు వారు మొన్నటి వరకు కార్మిక మంత్రిగా ఉన్నారు. సింగరేణి కాలరీస్ గురించి వారికి పూర్తిగా తెలుసు మరి వారేమి చేశారు? రెండు సంవత్సరాల నుంచే అడుగుతున్నా పరిష్కారం ఉందా? బ్రేడ్ యూనియన్స్ అడుగుతున్నా పరిష్కారం ఉందా? అప్పుడున్న ప్రభుత్వం, అప్పుడున్న బ్రేడ్ యూనియన్స్ చేసిన పనుల వల్లే ఇలా జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీస్ కన్క్లూడ్.

శ్రీ ఎం. మల్లేష్:- అది నాకు సంబంధించి ఉంది నేను మాట్లాడకపోతే కష్టం అవుతుంది. కాబట్టి సమయం ఇవ్వండి సర్. ఈ వేజ్ బోర్డు తీసుకురావాలని మనమే కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అన్నారు. మేము ముఖ్యమంత్రిగారితో చర్చించాము. వారెంతో ఉదార స్వభావంతో జైలులో ఉన్న వారిని విడుదల చేయించారు. అప్పుడు మాట్లాడిన వ్యక్తులకు తెలియని విషయాలు సభ ముందు ఉంచుతున్నాను. అందరికీ తాత్కాలిక భృతి ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు. సమస్య ఇక్కడిది కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వానిది. వారు చేయకపోగా విషయాన్ని తప్పుదారి పట్టించే విధంగా వస్తున్నది. వెంకటస్వామిగారు, బొగ్గుగనుల శాఖమంత్రి పాండ్లాగారు అక్కడికి వచ్చి మేటింగు జరిపారు. పాండ్లాగారు ముఖ్యమంత్రిగారికి సందేశం పంపించారు. 5వ వేజ్ బోర్డు సవరణ చట్టాన్ని 4 మాసాల్లో నిర్ణయం తీసుకోకపోవడం చాలా విచారించదగ్గ విషయం. కార్మికులు సమ్మెకు పూను కోవడంతో తప్పు లేదు. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు మూతపడి కోట్లాది రూపాయల నష్టం వస్తుంది ఈ ఇబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయాలంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే సింగరేణి కాలరీస్ వివాదాలను పరిష్కరించమని ముఖ్యమంత్రిగారికి వారు సందేశం పంపారు. ఇది సిగ్గు పడవలసిన విషయం. వెంకటస్వామిగారు సింగరేణి కాలరీస్ వారి 80 శాతం ఓటంతో ఎన్నికైన విషయం వారు మర్చిపోయారు.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- హౌసులో లేనివారి పేర్లను తీసుకురావడం సంప్రదాయం కాదు.

శ్రీ ఎం. మల్లేష్:- నేను అక్కడి ప్రజా ప్రతినిధిని, సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో ఇద్దరు మంత్రుల చేతులలో ఉన్న విషయం. అక్కడ జరిగిన విషయాలు చెబుతున్నాను.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరేస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి.

20 ఏప్రిల్, 1995.

35

మిస్టర్ స్పీకర్:- షేరు తీసుకురాకుండా వెప్పండి.

శ్రీ ఎం. మల్లేష్:- వారు లేఖలు వ్రాయడం జరిగింది. పటిష్టతరం చేస్తామన్నారు. గత 6 నెలల క్రితం వచ్చారు. వేజ్ బోర్డు వేస్తామన్నారు. న్యాయం చేస్తామన్నారు. అలాంటిది పాంజాగారు ఈరోజు ఏమి చేశారు? బ్రేడ్ యూనియన్స్, నాయకులు అని మాట్లాడుతున్నారే. రెండు సంవత్సరాల నుంచీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది? వారందరూ ఏమి చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ కన్క్లూడ్.

శ్రీ ఎం. మల్లేష్:- కర్కరాలు, వర్కర్స్, సివిల్ వారు, డైరెక్టర్లు, మేడియం అఫేసర్లు అందరూ స్ట్రైక్ చేస్తున్నారు. ఇటువంటి విషయం చిన్నగా తీసుకుంటే కాదు. దేశవ్యాప్తంగా తీసుకోవలసిన విషయం. కేంద్ర ప్రభుత్వం తప్పుకుండా చేయవలసిన బాధ్యత కూడా ఉంది. నిన్న గాక మొన్న కేంద్రంలో మేటింగు పెట్టినప్పుడు దానిని నిర్ణయించలేదు. అంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెత్తిన వేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని బాధ్యులను చేయాలనే ఉద్దేశ్యం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధినేత శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారిని దింపాలనే ఉద్దేశ్యంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈనాటికీ ఏ చర్యకూ పూనుకోలేదు.

(దేలి)

మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా రిజల్యూషన్ పాస్ చేయాలి. మిత్ర పక్షాల వారు కూడా ఉన్నారు. అందరూ రిజల్యూషన్ వేసి తప్పకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒప్పించాలి. రెండు సంవత్సరాల నుంచీ చాలా గట్టిగా వెబుతూ వచ్చింది. ఇక్కడున్న మనకేమింటో జిఫిన్స్ ఇచ్చారు. స్పెక్టిల్స్ ఇచ్చారు. చివరకు బంగారం కూడా దొనేజీ చేశారు.

వేజ్ బోర్డు వేయకుండా రెండు సంవత్సరాల నుంచీ ఎందుకు పెండింగు పెట్టారు? కోల్ మెన్స్ సింగరేణి కాలరేస్ ఒక్కటే కాదు. దేశంలో ఉన్న కోల్ మెన్స్ కు సంబంధించిన యూనియన్స్ వాళ్లు ఉన్నారు. వారు కూడా ఇదే పరిస్థితిలో వస్తే దేశంలోనే కాదు, మన రాష్ట్రంలోనే కాదు ప్రక్కనే ఉన్న కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర కూడా వెబ్బు తీనే పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి ఈ సభ ఒక రిజల్యూషన్ తీసుకుని దానిని కేంద్రానికి పంపించి కార్మికులకు న్యాయం చేస్తారని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు - అధ్యక్షుడు, సింగరేణి కాలరేస్ లో 1995వే 10.40 సంవత్సరం ఏప్రిల్ 14వ తేదీ నుంచి సమ్మె జరుగుతున్నది. సింగరేణి ఇత్యబోరాల్ ఉ. సమితి ఈ సమ్మెకు పిలుపు ఇవ్వగా సింగరేణి అఖిలసంఘాల సంయుక్త కార్యాచరణ సమితి అనేది చిన్న చిన్న యూనియన్ల సంఘాలతో కూడిన స్వచ్ఛంద సంఘం అని సంఘం ఈ సమ్మెకు నాయకత్వం వహిస్తున్నది. ఈ సమ్మెకు ప్రజా హోరాహి వర్షం, తేవగబాదుం బ్రేడ్ యూనియన్ ఒక నివేదిక సంస్థ ఇయిన సింగరేణి కార్మిక సమాఖ్య మద్దతు తెలిపింది. జాతీయ బొగ్గు పరిశ్రమ 3వ వేతన ఒప్పందం ఖరారు చేయాలనేది వారి ముఖ్యమైన డిమాండ్. సింగరేణి కాలరేస్ లో సహ దేశం అంతలా బొగ్గు పరిశ్రమల వేతన నిర్ణయం

విధానం బొగ్గు పరిశ్రమ సంయుక్త ఉభయ పక్ష సంఘం కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం అనుసరించి వుంటుంది. జె.బి.సి.సి.ఐ. ప్రస్తుతం కలకత్తాలో సమావేశం జరుపుతున్నది. లేబిస్ట్ పోజిషన్ నిన్న సాయంత్రం కూడా మీట్ అయ్యారు. 9.10 గంటలు డిస్కస్ చేశారు. అయితే ఫైనల్ గా డెసిషన్ తీసుకోలేక 27వ తేదీకి ఈ మీటింగ్ ను పోస్టపోన్ చేశారని తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ రోగా ఈ విషయం మీద సత్వరమే పరిష్కారం కుదిరేటట్లు చూడడానికి, తమ పలుకుబడి ఉపయోగించవలసిందిగా కోరుతూ కేంద్ర బొగ్గు గనుల శాఖ మంత్రిగారికి ముఖ్యమంత్రిగారు లేఖ వ్రాశారు. సమ్మె వీరమించి విధులకు హాజరుకావలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారు కార్మికులకు ఇంతకు మునుపే విజ్ఞప్తి చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించుతూ ఉన్నది. కోల్ ఇండియా నుంచి రాష్ట్రంలోని విద్యుత్ కేంద్రాలకు బొగ్గు సరఫరా అయ్యేటట్లు చూడడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే ఇంతకు మునుపు మాట్లాడినప్పుడు బోడేపూడి వెంకటేశ్వర రావుగారు, సి.పి.ఐ. నాయకులు, అదే విధంగా కోనేరు నాగేశ్వరరావుగారు, జనార్థన్ రెడ్డిగారు, విద్యాసాగరరావుగారు, ఎం. మల్లేష్ గారు కూడా వారియుక్త లేవ్ర ఆందోళనను తెలియజేయడం జరిగింది. వారి ఆందోళనతో నేను ఏకేభవిస్తున్నాను. ఈ సమస్య చాలా జటిలమైన సమస్య. ఎంత త్వరగా వేటైతే అంత త్వరగా ఈ సమస్యకు పరిష్కార మార్గం కనుగొనవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లెటర్ వ్రాసి ఎప్పటికప్పుడు మానిటర్ చేస్తూ ఈ సమస్య పరిష్కారం కోసం కృషి చేస్తూ వస్తున్నారు. విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, ప్రభుత్వం కానీ ప్రోవకేట్ చర్యలు తీసుకుంటున్నారనేది వాస్తవం కాదు. అరెస్టేసిన లీడర్స్ ను కొంతమందిని రిలీజ్ చేయాలని అనుకుంటే కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు అందరినీ రిలీజ్ చేయమని కూడా చెప్పడం జరిగింది. బెయిల్ కూడా అడ్మిట్ చేయకుండా వారందరినీ రిలీజ్ చేయించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని విధాల ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఈ సమస్య మీద జె.బి.సి.సి.ఐ. డెసిషన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రి కూడా చాలామందితో మాట్లాడారు. కొంతమంది యూనియన్ లీడర్స్ తో మాట్లాడారు. అయితే కొంతమంది వచ్చారు. ఇంకా అందరినీ పిలిపించవలసిన అవసరం ఉన్నది. లీడర్స్ అందరినీ పిలిపించి డిస్కస్ చర్య తీసుకుంటారని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఇంకో విషయం కూడా వారు ఆలోచించాలి. జె.బి.సి.సి.ఐ. డెసిషన్ తీసుకోకుంటే మనమే రిలీజ్ ఇవ్వకుంటూ పోతే రేపు రాబోయే రోజులలో కోల్ ధర ఫిక్స్ చేసేప్పుడు వాళ్లు ఏ రేటు అయితే ఇస్తారో ఆ రేటు ప్రకారమే వర్తిస్తుంది కానీ మనం తీసుకున్న రేటు వర్తించదు. ఒకవేళ వాళ్లు రిలీజ్ ఇచ్చిన దానికంటే తక్కువ పే చేసినట్లయితే ఆ డిఫరెన్స్ సింగరేణి కాలరీస్ భరించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. వారందరు చెప్పినట్లుగా మొన్నటివరకు ఈ రేటు డి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్.లో ఉన్నది. విద్యాసాగరరావుగారు కొన్ని డిబ్బెల్స్ చెప్పడం జరిగింది. 1991-92, 1992-1993 ఈ రెండు సంవత్సరాలు మాత్రం లాభాలు వచ్చాయి. అవి కూడా పెద్ద లాభాలు కాదు. 1989-90వ సంవత్సరంలో రు.35 కోట్లు నష్టం వస్తే, 1990-91 సంవత్సరంలో రు.163.81 లక్షలు నష్టం వచ్చింది. 1991-92వ సంవత్సరంలో రు.205 కోట్లు నష్టం రావడం జరిగింది. 1992-93వ సంవత్సరంలో రు.121.10 కోట్ల నష్టం ఉచ్చింది.

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీలో
సమ్మెను గూర్చి.

20 ఏప్రిల్, 1995.

37

1993-94వ సంవత్సరంలో రు. 16 కోట్లు 20 లక్షలు ప్రాఫిట్ వచ్చింది. 1994-95వ సంవత్సరంలో రు. 12 కోట్లు ప్రాఫిట్ లాభాలు. అని మాత్రం ఎక్స్‌పెక్ట్ చేయడం జరుగుతూ ఉన్నదని తెలియజేసుకుంటున్నాను. కోల్ ప్రొడక్ష్‌న్ బాగా పెరిగింది. 1990-91వ సంవత్సరంలో 225 లక్షల టన్నులు వుంటే 1991-92వ సంవత్సరంలో 205 లక్షల టన్నులు వచ్చింది. 1992-93వ సంవత్సరంలో 214 లక్షల టన్నులు వుండగా 1993-94వ సంవత్సరంలో 240 లక్షల టన్నులకు పెరిగింది. 1994-95వ సంవత్సరంలో 256 లక్షల టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి పెరిగింది. ఏదీ ఏమయినా ఈ సమస్యను మనం పరిష్కరించుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పటికప్పుడు ఈ సమస్యపైన మానిటర్ చేస్తున్నారు. వేతనంత త్వరలో సమస్యను పరిష్కరించాలని వున్నారు. మరల మీటింగ్ 27వ తేదీకి హాస్టుపోస్ కావడంతో కొంతమంది సభ్యులు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. పవర్ ప్రొడక్ష్‌న్ పడిపోయిందన్నారు. కోల్ ఇండియా నుంచి వచ్చే కోల్ మనకు తాల్పేర్ నుంచి, ఇంక వేరే ప్లేస్ నుంచి లింకేజీ యివ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా ఈ రోజు పవర్ ప్రొడక్ష్‌న్ పడిపోకుండా మేనేజ్ చేస్తున్నాము. ఏదీ ఏమయినా ఈ సమస్య పరిష్కారం కోసం అందరం కృషి చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- రిజల్యూషన్ మూవ్ చేయమనండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్‌రెడ్డి:- ఇంటిరీం రిలేఫ్ ఇప్పించండి.

శ్రీ సిపాచ్. విత్‌రీరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాల్గవ వేజ్ బోర్డు ప్రకారంగా కార్మికులకు వేతనాలు ఇవ్వలేదు. మూడు సంవత్సరాల నుంచీ నష్టం వస్తున్నదని కార్మికులకు సహాయం అందివ్వలేదు. అయిదవ వేజ్ బోర్డు నిర్ణయించిన ప్రకారం కూడా వేతనాలు ఇవ్వలేదు. కేంద్రం నుండి వైఖరి అనుసరిస్తున్నది. అందుకే 1 లక్షా 50 వేల మంది కార్మికులు సమ్మెకు దిగవలసి వచ్చింది. కలకత్తాలో వర్షలు కూడా వాయిదా పడ్డాయి. కేంద్ర ప్రభుత్వ మొండి వైఖరి ఫలితంగా ఇవాళ కార్మికులు సమ్మెకు దిగవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. దాని వర్యవసానంగా రామగుండం, విజయవాడ థర్మల్ స్టేషన్స్‌కు బొగ్గు సరఫరా కాక విద్యుత్ నిలిచిపోయే పరిస్థితి ఉన్నది. ఒరిస్సా నుంచి కోల్ సప్లయ్ చేస్తున్నామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇది కార్మికులను విడదీసే పద్ధతి కాబట్టి నేను మనవిచేసి ఏమిటంటే మనం ఈ అసెంబ్లీ నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వ మొండి వైఖరికి వ్యతిరేకంగా ఒక తీర్మానం చేయవలసిన బాధ్యత వున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరిపి నాల్గవ వేజ్ బోర్డు నిర్ణయం చేసినది. అయిదవ వేజ్ బోర్డు ఎంత నిర్ణయం చేసినదో అవి కార్మికులకు చెల్లించవలసిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వం పైన వున్నది. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో మా ప్రభుత్వం ఏదో మొండి వైఖరి వహిస్తున్నదని అన్నారు. దాని విషయంలో వారికి తెలియజేయడానికి నేను నిలుస్తున్నాను. దీని విషయంలో మేము శ్రద్ధ చూపిస్తున్నాము. ముందు నుంచీ సింగరేణి

కాలరీస్ విషయంలో ఎవరెంతగా తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించిందో అందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. పేరు కేంద్రానికి అమ్ముతామంటే కూడా అమ్మునీయకుండా చేసింది మేము. మనకి సింగరేణి కాలరీస్ బొగ్గు గని కాబట్టి దీనిని అట్టే పెట్టుకోవాలి. ఈ నల్ల ఒంగారం మీద రాష్ట్ర అధిష్టానికి చాలా అవసరం అయిందనే భావంతోనే అనాడు నిర్ణయం వేయడం జరిగింది. అందువేత ఇప్పుడు 51 శాతం మనకు షేర్స్ వున్నాయని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. మా ఉద్దేశ్యం ఏదయినా సరే ఇప్పటికే సింగరేణి కాలరీస్ మనకు అనుకున్నంతగా మన రాష్ట్ర అధిష్టానికి సహాయం వేయడం లేదనేది అందరికీ తెలుసు. మన దగ్గర ఇంత నల్ల బంగారం ఉన్నదని చెప్పుకుంటున్నాము కానీ మనకు తగినంతగా షిఫ్టు అత్యుత్తి కానీ, పారిశ్రామిక అధిష్టానికి కానీ ఏ మార్గం సహాయం పడడం లేదు. ప్రతి విషయంలో చూడ మనం కేంద్ర ప్రభుత్వం వారెంతో అభివృద్ధికి లోబడి వారి ఉత్పాదక పరికారం ఆవరించుకొని వస్తుంది. కానీ ఇంతవరకు స్వయంగా మనం ఈ నిర్ణయం చేద్దామ, ఇది చెబ్దామ, ఈ విధంగా మనకు వున్న ఈ సౌలభ్యాన్ని వాడుకుంటామ అనే నిర్ణయం పూర్తిగా మనకు స్వేచ్ఛ లేని విధంగా జరుగుతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. నాలుగు సంవత్సరాల పైచీలుకుగా వారికి పే రివిజన్ ఏ మార్గం పాటించలేదు. అప్పుడు మా ప్రభుత్వం లేదు. దయచేసి అది గుర్తించాలి. శ్రామికుల అభ్యున్నతికి పాటుపడడమే మా ఆదర్శంగా ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నదని స్వయంగా మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ఎప్పుడయితే వార్త తెలిసిందో వెంటనే అరెస్టు చేసిన వారిని రిలీజ్ చేయవలసిందిగా ఉత్తర్వులు ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కూడా దీని విషయంలో పరిష్కారం చేయాలని కోరాము. ఇంతవరకు పే రివిజన్ వేయకపోవడం వలన వారు ఎంతో బాధలు పడుతున్నారు. ఈనాడు వున్న సామాజిక పరిస్థితులను అనుసరించి వారికి సౌలభ్యం ఉండాలని నేను స్వయంగా చెప్పడం 10-30 జరిగింది. నాకు కూడా ఉత్తరాలు వచ్చాయి. మీరు వ్యాసింది పూర్తిగా గమనించాము. ఉ. (యిది నీజమే వెంటనే చేసికొని తగిన చర్య తీసుకుంటామనీ కేంద్ర) ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చిందని కూడా సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడే శ్రామికులు కూడా వచ్చారు. ఎవరు అయితే విడుదలై వెళ్ళాలో వారు యీ విషయం మాట్లాడారు. ఏమైనా సరే కృతనిశ్చయమే వున్నాయి. సింగరేణి కాలరీస్ గాఢాని విశ్వాసంతో, నమ్మకంతో వున్నాము. ప్రభుత్వం కార్మికుల శ్రేయస్సు కొరకు వున్నది We are for them. అందరి కార్మికుల శ్రేయస్సుకొరకు పూర్తిగా ఉద్దేశించడం ప్రభుత్వ ధ్యేయంగా మనవి చేస్తున్నాను. సరిగా సమయానికి మన యొక్క అసెంబ్లీ సమావేశము కూడా జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం రెజల్యూషన్ ప్రవేశపెడుతున్నది. ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని శ్రామికుల ఇక్కట్లను తొలగించాలి. వారికి పే రివిజన్ లభించాలి. 100-150 రూపాయలు ఇవ్వాలి. అప్పుటి కప్పుడు పబ్లిం గడుపుతున్నది. కేంద్రప్రభుత్వం నుండి పెద్దవారికి రావలసినవి, న్యాయ సమ్మతంగా ఇవ్వవలసింది నిర్ణయించడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా కృషి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఏదో మంచి పని జరిగింది. శ్రామికులకు, పెద్దవారికి మేము దూరము కావడం లేదు. We are moving the Resolution. మేము ప్రవేశపెడుతున్నాము. కాబట్టి, యిది మా ధర్మము. మా బాధ్యత మేము గుర్తించాము. ఇప్పుడు శ్రామికులు వచ్చారు. స్థుముఖంగా, సానుభూతిగా

రూలు-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
రాబడిన విషయము: సింగరేణి కాలరీస్ క్రంపెనీతో
సమ్మెను గూర్చి;

20 ఏప్రిల్, 1995.

39

పున్నాము కాబట్టి మేము నిర్ణయించే విధంగా మేము ప్రవేశపెడుతున్నామని చెప్పుతూ
మనవి చేస్తున్నాను. అందరూ అన్ని వక్రాలవారూ దయచేసి సహకరించాలి. బేధము ఏమీ
లేదు అందరూ ఒక్కటే. ఎవరు అయితే శామీకులుగా పున్నారో వారి సంక్షేమం కోరు
తున్నాము కాబట్టి, పూర్తిగా వారి సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వంతో ఏకీభించవలసిందిగా
వారికి సవినయంగా మనవిచేస్తూ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెడుతున్న తీర్మానాన్ని బలపరచ
వలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరుగుతుంది. సర్వేన్
విధానంతో, శామీకులకు సహాయం కలిగేటట్లు చూడవలసిందిగా అందరికీ నేను సవినంగా
మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- సార్, ఐదవ వేతన ఒప్పందం విషయంలో బొగ్గు
యాజమాన్యంతో నెగోషియేషన్స్ జరుగుతున్నాయి. అతి తొందరగా చర్చలు జరిపి సెటిల్
చేయాలని కోరుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టే తీర్మానానికి మేము కూడా మద్దతు
యిస్తున్నాము. ఎందుకంటే, కార్మికుల సమస్య తొందరగా పరిష్కారము కావాలని
కోరుకుంటున్నాం. యిది పూర్తిగా అల్ ఇండియా లెవెల్ లో నెగోషియేషన్స్ జరుగుతున్నాయి.
అక్కడ ఉన్న సింగరేణి ఫైర్ క్లస్ వారితో మాట్లాడి చర్చలు జరిపి, రికగ్నైజ్డ్
యూనియన్స్ తో, ఇతర యూనియన్స్ తో, సమ్మెలో పున్న యూనియన్ వారిని పిలిపించి
వారితో చర్చ జరిపించి ఇంటిరియమ్ రిలేఫ్ అయినా ఇప్పిస్తే బాగుంటుందని మనవి
చేస్తున్నాను. బొగ్గు ఉత్పత్తి 1991 నుంచి బాగా జరుగుతుందని లాభం వస్తున్నదని
మంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. వారికి పెంచడం బాధ్యత కాబట్టి, వారికి ఇంటిరియమ్
రిలేఫ్ రు. 200 అడుగుతున్నారు. చెల్లించినట్లయితే బాగుంటుందని మేధ్వారా
ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. సార్, యీ సమస్య వల్ల కార్మికులకు నష్టమే
కాకుండా రాష్ట్రంలోని ప్రజలకు కూడా నష్టము జరుగుతుంది. పవర్ లేకుంటే, ప్రజలకు
నష్టం జరుగుతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు సానుభూతిని తెలియచేస్తున్నారు కార్మికులకు.
కాబట్టి, వారికి ఇంటిరియమ్ రిలేఫ్ యిస్తే బాగుంటుంది అని ప్రత్యేకంగా మనవి
చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టే తీర్మానాన్ని నేను బల
పరుస్తున్నాను. ఈలోగా తమతో మనవిచేసేది ఏమిటంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంటిరియమ్
రిలేఫ్ 100-150 రూపాయలు యిస్తామన్నారు. ఇవాళ పెరిగిన ధరల ప్రకారం రు. 300
అయినా యివ్వాలి. అందుకని తమరు అక్కడ ఉన్న మేనేజింగు డైరెక్టరుతో మాట్లాడి
ఇంటిరియం రిలేఫ్ ఖుచ్చి, సమ్మెను ఉపసంహరించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయాలి
ప్రభుత్వం వెంటనే చొరవ తీసుకుని చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దానితోపాటు
అధికృతా, తమతో మనవిచేసేది ఏమిటంటే, చంద్రబాబునాయుడుగారు చాలా వివరంగా
చెప్పారు. దానితోపాటు కరెంటు కార్మికులు నోట్సు ఇచ్చారు. ఆ సమ్మెను ఉపసంహరించు
దానికి సంప్రదింపులు జరిపి అది కూడా పరిష్కారము చేస్తే బాగుంటుంది. వారిపే
జెన్యుయన్ డిమాండ్స్ ఉన్నాయి. ఆ సంఘం కార్మికుల తరపున చేస్తున్నారు. ఆ విషయం
కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు(సిరిసిల్లా):- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నందుకు సంతోషము. కార్మికులు లక్షలాది మంది సమ్మెలో పాల్గొన్నవారు. పాల్గొన్న వారు అంతా కూడా చాలా తీవ్రంగా సమస్య పరిష్కారం కొరకు బాధపడుతున్నారు. ఇంటిరియం రిలేఫ్ పరిష్కారం వచ్చింది. ఇంటిరియం రిలేఫ్ అధికారం రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకుంటే మాకు ఏమే అభ్యంతరం లేదు. కానీ, కార్మికులు 50; 60; 70 రూపాయల కొరకు సమ్మెచేయడం లేదు. వారి ఆందోళన ఏమిటంటే, అయిదవ వేజ్ బొర్డు ద్వారా తక్షణమే నిర్ణయం చేసి వారికి రావలసిన ఐకాయాలు యిప్పిస్తారా? యిది ప్రధానమైన ఇష్యూ. న్యాయమైందిగా తక్షణమే ఇప్పటిలాగా మానీటర్ చేసుకుంటూ, వచ్చేవారం, పది రోజులలో ఇది నిర్ణయం కావాలని - అయిదవ వేతన బొర్డు నిర్ణయం కావాలని, న్యాయమైన నిర్ణయాన్ని ప్రత్యేకించి తీర్మానంలో పెట్టాలని, కార్మికుల అభిప్రాయమని మా పార్టీ తరపున మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. హనుమంతరావు (లక్ష్మేట్టిపేట):- ఈ సమ్మె సందర్భంగా అరెస్టు అయిన కార్మికులను తొందరగా విడుదల చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయానికి నా యొక్క కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి ఐదవ వేతన బొర్డు అమలు కాకుండా ఉన్న సందర్భంలో రికగ్యుయిడ్డే యూనియన్స్ గా ఉన్న కార్మికులు సమ్మెకు పిలుపు యివ్వకపోయినప్పటికీ అన్ని సంఘాలు ఒక్కట్లా 90 శాతం కార్మికులు సమ్మెలో ఉన్నారు. వారు సమ్మె విరమింపడానికి ఇంటిరియం రిలేఫ్ తొందరగా యిప్పించాలని కోరుతున్నాను. అదేసేధంగా, విలియమ్స్ గారు దాదాపు రెండు సంవత్సరాల నుంచి ఉత్పత్తిని పెంచడానికి గిఫ్టు స్కేమ్స్ పెట్టారు. సింగరేణి కాలరీస్ లో కార్మికులకు వెల్ఫేర్ స్కేమ్స్ కూడా కొన్ని చేపడితే బాగుంటుందని సూచనగా మనవిచేస్తున్నాను. అప్పుడు కార్మికులు సమ్మెను విరమింపి పనిలో జాయిన్ అవుతారని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- అధ్యక్షా, మే అనుమతితో తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నాను.

"ఐదవ వేజ్ బొర్డు రికమండేషన్స్ ను సింగరేణి కార్మికులకు సత్వరమే అమలు చేయాలని ఈ సభ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది."

మిస్టర్ స్పీకర్:- తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడినది.

శ్రీ ఎన్.బి. రామారావు:- అధ్యక్షా, అందరూ సానుభూతితో వారి అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. ప్రభుత్వం కూడా దాని విషయంలో తీవ్రతను తెలియజేస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరుగుతోంది. దీనియొక్క తీవ్రతను గుర్తించి వెంటనే వారు కార్మికులకు తగినటువంటి సదుపాయాలను యివ్వవలసిందిగా కోరుతూ ఈ తీర్మానాన్ని పంపించడం జరుగుతుంది. అందరూ ఈ మేరకు తీర్మానాన్ని ఆమోదించవలసిందిగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా కేంద్రప్రభుత్వం దీనియొక్క తీవ్రతను గుర్తించి తక్షణమే వారు కార్మికులకు చేయవలసిన సదుపాయాలను అందిస్తుందని ఆ విషయం వారు తెలియజేస్తారని పూర్తిగా నేను నమ్ముతూ, విశ్వసిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Speaker:- The question is:

"ఐదవ వేజ్ బోర్డు రికమండేషన్స్ను సింగరేణి కార్మికులకు సత్వరమే అమలుచేయాలని ఈ సభ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది."

(సభ తీర్మానమును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించినది)

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అధ్యక్షా, అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేము తీర్మానాన్ని ఆమోదించాము సార్ - కానీ ఇంజీరియం రిలేఫ్ యివ్వమనండి?...

శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు:- అందరూ చెప్పింది నేను విన్నాను. ఇంజీరియం రిలేఫ్ కోరారు. ప్రభుత్వం ఏ విధంగా ఎంతవరకు ఇంజీరియం రిలేఫ్ నిర్ణయించాలో ఇప్పుడే చెప్పాను. పూర్తిగా మేము కృషిచేస్తున్నామని చెప్పాను. కాబట్టి, దీని విషయం ఆలోచించి, తక్షణమే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరుగుతుందని మే అందరికీ నేను తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- All the papers to be laid on the Table, are deemed to have been laid.

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

1. Re-Annual Report of M/s. Praga Tools for 93-94.

Copy of the 50th Annual Report of M/s. Praga Tools for the year 1993-94, in compliance with Section 619(A)(3) of the Companies Act, 1956.

2. Re-Annual Report of A.P.S.T.C. Ltd., for 1993-94.

Copy of the 24th Annual Report of Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited for the year 1993-94 together with the Audit Report and comments of the Comptroller and Auditor General of India, in compliance with Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956.

.....

Mr. Speaker:- House in adjourned for tea-break for fifteen minutes.

(The House then adjourned at 10.59 a.m.)

11-10
ఉ.(టీ విరామం తరువాత సభ తిరిగి
ఉ. 11 19 నిమిషములకు ప్రారంభమైనది)

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

సభా కార్యక్రమము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు - అధ్యక్షా...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ - మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిస్టరుగారూ, డిమాండ్స్ మూవ్ చేయండి

11 20 | శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు.- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఉదయం శాసనసభలో
ఉ. | అక్టోబర్ పోస్టల్ గురించి వర్ష జరిగింది కానీ ప్రభుత్వం నుండి సరైన స్పందన
వచ్చినట్లు రికార్డులో లేదు. హైదరాబాదులోనే కాకుండా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఈ విషయమై
చాలా ఆందోళనలు జరుగుతున్నాయి. ఒక అన్నా-బెల్ గానీ, ఒక తండ్రి-కూతురు గానీ
కలిసి వెళ్ళి పరిస్థితి లేదు ఈ రోజు మహిళలకు 30 శాతం రిజర్వేషన్స్ కల్పించాం అని
చెప్పుకొన్నప్పటికీ, ఈ అక్టోబర్ పోస్టల్ గురించి, ప్రభుత్వం నుండి స్పందన రాలేదు. ఇది
చాలా ప్రాధాన్యమైన విషయం.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు.- రేపు జీరో అవర్లో ప్రస్తావనన చేయండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు.- రేపు జీరో అవర్ ఎందుకండీ? ఇప్పుడు Let the
Government take action straight away. యూనివర్సిటీలో కూడ నగ్నమైన
పోస్టర్లు అటేక్స్ చేస్తున్నారు. అఖిలీకి ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ లో కూడ.

1955-56 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకోరకు అభ్యర్థన

అభ్యర్థన నెం. XXI పట్టణాభివృద్ధి

అభ్యర్థన నెం. XLIX స్థానిక సంస్థలకు, పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలకు నష్ట
పరిహారములు మరియు కేటాయింపులు.

అభ్యర్థన నెం. XXXVI గ్రామీణాభివృద్ధి

(ప్రతిపాదించబడినవి)

Sri B.V. Mohan Reddy:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.201,17,30,000/- under Demand No. XXI - Urban Development."

"That the Government be granted a sum not exceeding
Rs.37,83,40,000/- under Demand No. XLIX-Compensation and Assign-
ments to Local Bodies and Panchayati Institutions."

Sri K. RAMachander Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs.761,95,72,000/- under Demand No. XXXVI - Rural Development."

Mr. Deputy Speaker:- Demands moved. All the cut motions are deemed to have been moved.

DEMAND No. XXI - URBAN DEVELOPMENT - Rs.201,17,30,000/-.

Sri P. Janardhan Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

For not providing sufficient funds to drinking water problem of twin cities and also for altering the approved schemes by the Government on political consideration to the detriment of people of twin cities.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-.

విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ అభివృద్ధికి ప్రత్యేకగాంధీను అదినపు కేటాయింపులు లేనందున

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

విజయవాడ నగరంలో రోడ్ల విస్తరణ, పార్కులు, నగర విస్తరణకు ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేనందుకు.

Sri N. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

మునిసిపాలిటీలలో పారిశుధ్యం, మంచినీటి వసతి లేక ఇబ్బంది పడుతున్న గాంధీ పెంపనిదానికి నిరసనగా.

Sri N. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

నల్లగొండ మునిసిపాలిటీలో రెవెన్యూ కమీషనరీను గత నాలుగు నెలలుగా నియమించకుండా ఉన్నదానికి నిరసనగా, మరియు మున్సిపాలిటీలకు ఉద్యోగులకు ప్రొవెన్యూటీ చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri M.A. Gafoor:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

కర్నూలు పట్టణంలోని, ఇందిరాగాంధీనగర్, జంపాల శివయ్యనగర్, జంపాల
నారాయణనగర్, బండిమెట్ట, రోజా, గుమ్మడిగడ్డ తదితర ప్రాంతాలలోని పేదప్రజలకు
అవసరమైన మంచినీరు, మరుగుదొడ్లు నిర్మాణంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

కర్నూలు పట్టణానికి మురికివాడల అభివృద్ధి పథకం క్రింద నిధులు
మంజూరులో రాష్ట్రప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్న తీరుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

కర్నూలు పట్టణానికి మంచినీటి సరఫరాకు, సమ్మర్ స్టోరేజీ ట్యాంకు నిర్మాణానికి
అవసరమైన నిధుల మంజూరీలో జరుగుతున్న జాప్యానికి నిరసనగా.

Sri N. Narasimha Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

అర్బన్ డెవలప్మెంటు కార్పొరేషన్ ద్వారా నల్లగొండ పట్టణం పానగల్లులో 162
ఇండ్లు నిర్మించి అక్కడ నీరు, రోడ్లు, వీధిలైట్లు ఏర్పాటు చేయకుండా వున్నందుకు
నిరసనగా.

Sri Baddam Bal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని అన్ని పార్కులను అన్ని క్రీడామైదానాలను అన్ని వసతులతో క్రీడా
కారులను ప్రోత్సహించుటకై అభివృద్ధి పరచనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని అన్ని స్పోర్ట్స్ హాలుసును ఆధునికముగా యంతవరకు అభివృద్ధిపరచ
నందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

20 ఏప్రిల్, 1995.

45

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని పబ్లిక్ వర్క్స్లోని ఖాళీ ఇంజనీర్లను ఖాళీలలో యంతవరకు నియమింప
నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని పురాణాపూర్ నుండి లంగర్ హౌస్ వరకు
100' వెడల్పుగల రోడ్డు యంతవరకు పూర్తిచేయనందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని ఆసిఫ్ నగర్ నుండి మాసాబ్ బ్యాంక్ వయ్
విజయనగర్ నుండి 30' వెడల్పు రోడ్డును యంతవరకు పూర్తిచేయనందులకు నిరసన
తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాదులోని వాటర్ ప్లాట్ లెన్స్ లోని అన్ని మురికివాడలలో (స్లమ్స్) నేతగట్టాంకర్స్
లతో నేళ్లు అందించడానికి ఏర్పాటు పూర్తిచేయనందుకు నిరసన తెలియజేయుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని బోజగుట్టపైన రిజర్వాయర్ నిర్మింప
నందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని లంగర్ హౌస్ (గోల్కొండ) వార్డ్ లో
అండర్ గ్రౌండ్ ప్లాపుల్స్ ను యంతవరకు పూర్తిచేయనందులకు నిరసన తెలియజేయుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని సబ్ జమిందార్ ఎమ్.సి.పాథ్,
ద్వారా మినీ మార్కెట్ ను యంతవరకు నిర్మింపనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కులీకుతుబ్‌షా అభివృద్ధి సంస్థకు ఈ సంవత్సరానికి 10 కోట్లు, బడ్జెట్ కేటాయింపనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని ఆసిఫ్‌నగర్‌గుట్టపై రిజర్వాయర్ (నేళ్ళట్యాంక్) యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని లంగర్‌హాజ్ పూశాంతేనగర్ మరియు బాపునగర్ డిఫెన్స్‌నగర్, రాజ్‌గంధీనగర్‌లో యంతవరకు డ్రైనేజీ మరియు రోడ్డులు వేయనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని జియాగూడ ఎమ్.సి.పెచ్ క్వార్టర్స్ మరియు సంజయ్‌నగర్‌లో బి.టి. హాట్‌మిక్స్ రోడ్లను యంతవరకు వేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గములో రాజ్‌ధార్‌ఖాన్‌పేటనుండి నేతారామ్‌బాగ్ వారస్థానరకు యంతవరకు సి.సి. రోడ్డు వేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

కృష్ణానుండి జంబనగరాలకు నాగార్జునసాగర్‌నుండి హైదరాబాద్‌కు త్రాగేనేరు యంతవరకు అందించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని ఎమ్.సి.పెచ్ క్వార్టర్స్, జియాగూడలో ఓవర్‌పెడ్, ట్యాంక్ (నేళ్ళు)ను యంతవరకు మెట్రోవాటర్‌వర్షివారు స్వాధీనము చేసుకొని నేళ్ళు కాలనేకి అందించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

20 ఏప్రిల్, 1995.

47

హైదరాబాద్ లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని జోషివాడలో ఓవర్ హెడ్ బ్యాంక్ మెటో
వాటర్ వర్క్స్ వారు వాటర్ బ్యాంక్ యంతవరకు నిర్మించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని దబీర్ పురా ఓవర్ బ్రిడ్జ్ ను యంతవరకు పూర్తిచేయనందులకు
నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని దారుల్ షిఫా నుండి కట్టాతలాబ్ 100' రోడ్డు వెడల్పు చేయ
నందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని గుల్షాద్ హౌస్ నుండి యాకుత్ పురావరకు 100' రోడ్డు వెడల్పు
కార్యక్రమమును యంతవరకు పూర్తిచేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని సాలార్ జింగ్ కాలనీ నుండి రాయదుర్గం వరకు వయా తోలేబాక్ 150'
రోడ్డు వెడల్పు కార్యక్రమము యంతవరకు ప్రారంభించనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని అన్ని కాలనీలలో యంతవరకు హాట్
మిక్స్ రోడ్ ను పూర్తిచేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్ లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని ఉప్పాచమత్తా నుండి అసిఫ్ నగర్ వరకు
సి.సి. రోడ్డు వెడల్పు యంతవరకు పూర్తిచేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public
Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని పురాణాహాల్‌నుండి వయా జియాగూడా స్నాటర్‌హౌస్‌వరకు సి.సి. రోడ్డును పూర్తిచేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని చార్మినార్‌నుండి ఫలక్‌నామావరకు 100' రోడ్డు వెడల్పు యింత వరకు పూర్తి చేయనందులకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

To reduce the allotment of Rs. 201,17,30,000/- for Public Works by Rs. 100/-

హైదరాబాద్‌లోని కార్వాన్ నియోజకవర్గంలోని అన్ని స్కూళ్లలో డ్రైనేజీ, వాటర్ షెప్‌టెన్స్ రోడ్డు పూర్తిచేయనందుకు నిరసన తెలుపుచున్నాము.

DEMAND No. XXXVI - RURAL DEVELOPMENT - Rs. 761,95,72,000/-.

Sri P. Janardhan Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural Development by Rs. 100/-

For not releasing the funds by the State share from Decemebr 1984 upto 1995 chus virtually stoppage of development works in rural areas.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural Development by Rs. 100/-

రాష్ట్రంలోని తీవ్రమైన త్రాగేనేరు సమస్య పరిష్కరించేటందుకు అవసరమైన నిధులు 1995-96వ సంవత్సరంలో బడ్జెట్‌లో కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంట నియోజకవర్గము పోడూరు మండలము కొమ్ము చిక్కాళ గ్రామ శివారు కాంచనపేటకు మంచినీటి అవసరం రోతా నియోజకవర్గం అభివృద్ధి నిధులనుండి 50 వేలు, మాచిల్ గ్రాంటు 50 వేలు కలిపి మొత్త ఒక లక్ష రూపాయలు మంజూరుకోరినను యింతవరకు జిల్లా అభివృద్ధి అధికారి, ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, పంచాయతీరాజ్, నర్సాపురం వర్ప్ ఆర్డరు యివ్వనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ramayya:- Sir I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆవంబమండలం శేషయ్యపేర్లు గ్రామములో ప్రజలు త్రాగడానికి మంచినీరు లేనందున మంచినీటి పథకమును మంజూరుచేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri D. Rajagopal:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆవంబ మండలము వోడేరు గ్రామములో ప్రజలకు త్రాగడానికి మంచినీరు లేనందున మంచినీటి పథకము గ్రాంట్చేయమని అనేకసార్లు కోరినను యంతవరకు మంచినీరు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలము చింతడిబ్బి గ్రామపంచాయతీలో ప్రజలకు త్రాగడానికి మంచినీరు లేనందున మినీవాటర్ స్కేము మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆవంబ నియోజకవర్గములో అగ్నిప్రమాదానికి గురయిన కొంతమందికి కొన్ని గ్రామాలలో ఇందిర అవాసయోజన స్కేము క్రింద గృహాలు మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు జిల్లా మేనేజరు హౌసింగ్, ఏలూరు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు మండలము వడ్లవానీ పాలెం గ్రామపంచాయతీ గొల్లవానీపేర్లులో ప్రజలకు త్రాగడానికి మంచినీరు లేనందున మినీవాటర్ స్కేము మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వోడూరు మండలము జిన్నూరు గ్రామ పంచాయతీ జిన్నూరుపాలెంలో ప్రజలకు త్రాగడానికి మంచినీరు లేనందున మినీవాటర్ స్కేము మంజూరు చేయమని కోరినను యంతవరకు మంజూరుచేయనందుకు నిరసనగా.

50 20 ఏప్రిల్, 1995; 1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ వట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, పోడూరు మండలము వేడంగి పంచాయతీ వేడంగిపాలెంలో
మండినేటికొరకు ఉన్నందున మినేపాటరు స్కీము మంజూరు చేయమని కోరినను యంత
వరకు గాంధీ మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పండితవెల్మూరునుండి పోడూరు వరకు (మండలరోడ్డు) రోడ్డు వేయమని
కోరినను యంతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పోడూరునుండి శూరుపాలెంవరకు రోడ్డు అధ్వాన్నంగా పాడయినందున వెంటనే
రోడ్డు (జెడ్.పి.రోడ్డు) వేయమనికోరినను అధికారులు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

పోడూరు నుండి(వయ్యా పెడనా) పాలకొల్లు ఆవంబిరోడ్డువరకు రోడ్డు వేయమని
కోరినను యంతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

నోటిఫైడ్ పంచాయతీ ఉద్యోగులకు జీతాలు ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తూ, చిన్న పంచాయతీల
జీతాలు పంచాయతీలే ఇవ్వాలని నిర్ణయించినదానికి నిరసనగా.

Sri N. Narasimha reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

నల్లగొండ నియోజకవర్గములోని దోరేపల్లివాగుపై కాబువే, నర్సింగబల్లివాగుపై
కాబువే నిర్మించనందుకు నిరసనగా

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన:

20 ఏప్రిల్, 1995-

51

Sri N. Rammohan Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

మంగళగిరి మురీదాలం (గుంటూరు జిల్లా)లో పెనుమాకమండి కృష్ణాయపాలెం
రోడ్డులో 18 లక్షల రూపాయలతో బీడ్డి నిర్మించినా, సరైన రోడ్డు పాకతక్కు కట్ట
జేయలేదు. రోడ్డు కనక్ష్మను కానందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపాంపట్నం నియోజకవర్గములోని మండలరోడ్డు, జిల్లా
పరిషత్ రోడ్డు మరమ్మత్తు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపాంపట్నం నియోజకవర్గములో నీటి పరిమాణము తగ్గి,
త్రాగునీటికి ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుచున్నా. శాశ్వత పరిష్కారము చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపాంపట్నం నియోజకవర్గములోని 97 గ్రామాలలో ఫోర్మేట్
నీరువల్ల ప్రజలు బాధపడుచున్నందువల్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ 3.77 కోట్లు మంజూరు
చేసినా సర్వేమాత్రమే జరిపి, 97 గ్రామాలకు ఫోర్మేట్ నీటిని త్రాగకుండా చేయనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపాంపట్నం నియోజకవర్గములోని నాగార్జునసాగర్ లింక్
రోడ్డు యాచారంనుండి కందుకూరు మండలము ఉన్న రోడ్డు 27 కి.మీ. దూరము
మరమ్మత్తు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా కర్నూరు మండలములోని దాహద్గూడ గిరిజన తండా గ్రామానికి, 47
సం. స్వాతంత్ర్యనంతరంకూడ రహదారి నిర్మాణములేక గిరిజనులు అవస్థపడుచు, బాధ
పడుచున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

రంగారెడ్డి జిల్లా, కందుకూర్ మండలములో జబ్బార్గూడ గ్రామానికి 47 సం.
స్వాతంత్ర్యము తరువాత కూడ రహదారి నిర్మాణం చేపట్టినందుకు నిరసనగా.

Sri Kunja Bojji:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

భద్రావలం నియోజకవర్గంలోని మారుమూల గిరిజన గ్రామాలకు కనీసం మంచినీటి
వసతికల్పించకపోవడానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

భద్రావలం పట్టణంలో నేళ్ళటాంక్ మంజూరయ్య సుమారు ఒక్క సంవత్సరం
గడిచినా ఇంతవరకు పని జరగనందుకు నిరసనగా.

Sri B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 761,95,72,000/- for Rural
Development by Rs. 100/-

JRY, IJRY, DRAP, IRDP, EAS లకై ఉద్దేశించిన గ్రామీణాభివృద్ధికై
తేటాయించిన తేటాయంపు సరిపడనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XLIX - COMPENSATIONS AND ASSIGNMENTS TO LOCAL
BODIES AND PANCHAYATI RAJ INSTITUTIONS - Rs.37,83,40,000/-.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and assignments to Local Bodies and Panchayati Raj
Institutions by Rs. 100/-.

For not holding Gram Panchayati Elections alongwith
Mandal and Zilla Paishad thus loss to exchequer about
70 crores additionally.

Sri Puvvada Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గాంధీకొరకు అభ్యర్థన.

20 ఏప్రిల్, 1995.

53

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా కాజలపల్లి పర్సన్ ఇన్‌ఫార్మ్ సర్పంచ్ అండ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, JRY అండ్ పంచాయతీ నిధులు, లక్ష్మలాది నిధులు దుర్వినియోగం చేసినందుకు నిరసనగా.

Sri P. Nageswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా శివవేట మండలంలో గోమారం గ్రామ సర్పంచ్‌గారు JRY & PANCHAYATI నిధులు అత్యధికంగా అవహరణ దుర్వినియోగం దుబారావ్యయం చేసిన, సంబంధించిన అధికారులు చర్యలు తీసుకోనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా హతీకూర మండలము, తుర్కబాగుపురం గ్రామ పంచాయతీ సర్పంచ్‌గారు 5వ సం. పదవీకాలములో JRY & Panchayati నిధులు గోవ్యంగం అవహరించినప్పటికీ చర్యలు లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

తేవ్రమ్మన దుర్భిక్ష ప్రాంతమ్మన అనంతపురం జిల్లాను తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు నుండి High-level Canal నిర్మాణము చేసి సస్యశ్యామలం చేయడంలో విఫలమైనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ మండలం కేంద్రములలో నర్సాపూర్ గ్రామపంచాయతీ సర్పంచ్‌గారు పంచాయతీ నిధులు JRY & పంచాయతీలు దుర్వినియోగం అవకతవకలు చేసి నప్పటికీ ఏమీ చర్యలు లేనందున నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

Panchayati Institutions నుండి Special Grameena Abhivridhi (రహదారులు) Grants నుండి (R.M.) 25 కోట్ల గతంలో స్వేచ్ఛను అరికట్టుటకు బడులు తీసికొని ప్రపంచబ్యాంక్ నుండి విడుదలైన డబ్బులు తగు నీధులు ఇవ్వటానికి నిర్ణయము తీసికొనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Subba Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

కొన్ని జిల్లాలలోని పంచాయతీలకు ప్రత్యేక అభివృద్ధి గ్రాంట్లకు అదనపు కేటాయింపులు లేనందున.

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పెనుగొండమండలము ములపర్య గ్రామము వేతానికారి పాలెం, రాజమ్మ చెర్వు, నేతారామునిచెర్వు కాలనీలలో రోడ్డువేయు నిమిత్తము గ్రాంట్లు మంజూరు చేయమని కోరినను యింతవరకు గ్రాంట్లు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లు మండలము హులపల్లి గ్రామపంచాయతీ నేను నివసిస్తున్న యింటివైపు రోడ్డు తారురోడ్డువేయమని అనేకసార్లు కోరినను యింత వరకు తారురోడ్డు వేయనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ramayya:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వల్లూరునుండి కరుగోరుమల్లివరకు జెడ్.పి. రోడ్డు చాలా అధ్వాన్నంగా పాడయినందున యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

Sri D. Rajagopal:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా వల్లూరునుండి భీమలాపురంవరకు జెడ్.పి. రోడ్డు పాడయి బస్సులు ఆగినందున వెంటనే రోడ్డువేయమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by

Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా గుమ్మలూరునుండి వడ్డిపర్చుమేడుగా వల్లూరువరకు జెడ్.పి. రోడ్డు అధ్వాన్నంగా పాడయి బస్సులు ఆగినందున వెంటనే రోడ్డు వేయమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by

Rs. 100/-.

పోడూరు మండలం మట్టిపర్చు గ్రామపంచాయతీ బొల్లేటిగుంట హరిజనపేటనుండి మట్టిపర్చు పాఠశాలవరకు రోడ్డువేయమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by

Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలం జగన్నాథపురం గ్రామపంచాయతీ మంగలిగుంటవద్ద చించినాడ చానల్పేట్ బ్రిడ్జి నిర్మాణం వేయమని అనేకసార్లు కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by

Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలము అప్పిరాజుపాలెం పంచాయతీ ఏటిగట్టు ప్రక్కనే హరిజనపేట ప్రజల వారి నిమిత్తం చిన్న బ్రిడ్జి నిర్మాణం వేయమని కోరినను యింతవరకు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by

Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా అచంటమండలము భీమలాపురం గ్రామపంచాయతీ సాధువు ఆశ్రమము ఏరియావద్ద ఏటిగట్టుప్రక్కనే చిన్నబ్రిడ్జి నిర్మాణంవేయమని కోరినను యింత వరకు ప్రారంభించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj
Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోడూరు మండలము వద్దీపర్య గ్రామపంచాయతీవద్ద
తాడేరు డ్రైనుష్టై కార్డిబీడ్జి నిర్మాణం చేయుటకు గ్రాంటు మంజూరు చేయమని
కోరినను యింతవరకు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj
Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా అచంటమండలము అచంట గ్రామము దొడ్డివారి యిండ్ల
వద్ద పంటకాల్వష్టై బీడ్జినిర్మాణం చేయమని అనేకసార్లు కోరినను యింతవరకు చేయ
నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj
Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలము కంచున్నంభంపాలెం గ్రామము
నెంబరువద్ద బ్యాంక్ కెనాల్ష్టై ఫుట్పాత్ బీడ్జి నిర్మాణముకొరకు శంకుస్థాపన చేసినప్పటికీ
యింతవరకు గ్రాంట్లు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj
Institutions by Rs. 100/-.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలం అప్పిరాజుపాలెం గ్రామపంచాయతీ
ఫేముల కాంచనపేట వద్ద బ్యాంక్ కెనాల్ష్టై ఫుట్పాత్ బీడ్జి నిర్మాణం గ్రాంటు మంజూరు
చేయమని కోరినను యింతవరకు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj
Institutions by Rs. 100/-.

అచంట మండలం కోడూరు గ్రామము ఉత్తరపాలెం వద్ద బ్యాంక్ కెనాల్ష్టై ఫుట్పాత్
బీడ్జి నిర్మాణం నిమిత్తము గ్రాంట్లు మంజూరు చేయమని కోరినను యింతవరకు చేయ
నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compen-
sations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj
Institutions by Rs. 100/-.

అఘుచర్య: రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి
మరియు తాగునీటి కొరతపై:

20 ఏప్రిల్, 1995

57

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ఆచంట గ్రామము లిమిటెడ్ నుండి ములపర్యు లిమిటెడ్ వరకు (జి.పి. రోడ్డు) రోడ్డు బాగా పాడయినందున వెంటనే రోడ్డు వేయమని కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by Rs.100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పెనుగొండ మండలం దేవ గ్రామపంచాయతీ అధ్యక్షునిండి కొఠాలపర్యు క్లెనుష్ కె త్తగా నిర్మించిన బ్రిడ్జివరకు ఎప్రోచ్ రోడ్డు వేయమని కోరినను వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by Rs.100/-

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పెనుగొండ మండలము దేవ గ్రామము నుండి ఆచంట సిద్ధాంతం రోడ్డువరకు రోడ్డు బాగా పాడయినందున రోడ్డు వేయమని కోరినను (జి.పి. రోడ్డు) ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ పంచాయతీరాజ్ కౌన్సిల్లరు యింతవరకు రోడ్డు వేయమని వర్య తీసుకొనందుకు నిరసనగా.

Sri Kunja Bojji:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 37,83,40,000/- for Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions by Rs.100/-

భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని పి.ఆర్.పురం యస్.డి.ఓ.గా పనిచేస్తున్న అవినీతికి పాల్పడుతున్న వర్య తీసుకొనిదానికి నిరసనగా.

అఘుచర్య

రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి మరియు తాగునీటి కొరతపై

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డి.ఎల్.రవేంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడండి. కరువు గురించి రెండు గంటలు అలోకేట్ చేయడం జరిగింది మంజూర్చేయండి.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు. సౌత్-వెస్ట్ మాన్సూన్స్ అలస్యంగా రావడంవల్ల, వచ్చినవి కూడ చాల వేగంగా ఉండటం వల్ల రాష్ట్రంలో, జూన్ నుండి ఆగస్టు వరకు వర్షపాతం చాల తక్కువగా ఉంది. దానికి తోడు రిజర్వాయర్స్ లోకి నీరు రాకుండా పోవడం, భూగర్భజలాలు రేఫార్మ్ కాకుండా, ఇంకిపోవడంవల్ల రాష్ట్రంలో ఉపావసని విధంగా వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడి దాదాపు కరువు ఏర్పడింది...

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరువు మీద చర్చ జరుగుతుంటే, రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు హాజరే లేరు.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు వస్తున్నారు.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి:- అయిదు నిమిషాలలో వస్తారు. నేను నోట్ చేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కొద్దిగా మైక్ ఇవ్వండి... పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్..

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- డౌబ్ట్ మీద చర్చ జరుగుతుంటూ రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు ఇక్కడ లేకుండా, బయట ఏమి పనండీ?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరువు మీద చర్చ జరగాలని మూడు రోజుల నుండి కోరుతున్నాం. ప్రభుత్వానికి అతలు శ్రద్ధ లేదు. ఈ కరువు గురించి ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్య తీసుకోవడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారికి పట్టించు లేదు. మంత్రిగారికి పట్టించు లేదు. ఒక్క మంత్రికూడ శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. జంటనగరాల్లో మంచినీటికి ప్రజలు ఇబ్బందికి గురవుతున్నారు.

శ్రీ బి.వి. మోహన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు వస్తున్నారు. ఈ లోపల నేను నోట్ చేసుకొంటాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- ఇదేమి పద్ధతి అధ్యక్షా? ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలవండి. రెవెన్యూ మినిస్టర్ ను పిలవండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి ఇంటరప్ట్ చేయకండి...

శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి:- స్పీకర్ సార్....

శ్రీ కె. బాపిరాజు(అత్తిలి):- ఏంటి?...ఏంటి అధ్యక్షా...నేను (శ్రీ జి. బుచ్చయ్య చౌదరి నుద్దేశించి) చెప్పేది ఏమిటి? నేను మాట్లాడావు కదా నీన్న, మొన్న నివేల్ సభ్యులనే మీద నేను ఏంటి మాట్లాడేది? కరువు గురించి నేను కాదు చెప్పేది...రెవెన్యూ మినిస్టర్ ని ఎక్కడ?

(ఈ దశలో రెవెన్యూ శాఖామూల్యలు శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు సభలో ప్రవేశించారు.)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, వారు లేవనెత్తిన సింగరేణి స్క్వాయిక్ గురించే ఆధికారులతో మాట్లాడుతున్నాను తప్ప వేరే పని మీద లేను. దయచేసి సభ్యులు దానిని అర్థం చేసుకోవాలి. అధ్యక్షా, ఇది మంచి పద్ధతి కాదు. గౌరవ ప్రతిపక్ష స్థానంలో ఉండి ఈ విధంగా మాట్లాడడం మంచి పద్ధతి కాదు. నేను సింగరేణి కాలరీస్

కంపెనీ వారిలో మాట్లాడుతూ ఉండగా, వీని వెంటనే ఇక్కడకు వచ్చాను. ఈ విధంగా విమర్శించడం ముందాతనం కాదు.

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు వచ్చారు పాల సంతోషం. అధ్యక్షా, వర్షపాతం లేక తెలంగాణా, రాయలసీమ, కోస్తా జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో దాదాపు కరువు పరిస్థితులేర్పడ్డాయి. రాష్ట్రంలో సౌత్-వెస్ట్ మాన్ సూన్స్ వల్ల 485 మి.మీ. వర్షపాతం నమోదు అయితే, రాయలసీమలో మరి ముఖ్యంగా కడప జిల్లాలో 430 ఎం.ఎం. మాత్రమే పడింది. ఇదంతా ఎందుకు పడుతున్నానంటే, రాష్ట్ర మంత్రీకి తెలంగాణా, రాయలసీమ ప్రాంతాలు ఎక్కువగా దెబ్బతీన్నాయని మే దృష్టికి తీసుకొని రావడంకోసమే. తెలంగాణా ప్రాంతంలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా రాయలసీమలో అనంతపురం జిల్లా వర్షాభావంవల్ల బాగా దెబ్బ తీన్నాదా? కడప జిల్లాలో పెద్దల్ల బాగా దెబ్బతీన్నాయి. అయితే ఒకటి, ప్రభుత్వం పాత డౌజ్ మాన్యువల్ కాకుండా, ఏ యే జిల్లాలోనో వర్షం పడింది. ఏ యే జిల్లాలోనో పడలేదో యాక్చువల్ గా, ప్రాక్టికల్ గా సర్వే చేయించి, సర్వే నీర్లయాల తీసుకొని ఉండవలసింది. ఆ నీర్లయాల తీసుకోనందుకు బాధగా ఉంది. ఏదీ ఏమైనా అధ్యక్షా, పడిన దగ్గరే వర్షం పడింది. పడని దగ్గర అసలు పడలేదు. గొండ్ వాటర్ రీఫార్మ్స్ కావడం కానీ, వాగులు, వంకలు గానీ నీడలేదు.

అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో కాకపోయినా, రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఉన్న పరిస్థితికి తోడు తక్కువ వర్షపాతం తోడై విపరీతమైన కరవు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఈ దేశంలో అతి తక్కువ వర్షపాతం వచ్చే ప్రదేశం ఔస్మేర్ అయితే, రాయలసీమలో అనంతపురం జిల్లా, అంతేకాకుండా రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలను కంపెనీపేరగా 11.30 తీసుకుంటే తెలంగాణాలోని మహబూబ్ నగరు, నల్గొండ ప్రాంతాలు వర్షపాతం ఉ. పరంగా కాస్త మెరుగు. రాయలసీమలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు, ప్రభుత్వ నీర్లక్ష్యంవల్ల రైతులు, ప్రజలు అన్నీ విధాలు దెబ్బతీన్నారు. దీనికి తోడు మూలాకర్షలు కూడా కారణమయ్యాయి. అధ్యక్షా, సౌత్ వెస్ట్ మాన్ సూన్ సరిగ్గా లేదు. దీని ప్రభావం వల్ల వర్షాలు సరిగ్గా పడలేదనుకుంటే, నార్త్ ఈస్ట్ మాన్ సూన్ లో కూడా ఈవేన్ గా వర్షాలు పడటం జరగలేదు. అనేకావేన్ గా పడటంవల్ల గొండు వాటర్ రీఫార్మ్స్ కాలేదు. వర్షపాతం యిలా వుంటే పంటల పరిస్థితి యింకా ఘోరంగా ఉంది. రాష్ట్రంలో దాదాపు 85 లక్షల ఎకరాలకంటే ఎక్కువగా మెట్ట మాగాణీ వుంటే 62 లక్షల ఎకరాలలో మాత్రమే పెద్ద పెట్టడం జరిగింది. గవర్నమెంటు యిచ్చిన నోట్, ప్రకారం దాదాపు 23 లక్షల ఎకరాలలో పంట ఎండిపోయింది. రబీ విషయానికొస్తే దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాలలో సాగు కావాల్సి వుంటే యింకా ఎక్కువ మొత్తం ఎకరాలలో సాగు అయ్యింది కానీ రబీలో కూడా పంటల పరిస్థితి బాగాలేదు. అధ్యక్షా, ఖరీఫ్ లో రాయలసీమలో 5 లక్షల ఎకరాలలో వరి వేయాల్సి వుండగా 3 లక్షల ఎకరాలలో మాత్రమే వేశారు. అయితే 2 లక్షల ఎకరాలు వాటిలోనే ఎండిపోయాయి. మెట్టపైర్లు 50 లక్షల ఎకరాలలో వేయాల్సివుండగా 40 లక్షల ఎకరాలలో మాత్రమే వేత్తనాలు వేయడం జరిగింది. అవి కూడా వర్షాలు లేక పెరువులలో వున్న యిరిగేషను సోర్సెస్ ద్వారా కూడా నీరు అందక ఎండిపోయాయి. అధ్యక్షా, ఈ కరువు, వరదల వంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినపుడు ప్రభుత్వం కాంపెనైస్ లాగా

ప్రస్తుత తీసుకుని కరువు నివారణ ఎథకాలు చేపట్టాలని. అదే విధంగా తాత్కాలికంగా కొన్ని పథకాలు చేపట్టి. ఇంతే ఈ హాజుత్వం అధికారంలోకి వచ్చే ఈ కరువు పరిస్థితినిగాని, సులభనే పరిస్థితిని గాని రీగింగ్ పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా నిర్లక్ష్యం చేసిందని నా అభిప్రాయం. హాజుత్వంగా అది కనబడుతోంది. మంత్రిగారు యిప్పిన నోట్‌లోనే ఎప్పుడో ఒక్కోరు 1994లో ప్రభుత్వం వివిధ ఊల్లా కలెక్టర్లకు రేఖలు వ్యాసి ప్లెయిన్ ఎలా పూర్తయి, ఎ ప్రాంతాలను కరువు ప్రాంతాలుగా డిక్లర్ చేయాలని కోరినట్లు చెప్పారు. నేక అనంతరం, కడప, మెదక్ జిల్లా కలెక్టర్లు మాత్రమే రిపోర్టు పంపారు. ఏ ఏ గుండల లెవల కరువు ప్రాంతాలుగా డిక్లర్ చేయాలనేది వాశారు. I do not understand why the Government is indifferent and why the Government has not taken any action against the reports sent by the District Collectors at least. మిగతా జిల్లాల కలెక్టర్లు రిపోర్టు పంపింపలేదని, ఈ మూడు జిల్లాలనుంచే రిపోర్టులు వచ్చాయని, Please indly declare them as drought-hit areas. అని రిక్వెస్టు చేయడం జరిగిందని చెప్పడమే తప్ప ప్రభుత్వం చాల జనాభిగింజ్గా వుంది. ప్రభుత్వం మేలుకొని రికమెండు చేసిన ఆయా మండలాలను కరువు మండలాలుగా డిక్లర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. డ్రౌటుగా డిక్లర్ చేసే విషయంలో ఎన్నోసార్లు ఈ శాసనసభలో చర్చించుకున్నాం. డ్రౌట్ మాన్యువల్ విషయానికొస్తే అది ఎప్పటికో వీటిష్ వాళ్ల హయాములో రూపొందింపింది. 'హండ్ బుక్ ఫర్ మేనేజ్మెంట్ ఆఫ్ డ్రౌడ్, 1981 గానీ, ఫామిన్‌కోడ్ గానీ లవుట్ డేట్డ్ అయిపోయి నందువల్ల ప్రజలకు వాటితో మేలు చేయలేము. ఎ.పి.ఎస్.రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన కరువు నిర్ధారణకు నూతన విధానాలు అవలంబించడానికి ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని 2 సంవత్సరాల క్రితం ఎవాయంట్లు చేసింది. రిపోర్టు యిప్పినారనే, రికమెండేషన్లు చేశారనే పేపర్లలో వచ్చింది. మారిన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా యిప్పుడున్న పరిస్థితులలో తీసుకోవాల్సిన నిర్ణయాలకు అని అనుగుణంగా వున్నాయని మేద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను అధ్యక్షా, డ్రౌటు మాన్యువల్‌లో సగటు వర్షపాతాన్ని తీసుకోవాలని ఉంది. కానీ ఈ కమిటీ ప్రపోజ్ చేసింది, పంట పెట్టుబడిని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని చెప్పింది. ఇది చాలా వ్యాయమ్మైన రికమెండేషన్. అలాగే సగటు వర్షపాతం కాకుండా జిల్లాను కూడా యూనిట్‌గా తీసుకోకుండా ప్రతి మండలాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకుని వర్షపాతాన్ని దృష్టిలో వుంచుకుని, భూమిలో వున్న తేమను, ఆ సమయాన్ని ఆధారం చేసుకుని కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని మంచి సూచన చేశారు. దీనిని అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ప్రతి మండల పాడ్ క్వార్టర్స్‌లోనూ రెయిన్‌గార్లు పెట్టాలని వారు వారు ప్రతిపక్షంలో ఉండగా కోరారు. దానికి అత్యంత తేదు, దయచేసి దీనిపై చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. డ్రౌటుగా డిక్లర్ చేయమని, గతంలో ఫామిన్ కోడ్‌గానీ, హండ్‌బుక్ ఫర్ మేనేజ్మెంట్ ఆఫ్ డ్రౌటును దృష్టిలో ఉంచుకుని చేయాలని, అంతే కాకుండా ఎ.పి.ఎస్ రెడ్డిగారి సిఫారసు చేసిన పరిస్థితులను దృష్టిలో వుంచుకుని ఈ 1994-95 సంవత్సరానికి కరువు ప్రాంతాలుగా డిక్లర్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

కోస్తాలోని మెట్ట ప్రాంతాలలో గానీ దాదాపు 7, 8 వందల అడుగుల లోతుకు తగ్గవు తున్నాడు. కోస్తాలో వారు అర్థికంగా బాగానేవున్నారని కాబట్టి తట్టుకోగలుగుతారు. ఈ రెండు ప్రాంతాలలో అది లేదు. భూగర్భ జలాలను వినియోగించుకోడానికి గత పృథుత్వం 5 మంది సభ్యులతో ఒక కమిటీని వేసింది. ఆ విషయాన్ని మంత్రిగారు దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఈ భూగర్భ జలాలకు సంబంధించి ఒక నియంత్రణ చట్టం లేనందువలన విచ్చలవిడిగా బోరు వేయడం వలన అవి సకలమంగా లేక త్రాగునీటికి, సాగునీటికి చాలా ఇబ్బంది వచ్చింది. దీనిని అధ్యయనం చేయడానికి ఒక కమిటీ వేశారు. వారు ఈ చట్టాన్ని ఉపయోగించుకొని ఏ విధంగా ఎక్స్‌ప్లానిబేషన్ లేకుండా చేయగలమో పృథుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. వారు సూచనలు ఇచ్చినా అవి ఇంతవరకు అమలుకు నోచుకోలేదు. ఇది చాలా ముఖ్యం. ఒక శాసనసభ్యునికి, లేకపోతే ఒక మండలానికి అన్ని బోరు ఇచ్చాము తీసుకోండి అనేది మంచి పద్ధతి కాదు. త్రాగునీటికోసం యుద్ధాలు జరగకుండా ఉండడానికి భూగర్భ జలాలను వెలికితీసి ఇన్నిబోరు వేసుకోండి అని మనమే ఒక మాట చెప్పడం సమంజసం కాదు. కాబట్టి ఆ కమిటీ రిపోర్టును వెలికితీసి, ఈ సెషన్‌లోనే భూగర్భజలాల నియంత్రణకు సంబంధించిన చట్టాలను తేవాలని కోరుతున్నాను. భూగర్భజలాలు అడుగంటి పోయి మన ఉనికికే ప్రమాదం ఏర్పడే పరిస్థితి తేవద్దని కోరుతున్నాను.

ఇక్కడ ఇంకొక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఒకసారి ప్లానింగ్ కమిషన్ బోర్డ్ మెంబర్ శ్రీ స్వామినాథన్ అనంతవార్ జిల్లాను, కడప జిల్లాను సందర్శించడం జరిగింది. వర్షపు నీరు వృధాకాకుండా, సబ్‌సాయిల్ వాటర్ పెంటే విధానం గురించి జిల్లా అధికారులతో కూడా వారు చర్చించారు. ఉబి చెరువు నిర్మాణం, పూడిపొయిన చెరువులలో పూడిక తీయడం వీలయినంతవరకు పడిన వర్షం నీటిని వేస్తే కాకుండా చూడడానికి చిన్న చిన్న చెక్‌డామ్‌లను పెట్టాలని చెప్పడం జరిగింది. దీనిని కూడా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

డివికింగ్ వాటర్ గురించి చెప్పవలసి వస్తే, ఇప్పుడు మనం విచ్చలవిడిగా బోరు వేస్తున్నాము. కరువువస్తే, వర్షాభావ పరిస్థితి వుంటే ఏదో ఇన్ని కోట్లు కేటాయిస్తే సరిపోతుంది అనుకొని ఆలోచిస్తున్నాము. అక్కడ పులివెందుల కానీస్టిట్యూయెన్స్‌లో చిత్రావతి నది వద్ద రిజర్వాయరు ఏర్పాటుచేసి, నీరు సరఫరా చేయడం జరుగుతోంది. అలాగే కడప జిల్లాలో కుందునది, పెన్నానది ఉన్నాయి. ఈ నదీపరివాహక ప్రాంతాలలో కూడా అదేవిధంగా చేస్తే బాగుంట్టుంది.

బోరు వేస్తున్నాడు క్విండికి వెళ్ళినకొద్దీ ఫ్లోరెన్స్ వాటర్ వస్తుంది. దీనివలన చాలా అనర్గాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి నదీ పరివాహక ప్రాంతాలలో బోరు వేసి అక్కడ నుండి సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను. తాత్కాలిక ఉపశమనం కోసం నాలుగయిదు మందికి మేలు చేసేకన్నా దీర్ఘకాలిక ప్రాథమిక మేద, ఎ.ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్.ద్వారా గానీ, మినీమం నీడ్స్ పోగ్రాండ్వారా గానీ డ్వివర్ట్ చేసి, శాశ్వత పథకాలకు రూపకల్పన చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇంకొక బాధాకరమయిన విషయం మనవిచేస్తున్నాను. తెలంగాణ, రాయలసీమ ప్రాంతాలలోనూ, కోస్తాలోని మెట్టప్రాంతాలలోనూ చాలామంది వ్యవసాయకూలీలు పనిలేక మైగ్రేట్ అవుతున్నారు. మరి జె.ఆర్.వై. ద్వారాను, ఇ.ఏ.ఎస్.ద్వారాను ఫండ్స్ ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఇ.ఏ.ఎస్.గానీ, ఇన్స్టిట్యూట్ జెఆర్వై గానీ కొన్ని ప్రాంతాలకే పరిమితం అయినప్పటికీ, జె.ఆర్.వై. మాత్రం అన్ని ప్రాంతాలకూ ఉంది. ఎం.ఎం.టి. ఉన్న కొన్ని ప్రాంతాలకే పరిమితమై ఉంది. గత ప్రభుత్వం, ఎక్కడయితే గామీజ ఉపాధి పథకాలు అమలు జరగలేదో అక్కడ ఎంప్లాయిమెంట్ గ్యారంటీ స్కేమ్ అని పెట్టారు. ఈ వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడినచోట ఆ కూలీలకు ఈ ఎంప్లాయిమెంట్ గ్యారంటీ స్కేమ్ కంటిన్యూ చేయండి. నేటి సమస్య గురించి నేను ముందే చెప్పినట్లుగా తాత్కాలిక ఉపశమనం కాకుండా, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారి 'తెలామీటి పండ్'కు మనం ఇచ్చే డబ్బు కూడా కలిపి కాంప్రహెన్సివ్గా తక్కువ వర్షపాతం కలిగిన మహబూబ్ నగర్, అనంతపూర్, కడప ప్రాంతాలలో శాశ్వతంగా మంచినీటి కొరతను నివారించడానికి ప్రయత్నించండి. అక్కడ వర్షపాతం తక్కువ ఉంది. ఇది ఏదో రాజకీయంగా కొంతమందికే ప్రయోజనం వచ్చే విధంగా అనడం కాదు. రికార్డులు వున్నాయి. స్టాటిస్టిక్స్ వున్నాయి. రాయలసీమ మొత్తం 4 జిల్లాలలో కలిపి 1.92 లక్షల హెక్టార్లు సాగుకావలసి ఉండగా, 1.16 లక్షల హెక్టార్లలో మాత్రమే వేసినట్లుగా నోటులో ఉంది. కోస్తా ప్రాంతంలో శ్రీకాకుళం జిల్లాను చూస్తే - నేను శ్రీకాకుళం జిల్లాకు వ్యతిరేకిని కాదు. 2.20 లక్షల హెక్టార్లలో నార్మల్గా వారు సాగుచేయడం జరుగుతోంది. అంటే రాయలసీమ వాలుగు జిల్లాలలో కలిపి ఆ ఒక్క జిల్లా అంత ఉంది. శ్రీకాకుళంలో సగటు వర్షపాతం ఎక్కువ ఉంది. ఈ జిల్లాలలో తక్కువ ఉంది. కాబట్టి సగటు వర్షపాతాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని మీరు ఖర్చు పెట్టే డబ్బు రెయిన్‌ఫెడ్ ఏరియాలకు తాగునీటికి గానీ, సాగునీటికి గానీ ఖర్చు పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

11-50 | ఇక పంటలు విషయోనికివస్తే, గవర్నమెంటు ఇచ్చిన నోట్‌లో సత్యదూరమైన ఉంది. కామెంట్స్ కొన్ని చేశారు. ఇప్పుడు రబీలో పంటలపరిస్థితి బాగా ఉందని చెప్పారు. మనం ఈమధ్య జరుగుతున్న 20 రోజుల సమావేశాల వర్షాలలో ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ప్లైగ్స్ ఎండి పోయాయి. ఎక్కడ పరిస్థితులు ఎలా ఉన్నాయి అని చెప్పుకున్నాము. హైల్, ఎల్.సి., కె.సి.కెనాల్, ఎల్.ఎల్.సి. గురించి కూడా చెప్పడం జరిగింది. గవర్నమెంటు నోట్‌లో కూడా చెప్పారు. దాదాపు రబీలో హైల్, ఎల్.సి., కె.సి.కెనాల్, ఎల్.ఎల్.సి. క్రింద రెండు లక్షల ఎకరాలలో సరి ప్లైగ్స్ పెడితే 1.4 లక్షల ఎకరాలలో పంట ఎండిపోయింది. మనం ఓవరాల్‌గా తీసుకున్నప్పుడు సాగు చేయవలసిన 85 లక్షల ఎకరాలలో ఖరీఫ్‌లో 23 లక్షల ఎకరాలు ఎండిపోయింది. 65 లక్షల ఎకరాలలో మాత్రమే వరి ప్లైగ్స్ కానీ, మెట్టప్లైగ్స్ కానీ సాగు చేయడం జరిగింది. రబీలో కూడా దాదాపు అదే పర్సెంటేజ్ - 70 శాతం ఎండి పోయిన పరిస్థితి ఉంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకుని, మొత్తం రాష్ట్రంలో చాలా ప్రాంతాలలో పంట దెబ్బ తింది కాబట్టి కరువుగా డిక్లార్ చేయడం ముఖ్యంగా ఆ రిపోర్టులు వచ్చిన మూడు జిల్లాలలో. రాష్ట్రంలో మిగతా ప్రాంతాలలో ఎందుకో కలెక్టర్లు రిపోర్టులు పంపించలేదు. బహుశా ఈ పాటికి వచ్చే ఉంటాయని అనుకుంటున్నాను. అది డిక్లార్ చేయడమే కాక నష్టపరిహారం చెల్లించవలసిన అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే మీకు

తెలుసు, పోస్ట్-ఎల్-సి., కె.సి.కెనాల్, ఎల్-ఎల్-సి. ప్రాంతాలలో, తెలంగాణాలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో బావులలో నీరు లేక చాలా మేరకు పంటలు ఎండిపోయాయి. దాదాపు Seventy per cent of the crops withered away. రిపోర్టులలో నష్టం జరిగిందని ఉంది. ఈ నష్టానికి రైతులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను. (1) కడప, అనంతపురం, మెదక్ జిల్లాలకు సంబంధించి అగ్రిరెడ్ రిపోర్టులు అందాయి కాబట్టి, రిపోర్టులు అందిన మేరకు On the floor of the House, I request the Revenue Minister to declare them as drought hit. (2) రాష్ట్రంలోని మిగతా ప్రాంతాలలో రిపోర్టులు వచ్చి ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటిని కూడా పరిశీలించి కరువు ప్రాంతాలుగా డిక్లర్ చేయడం, (3) పంట ఎక్కడైతే బాగా నష్టం జరిగిందో, ఆ పంటను అంచనా వేసి, వేలైనంత వరకు నష్టపరిహారం రైతులకు ఇప్పించాలి. (4) డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కేముతో రాజకీయ కారణాలతో సంబంధం లేకుండా, రెయిన్‌ఫాల్‌ను బట్టి ఈ నిధులను అన్నిటిని సమీకరించి, ఎక్కడైతే ఇబ్బంది ఉందో, అక్కడ శాశ్వతంగా మంచి నీటికి ఇబ్బందిలేకుండా చేయాలని కోరుకుంటూ, ప్రభుత్వంవారికి ఇవి అన్నీ తెలిసినా కూడా సరియైన సమయంలో నిర్ణయం తీసుకోక సాగు నీరుకు కానీ, త్రాగు నీటికి కానీ ఏర్పడిన ఇబ్బంది గుర్తించలేనందుకు నేను తీవ్ర నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం తప్పుకుండా ఈ నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ(అనంతపురం):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో కరువు వాతపడి లక్షలాది మంది ప్రజలు పడుతున్న కష్ట సుఖాలు గురించి ఇంత ఆలస్యంగా అయినా సరే చెప్పుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

రాయలసీమ జిల్లాలలో అనంతపురం, కర్నూలు, కడప, అదే విధంగా తెలంగాణా జిల్లాలలో మెదక్, మహబూబ్‌నగర్, నల్గొండ, కరీంనగర్, రంగారెడ్డి, వరంగల్లు జిల్లాలలో, అదే విధంగా సర్కారు జిల్లాలలో కొన్ని మెట్ట ప్రాంతాలలో కూడా అత్యధిక మండలాలు కరువు వాతకు గురైన విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఇందులో కొన్ని మండలాలలో గత సంవత్సరం కూడా కరువుకు గురి అయి ఇబ్బందులు పడడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా వోయిన సంవత్సరం కూడా మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో 61 మండలాలను కరువు మండలాలుగా ప్రకటించారు తప్ప సక్రమంగా సహాయక చర్యలు చేపట్టకపోయి నందువల్ల వేలాదిమంది జిల్లాకు చెందిన వ్యవసాయ క్షాల్లీలు ఇతర ప్రాంతాలకు వలసలు వెళ్లిన విషయం కూడా మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

త్రాగునీటి సమస్యకు వస్తే, దాదాపు 250, 300 అడుగుల లోతు బోరు వేసినా, నీరు దొరకని పరిస్థితి ఉంది. హరిజనులకు, గిరిజనులకు బోరు వేస్తే, ఆ బోరుకు ఇప్పటికీ కరెంటు సప్లయి చేయకపోవడంవల్ల పంటలు పెట్టుకోలేని పరిస్థితి ఆ జిల్లాల నుంచి వచ్చిన శాసన సభ్యులందరికీ తెలుసు. అదే విధంగా నల్గొండ జిల్లాలో దేవరకొండ, మునుగోడు, రామన్నపేట, నల్గొండలలో సాగునీటి వనరులు లేనందువల్ల అవి కరువువాత పడ్డాయి. పైరు ఎండిపోయాయి. త్రాగడానికి కూడా ఫోర్నైడ్ నీరు ఉన్నందువల్ల ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాలోనూ అదే పరిస్థితి.

ప్రభుత్వంవారు మెదక్ జిల్లాలో ఉన్న 45 మండలాలలోనూ కరువు పరిస్థితులు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. కలెక్టరుగారు రిపోర్టు పంపించడం కూడా జరిగింది. ఇంత దారుణమైన కరువు పరిస్థితులున్న తెలంగాణా ప్రాంతాలలో వడగొండువాన కురిసినందువల్ల రైతులు మరింత ఇబ్బందులు పడుతున్నారనే విషయాన్ని మేధ్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కడప జిల్లాలో దాదాపు 41 మండలాలలో కరువు ఉందని జిల్లా కలెక్టరు రిపోర్టు పంపించారు. కడప జిల్లాలో దాదాపు లక్షలాది ఎకరాలలో పంటలు పెట్టారు. పెట్టిన పంటలు ఎండిపోవడం జరిగింది. రబీ క్యాష్ క్రింద వేసిన పొద్దు తీరుగుడు పువ్వు పంట ఎండిపోవడం జరిగింది. పశుగ్రాసం కొరత ఎక్కువగా ఉంది. కె.సి.కెనాల్ క్రింద - మీకు తెలుసు, కె.సి. కెనాల్ ఆధునీకరణ వల్ల మొదట పంట పెట్టే అవకాశం లేదు. రెండవ పంటలో టెయిల్ ఎండ్ ల్యాండ్స్కు సక్రమంగా నీరు రాకపోవడం వల్ల పంట ఎండిపోయింది.

అదే విధంగా కర్నూలు జిల్లా గురించి మంత్రిగారి ప్రకటనలో ఏమీ లేదు. కర్నూలు జిల్లాలో అలూరు, అదోని, ప్రత్తికొండ, ఎమ్మిగనూరు, దోబాచలం ప్రాంతాలలో కరువు తీవ్రంగా ఉంది. బి.వి.మోహన్రెడ్డిగారు ఎమ్మిగనూరు నుంచి వచ్చారు. వారికి బాగా తెలుసు. ఈ ప్రాంతాలలో ఇంత తీవ్రమైన కొరత ఉన్నప్పటికీ మంత్రిగారు రిపోర్టులో అది పేర్కొనలేదు; అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నేను కూడా కర్నూలు జిల్లా ప్రాంతం వాడినే, 300 అడుగుల లోతు వేసినా ప్రత్తికొండ తదితర ప్రాంతాలలో నీరు పడడం లేదు. వేలాది మంది కర్నూలు జిల్లాకు చెందిన వ్యవసాయ కూలీలు ఇదే హైదరాబాదు నగరంలో భవన నిర్మాణ కార్మికులుగా పనిచేస్తున్నారు. మా ఒక్క ఊరి నుంచే దాదాపు వెయ్యి మందికి పైగా వ్యవసాయ కూలీలు బిల్డింగులు కడుతూ అందులో పనిచేస్తున్నారు. అటువంటి దారుణమైన పరిస్థితులున్న కర్నూలు జిల్లా గురించి మంత్రిగారు రిపోర్టులో చెప్పలేదు. జిల్లా కలెక్టర్ల నుంచి రిపోర్టులు తెప్పించి అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులను గమనించి వాటిని కూడా కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించడానికి పూనుకోవాలని మేధ్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అనంతపురం జిల్లాలో మాకు ఎప్పుడూ కరువే. ఏ సంవత్సరం పంట పండుతుందో ఎవ్వరికీ తెలియదు. సౌత్ వెస్ట్ మాన్సూన్ 296 మి.మీ. వర్షపాతం రావలసి ఉండగా 128 మి.మీ. వర్షపాతం కురిసింది. దాదాపు 63 మండలాలకు గాను, 58 మండలాలలో మైన్స్ రెయిన్ఫాల్ ఉందని జిల్లా కలెక్టరు తెలియజేయడం జరిగింది. స్వయానా మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నీయోజకవర్గంలో పొందూపురం మండలంలో కనీస మాత్రమైనా, సగం పంట కూడా పండలేదు. మా జిల్లాలో దాదాపు 17 లక్షల ఎకరాలలో వేరుశనగ పంట వేస్తున్నారు. ఒక హెక్టారుకు 988 కిలోల పంట పండవలసి ఉండగా, పొందూపూర్లో 150 కిలోలు మాత్రమే పంట పండుతోందని చెబుతున్నారు. అదే విధంగా మంత్రి పరిటాల రవేంద్రగారి ఊరు చిన్న కొత్తపల్లిలో ఈనాడు 988 కిలోలకుగాను, 143 కిలోలు మాత్రమే పంట పండుతోందని చెబుతున్నారు. అనంతపురం జిల్లాలో 126 కిలోలు మాత్రమే, అంటే పండాల్సిన దాంట్లో 86, 87 శాతం మైన్స్ పంట పండుతోంది. ఇంత దారుణమైన, తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితులు ఉంటే ఈ రోజు వరకు కూడా ఎటువంటి సహాయక చర్యలూ చేపట్టలేదని చెప్పడానికి బింబిస్తున్నాను.

మరియు త్రాగునీటి కొరతపై:

ఎందుకంటే, అనంతపురం జిల్లాలో దాదాపు 3,000 చెరువులు ఉంటే ఏ ఒక్క చెరువులో కూడా కనీసం 15 రోజులకు అవసరమైన నీరు రాలేదు; అదే విధంగా బావులు ఎండిపోయాయి. అక్కడక్కడ బోర్లదగ్గర నీరు ఉంటే, ఆ బోర్లకు కరెంటు సక్రమంగా లేనందువల్ల ఆ బోర్ల వద్ద పంట పెట్టుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు, పంద్యబాబునాయుడుగారు పదే పదే ప్రకటనలు చేశారు. అసెంబ్లీలో ఎం.ఎల్.ఎ లు అందరికీ ఇచ్చిన ఇన్ఫర్మేషన్లో రోజుకు 14 గంటలు ఫీడర్స్ క్రింద కరెంటు వస్తుందని చెప్పడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా అనంతపురం జిల్లాలో ఏ ఒక్క ఫీడర్స్లో 13 గంటలు కరెంటు రావడంలేదు. అందువల్ల వేలాది ఎకరాలలో పంటలు ఎండి పోయి రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అంత కాకుండా అనంతపురం జిల్లాలో ఒక్క పాథ్.ఎల్.సి. మాత్రమే ఉంది. దాని క్రింద ఎక్క ఎకరాలలో పంట పెట్టుకోవలసి ఉండగా విద్యుత్ కొరత కారణంగా పంట రాని పరిస్థితి ఉంది. రెండు పంటలకు నీరు ఇవ్వకుండా 12.00 ఫిబ్రవరి రెండవతేదీకి బంద్చేయడంవల్ల మొత్తం లక్ష ఎకరాల పంట నష్టపోయాయి. రైతులు ఈరోజు దిక్కుతోచని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. వేలాదిమంది వ్యవసాయ కూలీలు ఇతరప్రాంతాలకు వలస వెళ్లడం జరుగుతోంది. పశువులకు పశుగ్రాసం వేసేందువల్ల వేలాది పశువులు గోరంతల్ల సంతలో అమ్మితే వాటన్నింటినీ కర్షాటక మార్కెట్కి తరలించారు. రైతుల కళ్ల ఎదురుగానే ఆ పశువులను కొని వాటి కాళ్లు నరికేసి లార్వో లీసుకుపెళుతూ ఉంటే రైతులంతా విలపిస్తున్నారు. తప్ప ప్రభుత్వంవారు ఎవరూ పట్టించుకునే పాపాన పోలేదని మనవిచేస్తున్నాను. గతంలో వ్యవసాయ కూలీలకు ఏమైతే ఉపాధి హామీ పథకాలు చేపట్టారో వాటన్నింటినీ ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నిలిపి వేశారు. ఈనాడు అంతో ఇంతో సత్యనాయిబాబా పుణ్యాన అయినా పనులు జరుగుతున్నాయి తప్ప ప్రభుత్వం ఉపాధి హామీ పథకాలను చేపట్టకుండా నిలిపివేశారు. ఇప్పటికీ వారి వద్ద కొబ్బి రూపాయలు ఉన్నాయని చెబుతున్నారు. 20వ తేదీ నుండి పనులు ప్రారంభిస్తామన్నారు. అవి కూడా ప్రారంభిస్తారో లేదో అనే అనుమానం మాకుంది. రైతులు, వ్యవసాయ కూలీలు ఇబ్బంది పడుతూ ఉంటే, మరో షాపు బ్యాంకులు, ఇతర నొస్టేటీలు వేరి వద్దకు వెళ్లి అప్పులు కట్టమని లేదా బలవంతంగా జప్తు చేస్తామని బెదిరిస్తున్నారు. ఇంత దారుణమయిన పరిస్థితి ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితి గత 10 సంవత్సరాలలో ఎప్పుడూ లేదని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అన్నిచర్యలు చేపడతామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. ముందేనేటి సమస్య తీరుస్తామంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారు జిల్లాకు ఒకటిన్నర కోటి రూపాయలు, మహబూబ్ నగర్ లాంటి జిల్లాకు రెండుకోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ప్రకటించడం జరిగింది. కానీ మంచినీటి సమస్య చాలా దారుణంగా ఉంది. గుంతకల్ పట్టణంలో 8 రోజులకోసారి నీరు విడుదల చేస్తున్నారు. అనంతపురం పట్టణంలో 3 రోజులకోసారి నీరు దొరకడం గగనంగా ఉంది. తిరుపతి పుణ్యక్షేత్రంలో కళ్యాణి డ్యాంలో నీరు అయిపోతుంది కాబట్టి అక్కడ నీరు ఉండదని చెబుతున్నారు. నా నియోజకవర్గం అనంతపురానికి 15 కి.మీ. దూరంలో ఉన్నా, త్రాగడానికి మంచినీరు దొరకకపోతే నెలలపాటు కలెక్టర్ చుట్టూ, ఎం.పి. చుట్టూ, ఎం.ఎల్.ఎ. చుట్టూ తిరిగినాసరే అక్కడ

బోర్ వేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం లేదు. అనంతపురం 5 కి.మీ దూరంలో మన్నేర్ అనే గ్రామంలో బోర్ వేయమని 20 రోజులపాటు కలెక్టర్‌ని, పంచాయితీరాజ్ ఎస్.ఇ.సి. అడిగాము. నేను కూడా చాలాసార్లు అధికారుల దృష్టికి తీసుకువెళ్లినా బోర్ వేయడానికి డబ్బు లేదని చెబుతున్నారు. మన్నేర్‌లో 3,000 మంది జనాభా ఉంటారు ఆ గ్రామంవారు ఏమే కొరడం లేదు. 3,000 జనాభా ఉన్నాము. బోర్స్ లేవు కాబట్టి రోజుకు రెండు ట్యాంకర్స్ పంపమని కలెక్టర్‌గారికి చెబితే ఒక ట్యాంకర్ మాత్రమే పంపుతున్నారు. ఇక్కడ కూర్చుని ఏమైనా చెప్పవచ్చుకానీ అక్కడకు వెళితే పరిస్థితి తెలుస్తుంది. 3,000 మంది జనాభాకు రెండు ట్యాంకర్స్ ఒక రోజుకు పంపమని చెబితే పంపలేని దుర్భరమయిన పరిస్థితి ఉన్నాడు ఉంది అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఒకటిన్నర కోటి రూపాయలలో రూ.35,00,000/- మాత్రమే డబ్బు రిలేజు చేశామని చెబుతున్నారు. పోయిన సంవత్సరం రూ.90,00,000/- మంపినేటి కొసం ఇస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇస్తే రూ.95,00,000/- పరకూ పనులు అక్కడ చేశారు. ఇప్పుడు వాటికి డబ్బులు చెల్లించలేదు. ఈ ఒకటిన్నర కోటి రూపాయలు వస్తే ఆ పాత బాకీ రూ. 95,00,000/- చెల్లిస్తే ఇంక డబ్బు ఏమీ ఉంటుంది అని తమద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. బదారు కోల్లూరూపాయలతో అయినా డిల్లాలోని మంపినేటి సమస్యను పరిష్కరించాలి. ఎక్కడయితే బోర్స్ వేయడానికి అవకాశం ఉందో అక్కడ బోర్స్ పేసినా నేరు లేని పరిస్థితిలో తాత్కాలికంగా ట్యాంకర్స్ ద్వారా నీటిపంపు చేయాలి. కనీసం వాటికయినా చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. జనవరి మూడవ తేదీనాటికి ప్రభుత్వానికి రిపోర్ట్ పంపారు. ఇప్పటికి 3 నెలల 16 రోజులయ్యింది కలెక్టర్‌గారు పంపిన రిపోర్ట్ పక్కన పెట్టి ఈనాడు కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించకుండా ఉండడం అనేది వెనుకబడిన ప్రాంతాలపట్ల, కరువు ప్రాంతాల పట్ల, ప్రజల పట్ల ప్రభుత్వం వైఖరి అర్థమవుతుంది. ఇప్పటికే ఎంతో అలసట అయ్యింది. గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు రెవెన్యూ మంత్రి కమతం రామిరెడ్డిగారు వచ్చి రెవ్నూ మీటింగ్ ఏర్పాటు చేశారు. కొన్ని చర్యలు చేపడతామని చెప్పారు. అవి జరగలేదు. ఇప్పుడు కలెక్టర్ రిపోర్ట్ ఇచ్చి 3 నెలల 16 రోజులయినా అట్లేలే లేదు. మొన్ననే రూరల్ డెవలప్‌మెంట్ కమిషన్ టి.కె. గోయల్‌గారు వచ్చారు. వారు వచ్చినప్పుడు నేను, మీతులు తెలుగుదేశం ఎం.ఎల్.ఎ., ఎం.పి. అందరం ముక్క కంకతో ఈ పరిస్థితుల గురించి వివరించడం జరిగింది. ఎప్పుడూ కరువు వేడిత ప్రాంత ప్రజలుగా మేము ఉండకుండా ఉండాలంటే సరయిన చర్యలు చేపట్టాలి. ప్రభుత్వం ఏదయినా ప్రకటిస్తుందో దానిని సక్రమంగా అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను. ప్రధాన మంత్రిగారు పి.వి. నరసింహారావుగారు కడప డిల్ల పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు పంటల భీమా పథకాన్ని మండలం ఒక యూనిట్‌గా ఏర్పాటు చేసి మొత్తం అన్ని చోట్ల వర్తింప చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే అది చేస్తేనే తప్ప ఈ ప్రాంత ప్రజలకు లాభం లేదు. కరువు వచ్చిన 4 నెలల తరువాత ప్రకటించి తరువాత నెలయ్యాక వర్షాలు వచ్చినప్పుడు ఒకటో, రెండో కొట్లు ఖర్చు పెట్టమని ప్రకటించామని చెబితే రైతుల పరిస్థితులు బాగుపడవు. ప్రధానమంత్రి వద్దకు రాష్ట్రప్రభుత్వం తరపున వెళ్లి ఈ పంటల భీమా పథకాన్ని మండలాన్ని ఒక యూనిట్‌గా ఏర్పాటుచేసి అందులో కురిసిన వర్షపాతం, పండిన పంటను, పంటకు పెట్టిన పెట్టుబడిని దృష్టిలో పెట్టుకొని

అన్నీ కాలిక్యులేట్ చేసి పంటల భీమా పథకం వర్తింపజేయడానికి వరకులు చేపట్టవలసిందేగా మనవిచేస్తున్నాను. అరేవిధంగా ఏ.వి ఎస్. రెడ్డిగారు రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. డౌబ్ట్ చాన్సెస్ అవుట్ డెటెక్ట్. డిసెంబర్ 4 మూడుల పేరుతనగ పండితే వేరికి 2000 పంటపని చెబుతారు. వర్షపాత విషయంలో కూడా ఒకవైపు 900 మిల్లీ మీటర్లు, 1000 మిల్లీ మీటర్లు సగటు వర్షపాతం ఉంటుంది. కానీ మాకు సగటు వర్షపాతం 490 మిల్లీమీటర్లు. మాకు 400 మిల్లీ మీటర్లు వర్షం పడినా పంట రాదు. ఎ.వి.ఎస్.రెడ్డిగారు రిపోర్ట్ చేశారు. అది సభ ముందు ఉంచాలని తనుద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను

12.10 త్యాగునీటి గురించి డబ్బు కేటాయింపాలి; అంటే కాకుండా చూ ప్రాంతం క్షేత్రంకు ము. రేషన్ కార్డు ఇచ్చి రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం ఇవ్వాలి కొరుతున్నాను. కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించిన గ్రామాలకు రేషన్ కార్డులు ఇవ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రైతులకు ఇచ్చిన ఋణాల పనులు అప్పటికి ఈ స.వత్సరం మాఫీ చేయాలని కొరుతున్నాను. పశుగ్రాసం గురించి లక్షల రూపాయలు ఇస్తే రిపోర్టు. డెల్టా ఏరియాలో ఎక్కడైతే వరి బాగా పడుతుందో అక్కడ నుండి రైల్వే వాగ్జనలతో తరలించి ప్రతి మండల పాడ్ క్వార్టర్స్ లో పశుగ్రాస కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి ఉచితంగా వారికి సప్లయి చేస్తేనే పశువులు బ్రతికి అవకాశం ఉంటుంది. అలా కాకపోతే రైతులు వర్షాల పడ్డప్పుడు సేద్యం చేసుకోవడానికి పశువులు ఉండవని చెబుతున్నాను. వృద్ధులకు, వితంతువులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు ఎవరైతే పెన్షన్ గురించి అప్లయిచేశారో మిగతా డెల్టా వారితో పోటీ పెట్టకుండా ఈ కరువు ప్రాంతాలలోని వారికి పెన్షన్ సౌకర్యాలు కల్పించాలని కొరుతున్నాను. గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద ముఖ్యంగా మా అసంతృప్తం డెల్టాలో అయిదు లక్షల మంది వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు కల్పించాల్సిన స్థానిక బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. వారు పనులుచేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు; అలాగే ట్రీ సత్వసాయి బాబాగారు కొన్ని పనులు కల్పిస్తున్నారు. కనీసం రెండులక్షల మందికైనా మన ప్రభుత్వం రాబోయే వంద రోజులలో వారికి పనులు కల్పించాలని కొరుతున్నాను. కరువు నిధులు విడుదల చేయడంలో జాప్యం జరుగుతోంది కాబట్టి వెంటనే విడుదల చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. విత్తనాలు, ఎరువులు కొనడానికి రైతుల వద్ద డబ్బులు లేవు కాబట్టి ప్రభుత్వం ఋణాలు మంజూరు చేసి సబ్సిడీ రేట్లపైన నాణ్యమైన విత్తనాలు సరఫరా చేయాల్సిన బాధ్యత ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కరెంటుకి సంబంధించి పంద్యబాబు నాయుడుగారు పదే పదే 13 గంటల విద్యుత్ సరఫరా చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఇన్సూరో లేదో తెలియదు కానీ కరెంటు ఇన్సూరెన్ సేను చెప్పినప్పుడు అక్కడ వారు నమ్మే పరిస్థితులలో లేరు. కరెంటు సక్రమంగా లేక బోర్స్ ఎండిపోయినాయి. నష్టపోయిన రైతులకు కనీసం కరెంటు బిల్లు మాఫీ చేయడానికికైనా ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. కాఫీ లోన్స్ ఎక్కడైతే బ్యాంకులలో తీసుకొన్నారో వాటిని మాఫీ చేయాలి. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానంలో మూడు డెల్టాలు మాత్రమే కరువు ప్రాంతాలని ప్రకటించారు. ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా కరువు ఉంది. వాటిని కూడా ఈ హాస్లో ప్రకటించాలని కొరుతున్నాను. కరువు వేడిత ప్రాంతం అయిన మహబూబ్ నగర్, ఇతర తెలంగాణా డెల్టాలోని కర్నూల్ ని

వదిలి పెడితే న్యాయం జరుగదు. కాబట్టి వెంటనే రిపోర్ట్స్ తెప్పించుకొని ఆ జిల్లాలో ఏ ఏ మండలాలలో కరువు ఉందో వాటిని కూడా కరువు మండలాలుగా ప్రకటించాలి. ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యం జరిగినందున రైతులు ధర్నాలు, రాస్తారోకోలు చేస్తున్నారు. విద్యుత్ శాఖ నిబ్బంది గామాలకు వెళితే ఆ నిబ్బందిపై దాడి చేస్తున్న సంఘటనలు ఉన్నాయి ఇక ఆలస్యం జరిగితే మీకు కూడా మరొక మార్గం లేదు. నేనే కాదు ప్రజా ప్రతినిధులు గామాలకు వెళ్లి తిరిగే పరిస్థితి లేదు. మేమూ ఎం.ఎల్.ఎ.గా ఉన్నాము కాబట్టి అసెంబ్లీలో ధర్నా చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. వెంటనే ప్రభుత్వంవారు కరువు ప్రాంత ప్రజలపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ నహించి కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి, సరైన చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, కరువు సమస్యపైన మన రెవెన్యూశాఖ మంత్రిగారు ఇచ్చిన లెక్కల నివేదిక ఒక లెక్కల భాండాగారముగా మాత్రమే ఉంది కానీ వాస్తవాన్ని ప్రతిబింబించే విధంగా ఏమీ చర్యలు తీసుకొన్నారో చెప్పేవిధంగా లేదు. తెలంగాణాలో ఒక సామెత ఉంది. పట్టారీలు పహాణీలు వ్యాస్తారు. భవదే కిల్లతే బారిష్ ఇస్ సాబ్, తాలూబ్ లోనికి కాఫీ నీరు రానందున గుత్తాగా ఉంచుకొని అని వ్యాస్తారు. అంటే ఆ రకంగా ఉంది అని చెప్పడానికి నేను విచారిస్తున్నాను. దాని అర్థం తెలుగులో సంవత్సరం పర్వాలు లేక వెరువులలోకి రానందున చాలినంత నీరు రానందున ఉత్తాగా ఖాళీగా ఉంచడం జరిగింది. అది మొత్తం సారాంశం మాస్తే కనిపిస్తుంది. అన్నపూర్ణ అని పిలువబడే ఈ రాష్ట్రం ఇటీవల తరచుగా కరువుకి గురైంది. గత మూడు సంవత్సరాలలో దారుణమైన క్షామానికి గురైనది. మూడు జిల్లాలకు మాత్రమే కరువు వచ్చిందని చెప్పారు. దీనిని మాస్తే క్షామం పట్టి ఎంత బాధ్యత ఉందో అర్థమౌతోంది. గవర్నమెంటుకి ఏజంటుగా వ్యవహరించాల్సిన కలెక్టర్ జిల్లాలు వరుసగా మూడు సంవత్సరాల నుండి కరువుకి గురైతూ ఉంటే నిద్రపోతున్నారా? అని అడుగుతున్నాను. ఈ విషయం పైన గత ప్రభుత్వం కానీ, మీ ప్రభుత్వం కానీ ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు. 14 జిల్లాలలో క్షామం ఎఫెక్టివ్ అయినది. రెవెన్యూ శాఖని ప్రక్కాళనం చేయాలి. జూన్, సెప్టెంబరు మాసములలో నైరుతీ ఋతుపవనముల వల్ల 634 మిల్న్ మేటర్ల వర్షపాతము నమోదు కావలసి ఉండగా 485 మిల్న్ మేటర్ల కురిసింది. అంతే 23 శాతం తక్కువ. నైరుతీ ఋతుపవనాల వల్ల ఖరీఫ్ పంటలు, ఈశాన్య ఋతుపవనాల వల్ల రబీ పంటలు పండుతాయి. ఇవి ప్రధానముగా నెల్లూరు జిల్లా, పిత్తూరు జిల్లాలలో కొంత భాగము తప్ప మిగతా రాష్ట్రమంతటా ఉండదు. తుఫాను వగైరాలు వస్తాయి. జనవరి నుంచి కురిసిన వర్షాలు లెక్కకట్టి, మొత్తం రాష్ట్రంలో కురిసిన వర్షపాతంగా లెక్క కట్టడం అశాస్త్రీయం అని చెప్పదలచు కొన్నాను. ఎందుకంటే ప్రధానంగా మెట్టి ప్రాంతాలలో జూన్ నుంచి సెప్టెంబరు వరకు కురిసిన వర్షాలు మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. అప్పుడే పునాస పంటలు పండేవి. కేవలం రెండు జిల్లాలలో పడ్డ వర్షపాతాన్ని తీసుకొని లెక్క కట్టడం అన్నది అశాస్త్రీయం అని మేధావీ తెలియజేస్తున్నాను. ప్రకాశం, మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, నల్గొండ జిల్లాల నుండి నివేదికలు రాతేదు. ప్రజల బాగోగులను గురించి పట్టించుకొనే అధికారులు

ఏమీ చేస్తున్నారు. కేటాయించిన డబ్బులు ఖర్చు పెట్టడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాంటి లెక్కలు చెప్పవలసినవి చాలా ఉన్నాయి. పశుభుత్వ లెక్కల ప్రకారం మన రాష్ట్రములో 16 లక్షల పంపుసెట్స్ ఉన్నాయి. ఇందులో రెండు లక్షలు లెక్కలోనికి రానివి ఉన్నాయి. 9 లక్షల పంపుసెట్లు తెలంగాణా ప్రాంతములో, 4 లక్షలు రాయలసీమ ప్రాంతములో, 3 లక్షలు కోస్తా, ఆంధ్ర ప్రాంతములో ఉన్నాయి. కరెంటు కొరత, నీరు ఇంకిపోవడం - వీటివల్ల నష్టపడ్డా, ఇవన్నీ ఆ లెక్కలలో చూపించలేదని తెలియజేస్తున్నాను.

12.20 | అందువల్ల ఒక్కో జిల్లా నుండి లక్షల కొద్దీ వలసపోయారు. మన ప్రక్కనే ము. ఉన్న మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఏడు లక్షల మంది వలసపోయారు. పేపర్లలో వచ్చింది. నల్గొండ జిల్లా నుండి కూడా వలసపోయారు, ప్రకాశం జిల్లా నుండి వలస పోయారు. నిజామాబాద్, మెదక్ జిల్లాలు తీవ్రంగా క్షామానికి గురయి లక్షలాది మంది వలసపోయారు. వారికి ఏమయినా భృతి కల్పించారా? నివేదికలో ఒక్క మాట కూడా చెప్ప లేదు. కరువు మీద నివేదిక అంటే ఆకలి బాధలు ఎలా ఉన్నాయి, కరువు పరిస్థితి ఏమిటి, వారికి ఉపాధి ఎలా కల్పించారు అనేవి లెక్కలు ఇందులో ఇవ్వవలసి ఉంది; కానీ ఇవ్వలేదని అంటున్నాను. వరుసగా 3 సంవత్సరాలు కరువుకు గురయిన ఈ జిల్లాల్లో, పశుభుత్వం ఏమీ ఖర్చు పెట్టింది? రాష్ట్ర పశుభుత్వంకానీ, కేంద్ర పశుభుత్వంకానీ ఇచ్చిన నిధులు ఎన్ని? ప్రత్యేకించి జె.ఆర్.వె., ఐ.ఆర్.వె. మొదలైన పథకాల క్రింద ఇచ్చిన కాకుల లెక్కలు చూపారు తప్ప కరువు నివారణ కోసం వీరు ప్రకటించిన నిధులు ఉన్నాయా? దానికి మీరు ఖర్చు పెట్టింది చెప్పమనండి. వీరు ఇచ్చింది ఒక భాగం అని చెబుతాను. కరువును తీర్చేందుకు 1994-95 సంవత్సరంలో రు. 48 కోట్లు ఇచ్చారు. ఈ రు. 48 కోట్లలో అధిక భాగం రు. 35 కోట్లు మంచినీటి కొరకు ఖర్చుపెట్టారు. 14 జిల్లాలలో దారుణంగా పంట నష్టపోయింది. లక్షలాది మంది నష్టపోతే వారికి పనికి ఆహారం పథకం క్రింద ఏమీ చేశారు? ఆ లెక్కల వివరాలు చెప్పమనండి, వాటిని వివరించమనండి. గత పశుభుత్వం జె.ఆర్.వె., ఐ.ఆర్.వె., క్రింద లెక్కలు చెప్పలేదు. ఈ పశుభుత్వం అయినా ఆ లెక్కలు చెప్పాలి. పిల్ల పోయినా పురుటి వాసన పోలేదని పదే పదే చెబుతూ ఉంటారు. పరాయి పశుభుత్వం పోయినా, వారి పశుభుత్వ ఛాయలు పోలేదు. ఈ పంటలు లెక్క కట్టే పద్ధతి ఎలా ఉందంటే, అణాలు, మూడు అణాలు, నాలుగు అణాలు అని అణా లెక్కలు లెక్క కడతారు. అనాడు ఉన్న లెక్కలే తీసుకుంటారా? స్వరాజ్యం వచ్చి 45 సంవత్సరాలు అయ్యింది. ఇప్పటికీ అది మారలేదు. 1985లో, 1993లో కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీ ప్రతిపాదనలన్నీ పరిశీలించాలి. కొత్త కొలబద్దలు 1981 మాన్యుల్ వే పున: పరిశీలించి నేటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సిఫారసు చేయాలని చెప్పి ఎ.వి.ఎస్.రెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో కమిటీ వేశారు. వారు సూచనలు చేశారు. ఈ నివేదికలో ఆ సూచనలు ఆమోదించవచ్చు. అవి ఆమోదయోగ్యంగా ఉన్నాయి కానీ వర్షపాతం లెక్క కట్టే పద్ధతి మాత్రం ఈశాన్య ఋతుపవనాలలో వచ్చిన వర్షాన్ని, నైరుతీ ఋతుపవనాలలో వచ్చిన వర్షాన్ని కలగాపులగం చేసి మొత్తం లెక్క కట్టి సగటు వర్షపాతంగా లెక్క తీసుకోవడం ఏ రకంగానూ సరయినది

కాదు. ప్రభుత్వం ఈ వర్షపాతం లెక్క కట్టడం కోసం రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ మండల తాలూకా కేంద్రాలలో ఏర్పాటు చేశారు. మెటలర్జికల్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఏర్పాటు చేస్తారు. రెండింటి మధ్య వ్యత్యాసం ఉంది. దేనిని ప్రామాణికంగా తీసుకుంటారు? ఏది ఏమయినప్పటికీ వర్షపాతం లెక్క కట్టేప్పుడు ఈ ఋతుపవనాలు జనవరిలో కురిస్తే లెక్క తీసుకొని రాష్ట్రం మొత్తం సగటు అని నిర్ణయించడం అనేది సహేతుకమని మనవిచేస్తున్నాను. వర్షం 25 శాతం పైబడితే వర్షం పడుతున్నట్లుగా లెక్క 25 శాతం లోపు అయితే కరువు ప్రాంతంగా గుర్తించాలని అన్నారు. ఇటువంటి కొన్ని సూచనలు అంగీకరించవచ్చు. మొత్తం ఆ రకంగా లెక్క కట్టవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. మంచినీటి సమస్య గురించి ఒక మాట చెప్పారు. అసలు ఇది ఎలా ఉంది అంటే కొంప తగలబడుతూ ఉంటే బావి త్రవ్వీ చల్లారుస్తామన్నట్లుగా ప్రభుత్వ చర్యలు ఉన్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రు. 24 కోట్లు కేటాయించా మన్నారు. ఇప్పుడు లెక్కలు తీస్తారు. మళ్ళీ జూన్ నెల వచ్చేసరికి ఎం.ఆర్.ఓ., ఎం.డి.ఓ. లెక్కలు పరిశీలించేసరికి జూన్ వస్తుంది. తరువాత వర్షం కురిస్తే కరువు సమస్య పరిష్కారం అయ్యిందని చెప్పే లెక్క తప్ప ముందు చూపు ఏమాత్రం లేదని చెప్పక తప్పదు. బోర్డ్స్ కి సంబంధించినంతవరకూ లెక్కలు ఇచ్చారు. ఇందులో ఎన్ని సహేతుకంగా లేవో చెప్పకతప్పదు. ఇచ్చిన లెక్కలలో 24,000 బోర్డ్స్ మాత్రమే పని చేయడం లేదన్నారు. మరొక లెక్క 35 శాతం పని చేయడం లేదన్నారు. ఆ లెక్కల ప్రకారం 75,000 బోర్డ్స్ వరకూ పనిచేయడం లేదని తెలుసుకోవాలి. అసలు మొత్తం 2,00,000 బోర్డ్స్. మా జిల్లాను ఉదాహరణంగా తీసుకుంటే ప్రభుత్వ లెక్క ప్రకారం అక్కడే చేయబడిన బోర్డ్స్ 12,400 పనిచేస్తున్న బోర్డ్స్ 9,000 లోపు. అసలు 800 పనికిరాకుండా పోయాయన్నారు. వీటిలో ఏ ఒక్కటి కూడా మరమ్మత్తు చేయడంకోసం తీసుకోలేదు. పదే పదే శాసనసభలో చెబుతున్నాము. బోర్డ్స్ చెడిపోతే పట్టించుకునే నాధుడే లేడు. 9,000 బోర్డ్స్ పని చేస్తున్నాయంటే 50 మందికి మెకానిక్స్ చెడిపోయిన బోర్డ్స్ రిపేరు చేయడానికి ఉన్నారు. అంటే సగటున 50 బోర్డ్స్ కి ఒక మెకానిక్ ఉండాలి లేదా కనీసం 100 బోర్డ్స్ కి. 250 బోర్డ్స్ కి సగటున ఒక మనిషి చొప్పున ఉన్నాడు. అదే విధంగా రాష్ట్రం అంతా ఉంటుంది. అంతకన్నా తక్కువ ఉంటే ఆశ్చర్యం లేదు. ఇందులో ప్రభుత్వానికి ఉన్న ముందు జాగ్రత్త ఏమిటి? ఈ కరువు ప్రాంతానికి 1994-95లో కేటాయించింది. రు. 48 కోట్లయితే అందులో రు. 35 కోట్లు మంచినీరుకి ఖర్చుపెడితే మంచినీటి పరిస్థితి ఎంత అధ్వాన్నంగా ఉందో అని మనవిచేస్తున్నాను. కావున ప్రభుత్వానికి ముందుచూపు ఉండాలని కోరుతున్నాను. నేషనల్ కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం కానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానీ తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి 10వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ ఒక సూచన చేసింది. దానిని ప్రభుత్వం చదివే ఉంటుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు వచ్చే రెవెన్యూలో ఒకటవ వంతు వీటికోసం ఖర్చు పెట్టాలనుంది. ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా అని అడుగుతున్నాను. అంతేకాకుండా పదే పదే పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల గురించి చెబుతున్నాము. వాటిని పట్టించుకున్నట్లు లేదు. వీటిమీద ఆలోచించడం లేదు. కరువు వేడిత ప్రాంతం వారిని వారి ఖర్చుకు వారిని వదిలిపెట్టడం న్యాయం కాదు. సహేతుకమయ్యింది కాదు. ఇప్పటికయినా వరుసగా కరువు ప్రాంతాలలో

అయిన నష్టం ఎంత అనేది అంచనా వేయమనండి. అసలు అది ఏమే లేదు. ఎన్ని వందల కోట్లు నష్టం అనేది చెప్పలేదు. నిరుద్యోగులకు కల్పించే ఉపాధి పథకాలు లేక్క వేయలేదు. ఇందులో మొట్టమొదటిగా గురయ్యేది వ్యవసాయ కూలీలు, రైతులు.

12.30 | నేను చెప్పాను, మన రాష్ట్రం నుంచి ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా నుంచి మ. 7 లక్షల మంది వలసపోయారు అని చెప్పాను; అదేరకంగా రంగారెడ్డి జిల్లా, నల్గొండ జిల్లా వరంగల్ జిల్లాలోని జనగామ ప్లాంతం, ఆఖరికి బాగా నేరుండే ఖమ్మం జిల్లాలో కూచిమంచి వగైరా ఇలాంటి మండలాలలో ప్రజలు దెబ్బతిన్నటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది; అందుకని వేళ్లకు ఉపాధి కల్పించడం ప్రథమ కర్తవ్యంగా ప్రభుత్వం భావించాలి. ఇప్పటికైనా రెవెన్యూ మంత్రిగారు స్పష్టంగా ప్రకటించాలి; ఈ జిల్లాలలో ముందు జాగ్రత్తగా చర్యలు తీసుకోకపోతే ఎట్లా? ఇప్పటికే కరువుకు గురైనటువంటి రైతాంగానికి తల్పించే అటువంటి రెమిడీ ఏమిటో చెప్పమని కోరుతున్నాను. వరదలు వచ్చినప్పుడు కరువు వచ్చినప్పుడు చెబుతూ ఉంటారు, లేక్కలు, పిత్తనాలు ఇస్తే పిత్తనాలు మొలవదని వెబితే వారిమీద చర్యలు తీసుకొంటామని అంటారుకాని అది జరగడం లేదు. అందుకని రైతాంగాన్ని అదుకోడానికి, క్షామ పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు అంతకు పూర్వం ఉన్నటువంటి అప్పులను వాయిదా వేయమని తీరిగి అప్పులు ఇప్పించమని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూ వసూలు చేయ వద్దు అని అనడం లేదు, నీటి తీరువాను వసూలు చేయాలి. అయితే దెబ్బ తిన్న వాళ్లను గోళ్లమీద కొట్టినట్లు రెవెన్యూ వసూలు చేశారు. ఉదాహరణ చెబుతున్నాను; గత సంవత్సరం శ్రీకాకుళం జిల్లాలో, విజయనగరం జిల్లాలో, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో మీరు అస్తులు జప్తు చేసి వసూలుకు పూనుకొన్నారు; ఇది చాలా దారుణం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. అందువల్ల ఇలాంటి వాటిని రీషెడ్యూలు చేసి రైతాంగానికి అప్పులు ఇప్పించాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను; ఎలాంటి పనిపాటలు లేక వలస పోయిన వాళ్లను తీరిగి రప్పించడానికి పూనుకోవాలి వాళ్లకి అవసరమైనటువంటి ఆర్థిక సహాయం ఉపాధి కల్పించాలి. జె.ఆర్.వై. ఐ.జె.ఆర్.వై. పథకాల క్రింద వాళ్లకి ఉపాధి కల్పించడంలేదు; ఇలాంటి కరువు వచ్చిన చోట పనులు జరిపించాలి వాళ్లకి ఉపాధి కల్పించే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక పేరాలో ఇచ్చారు మీరు దురదృష్టం పడుతుంటే తినే గడ్డినే కొంతమంది మేశారు. ఆ మాట మనం అనలేము. ఇప్పటికే పశువుల మేత లేక రైతులు అల్లాడిపోతున్నారు మీరు ఇచ్చిన లేక్కలో ఉన్నాయి. అధికారుల పైన మీరు తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి అని నేను అడుగుతున్నాను. వారిపైన చర్యలు తీసుకోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు మనం ఏమి చేయగలుగతామని ఒక సామెత మాత్రం చెబుతారు వాస్తవమే. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు రాకముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకొంటే మనం ఏదీ చేయవచ్చు తెలుసుకోవచ్చు; ఉదాహరణకు తెలంగాణా ప్లాంతంలో శ్రీరాఘ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు ఉంది. శ్రీరాఘ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు కాకతీయ కాలువ పేరుతో కొంతదూరం 60 కిలో మీటర్లు తగ్గవ్వితే నల్గొండ జిల్లాలోని సూర్యాపేట డివిజన్, ఖమ్మం, వరంగల్ జిల్లాలో కరువుకు గురైన 3 లక్షల ఎకరాలు సేద్యం చేయడానికి

అవకాశం ఉంది. ముఖ్యంగా 650 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మనం ఆధునిక ధౌవలయంగా పిలుస్తున్న నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద 3 లక్షల ఎకరాలు సేద్యం చేస్తున్న కాలువ చీవరి భూములకు ఇప్పటికి నీరు వోకవోపడం జరుగుతున్నది. అలాంటి చోట్ల కాలువల మరమ్మత్తులకోసం గత ప్రభుత్వం మనం ప్రతిపక్షంలో ఉండి గోలవేస్తే, ఇదుగో చేస్తున్నాము అని రోశయ్యగారు ఊరించి, ఊరించి 15 కోట్లు అని చెప్పి చీవరికి రెండు కాలపులకు కలిపి 10 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తూ 10 కోట్ల రూపాయలతో ఎక్కడ మరమ్మత్తు చేశారో ఏమో ఇప్పటి పరిస్థితి ఏమిటి అనేది తెలియదు. ఆ రకంగా కట్టించిన ప్రాజెక్టులలో వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసినా కాలువ చీవరి భూములకు నీరు అం అందించేదానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. అందుకు రెమిడీ ఏమిటి అని నేను అడుగుతున్నాను? చాలా చోట్ల పెర్మ్యుటేషన్ ట్యాంకులు చిన్న చిన్న చెరువులు బాగు చేయాలని చెప్పారు. కానీ పనులు కాక, ఆ రకంగా వందలాది వేలాది చెరువులు మిగిలిపోయినాయి. వాటి మరమ్మత్తులని పేరు చెప్పి డబ్బులు ఖర్చు అయినాయి. పనులు మాత్రం కాలేదు. ఇప్పుడైనా అందుకు హనుకోవలసిన అవసరం ఉంది అని చెప్పి నేను మనవిచేస్తున్నాను. నేను కోరేది ఏమిటంటే నివేదికలు పంపించని కలక్టర్లపైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని వాళ్లు ఎంత గొప్పవాళ్లు అయినా సరే చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. జిల్లాల్లో జరిగిన నష్టం ఎంతో అంచనా వేసి చెప్పండి? వలసపోయిన వ్యవసాయ కార్మికులకు ఉపాధి కల్పించాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతాంగానికి ఇచ్చిన అప్పులను రీషెడ్యూలు చేసి తిరిగి అప్పులు ఇప్పించి వ్యవసాయం చేసుకొనేందుకు అవకాశం కల్పించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఇచ్చిన లెక్కలు ఉన్నాయి. రెవెన్యూ మంత్రిగారు వివరంగా చెబుతారని ఆశిస్తూ మీరు నాకు ఇచ్చిన అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్ వంద్యశేఖర్ రెడ్డి(వనపర్తి):- అధ్యక్షా, మామూలుగా కరువుకు గురైన జిల్లాల్లో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఒకటి; అనంతపుర్ జిల్లా ఒకటి. మహబూబ్ నగర్, అనంతపుర్ జిల్లాల్లోని కరువు పరిస్థితి గురించి మాకు ఎట్లా అనివిస్తుంది అంటే ఒకసారి ఒక వేషెంటు డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లి నాకు కడుపు నొప్పి వచ్చింది అంటే 6 నెలలకు మందులు రాశాడు. ఆరు నెలలు మందులు వాడి డాక్టర్లను కలిస్తే తగ్గడానికి రాయలేదు అలవాటు పడడానికి రాశాను అని చెప్పాడు అట్లా మాకు కరువు అలవాటై పోయింది. కరువురావడం శాశ్వతం అయిపోయింది, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు. అదే విధంగా 40 సంవత్సరాలు సుదీర్ఘంగా రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్ని, మా జిల్లాను పరిపాలించిన వాళ్లు ప్రత్యేకించి నాలుగు నెలలు ప్రాయం ఉన్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని చర్యలు తీసుకోలేదని విమర్శించడం సబబుకాదు. ఈ ప్రభుత్వం మొన్న దాదాపు 31 కోట్ల రూపాయలు మంచినీటి కొరకు విడుదల చేసినందుకు అభినందిస్తున్నాను; ప్రత్యేకించి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో దాదాపు 31 లక్షల జనాభా ఉంది, 12 లక్షల 97 వేల పశుసంపద. అదే సంఖ్యలో 12 లక్షల 60 వేల మేకలు, గొర్రెల సంపద ఉన్నది; మా జిల్లాలో దాదాపు 30 లక్షలు ఎకరాలు వ్యవసాయ యోగ్యమైన భూమి ఉన్నది; శాశ్వత కరువు నివారణ చర్యలు ఏమీ

తేసుకోని కారణంగా వ్యవసాయం అనేది మరిచే పరిస్థితిలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ప్రజానీకం ఉన్నారు. మేకు తెలుసు ప్రత్యేకించి నేటి పొరుదల రంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్ల ఎప్పుడో నిజం పరిపాలన సందర్భంగా కానీ అంతకు ముందు నిర్మించిన చిన్న, చిన్న చెరువులు 6,500 ఉన్నాయి. అయితే వాటి మెయిన్ టెనెన్సు కానీ డిస్ట్రిబ్యుషన్ కానీ చేయకపోవడం వలన దాదాపు 75 శాతం చెరువులు నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. ఈనాడు చిన్న నేటివనరులు కూడా 25 శాతం ఆయకట్టుకు నేరు ఇవ్వలేని పరిస్థితులు ఉన్నాయి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో నేటివనరులు లేకపోవడం వలన వ్యవసాయ పనులు లేకపోవడం వలన రైతులు బయట ప్రాంతాలకు వలస పోవడం జరుగుతున్నది. మా జిల్లా ప్రజానీకం దేశంలోకానీ, ప్రపంచంలో ప ప్రాజెక్టు కట్టినా వీళ్లు రాళ్లు ఎత్తడానికి తట్టు బుట్ట పట్టుకొని సిద్ధమైపోతున్న పరిస్థితిని చాలా సంవత్సరాలుగా చూస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. పౌడరాబాదులో ఎక్కడైనా సరే ఊడ్డే వాలు, తుడిచే వాళ్లు, హోటల్ క్లెనర్లు పున్నారంటే డెఫినెట్ గా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా, వాడెఉండడాని మనవిచేస్తున్నాను. నిన్న నాకు అనారోగ్యంగా ఉండి నిజం ఆసుపత్రికి వెడితే నేను ఉన్న రెండు గంటల్లో ముగ్గురు వేషెంట్లు వచ్చారు. ఆ ముగ్గురు కూడా పలు అంతస్తుల భవన నిర్మాణంలో పనిచేస్తున్నవాళ్లే. పడిపోయి వచ్చిన ఆ ముగ్గురు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు చెందిన వాళ్లనని మేకు తెలియచేస్తున్నాను. దీనినిబట్టి చాలా స్పష్టంగా వలసపోతున్నవారు ఈ చిన్న చిన్న కూలి పనులు చేసే వాళ్లు అందరూ కూడా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు సంబంధించిన వాళ్లే అని మేకు మనవిచేస్తున్నాను. ఈ దేశంలో కట్టిన ప్రాజెక్టు ఏదైనా ఉందంటే అది బాక్సానంగ్గే మొదలుకొని నాగార్జునసాగర్ కానీ, శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు కానీ, అప్పర్ కృష్ణా కానీ, హస్సుబు డ్యామ్ కానీ వీటి అన్నిటి నిర్మాణంలోను రాళ్లు ఎత్తిన కూలీలు మహబూబ్ నగర్ జిల్లావాళ్లే.

12-40 | అయితే దురదృష్టవశాత్తు మా జిల్లాలో రెండు నదులు కృష్ణా, తుంగభద్రా
మ. | పారుతున్నాయి. కృష్ణానది మొదట మహబూబ్ నగర్ లో ఎంతరయి పారుతుంది. అయితే ఒక భారీ ప్రాజెక్టు లేకపోవడం వల్ల, వివిధ ప్రాంతాలలో రాశెత్తిన కూలీలు తమ స్వంత జిల్లాలో ఒక ప్రాజెక్టుకు కూడా రాశెత్తిన పరిస్థితులు లేకుండా పోయాయి. కారణం, గత ప్రభుత్వ పాలకుల నిర్లక్ష్యంవల్లనే అది జరిగింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో పున్న కరువు పరిస్థితి ప్రకృతి శాసంవల్ల ఏర్పడింది కాదు. గత పాలకుల నిర్లక్ష్యంవల్ల వచ్చింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వాళ్లు తమ రక్తాన్ని చెమటగా మార్చి ఎన్నో ప్రాజెక్టులను నిర్మాణము చేసిన వాళ్లు, వరదలొస్తే వాళ్లే బాధితులవుతారు. తుంగభద్రా నది కర్నూలు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల మధ్యలో పారుతుంది. ఆ నది వరద బాధితులు పాలమూరువారే. చాలా సంవత్సరాలుగా వర్షపాత పరిస్థితులను గమనిస్తే మహబూబ్ నగర్ లో నార్మల్ రెయిన్ ఫాల్ అతి తక్కువ ఉన్నది. 1993-94లో 383.1 ఎం.ఎం.ఎం.బి (-) 37.9 శాతం, 1994-95లో 245 ఎం.ఎం.ఎం. వర్షపాతం ఉంటే (-) 69.8 శాతం ఉంది. దీనికి కారణము గత ప్రభుత్వము వ్యవహరించిన విధానం అని తమరి

దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇది మరచి పోకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. తమరికి తెలుసు, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు, నేషనల్ రిమోట్ సెన్సింగ్ ఏజెన్సీవ్వారా సర్వే చేస్తే, ఈ రాష్ట్రములో 5 జిల్లాలు ఎడారిగా మారే అవకాశముందని తేలింది. ఐదు జిల్లాల్లో మహబూబనగర్, అనంతపురం కూడా వున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రత్యేకంగా మహబూబనగర్ జిల్లాలో వోయిన 1992వ సంవత్సరంలో ఐదుగురు రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకొన్నారు. ఆత్మహత్య చేసుకొన్న ఒక కుటుంబంలో బీజినేపల్లి మండలంలోని కానాపూర్ గ్రామంలో రాకాశి వరసెంహారెడ్డి 30 సంవత్సరముల వయస్సుగల యువకుడు, వేసిన పెరు ఎండిపోతే, అప్పు కట్టలేక, అర్థరాత్రి తన స్వంత చేనులోనే చెట్టుకు వురివేసుకొని చనిపోయాడు. అక్కడే వున్న ప్రజా ప్రతినిధులు నిరంకుశము పహించినప్పటికీ, ఈనాటి రెవెన్యూ మంత్రిగారు, ఆనాటి ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా అక్కడికి వచ్చి, ఆ కుటుంబానికి, ప్రభుత్వ వరంగా ఎలాంటి సహాయంలేకపోతే, 5 వేల రూపాయలు ఆర్థిక సహాయం స్వయంగా అందించిన విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. అంతేకాదు. సేవియానాయక్ అను మరొక రైతు ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడు. లక్ష్మయ్య అనే రైతు ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడు. లక్ష్మమ్మ అనే మహిళ పులికట్ గ్రామానికి చెందిన ఈమె ఆత్మహత్య చేసుకొన్నది. ఈ విధంగా ఐదుగురు ఆత్మహత్య చేసుకుంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు మహబూబనగర్ జిల్లాకు రావడం జరిగింది. మేమందరం వోయి కలవాలని అనుకుంటే, ఆయన వివరయాత్ర పేరుమీద పాలికాపూర్లో కరువు ప్రాంతాలను చూడటంకోసం రావడం జరిగింది. ఎక్కడయినా వరదలు వస్తే పాలికాపూర్లో తిరుగుతారు కానీ, కరువు ప్రాంతాలను చూడటానికి పాలికాపూర్లో ఇంతవరకు ఎవరూ రాలేదు. ఎవరు ఏమీ చేసినా, నాలుగు కాలాలపాటు గుర్తుంచుకొనే విధంగా పనులు చేస్తారు. అయితే అది రికార్డు స్థాయిలో 3-11-93లో మహబూబనగర్ జిల్లాలో జరిగింది.

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- గిన్నేస్ బుక్లోకి తేవాలి.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- ఇప్పటికే గిన్నేస్ బుక్కులో వాయదానికి స్థలం లేదు. అప్పటికే వారు చాలా రికార్డులపై సృష్టించారు. నవంబరు 13వ తేదీన మరల 13 నిమిషముల కొరకు పాలికాపూర్ వచ్చింది. పూర్వాయత నడింపల్లి అనే గ్రామం దగ్గర దిగినారు. వారు దూరంగా వుందని చెప్పి, కారులో ముఖ్యమంత్రిగారు పోలేరని చెప్పి, అక్కడే కాగితాలివ్వడం లాక్కోని వోయిన పరిస్థితి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అయితే మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ప్రజలు చాలా అమాయకులు. ఏమీ చెప్పినా వినారు. ఏమీ చేసిన సహిస్తారు. ప్రజలు అమాయకులు అని అనటానికి ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. పోయినసారి 2/3 వెలల క్రితం నాదగ్గరకు, నేను ఎం.ఎల్.ఎ.ను కాను అప్పుడు. ఒక యువకుడు వచ్చాడు. ఈ మధ్య హైదరాబాదు పోయినానని చెప్పాడు. ఏమీ చూసినావని అడిగితే, చార్జినార్ దగ్గర 4-5 బిల్డింగులు చూసుకుంటూ పోతూ వుంటే ఒకాయన వచ్చి, ఎన్ని చూసినావని అడిగితే, నాలుగు బిల్డింగులే చూసాను అంటే, అయితే నాలుగురూపాయలు ఇవ్వండి అన్నాడట. నాలుగు రూపాయలు ఇచ్చి, యింకొద్దీ ముందుకు పోగా యింకొక

మరియు తాగునీటి కొరతపై:

ఆయన వచ్చి, నీవు ఏమి చూశావని అడిగితే, నేను పది బిల్లింగులు చూసి, నాలుగు బిల్లింగులెనని చెప్పి, నాలుగు రూపాయలే ఇచ్చాను. ఆరు రూపాయలు మిగిలినదని సంతోషపడ్డాను. అలాంటి అమాయకులైన మహబూబ్ నగర్ వాసులు, హైదరాబాద్ లాంటి మహానగరములో దోపిడీకి గురవుతున్నారు. దీని విషయంలో ప్రత్యేకంగా అక్కడ పని చేసుకొనడానికి వసతి, నీటివనరులు కల్పిస్తే బాగుంటుంది. వ్యవసాయయోగ్యమైన భూమి వుంది, నదులు పారుతున్నాయి. అయినా గత ప్రభుత్వ పాలకుల నిర్లక్ష్యంవల్ల ఏ సదుపాయం కల్పించలేదు. ఈ నిర్లక్ష్యమైతే వల్ల రైతు కూలేలు తట్టా బుట్టా పట్టుకొని ఇతర ప్రాంతాలకు వలస పోయే విధానానికి అలవాటు పడిపోయారని మనవి చేస్తున్నాను. ఎప్పుడయినా కరువులో వాడుకోడానికి కొంత ధాన్యాన్ని నిల్వ వుంచు కొంటాము. ఎక్కడయినా ప్రాజెక్టు కట్టవలసి వస్తే లేబరు దొరకరనేది లేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా రేబర్ స్టాక్ జిల్లాగా అందరి మనస్సులో నిలిచిపోయింది.

1986-87లో ఒకసారి కరువు వచ్చింది. అనాటి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా పాలికాఫర్ లో రాబేదు. రోడ్డు మార్గముద్వారా ప్రయాణము చేసి ఆ ప్రాంతము వచ్చి, అక్కడికక్కడే నిర్లిప్తమైన చర్యలు చేపట్టడం జరిగింది. ప్రజానీకాన్ని ఆదుకొనడానికి కొన్ని కార్యక్రమాలు ప్రకటించడం జరిగింది. 10 వేల మంది డెస్టిట్యూట్స్ కు పెన్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. 10వేల అదనపు ఇండ్లు, మంజూరు చేశారు. 10వేల వ్యవసాయ కనెక్షన్స్ మంజూరు చేశారు. జిల్లాలో ఎక్కడయితే నదులున్నాయో, నీటి వనరులున్నాయో, అక్కడ ఫాదర్ బ్యాంక్స్ పెట్టి, పశువులను అక్కడకు తీసుకొని వచ్చి, వారికోపాట వచ్చిన వారికి రు. 2 ల కే.జి. బియాన్ని అక్కడికక్కడే సరఫరా చేశారు. అనాడు పశుసంపదను కాపాడిన ఉదంతాన్ని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. హైదరాబాదు నుండి కర్నూలు దూరం 210 కి.మీ ఉంది. గట్టిగా ప్రయాణము చేస్తే 4 గంటలలో పూర్తి చేయవచ్చు. కానీ 5-30 గం.లు పడుతుంది. కారణము వందలాది పశువులు రోడ్డుకు అడ్డదిడ్డంగా వస్తూ, బ్యాఫికి అంతరాయం కలుగజేస్తూ ఉంటాయి. అవి హైదరాబాదుకు కబేళకు తరలి వస్తూ ఉంటాయి. ఇటువంటి దుర్ఘరమైన పరిస్థితి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఉంది. అక్కడి నదులను వీనియోగములోకి తీసుకొని రావలెనని 1983-89 మధ్యకాలములో అనాటి ప్రభుత్వము ఎన్.టి.ఆర్. నాయకత్వములో ఆరు భారీ ప్రాజెక్టుల కోసము సర్వే చేసిన విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఆ ప్రాజెక్టులు కార్యరూపము పొందులేదు. జూరాల ప్రాజెక్టు ఇటీవలనే వేగంగా పూర్తి చేయబానికి చర్యలు తీసుకొన్నారు. 10 కోట్ల రూపాయలు ఈ బడ్జెట్ లో కేటాయించారు. పోయిన సంవత్సరము ఎలోకేట్ చేసిన దాన్ని నిర్లక్ష్యము చేసినప్పటికీ, 12 కోట్లు జనవరిలో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు పేదరుల ఫేస్, ఈ ప్రాజెక్టు వేగంగా పూర్తి కావడానికి దోహదము చేస్తున్నారు. మిగతా ప్రాజెక్టులు కల్సుకుర్తి ఎక్స్ పోతల పథకం కానీ నిబింపాదు పాప్.ఎల్.కెనాల్ గానీ, జూరాల ఫేస్, 1,2 లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కేము తీసుకున్నట్లయితే 10 లక్షల ఎకరాలకు నీరు అందుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. 1986-87లో చర్యలు తీసుకొన్నట్లుగా రిటోఫ్ మెజర్స్ ఇప్పుడు తీసుకొన్నట్లయితే ఉపయోగకరంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. దీర్ఘకాలిక ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయబానికి చర్యలు తీసుకోవలసి వుంది. 20 వేల మందికి తాత్కాలిక కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వలేదు. ఫాదర్ బ్యాంక్స్ పెట్టాలి. హౌసింగ్ స్కేము ఇతర జిల్లాలలో పోల్చుకోకుండా,

అదనంగా 10 వేల ఇండు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వారికి వ్యవసాయ కనెక్షన్స్ ఇవ్వాలి. రెవెన్యూ శాఖమంత్రిగారు అదృష్టవశాత్తు సహృదయుడు, జిల్లా అంతా విస్తారంగా తిరిగారు. 1989-94 మధ్యకాలములో మారుమూల ప్రాంతాలను సందర్శించిన అనుభవ ముంది. మా జిల్లా ప్రజీనకం గురించి మా కంటే ఎక్కువ అవగాహన చేసుకొన్న వ్యక్తిగా వారు మా హృదయాల్లో ఉన్నారు. ఈ రోజు వారి పట్టిన రోజు అయినందుకు సంతోషంగా ఉంది. మా జిల్లాలో నెలకొని వన్న దుర్భిక్ష పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రత్యేక వరాల జల్లులను కనీసం ముమ్మలను అడుక్కోడానికి, జీవించడానికి, కొన్ని నిర్బంధమైన చర్యలు ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లా వెనుకబడిన జిల్లా దానికి తగ్గట్టుగా మా రిపోర్టు పంపడంలో కూడా వెనుకబడి పోయాము. మూడు జిల్లాల నుండి రిపోర్టు వచ్చాయి మా జిల్లా యంత్రాంగము ఏమీ చేస్తున్నదో ఏమో తెలియదు. నేను ఎ.పి.ఎస్. రెడ్డిగారిని అడిగాను. మీ జిల్లానుండి రిపోర్టు రాలేదని అన్నారు. కలెక్టరు సంపాదన అంచున్నారు. మీ జిల్లా వెనుకబడిన జిల్లా కదా. రిపోర్టు కూడా వెనక వస్తాయేమోననే భావన వస్తున్నది. మా పరిస్థితులను తీవ్రముగా అలోచించి, జిల్లా ప్రజాసేవాన్ని అడుక్కోడానికి నిర్బంధమైన కార్యక్రమాన్ని ప్రకటించాలని కోరుతూ, ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Here is an announcement.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that Hon'ble Chief Minister will inaugurate the Andhra Pradesh Legislators' Annual Sports and Games Meet on 21st April, 1995 at 5.00 P.M. in Lal Bahadur Indoor Stadium, Hyderabad. Hon'ble Speaker will preside over the function. All the Members are requested to attend the inaugural function. The Members are also requested to collect the Programme Papers and Entry Forms from the Counter.

12.50 | శ్రీ కర్ణా సుబ్బారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల):- అధ్యక్షా, ప్రతి అసెంబ్లీ సెషన్లోను ము. క్షామనీవారణ వర్షలగురించి, కరువునీవారణ వర్షలగురించి డిస్కస్సేయడం వల్ల ఫేషన్యూబోయింది. ఈ విధంగా మనము ప్రతి అసెంబ్లీ సెషన్లోను చేసుకుంటూ పోతే దీని వల్ల అర్థం ఏమిటి - ప్రభుత్వాలకు క్షామ ప్రాంతాలకు పెర్మనెంట్ క్షామ నీవారణ వర్షలు తీసుకొని వాటికి పెర్మనెంట్ సౌల్యాషన్ ఇద్దామని ఏ ప్రభుత్వాలకు లేదనే అర్థం తప్ప వేరే అర్థం చెప్పడానికి లేదు. క్షామం అనేది, కరువు అనేది, డ్రౌట్ అనేది పది కాలాలకు నిలివేదానికి తగినటువంటి డెఫినిషన్ ఈ గవర్నమెంట్ ఇస్తే తప్ప కరువు అంటే ఏమిటి, క్షామం అంటే ఏమిటి అనేది ఎప్పుడు ఎక్కడ ఏ ప్రాంతాన్ని, ఏ గ్రామాన్ని, ఏ మండలాన్ని కరువు ప్రాంతముగా డిక్లర్ చేయాలనే దానికి ఒక డెఫినిషన్ లేదు. అందుకని ఇంత కనీష్టాజి ఏర్పడుతోంది. ప్రజా ప్రతినిధులు అయ్యా మా ప్రాంతములలో కరువు

తాండవీస్తోందని అని అర్థం ఇచ్చినప్పుడు, లేదా అసెంబ్లీలో దాని విషయమే ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడే గవర్నమెంటు దానికి సంబంధించినటువంటి స్టాటిస్టిక్స్ తెప్పించుకోడానికి అప్పుడు మొదలుపెడితే ఇది ఏమీ దౌర్భాగ్యం? 365 రోజులు గవర్నమెంటు నిబ్బంది పని చేస్తుంది. ప్రతి ఫార్మిన్నెట్‌కి మీరు రెయిన్‌ఫాల్ ఆ ప్రాంతములో ఎంత ఉన్నది, క్యాప్ ఎలా ఉంది అనేది తెప్పించుకుంటూనే ఉండిరి. ఆ సమాచారం ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నప్పుడు మళ్ళీ కరువు గురించి చెప్పినప్పుడు తెప్పించుకోవలసిన అవసరం లేకుండా మీరు ఒక ప్రాంతాన్ని కరువు ప్రాంతములో డిక్లెర్ చేయాలా లేదా అనేది ఇక్కడ వెంటనే గంట లోపల తీర్మానం చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. బడ్జెట్ సెషన్ అయిపోయిన తరువాత, ఆర్థిక సంవత్సరం అయిపోయిన తరువాత గాంగ్ట్స్ రావడం వెనక్కు వోవడం ఉండదు. దయచేసి వెంటనే ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం తెప్పించుకోవడం మంచిదని ప్రత్యేకంగా మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఒక ప్రాంతములో కరువు రావడానికి కారణం ఒక ప్రాంతములో తాగునీటి సమస్య ఏర్పడడానికి గానీ, ఈ రెండు సమస్యలు - సాగునీటి సమస్య, తాగునీటి సమస్య ఒక దానికి ఒకటి ముడిపడి ఉన్నాయి. సాగునీటి విషయంలో లేదా ఒక ప్రాంతము కరువుకి గురికావడం విషయములో నేవర్‌కోవర్‌బే చేయక, సహాయం చేయక కొన్ని ప్రాంతాలు క్షామప్రాంతాలుగా ఉన్నాయి. రాయలసీమలో ఏ సంవత్సరంలో కరువు లేదో వివరించమని నేను ప్రభుత్వ అధికారులను అడుగుతున్నాను. ఏదో ఒక జిల్లాలో, ఏదో ఒక ప్రాంతములో ప్రతి సంవత్సరం కరువు తాండవీస్తూనే ఉంది. ఇది నేవర్ కల్పిస్తున్నటువంటి వర్య అయితే మనుష్యులు, ప్రభుత్వాలు కల్పించటానికి వర్యలు కూడా కరువుకు, క్షామానికి దారి తీస్తున్నాయి. ఇంతకుమునుపు రాయలసీమ ప్రాంతములో తుంగభద్ర నుంచి నీరు, ఎ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారు నెల్లూరు జిల్లాకు కర్నూలు జిల్లా ప్రతినీధులను, కడప జిల్లా ప్రతినీధులను, ఎవరినో కన్సల్ట్ చేయకుండా అక్కడి పరిస్థితులు తెక్కలోకి తీసుకోకుండా డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. అదే విధంగా శ్రీనివాసుర్‌రెడ్డిగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు అదే విధంగా డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. దీవాకరరెడ్డిగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తుంగభద్ర నీటిని కర్నూలు ఎల్.ఎల్.సి. నుంచి నీటిని ఈ విధంగా మరలించడం, ఇలా జరుగుతూ ఉంది. ఈ విధంగా కొంతమంది వ్యక్తుల వల్ల, ప్రభుత్వాలు దానిని ఆమోదించడం వల్ల ఆ ప్రాంతాలకు, సాగునీటి ప్రాంతాలకు మనుష్యులు, ప్రభుత్వాలు కరువును, క్షామాన్ని కల్పిస్తున్నారు. ఇది ప్రభుత్వములలో ఉన్నటువంటి బలహీనత. ఇలాంటి వర్యలు జరగకుండా చూడవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఇవి జరిగిన సత్యాలు. ఈ సంవత్సరం కూడా కె.సి. కెనాల్ సాగునీటి ప్రాంతములో ఎల్.ఎల్.సి. సాగునీటి ప్రాంతములో ఎందుకు కరువు వస్తుంది? అక్కడ ప్రజాప్రతినీధులను అడక్కుండా, అక్కడి ప్రజలయొక్క పరిస్థితిని గమనించకుండా, అక్కడ పంటల యొక్క పరిస్థితి గమనించకుండా నీళ్లు డైవర్ట్ చేయడం జరిగింది. ఇలా చేస్తూ వోతే మీరు కల్పించిన కరువు, నేవర్ కల్పించిన కరువును తట్టుకోవడం కష్టముగా ఉంది. మళ్ళీ మానవులు కల్పించే వర్యలను కూడా తట్టుకోవడం చాలా కష్టం. ఇలాంటి వర్యలు చేయ రాదని, ఒకవేళ ఒక ప్రాంతానికి నీరు అవసరం అయితే ఆ ప్రాంతము యొక్క పరిస్థితిని గమనించి ఆ ప్రాంత ప్రతినీధులను కన్సల్ట్ చేసి అలా నీరు ఇవ్వడములో తప్పులేదు.

మరియు తాగునీటి కొరతపై:

ఎక్కడ అవసరం అయితే అక్కడికి నీటిని తీసుకుపోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎక్కువ నీరు ఉన్న చోట, అవసరం లేని చోట నుంచి ఇతర ప్రాంతాలకు నీరు ఇవ్వాలి. మానవశాస్త్ర కృషిని మనమంతా మానవులం కనుక, ఇది దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇప్పుడు మానవులు కల్పించినటువంటి క్షామాన్ని నివారించడానికి ముందు ప్యూర్తాలు చేయాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ప్రజా ప్రతినిధులు కూడా చాలా జాగ్రత్తగా ఉండి ఇలాంటి వర్షాలు జరగకుండా చూసుకోవలసిన బాధ్యత మనపైన ఉందని తమరికి గుర్తుచేస్తున్నాను. రాయలసీమ ప్రాంతానికి గానీ, తెలంగాణాలోని నల్లగొండ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల్లో కరువు వస్తుంది అన్న విషయం, దానికి ప్రతి నిత్యం స్టేటిస్టిక్స్ తెప్పించుకోవలసిన అవసరం లేదు. ఈ ప్రాంతాలు క్షామ ప్రాంతాలని, కరువు ప్రాంతాలని, ఈ మెట్టి ప్రాంతాలకు సాగునీటి ద్వారానే పెర్మనెంట్ గా క్షామాన్ని నివారించడానికి అవకాశం ఉంది తప్ప వేరే విధానం లేదు. సాగునీటి విషయం కానీ, తాగునీటి విషయం కానీ మనము రెండు విధాలుగా ప్యూర్తూ చేసి నివారించడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. తాగునీటి విషయములో ఈ మధ్య ప్రభుత్వాలు కానీ ప్రజలు కానీ ఎక్కువగా భూగర్భ జలాలమీద ఆధారపడి వాటిని టాప్ చేస్తున్నారు. భూగర్భ జలాలను టేప్ చేయడం ఎక్కువ అయింది. ఇప్పటికే ఎకలాజికల్ ఇంజనీర్స్ క్రియేట్ చేయడం అయింది. మనము ప్రతి సంవత్సరం బోర్న్ వేస్తూ ఉంటే మొదట 200 అడుగుల లోతు బోర్ వేస్తే వచ్చే సంవత్సరం 300 అడుగులకు పోతుందికనుక ఈ సంవత్సరం వేసిన బోర్న్ వచ్చే సంవత్సరానికి పని చేయడం లేదు. మళ్ళీ కొత్తగా బోర్ వేసుకోవలసిన అవసరం వస్తోంది. ఈ విధంగా ప్రజలు, ప్రభుత్వాలు భూగర్భజలాలను పైకి తీసుకొనే వర్షాలలో ఖర్చు పెడుతున్నటువంటి డబ్బులు వేస్తే అవుతున్నాయి. ఒక సంవత్సరం కూడా పనిచేయడం లేదు. కనుక మనము పూర్తిగా తాగునీటి కొరతపై, సాగునీటి కొరతపై భూగర్భజలాల మీద ఆధారపడితే దానివల్ల ప్రయోజనం లేదు. డబ్బులు వృధా అవుతున్నాయి. కనుక ఉపరితల జలాలను ఉపయోగించుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఈనాడు పూర్తిగా ఉపరితల జలాలను తాగునీటికి గానీ, సాగు నీటికి గానీ ఇచ్చుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఇది ఏనాడో గుర్తించాము కానీ మనము అమలుజరపడం లేదు. సాగునీటి ఉపరితల జలాల ద్వారా సాగునీటి ప్రాజెక్టులు కట్టి తెలంగాణా జిల్లాలకు, రాయలసీమ జిల్లాలకు ఆ ప్రాజెక్టుల ద్వారా భూములను సాగులోకి తెచ్చి ఆ ప్రాంతాన్ని సారవంతము చేసి, సస్యశ్యామలం చేసి కరువు నివారించ వలసిన అవసరం ఉంది. అలా సాగునీటి ద్వారా రాయలసీమ, తెలంగాణా జిల్లాలకు నీరు అందించే అవకాశం ఉందా? మన ప్రాజెక్టులలో నీరు ఉందా, మన నదులలో నీరు ఉందా- 1:00 లేదంటే నేను ఇంతకుముందే క్లియర్ చేశాను. ఇంతకుముందు బీవాఫ్ ఇవార్డ్ ము. ప్రకారం వున్న 800 టిఎంసిలు కాక కృష్ణానదిలో 320 టిఎంసిల మీరకు అదనంగా జలాలు ఉన్నాయని, ఆ అదనపు జలాలను కృష్ణానదిలోని నాన్-ఆయకట్టుకు వాడుకోవడం జరుగుతోందని చెప్పాను. కాబట్టి మొట్టమొదటినుంచీ ప్రభుత్వాలు చెప్పే మాటలు, అధిక జలాలపై ఫన్డ్ వాటర్స్ ఆధారపడి మేకు నీరు ఇస్తాము. రాయలసీమలోగానీ, తెలంగాణాలో గానీ ప్రాజెక్టులు కడతావునే మాటలు చెల్లవు. కాబట్టి బీవాఫ్ ఎవార్డ్ ప్రకారం వున్న 800 టిఎంసిల నికర జలాలను రాయలసీమ, తెలంగాణాలోని ప్రాజెక్టులకు ఎలాటే చేసి

అక్కడ కరువు నివారణ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఏ విధంగా ఆ ప్రాంతాలను క్షామ ప్రాంతాలుగా కాకుండా చేస్తారో ప్రభుత్వం తరఫున తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వేరే దారి లేదు. 800 టిఎంసి-ల నికర జలాలనుంచి రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతంలోని ప్రాజెక్టులకు కేటాయించి అక్కడ ప్రాజెక్టులు కట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. లేదంటే తెలంగాణా సోదరులు మ్యూనిసిపల్ రియన్ ట్యాబులైతే చూస్తే గోదావరి నదిలో 500 టిఎంసి-ల నీరు సముద్రంలోకి వృధాగా పోతున్నది. దానిని వాడుకోవడం లేదు. కనక తెలంగాణా ప్రాంతానికి, రాయలసీమ ప్రాంతానికి ఉపయోగ పడేటట్టుగా ఇప్పంపల్లి దగ్గర గోదావరి నదిపై ఎత్తిపోతల పథకాన్ని చేపట్టి, అక్కడ ప్రాజెక్టు కట్టి, తెలంగాణా ప్రాంతానికి సాగునీరు, తాగునీరు ఇచ్చి, అదే విధంగా కృష్ణా నదికి దక్షిణ దిశగా వున్న రాయలసీమ ప్రాంతానికి నీరు ఇచ్చే అవకాశం ఉంది. అందువల్ల గోదావరి నీటిని డైవర్ట్ చేసే విషయమై తక్షణం ఆలోచన చేసి ఇన్వెస్టిగేషన్ కూడా చేయవలసిందిగా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. మొన్న 16వ తారీఖున కర్నూలు జిల్లాపరిషత్ మేటింగ్ కు జిల్లా నలుమూలలనుంచీ ప్రతినీధులు వచ్చి జిల్లాలో క్షామ నివారణకు 10 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలనే, అదేవిధంగా తాగునీటి ఎద్దడినుంచి ప్రజలను ఆదుకొనడానికి 10కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాలనే - జిల్లాలో మొత్తం 20 కోట్ల రూపాయలు శాంక్షన్ చేయాలని యునానిమస్ గా ఒక రెజల్యూషన్ ను పాస్ చేసి పంపారు. అది చాలా అవసరం. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం కర్నూలు జిల్లాలో క్షామనివారణకు 10 కోట్లు, తాగునీటి కొరకు 10 కోట్లు తప్పక గాంట్ చేయాలని విన్నవించుకొంటూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మిమ్ముల్ని అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

ANNOUNCEMENT

Mr. Deputy Speaker:- I am to announce to the House that Lunch has been arranged to the Hon'ble Members at 1.30 PM. today by the side of the Committee Room No. 1. All the Members are requested to participate in the Lunch. The Press is also invited to the Lunch.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, పోలీసులకు కూడా లంచ్ అరేంజ్ చేయమని ఇదివరకు చెప్పాం. కానీ ఇప్పటిదాకా అరేంజ్ చేయలేదు. వారు మార్షింగ్ ఆరున్నరకు వస్తారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు డ్యూటీ మీద ఉంటారు. కాబట్టి తెచ్చుకొంటారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- కూర్చోమీద కూర్చోగానే ఇబ్బా అంటే ఎట్లా? ఈ రోజు బాబుగారి పుట్టిన రోజు...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నా పుట్టిన రోజు గురించి నేను పట్టించుకోను. కానీ మీరు అడిగింది ఏమిటి?

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- పోలీసువారు ఉదయం ఆరున్నరకు వస్తున్నారు. వారికి మనలాగా బయటికి వెళ్లి వైరవేలు చేసుకొనే వీలు ఉండదు. ఇక్కడే ఉండాలి. కాబట్టి వారికి లంప్ అరేంజ్ చేయమంటే స్పెకర్లగారు చూస్తామన్నారు. ఇప్పటివరకూ చేయలేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎం.ఎల్.ఏ.లు పరస్పరంలాగా ఇక్కడే ఉండాలి. పోలీసువారికి రిలేఫ్ ఉంటుంది. కాబట్టి వారు రౌజ్ షన్ లో భోజనం చేసి వస్తారు. ఏమే బాధ లేదు.

శ్రీ బద్దం జాతీరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో కరువు తాండవీస్తుంటే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏమే వట్టించుకొన్నట్లు కనిపించడం లేదు. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన పెద్దలు ప్రభుత్వ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకువచ్చారు. అదేమిటంటే 14 జిల్లాలలో కరువు వీలయితాండవం చేస్తున్నా కేవలం మూడు జిల్లాలనుంచే మాత్రమే అధికారులు రిపోర్టు పంపించారంటే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏవిధంగా పనిచేస్తుందో చెప్పడానికి ఇది ఒక నిదర్శనం. మన రాష్ట్రం అన్నపూర్ణగా పేరు పొందిన రాష్ట్రం. మన రాష్ట్రంలో గత సెప్టెంబరులో ప్రాంతాలవారేగా రికార్డుయిన వర్షపాతాన్ని బట్టి చూస్తే వర్షపాతం ఎంతగానో తగ్గిపోయింది. దానిని బట్టి చూస్తే మన పంటలు ఎంత నష్టమయ్యాయో తెలుసుకోవచ్చు. మన రాష్ట్రంలో సగటు వర్షపాతం 539 మిల్లీమీటర్లు నమోదు కావలసి వుండగా కేవలం 464 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం మాత్రమే నమోదు అయింది. ప్రాంతాల వారేగా చూస్తే కొస్మా ఆంధ్రలో 507 మిల్లీమీటర్లకుగాను 472 మిల్లీమీటర్లు మాత్రమే నమోదు అయింది. అంటే 35 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం తగ్గిపోయింది. అదే విధంగా రాయలసీమలో 297 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదు కావలసివుండగా కేవలం 197 మిల్లీమీటర్లు నమోదు అయింది. అంటే వంద మిల్లీమీటర్లు తగ్గింది. అదేవిధంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో 664 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదు కావలసివుంటే 567 మిల్లీమీటర్లు మాత్రమే నమోదు అయింది. అంటే 97 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం తగ్గింది. ఈ రకంగా వర్షపాతం తగ్గిపోవడంవల్ల మనుషులకు త్రాగునీరు కరువైపోయింది. పశువులకు పశుగ్యానం లేకుండా పోయింది. కరువుతో మనుషులు ఆకలి పావులకు గురి అవుతుంటే మేత లేక పశువులకు కబేళాలకు పంపించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. రాష్ట్రానికి ఈ రకమైన దౌర్భాగ్యం పట్టడం చాలా విచరకరమైన విషయం. ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా— ఆ ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం అని కాకుండా ప్రభుత్వానికి ఒక యంత్రాంగం ఉంది. అదే సెక్రటేరియట్, అలాగే జిల్లాలో జిల్లాకలక్టర్లు అధీనంలో కలక్టరేట్లు ఉన్నాయి. అయితే వారు అక్కడి కరువుపరిస్థితులను అవగాహనచేసుకొని, అక్కడి ప్రజాప్రతినిధులతోగాని, మండలాధికారులతోగాని, ఆర్.డి.ఓ.లతోగానే కరువుపరిస్థితిపై చర్చించకుండా కాలయాపన చేస్తున్నారు. ఇన్నిరోజులవుతోంది. ఈ ప్రభుత్వంవచ్చి, అయినప్పటికీ కూడా ఏ మ. జిల్లాలో ఎక్కడా కూడా అఖిలపక్ష సమావేశాలు జరగలేదని సభ్యులందరూ అందోళన

వ్యక్తంచేస్తున్నారు. కలెక్టర్లతో అఖిలపక్షసమావేశం పెట్టుకునే ఓపిక, సమయంలేదు. కరువు గురించి పట్టించుకునే నాధుడే లేదు. సెక్రటేరియట్‌లో ఈ విషయం వర్తించడానికి రెవెన్యూ మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకుని అఖిల పక్ష పార్టీలతో కరువు పరిస్థితి మీద వర్తించడానికి అవకాశం ఇచ్చి ఉండాలి. ఈ నాలుగు నెలలలోను కరువు మీద వర్తించకపోవడం దురదృష్టకరం. కరువు సమస్య మీద అధికార యంత్రాంగం ఎంత శ్రద్ధ చూపుతోందనే దానికి ఇది అద్దం పడుతోంది. కరువు ఈ సంవత్సరం వచ్చింది కాదు. గత 3 సంవత్సరాల నుంచే అన్ని జిల్లాలలో కరువు ఏ విధంగా ఉందో చూస్తున్నాము. రాయలసీమలోను, తెలంగాణాలో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోను కరువుపరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. మహబూబ్‌నగర్‌లో ఆకలిచావులకు గురి అయినారు. అది కరువు జిల్లాగా పేరు వచ్చిందని టెప్ చంద్రశేఖర్‌గారు బాధతో చెప్పారు. రాయలసీమలో అనంతపూర్‌లో తాగడానికి నీరు కూడా లేని పరిస్థితి ఉందని ఆ ప్రాంత శాసనసభ్యుడు చెప్పారు. కరువు పైన అధ్యయనం చెయ్యడానికి గత ప్రభుత్వంలో విధానాలే ఈ ప్రభుత్వంలో కొనసాగిస్తున్నారు. ఐ.ఎ.ఎస్., ఆఫీసర్, ఎ.వి.ఎస్., రెడ్డిగారిని కమీషనర్‌గా పెట్టారు. ఆయన కొన్ని సూచనలు ఇచ్చారు. అవి సూచనలుగానే ఉంటాయా లేక వాటిని ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుందా అని అడుగుతున్నాను. గతంలో జిల్లాను యూనిట్‌గా చేశారన్నారు. ఇప్పుడు మండలాన్ని యూనిట్ అంటున్నారు. నిజంగా ఇది అభినందించదగిన విషయం. కానీ మండలాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకున్న తరువాత కరువుకి గురి అయిన ప్రాంతాల ప్రజలకు అక్కడ ఏ వసతులను ఏర్పాటుచేశారు. ఏ ఏ పౌకర్యాలు కల్పించారని అడుగుతున్నాను. గతంలో విచారకరమయిన విషయం మనకు. ఎ.వి.ఎస్.రెడ్డిగారు ప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చారు. ఎంత బాధాకరం అంటే అనంతపూర్ జిల్లాకు రు. 70 కోట్లు, మహబూబ్‌నగర్ కు రు. 48 కోట్లు మంజూరయితే, వాటిని ఖర్చు చెయ్యలేని పరిస్థితికి జిల్లా కలెక్టర్లు దిగజారారని నివేదికతో చెప్పారు. ఇదెంతో బాధాకరం. నిరుద్యోగ సమస్య ఉంది. కార్మికులు పనిలేక వలస వోతున్నారు. ఆకలిచావులకు గురి అవుతున్నారు. అనంతపూర్ జిల్లాలో రు. 70 కోట్లు ఖర్చుచెయ్యకపోవడానికి కారణం ఎవరు? యంత్రాంగం ఏం చేస్తోంది? చిత్తశుద్ధితో పని చేస్తే ఖర్చు అయ్యేది. ఇదెవరి లోపం? మహబూబ్‌నగర్‌లో రు. 48 కోట్లు కూడా ఖర్చు చెయ్యలేని పరిస్థితికి దిగజారారు. అక్కడి కార్మికులు, రైతులు పట్టణాలకు, ఇతర రాష్ట్రాలలో గల పెద్ద పట్టణాలకు వలసపోవడం లేదు. ఆకలిచావులకు గురి కావడం జరుగుతోంది. ఈ రోజు రెక్కాడితే కానీ డొక్కాడని పరిస్థితి ఉంది. కష్టపడితే కానీ హటగడవని స్థితి. ప్రభుత్వం ఈ రకంగా డబ్బు ఖర్చు చెయ్యకుండా అన్యాయం చేశారు. రామారావుగారు ఎప్పుడూ సమాజమే పవిత్ర దేవాలయం అంటూ ఉంటారు. మనుషులే దేవుళ్లు అంటారు. అటువంటి మనుషులు ఆకలి చావులకు గురి అవుతున్నారు. తాగడానికి నీళ్లు కూడా లేకపోతే ఈ నాలుగునెలల నుంచీ ఈ దేవుళ్లకు - మనుషులకు ఏం చేస్తున్నారు? గతంలో కూడా మన అర్థిక మంత్రిగారు బడ్జెటు ప్రసంగంలో చెప్పారు. 'అభినవ భగీరథుడు' అన్నారు. మేము కూడా మీత్యవక్తంగా ఉన్నప్పుడు చూశాము. రామారావుగారు రాముడు, కృష్ణుడు, దేవుడు అంటూ ఆ రకంగా సినిమాలు తీశారు. అభినవ భగీరథుడయిన రామారావుగారు సినిమాలలో వేసినట్లు, కృష్ణ నేరు ప్లాదరాబాదుకు తెచ్చి ఇవ్వాలి. గతంలో వారు 7 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉండి ప్లాదరాబాదు పట్టణ

ప్రజలను ఎంతో ఏడిపించారు కానీ నేరు తేలేదు. ఎలక్కన్న వచ్చే ముందు 1987లో శంఖు స్థాపన చేశారు. కానీ కార్యరూపం మాత్రం దాల్చలేదు. అభినవ భగీరథుడని ఆర్థిక మంత్రిగారు పోలుస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో కరువు ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చెయ్యడానికి ఎంతవరకూ పనిచేస్తారని నేను అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఉపాధికల్పన చేయించాలి. మన సి.ఎం.గారు చెబుతారు. తాను నేషనల్ ఫండ్ కు ఫ్లెక్సిబిల్ గా ఉన్నానని, 1975లో మనదేశంలో ఎమర్జెన్సీ వచ్చిన తరువాత ఎలక్కన్న 1977లో వచ్చి, జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ప్రజలకు ఏ రకంగా కరువు కాటకాలలోను, నిరుద్యోగ సమస్యను ఏ విధంగా అడుకుందో మనకు తెలుసు. 'పనికి అహారం' పథకం క్రింద ఆనాడు అడుకున్నారు. పని చేసినందుకు బియ్యం, గోధుమలు, జొన్నలు ఇచ్చిన పథకం మంచిది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో దీనిని అమలు చెయ్యాలి, ఎందుకు దీనిని గుర్తింపలేక పోయారు? కాంగ్రెసేతర పార్టీ, ఇక్కడ అధికార పార్టీ. అనాటి జనతా ప్రభుత్వంలో గల ఆ పథకాన్ని చేపట్టవలసిన అవసరముంది. గ్రామాలలో స్కూలు భవనాలు లేవు. కాలవలు పూడిపోతున్నాయి. చెరువుల నుంచి ఇసుకను తోసేయాలి. రోడ్లు వేసే బాధ్యత ఉంది. ప్రాజెక్టులను కట్టే అవసరముంది. కరువు క్రింద కేటాయించబడిన డబ్బు సర్వీసియోగం కావడం లేదు. గతంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మీద తెలుగుదేశం సభ్యులు ఆరోపించారు. ఇప్పుడు వారే అధికారంలో ఉన్నారు. కేంద్రం నుంచి రు. 154 కోట్లు కరువుకు కేటాయిస్తే రు. 36 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారని చెబుతున్నారు. ఆ రోజున తెలుగుదేశంలో ఉండి కాంగ్రెస్ మీద నిందలు వేశారు. రు. 118 కోట్లు ఎందుకు ఖర్చు చెయ్యలేదు? అది సభకు ఇప్పుడు చెప్పాలి. మైనర్ ఇరిగేషన్ కు ఇచ్చిన రు. 100 కోట్లు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇచ్చిన డబ్బు రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం పథకానికి ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఖర్చు చేసిన విషయం వాస్తవమా? ఒకనాడు వారిని విమర్శ చేసిన వ్యక్తులే ఈనాడు మైనర్ ఇరిగేషన్ కు పెట్టిన డబ్బు రెండు రూపాయల బియ్యం పథకానికి ఖర్చు చెయ్యడం ఎంతవరకూ సమంజసం? రుజుల విషయం వస్తే, కరువు ప్రాంతాల ప్రజల నుంచి రుజుల వసూలు చెయ్యరారు. అస్థులను జప్తు చెయ్యరారు, ప్రతిరోజు రైతుల పరిస్థితి ఏ రకంగా బాధాకరంగా ఉందో చూస్తున్నాము. చర్చిస్తున్నాము. వారి అస్థులను-తలుపులను, వంటసామగ్గిని, వస్తువులను చివరకు వారి భార్యల మంగళసూత్రాలను కూడా జప్తు చేసే పరిస్థితికి దిగజారడం బాధాకరం. రుజులు వసూలు చేయరాదని మనవి చేస్తున్నాను. కరువు ప్రాంతాలుగా గుర్తించబడిన మండలాలలో రు. 500 కోట్ల రుజులను రోషెడ్యూల్డ్ జరపవలసిన అవసరముందని అంటున్నారు. ఈ విషయంలో రైతులకు అన్యాయం జరగకుండా చూడాలి. పశుగ్రాసాన్ని గతంలో కరువు ప్రాంతాలుగా గుర్తించబడిన ప్రాంతాలకు ఖచ్చితంగా ఇస్తామన్నారు. ఇవ్వవలసిన అవసరముంది. తప్పకుండా ఇవ్వాలి. గ్రామాలలో నిరుద్యోగులకు ఉపాధి పథకాలను తీసుకురావాలి. ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద రు. 60 కోట్లు ఖర్చు చేశామని అన్నారు. ఈ మొత్తాన్ని ఇంకా పెంచాల్సిన అవసరముంది. ఉపాధి హామీ క్రింద ఈ పథకానికి రు. 22-98 కోట్లు ఖర్చు చేశామని అన్నారు.

1.20 దీనినికూడా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. అందులో ముఖ్యంగా ఎ.పి.ఎస్.ఎస్. రెడ్డిగారు చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరం కేంద్రం నుంచి రు. 84 కోట్లు కరువు

మరియు తాగునీటి కొరతపై:

బాధితులకు వస్తున్నది: కాబట్టి ఈ రు. 84 కోట్లు సరిపోవు. ఇంకో మూడింతలు పెంచమని చెప్పండి. రు. 250 కోట్లు కేంద్రాన్ని అడగండి. గత ప్రభుత్వం కేంద్రానికి రు. 620 కోట్లు గురించి ఒక నివేదిక పంపించింది. గత ప్రభుత్వం నీటి ఎద్దడి గురించి రు. 300 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలని ఒక నివేదిక సమర్పించింది. ఆ రు. 620 కోట్లలో కేంద్రం నుంచి ఎంత సహాయం ఇప్పింది?

ఇక జంట నగరాల విషయం: స్టామ్స్ లో ఉన్న బీద ప్రజానీకానికి నీళ్లు దొరకడం లేదు. గతంలో బోర్ వెల్స్ వేస్తే 100 అడుగుల లోతులో నీళ్లు వచ్చేవి; ఇప్పుడు 4, 5 వందల అడుగుల లోతు వోయినా నీళ్లు రావడం లేదు. నగరంలో మొత్తం 10 వేల బోర్స్ ఎండి పోయాయి. నీళ్లు రావడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారితో సమావేశం అయినప్పుడు ఒక్కో నియోజక వర్గానికి 30 బోర్స్ ఇస్తామని అన్నారు. హైదరాబాదు మెట్రో వార్డుల ద్వారా నీళ్లు ట్యాంకుల ద్వారా పంపిస్తామన్నారు. 250 ట్యాంకులున్నాయి. 35, 40 లక్షల మన జనాభాకు ఈ ట్యాంకులు సరిపోవు. వాటిని ఇంకా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. బోర్ వెల్స్ ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వమని అంటే తరువాత చెబుతామని అన్నారు. అన్ని టిల్లాలు ఒక ఎత్తు: హైదరాబాదు టిల్లా ఒక ఎత్తు: హైదరాబాదు టిల్లాకు కరువు నిధులు కూడా ఉండవు. మా టిల్లా కలెక్టరుకు ఏమీ పని ఉండదు. హైదరాబాదులో ఒక రూపాయి పని తీసుకుందామంటే ఏమీ చెప్పలేమని సమాధానం ఇస్తున్నారు. అన్ని టిల్లాలకు గుర్తింపు ఉన్నట్లు హైదరాబాదు టిల్లాకు ఉండాలి. హైదరాబాదులో వర్షపాతం తగ్గింది. కాబట్టి హైదరాబాదు టిల్లాకు కూడా డబ్బు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ నీటి ఎద్దడి గురించి 30 సంవత్సరాల క్రితమే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేది ఉండే. కృష్ణా జలాలను మళ్లించాలని అన్నాము; హైదరాబాదులో ప్రజలు ఏమీ పాపం చేశారని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. గత 7 సంవత్సరాలనుంచీ చెబుతున్నారు. కృష్ణా జలాలు రాలేదు; క్రియరెన్ను రాలేదు అన్నారు. ఈ బడ్జెటులో వార్డ్ ఫండ్స్ మీద కృష్ణా జలాలను తరలించి ఈ సంవత్సరం రు. 200 కోట్లు ఖర్చు పెడితే హైదరాబాదు సిటీకి, 3, 4 సంవత్సరాలలో నీళ్లు వస్తాయి. గతంలో శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కానీ, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు కానీ తెలుగుగంగ పేరుతో కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. కృష్ణా జలాలను ఒక్క పెసా ఖర్చు పెట్టకపోవడం ఎంత వరకూ సమంజసం?

ఈ ప్రభుత్వానికి విత్తతుద్ది ఉంటే హైదరాబాదు జంట నగరాలకు కృష్ణా జలాలను తరలించేదానికి రు. 200 కోట్లు శాంక్షన్ చేయాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి.వి. మోహన్ రెడ్డి:- ఒక్కో నియోజకవర్గంలో 30 బోర్లు వేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. కాని ఇంతవరకూ ఎక్కడెక్కడ కావాలన్నది లిస్టు ఇవ్వలేదు. గౌరవసభ్యులు ఇస్తామన్నారు. లిస్టు రాలేదని కేవలం 40 బోర్లకు మాత్రమే వచ్చిందని నేను అధికారులను అడిగినప్పుడు చెప్పారు. నా దగ్గర రికార్డు ఉంది. నేను గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేసి లిస్టు ఇచ్చి వెంటనే బోర్స్ వేయించుకోండి. బాల్ రెడ్డిగారు అడిగారని నేను ఇప్పుడు ఈ సమాధానం ఇస్తున్నాను. త్వరగా లిస్టు ఇవ్వండి.

وغیر تباہ و برباد ہو گئے ہیں۔ ان کی مدد کر کے تعلق سے سونچنا چاہیے۔ شہر حیدرآباد میں بروریس کے تعلق سے ابھی وزیر میرے منسل کے ایک ۳۰، ۳۰، ۳۰ بروریس ہر اسمبلی حلقہ میں دینے کا اعلان کیا گیا لیکن متعلقہ ایم ایل ایز بروریس ڈالنے کیلئے ابھی کوئی لسٹ نہیں دیئے ہیں۔

1:30 | 6వ తేదీనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశం ఏర్పాటు చేసినప్పుడు 30 బోర్ వెల్స్ ము. | యిస్తున్నట్లు చెప్పారు. మేము 8వ తేదీనాడు ఒక రిస్క్ పంపించాము. కానీ యిప్పటివరకు ఒక్క బోర్ వెల్స్ కూడా వేయలేదు. మా నియోజకవర్గం గురించి ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. ఈ ఎండాకాలంలో ఎంతగానో నీటికి కటకటగా వుండి. ఎండాకాలం అయిపోయిన తరువాత బోర్ వెల్స్ వేసి ఏమి ప్రయోజనం? డబ్బు వ్యయం అయినప్పటికీ ప్రయోజనం వుండదు. ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన ప్రకటనలో వాటర్ ట్యాంకర్స్ పంపుతున్నట్లుగా తెలిపారు. పత్తి కాన్స్టిట్యూయెన్సీకి 213 ట్యాంకర్స్ పంపుతున్నట్లుగా చెప్పారు. నా నియోజకవర్గములో ఒక ట్యాంకర్ కూడా రావడం లేదు. వాటర్ వర్క్స్ వారికి ఫోన్లు వేసి, వేసి విసిగిపోయాము. ఈ విషయంలో విచారణ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ట్యాంకర్స్ లో కొన్ని రిపేయర్స్ లో వుండగా, కొన్ని బెడిపోయి అసలే పని చేయడం లేదు. ట్యాంకర్స్ ద్వారా నీరు సరఫరా కావడం లేదు. అంతేకాకుండా నల్లాద్వారా వచ్చే నీరు పెజరితో రావడం లేదు. 82 జి.యం.డి. నీరు సరఫరా చేస్తున్నట్లుగా వారు చెబుతున్నారు. నేను ఫాలెండ్ చేస్తున్నాను. టీవీస్ సిటీస్ కు చేసే నీటిసరఫరా విషయంలో రాంగ్ ఫిగర్స్ యివ్వారు. గత 17 సంవత్సరాలుగా శాసనసభలో చెబుతూ వున్నాను. జంబనగరాల సంఖ్య పెరిగింది. నీటిసరఫరా మాత్రం పెరగడం లేదు. కృష్ణానది నుండి తీసుకువస్తారో, గోదావరి నది నుండి తీసుకువస్తారో, మరెక్కడి నుండి తీసుకువస్తారో, జంబనగరాలకు మాత్రం నీటి సదుపాయం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కాంగ్రెస్ హయాంలో సరియగు చర్యలు తీసుకోలేదు. మే హయాంలో కూడా పరిస్థితి అలాగే ఉంది. కృష్ణా నది నుండి లేదా గోదావరి నదినుండి, ఈ రెండింటిలో ఎక్కడ నుండి నీరు తీసుకురావాలనే విషయంలో కాంగ్రెస్ హయాంలోనే ఒక ప్లావర్ కమిటీ వేశారు. కృష్ణా నుండి నీరు తీసుకురావడం కోసం 1988లో ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేశారు. అందుకు కావలసిన రిక్వయర్ మెంట్ రు. 640 కోట్లు కాగా ఈ బడ్జెట్ లో రు. 10 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఆ పని ఎలా పూర్తి అవుతుంది? మునిసిపల్ కాళామంత్రి మోహన్ రెడ్డిగారు 2000 సంవత్సరం నాటికి కృష్ణానీరు నాగార్జునసాగర్ ద్వారా 90 యం.జి.డి. పెర్ డే యివ్వబడుతుందని చెబుతున్నారు. ఆ నమ్మకం మాకు ఎలా కుదురుతుంది? సంవత్సరానికి రు. 8 కోట్లు, రు. 10 కోట్లు యిస్తే ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? డిస్ ప్యాజెక్ట్ వీ బీ కంప్లెట్ డి నెక్స్ట్ 3 - 4 యియర్స్ అని చెప్పారు. 3 అంకెకు 4 అంకెకు మధ్య చాలా వీన్న అడ్డ గీత పెట్టారు. 3 లేక 4 సంవత్సరాలు అనుకోవాలా లేక 34 సంవత్సరాలు అని అనుకోవాలా?

శ్రీ బి.వి. మోహన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 4 సంవత్సరాలు అని యిప్పుడు చెబుతున్నాను. కృష్ణా జలాలు హైదరాబాదు జంబనగరాలకు 4 సంవత్సరాలలో ఎస్.టి. రామారావుగారి నాయకత్వంలో తప్పకుండా తీసుకువస్తున్నాము.

(అధికారపార్టీ సభ్యులనుండి హర్షధ్వానాలు).

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- ఈ రకంగా పప్పులు, కొబ్బరి అలవాటు విడిచి పెట్టండి. ఆ జలాలను తీసుకురావడానికి ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారో చెప్పమనండి.

శ్రీ బి.వి. మోహన్రెడ్డి:- మొన్న రెండు గంటలు డిస్కస్ చేసినప్పుడు చెప్పాను. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నారు. ఎస్.బి.రామారావుగారు ఈ యిస్సులో చాలా సీరియస్గా ఉన్నారు. 4 సంవత్సరాలలో తీసుకువస్తున్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- బడ్జెట్లో ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు అని అడిగితే మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పడం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అమానుల్లాఖాన్గారూ, కంప్లెట్ చేయండి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా, నా నియోజకవర్గంలో బోర్వెల్స్ యింకా ఎక్కువ కావాలి. 30 బోర్వెల్స్ ఏమాత్రం చాలవు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అవసరమైతే యింకా యిస్తాను అని వాగ్దానం కూడా చేశారు. మరొక 25 బోర్వెల్స్ యిప్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కొన్ని బోర్వెల్స్లో నేరు పడడం లేదు. నా నియోజకవర్గంలో 6 యింఛెల బోర్వెల్స్ ఒకటి కూడా లేదు. నాలుగున్నర యింఛెల పన్నున్నాయి. ఓల్డ్ సిటీ పరిధిలో మూడు, నాలుగు కాన్స్టిట్యూయెన్సీలు వస్తాయి. ఓల్డ్ సిటీలో ఒక ఆఫీసును పెట్టి 24 గంటలు అజమాయిషీ చేసే విధంగా యస్.ఇ.లను పెట్టి వేస్ట్ నేటి సరఫరా అవుతుంది. వాటర్ ట్యాంకర్స్ కూడా రావడం లేదు. సిటీ ఎం.ఎల్.ఎ.లతో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సిటీ డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లం విషయంలో పంద్యబాబునాయుడుగారిని, మోహన్రెడ్డిగారిని కూడా పరిష్కరించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. డిల్లాలను కరువు డిల్లాలగా డిక్లర్ చేస్తారు. ప్లాదరాబాదు సిటీ విషయం ఏమిటి? కలెక్టర్గారి దగ్గర ఫండ్రీ లేక వారు ఐడిల్గా కూర్చుంటున్నారు. ప్లాదరాబాదు కలెక్టర్గారికి కనీసం రు. 2కోట్లు మంజూరు చేసి అభివృద్ధి పనులు చేయవలసిందిగా కోరితే బాగుంటుంది. ఈ విషయంలో రెవెన్యూ మంత్రిగారిని, మునిసిపల్ శాఖ మంత్రిగారిని సహాయపడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం యిప్పిస్తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi (Charminar):- Mr. Deputy Speaker, Sir, as it has been already mentioned by various Members, the State is going through a drought. Various Hon. Members have put forward their proposals as to how this drought situation should be tackled. We cannot fight with nature. Whatever natural resources are there, they should be made full use of and the projects which have been started should be completed in time.

Sir, I request the Charminar constituency. There is drought problem in the whole state, but I have to be honest enough to say that my knowledge is limited and confined to the Twin Cities. Government recently gave Rs. 30 crores towards solving this drinking water scarcity in the Twin Cities. The quantity of water that is being supplied to Hyderabad from Singoor comes to 76 cusecs per day. The Government has stated that they would bring water from Krishna. We do not know at what stage the Krishna Water Project is. According to the previous Government and according to the newspapers, the Kodandapur Project was approved by the World Bank and the World Bank, in principle, agreed to finance it. It was approved by the Planning Commission. It was approved by the Environment Ministry and various other concerned Ministries. All the hurdles to this project were cleared. Moreover, this Kodandapur project was meant exclusively for drinking water needs of Twin Cities. Now, due to political expediency and because one political party is trying to go a step ahead of another party, the present Government wants to bring water from Akkampalli. In the Demand Note, it has been mentioned that there is no conclusive proof that the World Bank has approved this Project. It was said that the World Bank team has visited and approved. Even when the modalities are not completed, how can we expect that within three to four years drinking water will be brought to the City? We do not know whether the World Bank is going to finance this project or it is going to be privatised. If we do not have the revenues, I have a suggestion. Let the Government float bonds. They can get finances from various agencies like LIC.

From this Akkampalli Project, certain percentage of water is proposed to be given for irrigation purposes. I have no grudge against that. I also know that half of India lives in villages. But, common sense tells us that it is the first priority of any Government to quench the thirst of human beings rather than giving it for irrigation purposes.

Since the formation of the State, many people have been coming and living in Hyderabad. I have nothing against them. The population has risen very much. Why should the people of the City suffer? So many people are coming and living here. The Government has not grasped the situation. They do not understand the predicament in which the people of the Twin Cities are living. I would like to tell you that there is lava burning in the bodies of the people. The recent Telangana movement has come because of the injustice done to that region. History is there and we have to learn from it to make sure that in future we do not make this kind of mistakes. The people of the Twin Cities are suffering so much. There is scarcity of water. There is power shortage. The roads are not proper. There are no adequate infrastructure facilities. Moreover, the heart of the Twin Cities, the Old City is being ignored. The Capital is famous because of మ: the Old City and the historical monuments there. What is the point of having a capital which does not provide drinking water to the people? It is better if it is shifted somewhere else because we are getting bad name.

The merger of nine municipalities is going to be an additional burden on the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage Board. So many representations were made to them regarding completion of projects, regarding drinking water needs and regarding sending of tankers. The answer is lack of funds, lack of manpower and lack of coordination. By merging these nine municipalities, how are you going to solve the problems? It is administratively unworkable. How are you going to divide the functions? The population is increasing so much. We have the scarcity of water. On the top of it, there is pollution. It is the icing on the cake. The Department people are quite insufficient. In my area, there is a place called Quilbat. The people of this area are not provided with drinking water for the last three months. The roads are spoiled and they cannot find a point free from pollution. In Quaja Pahadi, there is water reservoir and people do not get

water. Can the Minister tell me: How many new water lines are laid in the Old City? How many lines were taken up for remodelling? All the pipelines are 60 to 70 years old. There is a proposal to bring water to Asifnagar and then to Jahanuma to augment the water supply to the Old City. I request the Minister to answer this point.

In the Master Plan prepared by HUDA for the Hyderabad City, they have proposed for the perservation of lakes and water bodies. The bureaucracy should prepare an action plan. There are about 170 major lakes and kuntas in the City which could be utilised as water bodies, but they are being utilised for other purposes and they are being encroached upon.

In the last session, I raised the issue and demanded that if the consumers do not get water, they should not be made to pay the bills. The Hon' Minister was gracious enough to stand up and say that people need not pay the bills if they did not get water. But, what is happening is exactly opposite of it. People are getting exorbitant amounts as bills even though they are not provided with water. I request the Minister to give answer to this point during the course of reply.

Sir, the report that has been placed on the table of the House says that 82 MGD of water is being supplied to the City. Where is this water going? We are not getting water at all. I agree with my predecessor that they are absolutely wrong. 40 per cent of the water is wasted due to leakage. If we save 25 per cent of the water that is wasted, we will have a new Osmansagar. Why is the Government not concentrating on these issues? Roads are being spoiled on account of this.

Under the Eighth Plan, the Budget Estimates for the Polavaram Barrage are Rs. 2,030 crores, but the outlay is only Rs. one crore. For the Galeru Nagiri, the estimates are Rs.1,296 crores and the outlay is Rs. two crores. These outlays are quite unrealistic and these projects are taken up only to satisfy the regional sentiments. It is estimated that the

J. 118-12

Government requires Rs. 7,000 crores to complete the projects already taken up. There is simply no way they can do it. Rs.4,000 crores are spent n salaries and another Rs. 1,000 crores are spent on servicing the debts. If we cannot complete the various projects by 2000 A.D. when the Bachwat Award on Krishna Water comes up for review, the Sate will loss. At that stage, there will be catastrophe. I request the Government to finish these projects.

Lastly Rs. 31 crores were given by the Government recently The Hon. Chief Minister gave Rs. 24 lakhs to Ranga Reddy District. Only seven weeks are left now in the curennt summer season. I request the Government to play these sums right now so that the present situation can be solved to a certain extent.

Sir, a Government is best judged by the water it provides. The health of the people depends on the quality and quantity of water provided. The Minister has said there are 770 slums out of which 300 slums are occupied by SCs and STs. What about the remaining 400 and odd slums? Out of them 300 slums are occupied by the muslims. What is the Government going to do in this regard? A prisoner gets good facilities whereas an independent citizen in these slums do not get the basic facilities.

In Zahanuma, prople are not getting water for the last seven days. Despite so many representations nothing has been done. In this report, there is mention about complaint cell. The complaints fall on the deaf ears.

I request the Government to complete the Krishna Water Project either at Akkampalli or at Kodandapur and provide water. We want water. I thank you very much for giving me this opportunity.

Mr. Deputy Speaker:- Now i adjourn the House for half an hour for lunch.

(Then the House adjourned at 1.47 p.m. for lunch).

2.20 | భోజన విరామం తరువాత సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 2.28 నిమిషములకు
మ. | ప్రారంభమైనది.)

(గౌరవ ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు.)

లఘువర్ణం:

రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి మరియు తాగునీటి కొరతపై.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (సిరిపూడి):- అధ్యక్షా, కరువు మరియు మంచినీటి సమస్యలను గురించి మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం కల్పించినందుకు కృతజ్ఞతలు. పశుభుత్వం వారు యిచ్చిన నోట్‌లో టెక్నికల్‌గా, వర్షపాతాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని కరువు ప్రాంతాలు, కరువులేని ప్రాంతాలు వ్యాయడం జరిగింది. కానీ ప్రాక్టికల్‌గా మాసినప్పుడు కరువును ఏ విధంగా గుర్తించి, రైతులకు ఏ విధంగా సహాయం చేస్తారు? అతివృష్టి, అనావృష్టి, వడగండ, వాన, చలిగాలులు, వేటన్నింటివల్ల రైతులకు ఆస్తినిష్ఠం, పంటనిష్ఠం వాటిల్లి వారు ఎన్నో కష్టనష్టాలకు గురి అవుతున్నారు. కరువును పశుభుత్వ పరంగా పశుకలిగినందువల్ల రైతుల నుండి శిశు వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. వర్షపాతాన్ని మండల్ లెవెల్‌లో రికార్డుచేసి, ఫలానా మిల్గ్‌మీటర్ల వర్షం పడింది కాబట్టి ఆ ప్రాంతంలో కరువు లేదు అని అంటారు. కలెక్టర్లు వాసిన దాన్ని బట్టి యింత వర్షం పడింది కాబట్టి ఆయా జిల్లాలను కరువు జిల్లాలుగా పశుకలిగడానికి టేబు లేదని పశుభుత్వం అంటుంది. ఒక్కొక్కసారి అకాల వర్షాలు పడతాయి. ఆ నీటిని స్టోరేజ్ చేయడానికి సరియగు సౌకర్యాలు ఉండవు. మా ఆదిలాబాదు జిల్లాలో తగినన్ని చెరువులు, రిజర్వాయర్లు లేనందున నీటిని నిల్వ చేసుకునే సౌకర్యం వుండడంలేదు. వర్షం వేరు గుట్టలమీద, చెట్లమీద పడి సముద్రంలో కలుస్తోంది. నీటిని స్టోరేజ్ చేసే అవకాశాలు తక్కువగా ఉన్నాయి.

12.30 | అధ్యక్షా, వర్షపాతాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొంటే, తెలంగాణా మెట్టప్రాంతం
మ. | దుర్భిక్ష ప్రాంతంగా తయారయింది. పశుభుత్వంవారు మాత్రం మంచినీటి సమస్య లేదని, పంటలు దెబ్బ తినలేదని లెక్కలు వ్యాప్తున్నారు. ఈ విధమైన లోప భూయిష్టమైన విధానాలతో రైతులకు మనం ఏ విధంగానూ సహాయం చేయలేకపోతున్నాం. పశులకు ఏ విధంగానూ సహాయం చేయలేకపోతున్నాం. డాబ్ మౌనుగవల్లిన మారాపల్లి. ఈ సంవత్సరం ఆదిలాబాద్‌లో కలిగిన అతివృష్టి కానీ, అనావృష్టి కానీ లేదా చలిగాలులు వల్ల గానీ కొన్ని లక్షల ఎకరాలు దెబ్బతిన్నాయి. మొన్న వడగళ్ల వాన వస్తే సంభవించిన నష్టాన్ని పాక్తారుకు రూ.200 చొప్పున ఇచ్చారు కానీ మా ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు సహాయం చేయలేదు.

ఏ ప్రాంతాన్ని అయినా కరువు ప్రాంతంగా డిక్లార్ చేసేముందు వర్షపాతాన్ని లెక్కలోకి తీసుకోకుండా అక్కడ ఉన్న పరిస్థితులను స్థితిగతులను ప్రాక్టికల్‌గా సర్వే చేయిస్తే, పశులకు ఏమైన లాభం చేయగల్గినవారమవుతాం. లేకపోతే ఏమేయేయేం.

తరువాత రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ఉపాధికల్పనా కార్యక్రమాలకోసం అనేక స్కేమ్లను తీసుకొని వస్తున్నాయి. కానీ వాటి ఇంప్లిమెంటేషన్లో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ప్రజలకు ఈ స్కేమ్లవలన రావలసిన డబ్బు అందడం లేదు. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు, జె.ఆర్.వై. ఐ.జె.ఆర్.వై., ఐ.ఎ.వై. వంటి స్కేమ్లను ప్రవేశపెట్టి, మధ్యదళాలకు డబ్బు అందకుండా, ప్రజలకే డ్రైరక్టుగా డబ్బులిప్పి సంవత్సరానికి కొన్ని లక్షల పనిదీనాలు కల్పించామని చెప్పడం జరుగుతున్నది. కానీ వాస్తవానికి అవి విరుద్ధంగా జరుగుతున్నాయి. కానీ నీజానికి ఉపాధి కార్యక్రమాలు లేక, పనులు లేక, ఇండ్లస్థాయిలో ఏడియాల్సిన గోదావరి ఫిని, మంచీర్యాల ప్రాంతాలకు పనులకొరకు వలస వోతున్నారు. ఇప్పటికే ఈ వలస కొనసాగుతున్నది. దానికి కారణం ఏమిటి? ఈవేళ ఈ స్కేమ్లన్నీ మధ్యదళాలకే ఉపయోగపడుతున్నాయి కానీ, డ్రైరక్టుగా ప్రజలకు ఉపయోగపడటం లేదు. కంట్రాక్టరులు అయినా కనీసం ఇ.ఎం.డి. పెట్టుకొని నాలుగు వైసలు సంపాదిస్తున్నారు కానీ వారి దగ్గర పనిచేసే కార్మికులకు ఆ మాత్రం కూడా దక్కడం లేదు. మీకు తెలుసు అధ్యక్షా, డిపాజిట్ అవసరం లేకుండానే జె.ఆర్.వై. ఐ.జె.ఆర్.వై., ఐ.ఎ.వై. స్కేమ్ల ద్వారా కొన్ని పనులు చేపట్టవచ్చు. అయితే ఇందులో అధికారులకు 15, 20 శాతం మధ్యదళాలకు 20, 25 శాతం వోగా, మిగిలిన 50 శాతం మాత్రమే దక్కుతున్నది. కాబట్టి మేధావీరా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమిటంటే, కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమలు పరుస్తున్న స్వయం ఉపాధి కార్యక్రమాల అమలు మీద ఎంక్వయిర్ చేయించండి. అసలు ఈ స్కేమ్ల డబ్బు అంతా ఎక్కడికి వోతున్నది? ఇంజనీర్లు, అధికారులు కేవలం బిల్లుల మీద సంతకాలు పెట్టి డబ్బులు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఈ విధంగా ప్రజలకు ఉపాధి దొరకడం లేదు కానీ, డబ్బులు మాత్రం ఖర్చు అయిపోతున్నాయి. ఇన్ని లక్షల మందికి ఉపాధి కల్పించామని లెక్కలు మాత్రం ఉంటున్నాయి. కానీ వాస్తవంగా చూస్తే ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించే కార్యక్రమాలను మాత్రం చేపట్టడం లేదు.

మా దగ్గర ఏ ప్రాంతంలో ఏ పని చేయాలన్నా మ్యాన్ పవర్ చేయాలి. కానీ అక్కడ మ్యాన్ పవర్ పనిచేయడం లేదు. కానీ ఈ ఐ.ఎ.వై., జె.ఆర్.వై., ఐ.జె.ఆర్.వై. కార్యక్రమాల క్రింద నిర్వహిస్తున్న పనుల్లో వోక్రెయిన్స్, బుల్ డోజర్లు, ట్రాక్టర్లు, లారీలను ఉపయోగించి, మ్యాన్ పవర్ తగ్గించి వేస్తున్నారు. మీరు మా దగ్గర ఏ చెరువుల వద్ద అయినా చూడండి. వేటిద్వారానే పనులు చేస్తున్నారు. 50 లక్షల రూ.లతో చెరువు పనులు చేపట్టితే, అందులో 10 లక్షల రూ.ల వరకు అయినా లోకల్ షేపుల్ కు అందడం లేదు. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొంటే, ఒక దిక్కు ప్రభుత్వం సహాయం చేయడం లేదు. మరో దిక్కు కార్మికులకు పని దొరకడం లేదు. తెలంగాణా ప్రాంతంలోని హరిజన, గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఈ విధంగా ఎటు పెప్పుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇప్పటికైనా వర్షపాతాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా, ఆయా ప్రాంతాల పరిస్థితులను బట్టి ఏదీ కరువు ప్రాంతమో, ఏదీ కాదో నిర్ణయించాలి అని మేధావీరా తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఈ మధ్య మా ఏరియాలో చర్చిగాలులతో అనేక పశువులు చనిపోతే, నష్టపరిహారం కోసం అధికారులను అడిగితే "చర్చిగాలులు మీకు ఎందుకు వస్తాయి ఏ ఉత్తర భారత దేశంలోనో, ఏ జమ్ము-కాశ్మీర్ లోనో వస్తాయి గానీ" అంటూ అధికారులు అన్నారు. మొన్నటి చర్చిగాలుల వల్ల అనేక కోళ్లు చనిపోయాయి. చర్చిగాలుల వల్ల కోళ్లు చనిపోతే నష్టపరిహారం ఇవ్వెందుకు డ్రాట్ మన్యువల్ లో వోవేజన్ లేదని. కాబట్టి ఎటువంటి

లఘుచర్య: రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి
మరియు త్రాగునీటి కొరతపై:

20 ఏప్రిల్, 1995.

93

సహాయం చేయలేమని అధికారులు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఈ విషయాన్ని నేను మొన్న కూడ చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి డ్రాబ్ మాన్యువల్ను మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. వడగళ్ళ వాన వల్ల కలిగే నష్టానికిగాను, హెక్టారుకు 200 రూ.ల బొప్పిన అంటే ఎకరానికి 80, 100 రూ.లు కూడ అర్థిక సహాయం చేయడం లేదు. దీనిని కూడ పెంచవలసిన అవసరం ఉంది.

మంచినీటి విషయానికి వస్తే, మన ప్రభుత్వం కొన్ని నార్క్వి పెడుతుంది. ఇంతమంది పావులేవనకు ఇన్ని బోర్లు వేశాం కాబట్టి మంచినీటి సమస్య పరిష్కారం అయిపోయిందని చెబుతారు. మేకు తెలుసు అధ్యక్షా, ఏజెన్సీ ప్రాంతాలు, గుట్టలు, శివారు గ్రామాలలో ఉండే జనాభా మూడు, నాలుగు కిలోమీటర్ల పరిధిలో 1000 మంది జనాభా విస్తరించి ఉన్నప్పటికీ, 1000 మంది జనాభా ఉంది కాబట్టి నాలుగు బోర్లు వేశామని ప్రభుత్వం చెబుతుంది కానీ, ఎక్కడో దూరంగా ఉన్న తండా ప్రాంతప్రజలకు మాత్రం మంచినీటి సదుపాయం ఉండదు. కాబట్టి దీనిని కూడ మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. పావులేషన్ నార్క్విను ఆధారంగా వేసుకొని బోర్లు వేయడం గాని చేస్తే, మంచినీటి కార్యక్రమాలు విజయవంతం కావని మేధావీర తేలియచేసుకొంటున్నాను. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ డిల్లా కూడ శాశ్వత కరువు ప్రాంతం. అక్కడ కూడ మంచినీటి సదుపాయం కోసం ఎటువంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం లేదు. ఎ.సి. రూముల్లో కూర్చోని డ్రాబ్ మాన్యువల్స్ను తయారుచేస్తున్నారు. ప్రాక్టికల్ ఆలోచన చేయకపోతే మనం ఏమీ చేయలేము. మునిసిపల్టీల పరిస్థితి మీకు తెలుసు అధ్యక్షా. నా నియోజకవర్గంలో ఇప్పటివరకు కూడ ప్రొజెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ్ లేదు. రెండు సంవత్సరాల క్రిందట మంజూరు అయింది. దానికి నిధులను సరిగా ఇవ్వడం లేదు. ఇవి చెప్పడానికి నాకే సిగ్గుగా ఉంది. ఎక్కడో డిల్లా అని బయటనుండి తీసికొని వచ్చి వేయిస్తామంటున్నారు. మూడున్నర కోట్లు ఖర్చు అయ్యే ప్రాజెక్టుకు ఏదో 30, 40, 50 లక్షల రూపాయలు ఇస్తాం అంటున్నారు; ఆ విధంగా చేయడంవల్ల మూడున్నర కాస్త అయిదు కోట్లు రూ.లకు పెరిగిపోతున్నది. కాబట్టి ఈ సంవత్సరం లోపల అయినా నా నియోజకవర్గంలో ప్రొజెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ్ స్కేమ్ను పూర్తిచేయాలని మేధావీర విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మంచినీటికోసం బోర్లు వేసే కార్యక్రమాన్ని ముమ్మరం చేయాలని మేధావీర కోరుతున్నాను. అలాగే ఉపాధి కొరకు వలస పోకుండా, గిరిజన ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో స్వయం ఉపాధి కల్పనా పథకాలను స్కేమ్మెల్స్ చేయాలి. ఉపాధి కల్పనా కార్యక్రమాల డబ్బులు మధ్యదళాలే చేతుల్లోకి పోకుండా చూడాలి. ఇందుకు అధికార యంత్రాంగపు సరైన సూపర్వైజింగ్ ఉండాలి. మంచినీటికోసం మొన్న మా ఆదిలాబాద్ డిల్లాకు ఒక కోటి రూపాయలు ఇచ్చారు. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు ఆదిలాబాద్ డిల్లా విస్తీర్ణం చాలా పెద్దది. ఎక్కడెక్కడో అనేక గ్రామాలు ఉన్నాయి కాబట్టి ఆదిలాబాద్ డిల్లా యొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇంకొక కోటి రూపాయలను ఈ ఎండాకాలం పూర్తి అయ్యేలోగా మంచినీటికోసం ఇవ్వమని మేధావీర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పి. రాములు...

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇస్తానన్నారు;

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ముద్రా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేసి-మా సభ్యుడు రెండు నిమిషాలలో ముగిస్తాడు.

లఘుచర్య: రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి
మరియు తాగునీటి కొరతపై:

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ క్వారెషన్...సార్ తమరిద్వారా వీఫ్ విప్ గారిని కోరేది ఏమిటంటే "మా సభ్యులు" అని మాట్లాడుతున్నారు. అసెంబ్లీలో అందరూ ఒకటే. మీరు గాని, మీ అన్నగారు గాని అందరూ ఒకటే. వీక్ష...అందరం కలిసి ఉందాం.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- ఆ మాట తీసుకొంటున్నాను.

2.40 | శ్రీ పి. రాములు (అచ్చంపేట):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో మహబూబ్ నగర్ మ. జిల్లాలో అచ్చంపేటకు సంబంధించి కొన్ని విషయాలు సభ దృష్టికి తేవడం నా ధర్మంగా భావిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో దాదాపు 31 లక్షల జనాభా వామబ్రతుకుల మధ్య జీవితాలు గడుపుతున్నారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక నిర్ణయానికి గురైన జిల్లాలో మొట్టమొదటిది మహబూబ్ నగర్ జిల్లా. అధ్యక్షా, ఈనాడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో దాదాపు 300 కిలోమీటర్లు కృష్ణా, తుంగభద్రా నదులు పారుతూ ఉంటే కనీసం జిల్లాలో తాగునీటికి, సాగునీటికి నీళ్లు లేక పశువులు ఎన్నో కష్టాలు పడుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చాలామంది మహబూబ్ నగర్ జిల్లా యొక్క స్థితిగతుల గురించి మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంగా వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఈ జిల్లా కరువుతో పున్నందుకు శాశ్వతంగా నీటిపారుదల కల్పించాలంటే పెండింగ్ ప్రాజెక్టులను తక్షణమే అధికమొత్తంలో నిధులు కేటాయించి, అదేవిధంగా నాగర్ కర్నూలు, అచ్చంపేట, కొల్లాపూరు, కల్వకుర్తి ప్రాంతాలలో 12 లక్షల మందికి జీవనోపాధి కల్పించడానికి కల్వకుర్తి ఎక్స్ ప్లోరేషన్ పథకానికి వర్యలు తీసుకుని దాదాపు 2 లక్షల 50 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించాలని మనవిచేస్తున్నాను. గతంలో ఎన్.టి. రామారావుగారి పృథుత్వంలో దీని గురించి సర్వే చేయించడం జరిగింది. గత 5 సంవత్సరాలలో ఆ ఫ్లోట్ కు బూజు పట్టింది. ఈనాడు మన పృథుత్వం ఆ సర్వేపని పూర్తి చేయించి కరువుతో పున్న పశువులను ఆదుకోడానికి ముందుకు రావాలని, 7 లక్షల జనాభా కూలీలు యితర ప్రాంతాలకు, యితర రాష్ట్రాలకు వలసపోకుండా వారికి బ్రతుకు తెరువు కల్పించి, వారిని కాపాడడానికి కల్వకుర్తి ఎక్స్ ప్లోరేషన్ పథకానికి మన రెవెన్యూ మంత్రిగారు తన పుట్టిన రోజున హామీ ఇవ్వాలని, ఈ సంవత్సర కాలంలో ఈ పథకానికి 10 కోట్ల రూపాయల నిధులు విడుదల చేసి ప్రారంభించడానికి వారు సభ్యులైనా తెలియజేయాలని, కరువుకాటకాలతో పున్న పేదపశువులకు వారే ఆశాజ్యోతులని మేధావీర మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ ధర్మాలు, రాస్తారోకోలు, ఆమరణ నిరాహార దీక్షలు చేస్తున్నారు. నీన్న, మొన్న ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళినపుడు ఈ సమస్యను అసెంబ్లీలో ప్రస్తావించి, పృథుత్వదృష్టికి తేవాలని, ఆర్థిక శాఖామంత్రిలకు మేధావీర తెలపాలని మాయొక్క 31 లక్షల జనాభా పక్షాన కోరుతున్నాను. అదే విధంగా కరువు ప్రాంతాల రైతులకు యితర పథకాలు చేపట్టి, ఈ జిల్లాకు ప్రత్యేకమైన రాయితీలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయదారులకు క్రిమిసంహారక మందులు, ఎరువులు, సబ్సిడీధరకు కేటాయించి ఆదుకుంటే తప్ప అక్కడ పశువులు మా పశుపాలనానిధులను కష్టమింపరు. కొత్త పృథుత్వం ద్వారా ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. ఎన్నికలలో అఖండవిజయంతో 50 వేల మెజారిటీతో గెలిపించినందుకు కృతజ్ఞతగా, రాత్రింబవళ్లు అవారాత్తులు వారు మన విజయానికి తృప్తిపొందినందుకు పృథుత్వం ఆ ప్రాంతాన్ని సస్యశ్యామలం చేయాలన్న అవసరం ఉంది. జీవనగర్ణ సమస్యలతో కొట్టుమిట్టాడుతున్న పశువులకు పెండింగు ప్రాజెక్టులు పూర్తిచేసి, 2 లక్షల 50 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించాలని, మొలపింతల ఎక్స్ ప్లోరేషన్

లఘుచర్మ: రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి
మరియు తాగునీటి కొరతపై.

20 ఏప్రిల్, 1995.

95

కలవక్రి ప్లాజెక్టులను ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే ప్రారంభించి ప్రజల మన్ననలు పొందాలని కోరుతూ ధన్యవాదాలతో ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దన్రెడ్డి:- కరువు గురించి, మంచినీళ్ల గురించి ప్రజలు ఎంతో బాధతో ఉన్నారు. కొత్తగా ఎన్నికైన శాసనసభ్యులున్నారు. వాళ్లకు తలో ఐదు నిమిషాలు అవకాశం యివ్వండి. వారి వారి నియోజకవర్గాలలో సమస్యలు చెప్పుకోడానికి మరో అరగంట ఈ చర్చను వాయిదా వేయండి.

శ్రీ ఎం. కొండారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను రైతును. గ్రామంనుంచి వచ్చాను. వ్యవసాయం చేశాను. చేస్తున్నాను కూడా. అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఒక ప్రత్యేకత కనిపిస్తోంది. శాసనసభ ముఖద్వారంవద్ద, గౌరవ మంత్రివర్తులు చంద్రబాబునాయుడుగారి ఛాంబరు వద్ద వారి మీతులు సంతోషంగా, సంచరితంగా చంద్రబాబునాయుడుగారి జన్మ దినోత్సవాన్ని జరుపుకుంటున్నట్లు కనిపిస్తోంది. మేము కూడా ప్రత్యేకంగా వారికి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాం. చంద్రబాబునాయుడుగారు రెండు శాఖలు రెవెన్యూ, ఆర్థిక శాఖలు నిర్వహిస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో రెవెన్యూ యంత్రాంగం, సిబ్బంది ఉన్నారు. సిద్ధుల పరిస్థితి ఏమిటంటే, కావలసినంత డబ్బు కేటాయించడానికి వారి వద్ద ఆర్థికశాఖ ఉంది. ఈ రెండు శాఖలూ వున్నందున వారు తప్పకుండా సిద్ధుల కొరత లేకుండా వేస్తారని ఆశిస్తున్నాం. అధ్యక్షా, ఈ శాసనసభను 21వ తేదీన ప్రారంభించాం. శాసనసభ మొదలుపెట్టిన రోజునే మా పార్టీ పక్షాన రాష్ట్రంలో వున్న కరువును గురించి, తాగు నీటిని గురించి చర్చించాలని బి.ఎ.సి.లో మా అభిప్రాయం చెప్పడం జరిగింది. చాలా ఆలస్యం యిప్పటికే జరిగింది. ఈ రోజునైనా చర్చకు వచ్చినందుకు నేను ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

2.50 | అధ్యక్షా, ఉదయం నుండి మాట్లాడిన చాలామంది గౌరవ శాసనసభ్యులు మ. | అనుభవంతో చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఈ రాష్ట్రంలో గత 2, 3 సంవత్సరాల నుండి వర్షాలు సరిగా లేవు. రుతుపవనాల పరిస్థితి వర్షపాతం ఏ ఏ జిల్లాలలో ఏ పరిస్థితి ఉందనేది పెద్దలు చెప్పారు. ముఖ్యంగా రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో వున్న పరిస్థితి, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలాంటి శాశ్వత కరువు జిల్లా గురించి చెప్పడం జరిగింది. కేవలం ఈ రెండు ప్రాంతాలకే కాకుండా ఆంధ్రలోని కొన్ని జిల్లాలలో కరువుతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. దాని వివరాల కోరిక వోకుండా దీనిమీద చర్చ మొదలయినప్పటి నుండి కొంతమంది గౌరవ శాసనసభ్యులు మాట్లాడుతూ, గత ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడం జరిగింది. నేను విమర్శల రూపంగా కాకుండా, రాజకీయం చేయకుండా పరిస్థితులను మీ దృష్టికి తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. మీకు తెలియండి కాదు. గౌరవనీయులైన అమాత్యులకు తెలియండి కాదు. గత రెండు సంవత్సరాలలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, రెండు సంవత్సరాలుగా ఈ రాష్ట్రంలో వర్షాలు లేకపోవడం వలన కరువుకు గురయింది. ఆ సందర్భంగా ఆయా జిల్లాలను గుర్తించి వెంటనే కలెక్టర్ల సమావేశం ఏర్పాటుచేసి 1994లో 13 జిల్లాలను కరువు జిల్లాలుగా గుర్తించడమే కాక నాకు తెలిసినంతవరకు రు. 55 కోట్లు కేంద్రం నుండి డబ్బు మంజూరు చేయించి, ఆయా జిల్లాలను ఆదుకోవడం జరిగింది. పశుగ్రాసం గానీ, పనిలేనివాళ్లకు పని కల్పించడం, తాగునీటి సమస్య తీర్చడానికి, చెరువులు, కుంటలు, మరమ్మత్తు

చేయడానికి ఈ రకంగా అనేకవిధాలుగా అడుకోవడం జరిగింది. ఈ రోజు కూడా ఈ ప్రభుత్వం మీద ఆ బాధ్యత ఉంది. ఏ ప్రభుత్వం అయినా అడుకోవాల్సిందే. మీరు అనుభవజ్ఞులు. గతంలో కూడా రాష్ట్రాన్ని పరిపాలన చేశారు కాబట్టి, కరువు మన ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి కొత్త కాదు. మనం ఎప్పుడూ కూడా తాత్కాలికంగా కరువు వచ్చినప్పుడు వెంటనే ఏ విధమయిన వర్యలు తీసుకోవాలనేదానికి ఒక నిర్ణయం తీసుకొని, అధికారులను తరలించి తగిన నిధులు ఏర్పాటుచేసి ఆ రకంగా ఆ సమస్యను తీర్చుకుంటున్నాము. నా మకుట నేను అనుకుంటున్నాను. ఈ సంవత్సరం కూడా కరువు వుందని తెలుసు. డిసెంబరు నెలలో ఎన్నికలు జరిగాయి. 12వ తేదీన ఈ ప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చింది. తరువాత కలెక్టర్ల సమావేశం జరిగింది. ఆ సమావేశం జరిగినప్పుడు తెలుగుదేశం విధానాలు ఏమిటో, రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం, మధ్యపాన నిషేధం, రైతులకు ఇచ్చే రాయితీల గురించి చర్చించడం జరిగింది. ఇది నిజంగా అనుకొన్న రీతిగా దీని గురించి ప్రతిస్పందించలేదని నా భావన. నేను విమర్శించను గానీ కొంత కాలయాపన చేసి సమయం వృధా చేశారు.

1981 సంవత్సరంలో కేర్నీశేషులు శ్రీ అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే హైదరాబాద్ సిటీకి బోర్ వెల్స్ వేసే కార్యక్రమం ప్రారంభించారు. అంటే 14 సంవత్సరాల నుండి కరువు ఎదుర్కొంటూనే వున్నాము. అందువలన మనం ఎప్పుడయినా కూడా ఎండాకాలం వచ్చే రెండు మాసాల ముందే ప్రయత్నం చేస్తే తట్టుకోగలముగానీ, కరువు వచ్చి మీద పడ్డ తరువాత ప్రారంభం చేయడం అనేది ప్రజలకు ఇబ్బంది కాబట్టి వారి నుండి మనం విమర్శలను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. ఇప్పటికే ఆలస్యం జరిగింది. ఇప్పుడయినా త్వరత్వరగా వర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. నాకు భయంగా ఉంది. ఎప్పుడయినా కరువు వచ్చినప్పుడు కరువు ఏ ప్రాంతంలో, ఏ జిల్లాలో, ఏ మండలంలో, ఏ గ్రామంలో ఉందో కొలమానం చేయడానికి కొన్ని పద్ధతులు వున్నాయి. కొన్ని నిర్ణయాలు వున్నాయి. వాటి ప్రకారం గుర్తిస్తాము. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు గతంలో అయితే జిల్లాను యూనిట్ గా తీసుకొని కరువు పరిస్థితిని గమనించే వారు. శ్రీ కొట్ల విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు జిల్లాను యూనిట్ గా తీసుకుంటే న్యాయం జరగదనే ఉద్దేశ్యంతో మండలాన్ని యూనిట్ గా తీసుకొన్నారు. మండలం కూడా తీసుకోవడం సరైన పద్ధతి కాదు. ఒక్కొక్క గ్రామంలో ఒక్కొక్కరకమయిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ గ్రామంలో వర్షం పడితే పక్క గ్రామంలో లేదు. అందువలన తమతో మనవిచేసి, గౌరవ అమాత్యులు చాలా సందర్భాలలో చెప్పారు. స్పెంటిఫైక్ పద్ధతులలో, కంప్యూటర్ ద్వారా దీనిని బాగుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు. నేను మిమ్ములను అభినందిస్తున్నాను. కంప్యూటర్ సిస్టం అమలుపరుస్తున్నాము. రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ గ్రామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకొని సర్వే నందిరు ప్రకారం కాకుండా గ్రామం మొత్తం తీసుకొని ఆ గ్రామ పరిస్థితి ఏమిటి? త్రాగడానికి నీళ్లు ఉన్నాయా? సాగు చేసుకోడానికి ఏమయినా చెరువులు, కుంటలు వున్నాయా? మరమ్మతులు వేయించాలా? ఉబి చెరువులు త్రవ్వించాలా అనేది నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకాకుండా మీకు తెలియండి కాదు. ప్రకృతిరీత్యా మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలోనివారం నాలుగయిదు సంవత్సరాల నుండి ఇబ్బంది పడుతూనే ఉన్నాము. పె్గా కొన్ని ప్రాంతాలలో, ఉదాహరణ చెప్పాలంటే, గ్రౌండ్ వాటర్ వుంది. ఈ మధ్యకాలంలో బోర్ వెల్స్ వేసుకొని, నీరు

పైకి తెస్తున్నారు. అటువంటివోట నేరు పొలాలకు సాగువేసుకొని పంటలు పండించుకోడానికి ఈ మధ్య కరెంటులేక చాలా ఇబ్బంది పడ్డారు. చాలా గ్రామాలలో మాకు గ్రాండ్ బాబర్ వుంది, మాట బావులు ఉన్నాయని చాలామంది వరి, వేరుశనగ, వేసుకుంటామని పంటలు వేసుకున్నారు. తప్పకుండా కరెంటు వుంటుందనే నమ్మకతో, దీనికి తోడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చిన తరువాత 18 గంటలు కరెంటు ఇస్తామని వాగ్దానం చేసిన మేరకు ఇవ్వనందున వారు చాలా ఇబ్బంది పడ్డారు. అది కాక కొత్తగా మళ్ళీ 13 గంటలు ఇస్తామని మరోమాట చెప్పారు. ప్రకృతి తమకు సహకరించకపోయినా ప్రభుత్వం కూడా సహకరించే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. ఈ విధంగా కరెంటు సప్లయ లేకపోవడం వలన వ్యవసాయదారులకు పంటలు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. రైతులు ఇబ్బంది పడ్డారు. చాలా పంటలు పోయాయి. 1994లో ఆనాడు ఇదే పరిస్థితి వస్తే, ఆ ప్రభుత్వం కరువు జిల్లాలుగా అనంతపూర్, చిత్తూరు, కడప, ప్రకాశం, నల్గొండ, నీజామాబాద్, గుంటూరు, నెల్లూరు, కరీంనగర్, కర్నూలు, మహబూబ్ నగర్ వంటి 13 జిల్లాలను గుర్తించడం జరిగింది. ఈనాడు కూడా అదే పరిస్థితి ఉంది. సుమారు 13.53 లక్షల హెక్టార్లలో పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. ఈ పరిస్థితి మనకు తెలుసు. గత అనుభవం ఉంది. ప్రభుత్వం మారింది గానీ అధికారులు వారే వున్నారు. మారలేదు. అధికారుల వద్ద తెక్కులు ఉన్నాయి. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే, డిసెంబరు నుండే ప్రభుత్వం చేయవలసిందిగానే చేయలేకపోవడం వలన, కరెంటు లేకపోవడంవలన, కరువు రావడంవలన, వర్షాలు లేకపోవడంవలన రైతులు బాగా ఇబ్బంది పడ్డాయి. నాకంటే ముందు మాట్లాడిన చాలామంది అనంతపూర్ జిల్లాకు సంబంధించినవారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు చెందినవారు మాట్లాడుతూ, రైతు కూలీలు వేరే ప్రాంతానికి వలస వెళ్ళిపోతున్నారని వారి అనుభవాలు చెప్పారు. ఇతన్నే వివరాలలోకి పోయేకంటే, ఇప్పటికప్పుడు రేపే ఎల్లెండో వర్షాలు వస్తాయి. అతివృష్టి అవుతుంది అనే ప్రశ్న లేదు. మనం చాలా సంవత్సరాల నుండే అనావృష్టికి గురవుతున్నాము. స్కెంటిఫిక్ గా మాస్టే అడవులు లేవు. వర్షపాతం ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పెరిగే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు.

3:00 | అందువల్ల దీనికి పర్మనెంట్ సొల్యూషన్ చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. పర్మనెంట్ ము.____ సొల్యూషన్ గురించి గతంలో చిన్న నేటివనరుల శాఖ చాలా ప్రయత్నం చేసింది. ప్రయత్నం చేసినంత మేరకు సఫలీకృతం అయ్యామని నేను అనడం లేదు. కృత్రిమ వర్షాలు కురిపించడానికి చెరువులు, గుంటలు మరమ్మత్తు చేసుకోడానికి, గ్రాండ్ బాబర్ ఎంత ఉంది, దానిని ఏ విధంగా ఉపయోగించాలి అనే దానికి ప్రయత్నాలు చేసి, దేశంలో వున్న ఎంతోమంది శాస్త్రజ్ఞులు కూడా సంప్రదించి, ఎన్నో సమావేశాలు నిర్వహించి, ఇన్నీ ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికీ కూడా, ఆ సంవత్సరానికి వందలాది కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినప్పటికీ కూడా రైతులకు సరియైన న్యాయం చేకూర్చలేకపోయాము. అందుచేత ఒక సర్వేనెంట్ ప్రాజెక్టు వద్దకే ఎవరు అధికారంలో ఉన్నప్పటికీ మనం శరూరు చేసుకోవాలి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఈ కరువు తట్టుకోవాలంటే, రైతులకు న్యాయం చేయాలంటే మన దగ్గర ఉన్న అన్నీ డిపార్ట్ మెంట్స్ నూ - రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంటు ఒకటే కాదు.

అగ్రికల్చర్ మరియు వ్యవసాయదారులకు సంబంధించిన ఇతరతాగ అన్ని శాఖలనూ సమన్వయపరచాలి. ఒకవేళ నీటి వసతి లేకపోతే, గ్రౌండ్‌వాటర్ లేకపోతే, పెరువులలో నీరు లేకపోతే ఏరకమైన పంటలువేసుకోవాలి. ఏరకమైన పంటలు వేసుకొంటే న్యాయం జరుగుతుంది అనేది ముందు మనం వారికి చెప్పాలి. అట్లా చెప్పకపోయినట్లయితే వారికి ఏమే తెలియదు. ఏదో ఒక పెద్ద మనిషి చెబితేనే, లేకపోతే, ఉగాదినాడు పంచాంగం చెబితేనే పంటలు బాగా పండుతాయి, వర్షాలు బాగు పడతాయి అనుకుంటారు. ఉగాదినాడు పంచాంగం ఆధారంగా పంటలు వేసుకున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి కానీ అలా కాదు. మనం స్పెంటిఫైక్‌గా బాగా పెరిగాము. ఇది చక్కని వ్యవస్థ ఉంది. అధికారులు ఉన్నారు. వారినే అందరినీ తరలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికైనా శృద్ధ తీసుకోవాలి. ఈ వనరులను మనం సమీకరించుకోకపోతే పంట తక్కువ అవడమే కాదు... ఇండిపెండెంట్ సభ్యులు పురుషోత్తమరావుగారు అన్నట్లు - కొన్ని ప్రదేశాలలో బుల్‌డోజర్లు తెప్పించి పనిచేస్తున్నారని అన్నారు. బుల్‌డోజర్లతో పని చేయవద్దని కాదు; కొన్ని సందర్భాలలో, ఆయా ప్రాంతాలలో ఉండే పేదవారికి పని కల్పించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చే రోజ్ గార్ యోజన వంటి నిధులు అన్నీ కూడా మీ దగ్గర చాలా నిధులు ఉన్నాయి. వాటినీ అన్నిటిని తరలించండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బు, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బు కూడా ఖర్చు పెట్టండి. ఈ ఎండా కాలం మొదలు అయ్యేటప్పటికే నిర్ణయాలు తీసుకోకపోతే, ఈ సంవత్సరమే కాదు, వచ్చే రోజులలో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంటుంది. చివరగా రెండు మూడు సూచనలు చేసి నేను విరమించుకుంటాను.

అచావుష్టి మాన్యుయల్స్‌ను ఈ మధ్యనే సవరించారు. ఒక ప్రాంతాన్ని కరువు ప్రాంతంగా గుర్తించేటప్పుడు ఏ కొంతమానం తీసుకోవాలి అనేదానిలో మార్పు వేర్లులు చేశారు - మండలాలు కాకుండా ఒక గ్రామాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకోమని. ఈ గ్రౌండ్ వాటర్‌ను ఎక్కువ అధునాతనమైన యంత్రాలు పెట్టి వెలికి తీస్తున్నాము. ఒకప్పుడు 100 అడుగులకు నీరు బయటకు వచ్చేది కానీ ఈ రోజు 600 అడుగుల లోతుకు పోయినా, నీరు అందే పరిస్థితులు లేవు. గతంలో కూడా చాలా సందర్భాలలో అనుకున్నారు, ఈ గ్రౌండ్ వాటర్ వెలికి తీసేటట్లా కాంపిటిషన్‌గా బోర్డు వేసుకుంటున్నారు; అని. ఈ గ్రౌండ్ వాటర్‌ను ఒక పద్ధతి ప్రకారం వాడుకునేలా చర్యలు తీసుకోకపోతే, ఒక చట్టాన్ని తీసుకు రాకపోతే, రాబోయే కాలంలో చాలా ఉపద్రవం ఎదురవుతుంది, చాలా ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితులు వస్తాయి.

అనేక ప్రాంతాలలో రైతులు తోటల పెంపకానికి ఈ గ్రౌండ్ వాటర్‌ను వినియోగిస్తున్నారు మామిడి, జామ, నిమ్మ మొదలైన వాటినిబట్టి గ్రౌండ్ వాటర్ వాడుతున్నారు. గ్రౌండ్ వాటర్ గురించి యాక్టు తీసుకురాకపోతే, హైదరాబాద్‌లో కొంతమంది బోర్డు వేసి నీరు అమ్ముతున్నారు. ఈ పరిస్థితి రాకుండా దీనిపైన చట్టము తీసుకురావాలి; అనే అభిప్రాయాన్ని కొందరు విజ్ఞులు వెలిబుచ్చారు. దాని మీద నిర్ణయం తీసుకోమని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో 27,379 రెవెన్యూ గ్రామాలు ఉన్నట్లుగా మీ రిపోర్టులోనే ఉంది. దీనిలో 22, 860 గ్రామాలను సమస్యాత్మక గ్రామాలుగా గుర్తించినట్లుగా చెప్పారు. ఈ 22,860 గ్రామాలకూ నీటి వసతి కల్పించడానికి ఏర్పాటు

వేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇంకా అప్పటికే 3,000 గామాలు రక్షిత మంచినీటి పథకం అమలు కాని గామాలు ఉన్నాయి. మే దగ్గర ఉన్న సమాచారం ప్రకారం ఇప్పుడు దానిని లేదెక్కుగా సర్వే చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది 1981లో తీసుకున్న సమాచారం. ఇప్పుడు సర్వే చేస్తే లెక్కల ప్రకారం కొన్ని వేల లక్షల బోర్లు ఎండిపోయాయి. హైదరాబాద్‌లోనే కొన్నివేల బోర్లు ఎండిపోయాయి. కాబట్టి నూతనంగా సర్వే చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఎక్కడ గ్రౌండ్ వాటర్ ఉంది, ఎక్కడెక్కడ బోర్లు ఎండిపోయాయి, ఇంకొక రకంగా నేరు ఏ విధంగా తీసుకురావాలి అనేది సర్వే చేయవలసిన అవసరం ఉంది.

హైదరాబాదు నీటి విషయానికి వస్తే చాలా సందర్భాలలో మా అభిప్రాయాలు చెప్పాము. కొత్తగా చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారు అన్ని రాజకీయపార్టీల శాసనసభ్యుల సమావేశం ఏర్పాటు చేసి 400 బోర్లను మంజూరు చేశారు. ఒక్కొక్క నియోజకవర్గానికి 30 బొప్పున ఇస్తే, అవి సరిపోవడంలేదనేది అందరి అభిప్రాయం. బోర్లపైనే ఆధారపడి ఉండాలని నేను చెప్పడంలేదు. మన వాటర్ షేప్‌లైన్స్ ఎప్పుడో 1930లోనో, 36లోనో వేసిన వాటర్ షేప్‌లైన్స్. అవి పీల్లులు పడి పూర్తిగా దాదాపు 60 శాతం వాటర్ భూమిలోనే ఇంకిపోతోంది. ఈ వాటర్ షేప్‌లైన్స్ పాతవాటిని మార్చి కొత్తవి వేయడానికి వరల్డ్ బ్యాంక్ రూ. 4.00 కోట్ల డబ్బు ఇచ్చింది. కానీ హైదరాబాదు మెట్రో వాటర్ వర్క్స్ ఏమీ చేస్తోందో తెలియదు. వేస్తేగా పోతున్న వాటర్ అన్నింటి కంటే ముఖ్యమైనది.

ఒకప్పుడు ఇళ్లు కట్టుకోవాలి అంటే, చెట్లు వేములు ఉన్న చోట్ల, ప్రశాంతమైన వాతావరణం ఉన్న చోట్ల ఇళ్లు కట్టుకోవాలి అనే అనుకునేవాళ్ళం. ఇప్పుడు అలా కాదు. ఎక్కడ నీల్లు ఉంటే అక్కడకు పోయి ఇళ్లు కట్టుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. సెక్రటేరియట్‌ను శాసనసభను కూడా నాగార్జునసాగర్‌కు తరలించాల్సిన అవసరం వస్తే ఆత్మర్యపోవలసిన పని లేదు. మేరు దానిని గ్రహించాలి. 60 శాతం నేరు భూమిలో లీకేజీ ద్వారా కలిసిపోతోందే కాబట్టి, రీ మడలింగ్ చేసి, కొత్త షేపులు వేయించమని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

నేను ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడానికి తయారుగా లేను. నేను అంటున్నాను, అయ్యా, మేరు అధికారంలోకి వచ్చి నాలుగు మాసాలు అయింది, మేము అనుభవరీత్యా చెబుతున్నాము, గత 5 సంవత్సరాలలో నేనాము కాబట్టి మా అనుభవాలు చెబుతున్నాము. సూచనలు చేస్తున్నాము, కానీ మరొకటి కాదు.

హైదరాబాదు నీటిలో మేరు మంచినీరు అందించడానికి, పేద ప్రజలు ఉండే ప్రాంతాలకు నేరు అందించడానికి ట్యాంకులు ఏర్పాటు చేయమని కోరాము కానీ ఇప్పటి దాకా వాటర్ ట్యాంకులు ఏర్పాటు చేసినట్లు కనిపించలేదు.

అధ్యక్షా, మునిసిపల్ మినిస్టర్‌గారు లేరు, చంద్రబాబునాయుడుగారే నోట్ చేసుకుంటున్నట్లున్నారు.

3.10 | హైదరాబాదు పట్టణంలో మంచినీటి సమస్య తీవ్రంగా ఉంది. నాగార్జునసాగర్ మ. నీరు తీసుకురావడానికి వీరు ప్రయత్నం చేశారు. వీరికన్నా ఎక్కువ మేము ప్రయత్నం చేశాము. రంగారెడ్డి, నల్గొండ, హైదరాబాదుకు తాగుడానికి మరియు ఇరిగేషన్కి నీరు ఇవ్వాలని అంటున్నాము. ఈ ప్రాజెక్ట్ నీరు ఇరిగేషన్కి అని లింక్ పెట్టుకుంటే అలసాం అవుతుంది కాబట్టి సెపరేట్గా ఇరిగేషన్కి, తాగుడానికి ఇవ్వమని చెబుతున్నాను. నల్గొండ జిల్లాలో ఫ్లోరెడ్డ్ వాటర్ ఉన్న గ్రామాలు ఉన్నాయి. అదేవిధంగా రంగారెడ్డి జిల్లాలోనూ ఉన్నాయి. ఒక సమస్య అనే కాదు. వర్షాలు లేవు. వడగళ్ళ వాన పడింది. రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఇబ్బిపాపట్టణంలో మంచాల మండలం, మెదక్ జిల్లాలో కరీంనగర్ జిల్లాలో వడగళ్ళవాన పడింది. ఒక రాయి కిలో బరువు ఉన్నది. పశువులు, పక్షులు చనిపోయాయి. ధాన్యం నష్టమే కాదు, ఆ వరి గడ్డి కూడా పశువులు తినవు. ఒక వ్యాబిమ్ పైన ఇంకో వ్యాబిమ్ ఇలా వస్తూనే ఉన్నాయి. వర్షాలు లేవు. కరెంటు సరిగా లేదు. వడగళ్ళ వాన పడింది. ఇప్పటివరకూ ప్రభుత్వ అధికారులు కదిలినట్లుగా నాకు కనబడటం లేదు. వడగళ్ళ వానపడితే కలెక్టర్ నామమాత్రంగా చూశారు తప్ప ఆ ప్రాంత రైతులను కాపాడడానికి చర్యలేమీ తీసుకోలేదు. వీటన్నింటినీ సక్రమంగా చేయాలంటే ఒక పర్సనెంట్ ప్రాసెస్లో ఇప్పటి నుండే ప్రయత్నం చేయమనండి. రాబోయే కాలంలో అంటే ఇంకా 4 సంవత్సరాల 9 మాసాల పరిపాలన చేయాలి కాబట్టి దానికిగాను నిర్ణయాలు తీసుకోమని తద్వారా కరువును ఎదుర్కొనే ప్రయత్నం చేయమని కోరుతున్నాను. మండలం కాకుండా గ్రామాన్ని యూనిట్గా తీసుకోమనండి. రెవెన్యూ, ఫైనాన్స్ ఈ మంత్రిగారి దగ్గరే ఉంది కాబట్టి చెబుతున్నాను. జిల్లాలవారేగా ప్రజా ప్రతినిధులతో సమావేశాలు ఏర్పాటు చేయమనండి. అధికారులను కూర్చోబెట్టి మాట్లాడమనండి. వెంటనే సమస్యలను పరిష్కారం చేయమనండి. ఈ విధంగా అయితే ఏ ఏ ప్రాంతాలలో ఇబ్బందులు ఉన్నాయనేది చెప్పుకోడానికి ప్రజా ప్రతినిధులకు అవకాశం ఉంటుంది. చివరగా ఒక మాట గతంలో ఇలాంటి ప్రత్యేకమయిన సందర్భాలు వచ్చినప్పుడు రు. 24 కోట్లు కరువు వేడిత ప్రాంతాలకు కేటాయించారు. ఈనాడు ట్రాన్స్ఫార్మర్స్ కూడా రేషన్మెంట్ చేసే పరిస్థితులలో లేరు. వెంటనే అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లతో సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, ఆ సమావేశాలకు ప్రజా ప్రతినిధులను పిలిస్తే ఏ ఏ ప్రాంతాల్లో ఏ ఏ సమస్యలు అనేవి తెలుస్తాయి. వెంటనే కరువును తీర్చడానికిగాను జిల్లాకు రు. 10 కోట్ల వొప్పున కేటాయించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించనట్లయితే చాలా యిబ్బందులు వచ్చే పరిస్థితులున్నాయి. అధికార శాసనసభ్యులు మహబూబ్ నగర్ జిల్లావారు మాట్లాడటప్పుడు 30,000 మెజారిటీతో నన్ను ప్రజలు గెలిపించారు. ఏ మొఖం పెట్టుకుని నేను నా నియోజకవర్గానికి పోవాలనే బాధను వ్యక్తపరిచారు. అధికార పక్ష శాసనసభ్యులకు, మాకు అదే బాధ ఉందని తమద్వారా విన్నపిస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మేము 4 మాసాల నుండి విమర్శించడానికి తయారుగా లేము. ఇక్కడకు వచ్చి నాలుగు మాసాలయ్యింది. రాజకీయాలకు అతీతంగా మాట్లాడాలి. కరువు గురించి మాట్లాడాలి. ఈనాడు చంద్రబాబునాయుడిగారి పుట్టిన దినము. వారు రెండు శాఖలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఉదార స్వభావంతో కరువు ఉన్న జిల్లాకు రు. 10 కోట్లు కేటాయించవలసిందిగా మా పార్టీ పక్షాన తమద్వారా వారికి మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటయ్య(కొడంగల్):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఊల్లాలవారేగా చాలామంది శాసనసభ్యులు కరువు గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. నేను ఆ విషయాలలోకి వెళ్లదలచు కోలేదు. ఈరోజు సుదినం. మాట్లాడవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి మాట్లాడుతున్నాను. ముఖ్యంగా చంద్రబాబునాయుడుగారికి జన్మదిన శుభాకాంక్షలను సభద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను. వారికి భగవంతుడు చిరకాలం ఆయురారోగ్యాలను ఇచ్చి ఈ రాష్ట్రాన్ని సక్రమమయిన మార్గంలో నడిపించడానికి శక్తిని ప్రసాదించాలని కోరుతున్నాను. వారు ఈనాడు రెవెన్యూశాఖను నిర్వహిస్తున్నారు. బీబీఫోవారి పాలన ఉన్నప్పుడు ప్రి పరిస్థితిలో ఉన్నామో ఇప్పుడు కూడా అదే మాదిరి ఈ రెవెన్యూ శాఖలో ఏ విధమయిన మార్పు కేకుండా లంచాల మద్య ఉన్నాము. ఈ రెవెన్యూ శాఖను పూర్తిగా మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. దీని రెవెన్యూ శాఖామాత్యులు మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ మధ్యనే సబ్జెక్ట్ కమిటీలు వేయడం జరిగింది. అందులో ఎవరెవరికి ఇంక్వెస్ట్ ఉందో పేర్లను అడిగారు. ఆ కమిటీ సభ్యులద్వారా సలహాలను సేకరించి ఈ శాఖలో మార్పు తీసుకొనిరావాలి. అసలు కరువు అనేది బీదవారికి, రైతులకు ఉంది. ఇంకెవరికీ కరువు లేదు. రాజకీయ నాయకులకి కరువు లేదు. ఉద్యోగులకు కరువు లేదు. కంట్రాక్టర్లకు కరువు లేదు. కొందరు సమాజంలో దోచుకుతినడానికి చట్టాలు ఉపయోగపడుతున్నాయి. అటువంటి చట్టాలను మార్చవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఈ విషయాన్ని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రెవెన్యూ శాఖలో మార్పు తేవలసిన అవసరం ఉంది. ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టినా, 30 శాతం వరకూ ఉద్యోగసంకలకు లంచాల రూపంలో ముడుతున్నాయి. చేరవలసిన వారికి పూర్తి డబ్బు చేరడం లేదు. కొన్నిచోట్లయితే పనుల విషయంలో ఉదాహరణకి పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్మెంట్కి సంబంధించినంతవరకూ రు. 100/- ఖర్చు అయ్యే పని ఉంటే రు. 10/- మాత్రమే ఖర్చు పెట్టి పని జరిపిస్తారు. మిగతా రు. 90/- పని చేయకుండా ఆ డబ్బు తీసుకుంటారు. అటువంటి సందర్భాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులుంటే గ్రామాలలో ఎప్పటికీ కరువు వీలయితాడవం వేస్తూనే ఉంటుంది తప్ప గ్రామాల పరిస్థితి మెరుగుపడడానికి అవకాశం ఉండదు. అటువంటివి జరగకుండా చట్టపరమయిన మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూ శాఖామాత్యులకు ఆ సమర్థత ఉందని, వారు మార్పు తీసుకురాగలరని, ఈ అక్రమ ధనార్జన పద్ధతులను రూపుమాపాలని, రెవెన్యూ శాఖలో మార్పులు తేవాలని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశాన్ని కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసు కుంటున్నాను. షే.హింద్.

శ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ):- అధ్యక్షా, ఉదయం నుండి అన్ని పక్కల శాసన సభ్యులు రాష్ట్రంలో నెలకొని ఉన్న పరిస్థితులను తమ ఆవేదనలను, తమద్వారా మంత్రీగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఈ సభ్యులలో అన్ని ప్రాంతాలకూ చెందినవారు ఉన్నారు. మెట్ట, మాగాణి ప్రాంత శాసనసభ్యులు ఉన్నారు. కరువు వేడిత ప్రాంత ప్రజానీధులు మాట్లాడారు. రాష్ట్రంలో ఏకైక ఎడారి ప్రాంత ప్రజానీధిగా ఉన్న నాకు కూడా తగిన సమయాన్ని కేటాయించవలసిందిగా తమద్వారా విన్నవించుకుంటున్నాను. అనంతపురం జిల్లాకు సంబంధించి చాలామంది శాస్త్రవేత్తలు 20 సంవత్సరాల నుండి ఎడారిగా మారుతోంది. మారుతోందని చెబుతూ ఉన్నారు. ఈ రోజు నా నియోజకవర్గం మారింది. కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్లి చూస్తే, పప్పుని చెట్లు, పంటబొలాలు కాదు, అక్కడ మీల మీల

మెరసి ఇసుక తీన్నెలు కనిపిస్తాయి. కాబట్టి ఇటువంటి సమయంలో మాట్లాడడానికి నాకు అవకాశం కల్పించాలని మరొక్కసారి మనవిచేస్తున్నాను.

5-20 | అనంతపురం జిల్లాలో ఎన్నడూ లేని విధంగా తీవ్ర అనావృష్టి పరిస్థితులు నెలకొని మ. | ఉన్నాయి. నీటివనరులు ఎండిపోయాయి. స్టాండింగ్ క్యాప్స్ అన్నటువంటివి చేతికి రాకుండా ఎండిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. గత మూడు సంవత్సరాలతో పోలిస్తే ఈ సంవత్సరంలో కలిగిన అనావృష్టి తీవ్రత చాలా ఎక్కువగా ఉంది. సాధారణంగా వర్షపాతము 296 మిల్లీమీటరు ఉండగా ఈ సంవత్సరం కేవలం 128 మిల్లీమీటరు వచ్చినట్లు సమాధియిందని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. దాదాపు 5 లక్షల మంది కూలీలు అనంతపురం జిల్లాలో పని లేకుండా ఉన్నారు. వారికి తక్షణమే ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద కరువు పనులు చేపట్టాలని ఆర్థికమంత్రిగారికి విన్నవించుకొంటున్నాను. పశువులకు మేత కూడా లభ్యం కాని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కాబట్టి పశుభుత్వం తమవంతు కర్మవ్యంగం ప్రతి మండలంలోనూ పశుగ్రామ కేంద్రాలను స్థాపించాలని కోరుతున్నాను. గత తెలుగుదేశం పశుభుత్వం చేపట్టిన విధంగానే పెన్న అహోబిలం బెంపుల్ వద్ద ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. రాయలసీమ ప్రాంతం నుంచి మన ముఖ్యమంత్రిగారు, ఈ ప్రాంతములోనే కరువు మాసములోనే జన్మించిన ఆర్థిక మరియు రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారికి ప్రత్యేకంగా కరువు గురించి చెప్పుకొనేది ఏమీ లేదు. కరువులోనే పుట్టాము. కరువులోనే పెరిగాము. కరువులోనే బతుకుతున్నాము. పిలిస్తే సరికెడి మాకు కరువే. కానీ, పశుభుత్వం కాదు అన్న వాక్కు గత అయిదు సంవత్సరాల పాలనలో ప్రజలనానడిగా ఉంది. కనీసం ఈ పశుభుత్వమైనా పిలిస్తే పలుకుతుంది. కరువుని పారదోలుతుంది అనుకొంటున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరువు ప్రాంతము అంటే ప్రకాశం జిల్లానే మొట్టమొదటగా వస్తుంది. మార్కాపురం డివిజన్‌లో మొట్టమొదటగా ఒక చక్కచీకైన రైతు ప్రతినీధిగా నేను పచ్చానని గర్వంగా చెప్పుకొంటున్నాను. ఎందుకంటే గత ఎన్నికలలో కూడా కరువు ఉండేది. గత సంవత్సరం 12 ఎకరాల నిమ్మతోట ఎండిపోయి ఈ రోజు తినడానికి కిండి లేదు. సంవత్సరానికి లక్ష రూపాయల ఆదాయం వచ్చే తోట ఎండబెట్టుకొని ప్రతినీడులంతా ఈ రోజు ఎన్నికలలో వెలిగొండ ప్రాజెక్టు తీసుకువస్తామని దాని గురించి ప్రాణాలైనా త్యాగం చేసి, తీసుకొని వస్తామని చెప్పి ఈ శాసనసభలో అడుగుపెట్టాము. ఈ మార్కాపురంలోని 12 మండలాల్లో త్రాగునీరు, సాగునీరు లేదు. కనీసం త్రాగునీరు ఇవ్వకుండా ఈ పశుభుత్వం ఏమీ చేస్తోందని నీయోజకవర్గం పర్యవసాకు వెళ్లినప్పుడు ప్రజలు అడుగుతున్నారు. కాబట్టి ఈనాడు రెవెన్యూ మంత్రి వారి జన్మదిన కానుకగా ఈనాడు మా జిల్లాకి కోటి రూపాయలు ఇచ్చారు. త్రాగునీటికి ఇంకో కోటి రూపాయలు ఇవ్వాలి. మా ప్రాంతానికి వెలిగొండ వర్షప్రసాది. కర్నూలు, కడప ప్రకాశం మూడు జిల్లాలకు నాలుగు లక్షల ముప్పై ఎనిమిది వేల ఎకరాల సాగుకి 978 కోట్ల ప్రాజెక్టులో అన్ని ప్రాజెక్టుల కంటే సులభమైనది. చాలా చౌక అయినది. ఈ వెలిగొండ ప్రాజెక్టుని తీసుకురావాలి. కరువు ప్రతినీడులుగా ఉన్నందుకు మమ్ములను చూసి అయినా జన్మదిన కానుకగా వరాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. షే.హింద్.

శ్రీ సిపాచ్. రాజిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వరంగల్ జిల్లాలోని 50 మండలాలలో కరువు ఉంటే 25 మండలాలలో ఉంది అని రిపోర్ట్ జిల్లా కలెక్టర్ గారు నివేదికలు పంపించారు. జనగాం సబ్ డివిజన్ లో రెండు వందల ఫీట్ లోపలికి నీటిమట్టం పడిపోయినందువల్ల చాలా ఇబ్బందులకు గురౌతున్నాము. ఒక్క నవాబ్ పేట సంతనుంచే ప్రతివారం 15 చందల పశువులను తీసుకువచ్చి కొతకు అమ్ముతున్నారు. ఆ విషయాన్ని కూడా కలెక్టర్ దృష్టికి తెచ్చాను. పశువుల మేత గురించి డబ్బు ఇచ్చామని చెప్పారు. కానీ ఒక్క షెసా కేటాయింపు లేదు. చెరువులలో ఒక్క నీటి చుక్క కూడా లేదు. పంటలు కూడా ఎండి పోయినాయని ఎం.ఆర్.ఓ. నివేదికలో అన్నారు. ఒక్క జనగాం మండలంలోనే 12వేల ఎన్నుల ఆహార ధాన్యాల దిగుమతి పడిపోయింది. ఇలా నష్టం జరుగుతోందని నివేదికలు పంపుతున్నా ప్రతి సంవత్సరం పర్యవేక్షకులు పర్యవేక్షించి కరువు ఉందని నివేదికలు పంపించుతున్నా కరువు లేదని అంటున్నారు. గత సంవత్సరం శ్రీ మునివెంకటప్పగారు, ఈ సంవత్సరం రెవెన్యూ శాఖ కార్యదర్శిగారు పర్యవేక్షించి నివేదికలు పంపాలా? మరి మీరు కరువు లేదంటుంటే నాకు అర్థము కావడం లేదు. మూడు, నాలుగు మండలాలకు ఒకటే రెయిన్ ఫెల్లం ఉంది. ఆ మండలాలలో వర్షం పడితే మొత్తం నియోజకవర్గం అంతా పడినట్లే లెక్క. ప్రతి సంవత్సరం జిల్లాకి వచ్చి అధికారులకు చెపుతున్నాము. ఆ విషయంలో ఇంతవరకు సమస్య లేదు. కరువు క్రింద నివేదిక పెట్టేముందు గౌరవమంత్రిగారు గత ప్రభుత్వంయొక్క తప్పు ఒప్పుల పట్టిక పెట్టినట్లు ఉండే తప్ప కొత్త ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తుందో చెప్పిందే లేదు. కొద్ది రూపాయలు కరువు ప్రాంతాలకు ఇస్తున్నామని చెప్పారు. అన్నిటిని డ్రైవర్స్ చేశారా? లేక ఇచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. మా వరంగల్ జిల్లాకి మాత్రం ఒక్క షెసా రాలేదు. ఇ.ఎ.ఎస్.కి కేటాయించిన దానిని ఇ.జె.ఆర్.వై.కి మార్చారు. జనగామ జిల్లాలో 18 మండలాలలో కరువు ఉందని కలెక్టర్ రికమండే చేస్తే ఒక్క మండలంలో కూడా కరువు ఉందని మీరు ప్రకటించలేదు. వరంగల్ టౌన్ లో 15వేల మందికి త్రాగానికి నీరు లేదు. కనీసం 30 లక్షల రూపాయలు మంజూరు చేస్తేనే తప్ప కనీసం నీరు త్రాగే పరిస్థితి లేదు. మంచినీటి సమస్య గురించి జిల్లాకి కొబ్బి రూపాయలు ఇస్తే, నియోజక వర్గానికి 10 లక్షల రూపాయలు మంత్రిగారు ఇస్తామని అంటే ఎలా సరిపోతాయి. నేను గాగ్గమంవారేగా, తండాల్వారేగా వివరాలు తీసుకువచ్చి చెప్పాను. అయినా ఏమీ చేయలేదు. ప్రస్తుతం మినిమం 45 లక్షల రూపాయలు రూరల్ ప్రాంతానికి ఇస్తే తప్ప మంచినీరు అంటే పరిస్థితి లేదని మంత్రిగారికి వివరించాను. పశువులకు పశుగాగ్గసం లేక రైతులు చాలా తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అయినా కరువు మండలాలుగా ప్రకటించకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. అందువల్ల మంత్రిగారు వరంగల్ జిల్లా కరువుకు సంబంధించి తప్పక చర్యలు తీసుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి (అత్తకూరు):- అధ్యక్షా, రాయలసీమ గురించి గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ కరువు ఏ విధంగా ఉందో, త్రాగేనీరు, సాగునీరు లేని పరిస్థితుల గురించి చెప్పారు. రాయలసీమ మొదటి నుంచి కరువు కాటకాలకు నిలయ మైనట్లుంటుంది. ఇది ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల అయితేనేమి, అధికారుల నిర్లక్ష్యం వల్ల అయితేనేమి ఈ రోజు మా రైతాంగం ఎంతోనష్టపోతోంది. కష్టాలలో ఉంటున్నాము.

3.30 | ఏప్రిల్ 10 వరకు నేళ్లు యిస్కాం అన్నారు. నేళ్లు ఫిబ్రవరినుంచే రాకుండా ము... పోయాయి. అలాగే తాగునీరు లేదు. అంతేగాక ఈ బెంపరల్ రిటేఫ్ కాకుండా, శాశ్వత రిటేఫ్ కావాలి. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగాక నేను ఒక చిన్న ఉదాహరణ యిస్కాను. మా నియోజకవర్గంలో ఒక వ్యక్తి ఒక డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లి నాకు కడుపు నొప్పిగా ఉందన్నాడట. అందుకు డాక్టరు అతనితో ఏం లేదయ్యా? యింటికి వెళ్లి ఒక 10 నిమిషాలు చనేశ్తో, ఒక 10 నిమిషాలు వేడినీళ్లతో నాలుగైదు సార్లు స్నానం చేయమన్నాడట. అయితే వెళ్లంటు అలా చేస్తే తగ్గుతుందని అడిగాడట. అప్పుడు ఆ డాక్టరు ఆ సంగతేమో నాకు తెలియదుగానీ నేకు న్యుమోనియా రావడం మాత్రం తథ్యం. ఆ రోగానికి మందు నేను యివ్వగలను అన్నాడట. అలా వుండి మీరు యివ్వే డౌబ్ట్ రిటేఫ్. కాబట్టి ఈ సమస్యకు బోర్డు వేయడం పరిష్కారం కాదు. శాశ్వత పరిష్కారంకోసం చర్యలు చేపట్టాలి. ఈ రోజు కర్నూలు జిల్లాలో, ఎవల బోర్డు వున్నాయి. రెండు వేల బోర్డు పనిచేయడం లేదు. అసలు గొండు వాటర్ లేదు. గత సంవత్సరం 100 అడుగుల లోతున నీరు పడితే ఈ సంవత్సరం 200, 300 అడుగులు బోర్డు వేయవలసి వస్తున్నది. అయినా నీటి సమస్య తీరదు. మా నియోజకవర్గం మెట్టక్రింద డిప్ కట్ వలన 21 గ్రామాలలో తేవ్ర నీటి ఎద్దడికి గురి అవుతున్నది ఈ విషయాన్ని ప్రధానమంత్రిగారికి నివేదించడం జరిగింది. ప్రధానమంత్రిగారు దీనికోసం 2 కోట్ల రూపాయలు క్వెస్టెడ్ వాటర్ స్కీమ్ యిచ్చారు. అందులో 70 శాతం పని పూర్తి అయింది. కానీ యింకా 60, 70 లక్షలు యిస్తే గానీ 14 గ్రామాలకు నీటి సమస్య తీరదు. ఈ విషయం ఇరిగేషన్ సెక్రటరీ దృష్టికి తేవడం జరిగింది. కలెక్టరుగారు ఇరిగేషన్ సెక్రటరీగారికి లెటర్ వ్రాశారు. 50 లక్షలు మీరు శాంక్కుమచేస్తే గానీ యిక్కడి నీటి సమస్య తీరదు. మాకు తాగునీరు కూడా లేదు. గత సంవత్సరం పడ్డ భారీవర్షాలవల్ల చెరువులు కబ్బలు తెగి మంచినీరు లేకుండా పోయింది. పనులు చేయమన్నాము. పనులు చేపట్టారు. కానీ చేసిన పనులకు నిధులు కేటాయించలేదు. బెంపరల్ గా రిపేరింగ్ వర్క్ చేయడం జరిగింది. పర్మనెంట్ గా పనులు పూర్తిచేయకపోతే బ్యాంకులో నీరు ఉండదు. మళ్ళీ భారీ వర్షాలు పడేవరకు మంచినీటి కరువు ఏర్పడుతుంది. రిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ పథకం వల్లనేతనేమీ, వరదరాజస్వామి ప్రాజెక్టువల్ల నైతనేమీ సుమారు 30 వేల, 40 వేల గ్రామాలకు నేళ్లు యివ్వడమే గాకుండా, మంచినీటి సమస్య పరిష్కరింపవచ్చని మేం చూస్తూ తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- గౌరవసభ్యులు చాలామంది కరువు గురించి వారివారి ఉపన్యాసాలు యిచ్చారు. మీ రిచ్చిన సమయం వృథా చేయకుండా తప్పకుండా సర్వినీయోగం చేసుకుంటాను. ఈ రోజుల్లో రాష్ట్రంలోని నియోజకవర్గాల ప్రజలు మంచి తెలివితేటలతో వున్నవారు. వారికి మనం నమ్మించాలనే ఏదో శాసనసభలో ఉపన్యసింది, వేవర్లో ఫోబోలు తేసుకుని, మేమెదో చేశామని చెబితే సరిపోదు. వారికి ప్రాక్టికల్ గా పనులు జరిగినట్లు చూపిస్తే గానీ ఉరుకోరు. యుద్ధ ప్రాతిపదికన పనులు జరిగితేనే వారు హర్షిస్తారు. కనుక ఈ మంచినీటి ఎద్దడిని ఎదుర్కొనే నిమిత్తం తక్షణ శాశ్వత పరిష్కార చర్యలు చేపట్టవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను. ఇంతవరకూ రాఘవరెడ్డిగారూ, చౌహాన్ గారూ మాకు రావలసిన నీరు మీరు తీసుకుంటున్నారు, మమ్మల్ని బాధకు గురిచేస్తున్నారని

అన్నారకు. వారిని బాధపడవద్దని చెబుతున్నాను. కొందరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు మంచినీటి గురించి అడుగుతున్నాము. ఇరిగేషన్ కు కూడా నీరు ఇవ్వండి. ప్లాదరాబాదు సిటీలో పెనుకటి జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్లాప్ లైన్స్ 3 అంగుళాలపి వేశారు. అయితే యిప్పుడు ఆరున్నర అంగుళాలపి వేస్తే ప్లాదరాబాదులో 82 మీలియన్ గ్యాలన్ల నీరు యివ్వడానికి, తేవ్ర నీటి ఎద్దడిని కొంతైనా పరిష్కరింపడానికి వీలు వుంటుంది. ఈ విషయాలను మంత్రిగారు గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మీరు సిటీలో ఎం.ఎల్.ఎలకు 30, 30 వంతున బోర్లు యివ్వారు. అది సరిపోదు. ప్లాదరాబాదు సిటీకి యింకో 50, 60 చొప్పున యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్ (దేవరకొండ):- అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో మంచినీటి ఎద్దడి, కరువు తేవ్రంగా ఉన్నాయి పశ్చిమ ఒక్కరూ దానిని గూర్చి వర్ణించడం జరగుతోంది. శాసనసభ్యులందరూ వర్షలో పాల్గొంటున్నారు. నాది 294వ నియోజకవర్గం. అందుకని నాకు చివరగా అవకాశం యివ్వారు. ఈ విషయం మాట్లాడటానికి, అయితే ఈ వర్షాలు యిలా వేయడం యిక్కడ మొదటిసారి కాదు. పశ్చిమలో మాట్లాడుతూనే ఉన్నాం. ఈ సమస్య గత 5 సంవత్సరాలుగా కొనసాగుతోంది. వర్షా కొనసాగుతోంది. పోతే రాష్ట్రంలో కరువు కాటకాలు 3 ఏళ్లనుంచే అతి తేవ్రంగా వున్నాయి. అసెంబ్లీలో రోజూ దీని గురించి గొడవలు జరుగుతున్న విషయం గౌరవనీయ మంత్రిగారికి తెలియనిది కాదు. కనీసం ఈ సారి అయినా పశ్చాంతంగా శాంతియుతంగా మాట్లాడుకుందాము అంటే, మేము ఎంతో సంబరపడితే మీరు యిలా తొందర పడడం మంచిది కాదు. ఇప్పుడు రెవెన్యూ అధికారులు 3 జిల్లాల గూర్చి కరువు ప్రాంతాలుగా పంపామని చెప్పారు. అది పేజీ నెం. 5 ప్రకారం అనంతపురం, కడప, మెదక్ జిల్లాల గూర్చి పంపారట. 3 ఏళ్లుగా సర్వేలు సాగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ సమస్య రాష్ట్రంలో తేవ్రంగా ఉంది. రాయలసీమలో 4 జిల్లాలు, తెలంగాణలో 9 జిల్లాలను కలుపుకుంటే మొత్తం 13 జిల్లాలు. యింకా కోస్తాలో మెదక్ ప్రాంతాలు వుండవచ్చు. మా జిల్లాను మీరు చూడండి. నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు క్రింద 12 మండలాలు తప్ప, 47 మండలాలు తేవ్ర కరువుతో నిండిపోయాయి. అక్కడ వారికి పంటలు పండక, పశుగ్రాసం లేక చాలా యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఆకలి చావులు ఎక్కువవుతున్నాయి. పశుగ్రాసం లేక పశువులన్నీ ప్లాదరాబాదుకు తరలించబడుతున్నాయి. మీరు మాహబూబ్ నగర్ కారులో వెళతారు కాబోలు. అధ్యక్షా, ఒకసారి మీరు నోమ, మంగళ వారాలలో నాగార్జునసాగర్ వైపు పికినీకికి వెళ్లండి. దారిలో రోడ్లను ఆక్రమించిన పశువుల మందలను మీరు చూడవచ్చు. ఎందుకంటే ప్లాదరాబాదులో మాంసం తినవారు ఎక్కువగా వున్నారనే, పశువుల మాంసం ఎగుమతి కూడా హెస్టారన్ పశుగ్రాసం లభించక అవి యిక్కడ చచ్చేకన్నా తృణమో, ఫణమో షుడుతుందని నీటికి పంపడం జరుగుతోంది. కనుక దీనిని తమరు తప్పక పరిశీలించి సమస్య పరిష్కారానికి కృషి చేయవలసిందిగా కోరు తున్నాను. కలెక్టర్లు నెల్లూరు జిల్లా పంపారనే, విశాఖపట్టణం వారు పంపారనే, కడప జిల్లావారు పంపారనే అంటున్నారు. ఈ 3 జిల్లాలలోనే కరువు వుందా? మరి రాష్ట్రంలోని మిగతా ప్రాంతాల సంగతి ఏమిటి? మన మాహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని కల్లకుర్తి, అచ్చంపేట ఎంత దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నాయో, మా దేవరకొండ కూడా అంత దారిద్ర్యాన్ని

అనుభవించే ప్యాంతం. చర్మపాతం కూడా ఆ ప్యాంతాలలోగానే యిక్కడా ఉంటుంది. అయ్యా మా నల్గొండ జిల్లాలకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మంచినీటికోసం ఒక కోటి 45 లక్షల రూపాయలు విడుదల చేశాం అంటున్నారు. మొన్న జరిగిన జిల్లా పరిషత్ మేడింగురో కలెక్టరుగారు 20 లక్షల రూపాయలను యిప్పు అది కూడా అధ్వాన్నంగా శాంక్ష్మను చేయడం జరిగిందన్నారు. మాకు మంచినీళ్లు కూడా రావండీ. జీరో శాతం నీరు వుంది మాకు. కనుక రెవెన్యూ శాఖమంత్రిగారికి నేను రెండు, మూడు సజెషన్స్ యిస్తాను. భూమికి భీమా వుంటుంది. కట్టిన భవనాలకు భీమా సౌకర్యం వుంటుంది. వాహనాలకు భీమా సౌకర్యం ఉంటుంది. మరి పంటలకు మాత్రం ఈ సౌకర్యంలేదు. పి.వి.గారు కూడా చెప్పారు - వీటికి కూడా భీమా వుండాలని. కనుక రాష్ట్రప్రభుత్వం చొరవ తీసుకుని ఈ భీమా పథకాన్ని పంటలకు కూడా ప్రవేశపెట్టాలి. తరువాత డ్రౌట్ ఏరియా మాన్యువల్ను కూడా రీ సర్వే చేయించాలి. రెవెన్యూ మీ చేతుల్లోనే ఉంది. ఫైనాన్స్ మీ చేతుల్లోనే ఉంది కనుక మంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

3.40 | 10వ ఫైనాన్స్ కమిషనీవారు కరువుకి ఒక శాతం ఇవ్వమన్నారు. కాబట్టి మీ మ. చేతిలో గరిటె ఉంది కాబట్టి మీరు బడ్జెట్లో ఒకశాతం కేటాయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, చాలామంది సభ్యులు ఎంతో ఆందోళనగా రాష్ట్రంలో ఉండే కరువు పరిస్థితులగురించి అన్నీ చాలా వివరంగా చెప్పడం జరిగింది. అందులో కొంతమంది సభ్యులు జనరల్ గా మాట్లాడినా చాలామంది సభ్యులు వాళ్ల నియోజకవర్గంలోను, జిల్లావారీగా చాలా వివరంగా సమాచారం చెప్పడం జరిగింది. ఆందోళన కూడా ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు. ఇప్పుడే కాదు. గడచిన 2, 3 సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలో కరువు తీవ్రంగా ఉన్నది. దానివల్ల ఈ సంవత్సరం కూడా కరువు ఉంది. కాబట్టి ఇంకా పరిస్థితులు నానాటికి దిగజారిపోయాయని చాలా వివరంగా చెప్పడం జరిగింది. అయితే కొన్ని జిల్లాల్లో తక్కువగా ఉండవచ్చు, కొన్ని జిల్లాల్లో ఎక్కువగా ఉండవచ్చు. కానీ అందరు కూడా యూనిఫారంగా వారి వారి ఆందోళన తెలిబుప్పిన సభ్యులందరికి నా ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకొంటున్నాను. అయితే కొంచెము క్లారిటీ రావడానికి రాష్ట్రంలో 5 సంవత్సరాలలో రెయిన్ ఫాల్ట్ ఏ విధంగా ఉందో ఒక పిక్చర్ చెప్పాలని అనుకొంటున్నాను. సభకే కాకుండా బయట కూడా తెలిస్తే బాగుంటుందని నేను 1990-91, 1991-92, 1992-93, 1993-94, 1994-95లోని వివరాలు ఇస్తున్నాను. జిల్లాలో ఉన్న షార్డుఫాలు మాత్రం నేను మీకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో మొదటి సంవత్సరం ప్లస్ 7, రెండవ సంవత్సరం ప్లస్ 6, మూడవ సంవత్సరం ప్లస్ 10, నాలుగవ సంవత్సరం మైనస్ 13, ఈ సంవత్సరం డిసెంబరు వరకు మైనస్ 15.

విజయనగరం జిల్లాలో 1st year - minus 16; 2nd year - minus 6;
3rd year - minus 8; 4th year - minus 27;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 20.

లఘుచర్య: రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి
మరియు తాగునీటి కొరతపై:

20 ఏప్రిల్, 1995.

107

గుంటూరు జిల్లాలో 1st year - minus 3; 2nd year - plus 25;
3rd year - minus 3; 4th year - minus 18;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 8.

ప్రకాశం జిల్లాలో ఒక సంవత్సరం మాత్రమే మైనస్ ఉంది. అది కూడా
1992-93లో మైనస్ 16 ఉందని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

కర్నూలు జిల్లాలో 1st year - minus 3; 2nd year plus 3;
3rd year - minus 9; 4th year plus 7,

. ఈ సంవత్సరం మైనస్ 12.

అనంతపురం జిల్లాలో 1st year - minus 7; 2nd year plus 10;
3rd year - minus 4; 4th year - plus 14;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 26.

కడప జిల్లాలో 1st year plus 22; 2nd year plus 17;
3rd year - minus 23; 4th year plus 2;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 25.

చిత్తూరు జిల్లాలో ఈ క్వెట్ అయినది. 2nd year - plus 48; 3rd year -
minus 23; 4th year - plus 22;

ఈ సంవత్సరం ప్లస్ 15.

రంగారెడ్డి జిల్లాలో 1st year - plus 20; 2nd year; minus 1;
3rd year - plus 1; 4th year minus 12;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 16.

హైదరాబాదు 1st year - minus 3; 2nd year - minus 12;
3rd year - minus 16; 4th year - minus 9;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 11.

నిజామాబాదు జిల్లాలో 1st year plus 16; 2nd year - minus 21;
3rd year minus 28; 4th year - minus 16;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 19.

మెదక్ జిల్లాలో 1st year plus 16; 2nd year - minus 28;
3rd year - minus 18; 4th year - minus 23;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 21.

మహబూబునగర్ జిల్లాలో 1st year - minus 11; 2nd year - plus 8;
3rd year - minus 23; 4th year minus 18;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 32.

నల్గొండ జిల్లాలో 1st year minus 7; 2nd year - plus 17;
3rd year minus 32; 4th year minus 20;

ఈ సంవత్సరం మైనస్ 2.

వరంగల్ జిల్లాలో 1st year minus 4; 2nd year - minus 24;
3rd year minus 24; 4th year - minus 17;

ఈ సంవత్సరం ఈక్వెల్.

కరీంనగర్ జిల్లాలో 1st year - 35; 2nd year - 23;
3rd year - minus 3; 4th year minus 17;

ఈ సంవత్సరం 15.

అదీలాబాద్ జిల్లాలో 1st year - plus 55; 2nd year minus 20;
3rd year - minus 2; 4th year minus 10;

ఈ సంవత్సరం ప్లస్ 11.

నేను ఇంతకుమునుపే ఖమ్మం గురించి చెప్పాను. ఈ విధంగా అన్ని జిల్లాల్లోకూడా సంవత్సరాలవారేగా మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఎందుకంటే చాలామంది సభ్యులు ఆవేదన తెలియచేసినారు. వాస్తవ పరిస్థితులు తెలిస్తే ప్రభుత్వానికి కూడా ఏదయినా ఒక గబ్బి డెనిషన్ తీసుకోడానికి వీలు కలుగుతుంది. మీకుకూడా క్లారిటీ ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఈ కరువు మీద కాన్సెంట్రేషన్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. ఇవి అన్నీ మనం చూస్తే మాగ్జిమం ఇప్పటివరకు సఫర్ అయిన జిల్లాల్లో మహబూబ్ నగరు జిల్లా ఉంది. తరువాత అనంతపురం జిల్లా ఉంది. ఆ విధంగా మిగిలిన జిల్లాలు కూడా వస్తాయని మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఈ డ్రౌట్ మీద చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. "మీరు తాత్కాలికం చేశారు దానివల్ల ఈ సమస్యలు వచ్చినాయని". నేను ఒక వాస్తవం మీకు చెప్పాలి. ఎందుకంటే మేము వచ్చినప్పటినుండి ముందు గవర్నమెంటు కమిటీమెంటు అన్నీ క్లియర్ చేయడం జరిగిందని మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఇప్పటికే కొంచెము ప్లస్ పొజిషన్ కు వచ్చాము. ఏ ఏ ప్రోగ్రామును మనం చెప్పామో అవి ఇంప్లీమెంటు చేసే పరిస్థితికి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి వచ్చింది. చాలామంది సభ్యులు రిమైండు చేశారు మీరే ఫైనాన్సు మినిస్టరు. మీరే రెవెన్యూ మినిస్టరు కాబట్టి చాలా ఉదారంగా, ధారాళంగా ఫండ్లు ఇవ్వవచ్చు అని ఎక్స్ ప్రెస్ చేశారు. అదే

కాకుండా సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు మళ్ళీ జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను; నా పుట్టిన రోజు అని నేను ఇంపార్లెన్సు ఎప్పుడు ఇవ్వలేదు. మనం రాజకీయాల్లో ఉన్నామని కాబట్టి మన జీవితాలు మనకే కన్ఫెస్ కావు. కొంతమంది నాకు తెలియకుండానే వాళ్ళు బ్యానరు కట్టివేయడం లేకపోతే ఎడ్వర్టైజ్మెంట్ చేయడం వలన చాలామందికి తెలిసింది కానీ లేకపోతే తెలియకుండానే జాగ్రత్తగా అనుకొన్నాను. ఏమైనా దానికి దీనికి లింకు కాదు. కానీ ఏ ఇస్యూ అయినా ప్రజలకోసం మనం చేస్తున్నామని కాబట్టి తప్పకుండా వేతనంత వరకు మనం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఫైనాన్సు మినిస్టరుగా రెవెన్యూ మినిస్టరుగా నేను ఉన్నాను కాబట్టి ఎక్కడ ఖర్చు పెడుతున్నాము, ఏ ఏ డిపార్ట్మెంట్లలో ఖర్చు అవుతోంది, ఎక్కడెక్కడ నుండి తెస్తున్నామో రెండింటికీ లింకేజీ ఉంటుందని నేను మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఈ కరువు మీద చర్చ వచ్చినప్పుడు నేను వాస్తవ పరిస్థితులు అన్నీ మీ ముందర పెడుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, మంత్రీగారు మాట్లాడుతూ నేనే రెవెన్యూ మినిస్టరుగా ఉన్నాను. నేనే ఫైనాన్సు మినిస్టరుగా ఉన్నాను అని అన్నాడు. చిన్న లిటిగేషన్ వస్తుంది ఇక్కడ. పూర్వం చీఫ్ ఇంజనీరు ఇరిగేషన్ సెక్రటరీగా కూడా ఉండేవారు. చీఫ్ ఇంజనీరుగా రికమెండు చేసేవారు. ఇరిగేషన్ సెక్రటరీగా ఫండ్స్ నాట్ ఎవ్వరినీ అనే వారు. అటువంటి తీర్మానాలు తీసుకురావద్దు, అందుకని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, చాలా జాగ్రత్తగా చెప్పాను. ఎక్కడెక్కడ రిసెట్ చేసినా వస్తున్నాయి, ఎక్కడెక్కడ ఖర్చు పెట్టాలనేది రెండు తెలుసు కాబట్టి బాలెన్సు చేసే అవకాశం ఉందని నేను మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఎందుకంటే ఫార్మ్ ప్రామీస్లు చేసి రెవెన్యూ మినిస్టరుగా 20 కోట్ల రూపాయలు శాంక్షన్ చేస్తున్నాను అని చెప్పి, మళ్ళీ ఫైనాన్సు మినిస్టరుగా వేరే వాళ్ళయితే ఆయన చేయలేదు నన్ను ఏమీ చేయమంటారు అనే పరిస్థితి ఉంటుంది. ఆ విధంగా కాకుండా ఏదీ అయితే మనం చెబుతున్నామో దానిని ఇంప్లీమెంట్ చేసుకొనే విధంగా నేను ప్రయత్నం చేస్తున్నాను అని చెప్పి మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. మీరు అందరూ చెప్పిన తరువాత కొన్ని విషయాలు మీకు ఎక్స్ప్లెయిన్ చేయాలి. తరువాత మీరందరూ ఏ విధంగా కావాలంటే ఆ విధంగా చేసుకోదానికి నాకు ఏమీ అబ్జెక్షన్ లేదు. నేను ఇంతకుమునుపే చెప్పాను; రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎప్పటికప్పుడు మీకే కాకుండా రాష్ట్రంలో అందరికీ చెప్పి ఏ విధంగా రీఎలొకేట్ చేసుకోవాలో ప్రయారిటీ డిస్కండ్ చేసుకోవాలో ఈ సభ అంతా తలచుకుంటే మనం చేసుకొనే అవకాశం ఉంటుందని మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. ఇటీవల ఈ కరువు మీద 11 మంది సీనియర్ ఆఫీసర్లను రాయలసీమ, తెలంగాణా జిల్లాలకు పంపించి ఫస్ట్ హ్యాండు ఇన్ఫర్మేషన్ కూడా తెప్పించడం జరిగింది. ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ కూడా ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నది. ఇప్పటివరకు ఈ కరువు మీద మూడు జిల్లాల కలెక్టర్లు రిపోర్టులు పంపించారు. అనంతపూర్, కడప, మెదక్, సిన్నో మొన్నో విత్తూరు జిల్లా రిపోర్టు కూడా వచ్చింది. మొత్తం నాలుగు జిల్లాల నుంచే రిపోర్టులు వచ్చాయని నేను మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను.

మనకు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ డబ్బులు వస్తున్నాయని కోదండరెడ్డిగారు చెప్పారు. 1994 సంవత్సరంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి 54 కోట్ల రూపాయలు తెచ్చాము అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. 1992లో నామరల్ కెలామిటీస్ ఫండ్ ఒకటి క్రియేట్ చేశారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు 75 శాతం ఇస్తే రాష్ట్రం 25 శాతం ఇస్తుంది. ఈ రెండు మ్యాచింగుకొరకు పెట్టుకొన్న డబ్బులు కరువు వచ్చినప్పుడు స్పెక్ట్రమ్ వచ్చినప్పుడు ఫండ్స్ వచ్చినప్పుడు ఈ డబ్బులు మనం ఖర్చు పెట్టుకోవాలి. ఒకవేళ అది చాలకపోతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టుకోవాలి కానీ కేంద్రప్రభుత్వం ఏ మాత్రం ఇవ్వదని చెప్పి నేను మీకు తెలియచేస్తున్నాను.

త: 50 | అందువల్ల, ఈ సంవత్సరం పదవ ఫయినాన్స్ కమిషన్లో 1995 నుండి 2 వేల మ. సంవత్సరం నాటికి రు. 653.77 కోట్లు మనకు రావడం జరిగింది. అది 1935-96కు రు. 117.21 కోట్లు, 1996-97కు రు. 124.19 కోట్లు, 1997-98కి రు. 131.05 కోట్లు, 1998-99కి రు. 137.73 కోట్లు, 1999-2000కు రు. 143.59 కోట్లు. మొత్తంగా కలిసి రు. 653.77 కోట్లు వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. 1994-95లో రు. 71.54 కోట్లు వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం మన దగ్గరున్నది రు. 117.21 కోట్లు. ఈ మొత్తం అంతా కలిసి వుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే మనము ఇటీవల త్రాగునీటికి మీరందరు చెప్పిన తరువాత, 24 కోట్లు రూరల్ ఏరియాకు, అర్బన్ ఏరియాకు 7 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. రు. 117 కోట్లలో సుమారు ఇప్పటికే రు. 24 ఫస్ట్ 7 మొత్తం 31 కోట్లు రిలేక్ చేశామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇదికాకుండా 12 కోట్లు కూడా రిలేక్ చేశాము. ఎక్కడయితే అయిపోశాయో అక్కడ ఈ రోజే యింకో 12 కోట్లు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. దానిలో ఏమాత్రం బాపిరాబుగారికి అనుమాన ముండవలసిన అవసరం లేదు. ఏ క్లిల్లో యిలాసరే డబ్బులు అయిపోయాయని ఏ కలెక్టరునయినా చెప్పమనండి, ఆ రోజే రిలేక్ చేస్తాను. సందేహము అవసరం లేదు.

ఇప్పుడుండే డ్రౌట్ మాన్యువల్ను మార్చుకుంటే బాగుంటుంది. ఈ డ్రౌట్ వల్ల లాభ నష్టాలేమిటో కొంత ఆలోచన చేసుకోవలసిన అవసరముంది. మామూలుగా ఇప్పుడున్న డ్రౌట్ మాన్యువల్ ప్రకారం మొన్న 20 శాతం రెయిన్ ఫాల్ బట్టి వుంటుంది. ఈ విధంగా ఉంటే డ్రౌట్ క్రింద డిక్లెర్ చేయవచ్చు. ఇదొక కండిషన్. బోధపూడిగారు చెబుతూ, ఇంకా 40 సంవత్సరాల్లోనా పాతపద్ధతి, అజాల పద్ధతి పోలేదని అన్నారు. రెవెన్యూ సిస్టంలో అదే గొప్పదనం ఇప్పుడు. ఇంకా పాతపద్ధతి మార్చలేకపోతున్నాము. అందువల్ల ఇవన్నీ మార్చవలసిన ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తొందరగా మార్చుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అరణాలు 50 శాతమునకు తక్కువగా ఉన్న వస్త్ర, అని రెండవ కండిషన్ పెట్టుకోవడం జరిగింది. మూడవది ఫ్రయిస్ రేట్స్ ఎక్సినర్వేజీగ పెరిగితే అనే కండిషన్ పెట్టడం జరిగింది. అదేవిధంగా మైగ్రేషన్ ఆఫ్ లేబర్ కాన్, మొరటాలిటీ అండ్

డిస్ట్రిక్టు మ్యాజిస్ట్రేట్ అండ్ క్వార్టర్స్ అని పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఆ నాలుగు కండిషన్స్ వుంటే ఆ ప్రాంతాన్ని డౌబ్ట్ క్రింద డిక్లర్ చేయవచ్చు. ఈ రోజు డౌబ్ట్ క్రింద డిక్లర్ చేస్తే వచ్చే లాభాలు - రిటేఫ్ యాక్సివిటీస్ ఒక గేజ్డ్ పురటాయి. అవి కాకుండా, అండ్ రెవెన్యూ వసూలు చేసేదానికి అవకాశం ఉండదు. లోను, గానీ, సెన్ గానీ, డియన్ డెన్ గానీ, సెషన్ ల్యాండ్ ట్యాక్స్ గానీ, అల్ల పరియర్స్ గానీ లి. హైల్ అవుతాయి. అండ్ పోస్ట్మెన్ అవుతాయని తెలియజేస్తున్నాను. చాలామంది అనుకోవచ్చు, ఈ సంవత్సరానికి బర్సెన్ పోతే చాలానని, కనుక డౌబ్ట్ క్రింద డిక్లర్ చేయమని కోలుతూ ఉంటారు. రివెన్యూ అవుతుంది తప్ప, మాఫీ కాదని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అండ్ అగ్రికల్చరల్ లోను, ఫార్మిటరమ్ లోను రివెన్యూ పేసి, సురల లోను డివైజి అవకాశముంటుంది. అదేవిధంగా కొన్ని పెషీలోను యివ్వడానికి అవకాశముంటుంది. న్యూ టరమ్ లోను ఎకనామిక్ సపోర్టు స్కీముకొరకు ఇవన్నీ ఇవ్వడానికి అవకాశముంటుంది. కొన్ని కొత్త వర్క్స్ తీసుకొనడానికి వీలుంటుంది. దానివల్ల ఎంపాయిమెంట్, జనరేషన్ కు అవకాశముంటుంది. ఇంతకుముందు చాలామంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ, జిల్లాను ఒక యూనిట్ గా తీసుకొన్నారని, దీనివల్ల చాలా నష్టాలు వస్తున్నాయని దీన్ని మార్చి, మండలాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోవలెనని చెప్పడం జరిగింది. కొందరెడెడిగారు గామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోమని అన్నారు. నేనీక్కడ ఒక విషయాన్ని స్పష్టం చేయదలచుకొన్నాను. మేమింతకు ముందు ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. ఎ.వి.ఎస్.రెడ్డిగారు కమిటీ రిపోర్టు ఇవ్వాలి. ఆయన మే నెలలో రిపోర్టు ఇస్తారు. మే తరువాత వచ్చే రెయిన్ సీజన్ నుండి డౌబ్ట్ మాన్యువల్, ఇంప్రొమెంట్ ఫన్ లోకి వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ మాన్యువల్ వస్తే మండలాన్ని ఒక యూనిట్ గా తీసుకోవాలి. అంతే కాకుండా, మండలంలోని మాయిశ్చరీను కూడా తీసుకోవాలి. ఈ రోజు మండలంలోని రెయిన్ ఫాల్ట్ ను మాత్రమే తీసుకోవాలి. రాజ్ య రోజులలో మాయిశ్చరీను కూడా తీసుకోవలెనని డెస్టిన్ తీసుకొన్నాము. కండిషన్ - సాయిల్ లోగానీ, రెయిన్ ఫాల్ట్ లో గానీ రెండు జోన్స్ గా క్లాసిఫికేషన్ పేసి, వస్తే బాగుంటుందని చెప్పడం జరిగింది. పీరియడ్స్ - ఏవైయితే డ్రయ్ సెల్స్ దాటానీ వుంటాయో, అవి కూడా ఒక కండిషన్ గా తీసుకోవలెనని అనుకుంటున్నాము. ఉదాహరణకు-రాయలసీమ, తెలంగాణా పీరియల్ రెయిన్ తక్కువగా పడుతుంది. అప్పుడు పర్సెంటేజ్ ఆఫ్ రెయిన్ ఫాల్ట్ తీసుకుంటే, 50 శాతం అంటే 500 ఎం.ఎం. నీరు పడి దానిలో 25 శాతం డెంజర్ అయ్యే అవకాశముంది. అదే పట్టిములో 1200-1000 వర్షము పడితే, 20 శాతం తక్కువ పడినా వారికి పెద్ద ప్రమాదము లేదు. ఎందుకంటే, కేవలం రెయిన్ ఫాల్ట్ కాదు. రెయిన్ ఫాల్ట్ లో డిఫరెన్స్ వచ్చినా పెద్ద తేడా వుండదని తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఇంటెన్సిటీ ఎంత పడుతుంది? అది కూడా యావరేజిగా తీసుకోవాలి. కొన్ని రెడ్ సాయిల్స్ వుంటాయి. వాటికి మాయిశ్చరీను ఎటినార్స్ చేసే కెపాసిటీ వుంటుంది. అది కూడా కండిషన్ క్రింద తీసుకుంటాము. ఇంతకు ముందు ఈల్డ్ మాత్రమే తీసుకునేవారు. క్యాప్ మీద ఎంత ఇన్వెస్ట్ చేసిందో అది కూడా కండిషన్ క్రింద యాడ్ చేయాలనే ఆలోచన జేస్తున్నామని మనవిజేస్తున్నాను. రెయిన్ డేలో అండ్ డ్రయ్ అండ్ డ్రై సెల్స్ లో కూడా తీసుకొని, ఈ విధంగా ఒక 5 కండిషన్స్ పెట్టుకొని, రాజ్ య రోజుల్లో ఈ డౌబ్ట్ మాన్యువల్ తయారుచేస్తారని తెలియజేస్తున్నాను.

కొన్ని మండలాలలో రెయిన్ గేజ్ లేవని అన్నారు. వేలైనంత త్వరలో రెయిన్ సేజిన్ వచ్చే లోపల అన్ని మండలాలలో మాన్యువల్స్ ని ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. కాబట్టి అన్ని మండలాలలో రెయిన్ గేజెస్ పెట్టడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము, పెడతామని తెలుపుతున్నాను.

డింకింగ్ వాటర్ గురించి మాట్లాడారు. ఇక్కడ చాలా స్పష్టంగా అలోచన చేసుకోవలెను. ఎంతగా డింకింగ్ వాటర్ కు బోర్న్ చేసినా ఒక ప్రమాదం వుంది. ఈనాడు రాష్ట్రములో 2,13,592 బోర్న్ వున్నాయి. ఇందులో 53 వేల బోర్న్ సేజినర్స్ గా డ్రయ్ అవుతున్నాయి; మరల వర్షాకాలంలో కొంతనేరు వస్తున్నది; కొన్నిరిపేర్స్ లో వున్నాయి. 18,721 బోర్న్ మాత్రం పూర్తిగా కండెమ్ అయినాయి. ఈ బోర్న్ అన్నీరిపేర్ చేయడం కోసము అవసరమైతే మేరంతా ఒప్పుకుంటే, మండలానికి వారమో, పది రోజులలో, నెల, కావాలన్నా అన్నిబోర్న్ మెయిన్ టెయిన్ చేయడానికి ప్రయత్నము మెకానిక్స్ ని తీసుకోవడం ఇంకా అనుకొంటే వెహికల్ ను పోవయిడ్ చేసి, వార్డు ఫుటింగ్ లో ఏ పూరిలో బోర్ రిపేర్ కావాలన్నా 24 గంటలలో రిపేర్ చేయటానికి, అదేవిధంగా స్పేర్ పార్ట్స్ పోవయిడ్ చేయడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను; రాష్ట్రమంతటా...

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- జీవ్ మెకానిక్స్ నుకూడా పెడతారా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నో ప్రాబ్లమ్; బాపిరాజుగారికి ఏ అనుమానము వుండక్కరలేదు. వెహికల్-మన డిపార్టుమెంటు ఎన్నో వున్నాయి. అవసరమైతే ప్రయత్నము వెహికల్ నైనా తీసుకొని, దానికి కావలసిన స్పేర్ పార్ట్స్ పోవయిడ్ చేసి ఎప్పటికప్పుడు బోర్న్ రిపేర్ చేయిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతివారము అన్ని జిల్లాలనుండి రిపోర్టులు తెప్పించుకొంటాను. కావలసి వస్తే మీకు కూడా కావే ఇస్తాను.

గౌరవ సభ్యుడు:- కొత్త బోర్న్ సంగతి ఏమైంది?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వస్తున్నా, అవే కూడా చెబుతాను. బోర్న్ ఏ విధంగానైనా రిపేర్స్ చేయాలనే ఉద్దేశముతోనే అవన్నీ చేసుకొని, ఎక్కడయితే నో నోర్స్ గామాలున్నాయో, ఎక్కడయితే బోర్న్ వేయలేదో అక్కడ బోర్న్ వేయటానికి ప్రయత్నము చేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. మాకు తెలియకుండా కొందరు బోర్న్ వేస్తున్నారని కొందరు ఎం.ఎల్.ఎ.లు కంప్లెయింట్ చేశారు. సభ్యులు వారి రికమెండేషన్స్ కూడా ఇవ్వండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను క్లియర్ గా చెబుతున్నాను. రేపటి నుండి ఇంకా 10 రోజులు ఇక్కడ వుంటున్నాము. 2-3 రోజులలో నాకు ఫీడ్ బ్యాక్ ఇవ్వాలి. నేను క్లియర్ గా జిల్లా కలెక్టర్లందరికి ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి, వార్డ్ ఫుటింగ్ లో పనులు చేయమని చెబుతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

గౌరవసభ్యుడు:- కింది స్థాయిలో ఆర్డర్లు సకాలంలో రావడం లేదు. కరెంట్ ఛార్జీలు ఎక్కువ పే చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆర్డర్లు రాకపోయినా, రైతులెవరూ ఎక్కువ కట్టక్కరలేదు. 5 వోల్టేజీ వర్కుకు 50 రూ.లు కడితేదాని; మేడ్చాలా మొత్తం ప్రజానీకానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏప్రిల్ ఫస్టు నుండి రు. 50 లు మాత్రమే కట్టండి. ఎవరయినా అడిగితే ఎక్కువ కట్టవద్దు అని ప్రజానీకానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సరేనా, ఆ బాధ అవసరం లేదు.

(ఇంటరప్యూషన్)

4.00 | మే దగ్గర నుంచి ఇంకా ఎక్కువ తెలుసుకొని సమస్యలు, ఇవన్నీ పరిష్కారం చేయాలని సా. మేము కీన్గా ఉన్నాము తప్పకుండా చేద్దాము ఈ సందర్భంగా సభలో సభ్యులందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. నెక్స్ట్ ఇయర్ మళ్ళీ ఎండిపోతున్నాయి. ప్రక్కన ఇంకో బోర్డ్ వేస్తున్నాము; దీనివల్ల ప్రతి సంవత్సరం బోర్డ్స్ వేస్తున్నాము. కానీ డ్రై అయిపోతున్నాయి. ఈ సభ అంతా ఒప్పుకుంటే ఒక బిల్లు కూడా తెద్దాము. డ్రింకింగ్ వాటర్ గురించి మాట్లాడుతూ రవేంద్రరెడ్డిగారు ఇంకో విషయం చెప్పారు. ఏమన్నారు అంటే - మామూలుగా గ్రాండ్ వాటర్ ఎక్స్‌ప్లానయిటేషన్ కమిటీ వేసి ఎంతవరకు ఎక్స్‌ప్లానయిట్ చేయాలో స్పష్టమే అవసరం అయితే బేస్ పెట్రోలని చెప్పారు. కోదండరెడ్డిగారు, ఇంకా చాలా మంది సభ్యులు చెప్పారు. ఫస్ట్ మనమందరం ఒప్పుకుంటే రెండు మూడు ప్రాజెక్ట్స్ ఉన్నాయి. (1) ఎక్కడయితే డ్రింకింగ్ వాటర్ సోర్స్‌స్ ఉండవో 100 ఫీట్ 200 ఫీట్ మనము ఒకటి అనుకొని రేజినబుల్గా ఉండే డిస్టెన్స్‌లో వేరే పె్నవేట వారు ఎవరూ అక్కడ బోర్డ్ వేయకుండా మనము ఒక లెజిస్లేషన్ మేరందరూ ఒప్పుకుంటే ఈ సెషన్‌లోనే దానికోసం తెస్తామని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్యూషన్)

ఓ.కె. చాలా సంతోషం. ఈ సెషన్‌లోనే ఆ బిల్లు కూడా తెస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. డ్రింకింగ్ వాటర్‌కు మాత్రమే. డిస్టెన్స్ రేజినబుల్గా పెడతాము, మనము డిస్‌కస్ చేసుకుందాము.

డాక్టర్ డి.ఎల్.రవేంద్రరెడ్డి:- సాగునీటికి:::

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అది కూడా మనము ఒక కమిటీ వేసుకుందాము కావాలంటే. ఆ కమిటీని రిపోర్టు ఇవ్వనివ్వండి. ఆ తరువాత ఎగ్జామిన్ చేసి మనము ఏమి చేయాలో చేద్దాము. ఎందుకంటే దీనిమీద రేపిక్షన్ వచ్చే ప్రమాదం ఉంటుంది. కాబట్టి దానిమీద ఒక కమిటీ వేసి రాష్ట్రం అంతా స్పష్టమే ఒక రిపోర్టు ఇస్తే తరువాత మనము ఫైనల్‌లో చేద్దాము. ఇంకో విషయం కూడా మీరు అలోచించండి. రాష్ట్రంలో మొత్తం పర్మిట్‌షన్ ట్రాన్స్, జడ్.పి. ట్రాన్స్ ఉన్నాయి; ఇవన్నీ ఉన్నాయి. ఈ రోజు చెరువులలోకి

నేళ్లు వస్తున్నాయి. కొన్ని పెరువులు కొట్టుకొని పోతున్నాయి. నేళ్లు కూడా ఒకటి రెండు నెలలు ఉండి మొత్తం వెళ్లిపోతున్నాయి. దానివల్ల గొండ్లవాటర్ క్రిందికి వెళ్లి పోతోంది. పర్మలెషన్ టాంక్స్ ఎక్కువగా వస్తే బాగుంటుంది. చెక్ డామ్స్ రావాలన్నారు. నేను మీమ్మల్ని అందరినీ కొరేడి - గౌరవనీయులు మీ ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ ఉపయోగించి మీ మీ నయోజకవర్గాలలో ఏదయితే పంచాయతీరాడ్ నోర్మెస్ ఉన్నాయో అవన్నీ కూడా పర్మలెషన్ టాంక్స్ గా కన్వర్ట్ చేయడానికి రైతులందరినీ ఒప్పిస్తే ఇమ్మీడియేట్ గా చేస్తామని నేను మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను; అది మీరందరూ ఒప్పుకుంటే బిల్లు తెమ్మన్నా తెస్తాము. రైతులందరూ ఒప్పుకుంటే నాకు ఏమీ అడ్డెక్కన్ లేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఉన్న పెరువులలో సిల్ట్ ఇవన్నీ తోసి మనము కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దానిమీద పృథ్వీకంగా మీతో డిస్ కస్ చేస్తానని తెలియజేస్తున్నాను. అయితే ఈ సంవత్సరం డ్రింకింగ్ వాటర్ కి, ఈ విషయములో మీకు తెలిస్తే ఇంకా మనము ఎట్లా చేసుకోవాలనే అవకాశం ఉంటుంది. ఈ సంవత్సరం మనము డ్రింకింగ్ వాటర్ కొసం ఎమ్.ఎస్.సి. క్రింద రు.40.56 కోట్లు, ఎ-ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. క్రింద రు.54.16 కోట్లు ఉంది. అండర్ సబ్ మెర్సెస్ రు. 87 కోట్లు వస్తూ ఉంది. నెదర్లాండ్ స్కీమ్ క్రింద రు.5 కోట్లు ఒక స్పెషల్ ప్రాజెక్టు. ఇది కాకుండా మెయిన్ టెన్సిన్ క్రింద, పంప్స్ ఇవన్నీ క్రింద రు.11.32 కోట్లు. మెయిన్ టెన్సిన్ ఆఫ్ కాంప్లెక్స్ షిప్ స్కీమ్ క్రింద రు.2.16 కోట్లు, మొన్న ఇచ్చిన రు. 24 కోట్లు మొత్తం కలుపుకుంటే రాష్ట్రములో దగ్గర దగ్గరగా రు.230 కోట్లు వస్తుంది మొత్తం. ఈ సంవత్సరం మనము డ్రింకింగ్ వాటర్ మీద రు.230 కోట్లు, రు. 240 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నామని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. మనము ఇంకా ఎక్కడయినా ఫోర్మరయిడ్ కానీ, మనకు నో నోర్మెస్ విలేజెస్ ఉంటే మీరు మీ ఇంజనీర్స్ కి చెప్పండి. స్పెషల్ ప్రాజెక్టు తెప్పిస్తే సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కూడా డబ్బులు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంది. అది వస్తే ఇంకా అడిషనల్ గా వస్తుందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. మనము కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఏవిధంగా ఇంకా ఎక్కువ డబ్బులు రాబట్టాలి అనే దానిని కూడా మేము ఆలోచిస్తున్నాము. నేను ఇంతకు మునుపు చెప్పినట్లు కూడా రెండు మూడు రోజులలో మళ్ళీ మీ దగ్గరకు వస్తాను. మనము సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కానీ మొన్న కమిటీ అయినది అనండి. రు. 800 కోట్లు ఏదయితే 10వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ కాకుండా రు. 750 కోట్లు వారు ఒప్పుకోవడం జరిగింది. ప్రజాత్ముఖులైన అది ఒప్పుకుంటే ఇంకా రు.100 కోట్లు, రు. 150 కోట్లు డ్రింకింగ్ వాటర్ కి పెట్టే అవకాశం ఉంటుందని నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఇంకా రాలేదు కమ్యూనికేషన్, వస్తే ఈ హామీతో మీకు చెప్పేదానిలో అభ్యంతరం ఉండదు. ఒప్పుకోకుంటే మీమ్మల్నిందరినీ ఢిల్లీకి తీసుకుపోతాను. వస్తారా. మనము ఇంకా క్లియర్ గా ప్రాజెక్టు. ఆయన కన్ఫరమ్ చేయలేదు. చేయగానే మీకు చెప్తాము. బెట్టెట్ లో పెట్టాము. క్లియర్ చేశాము. విలెట్ రెడ్డిగారు ఉన్నారు సార్కి.

(ఇంటరప్షన్స్)

వారిని కూడా తీసుకువోతాను. వారు కూడా కోపరేజ్ చేస్తారు. నో ప్రాబ్లమ్. అదే మాదిరిగా చాలామంది సభ్యులు ఫాడర్ మేద ఆవేదన తెలియజేశారు. ఈ రోజు జిల్లాలో రు. 2.50 కోట్లు దీనికోసం కేటాయించాము. ఇంకా డబ్బులు ఉన్నాయి. ఏ ఏ జిల్లాలలో అయితే ఫాడర్ బేంక్స్ కావాలి ఎందుకంటే వెంకటేశ్వరరావుగారు ఒక మాట చెప్పారు. ఫాడర్ పేరుతో అది కూడా మిస్యూజ్ అయితే చాలా దారుణంగా ఉంటుందని చెప్పడం, వార్నింగు యివ్వడం జరిగింది. బ్యాన్స్ పోర్టేషన్ కాస్ట్ ఎక్కువ అయ్యే అవకాశం ఉంది. ఎక్కడయినా ఒక రెండు జిల్లాల్లో తప్ప అవసరం ఉందో లేదో చెప్పేస్తే ఫాడర్ ఇవ్వడానికి మేగ్నిమమ్ ప్రయత్నం చేస్తాము. ఫాడర్ బేంక్స్ ఓవెన్ చేసి ఫాడర్ సప్లయ చేస్తామని మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

చాలామంది సభ్యులు ఎంపైగ్మెంట్ కోసం డబ్బులు అడిగారు. నేను ఈ విషయములో కూడా స్పష్టముగా చెప్పాలి. ఈ సంవత్సరం ఎంపైగ్మెంట్ క్రింద జె.ఆర్.వై. క్రింద రు. 271 కోట్లు ఉన్నాయి; ఐ.జె.ఆర్.వై. క్రింద రు. 61.18 కోట్లు ఉంది; ఇ.ఎ.ఎస్. క్రింద రు. 129.37 కోట్లు మొత్తం కలిపి రు. 461.55 కోట్లు ఉంది; ఇవే కాకుండా స్టేట్ ఇ.జి.ఎన్. క్రింద రు. 29.92 కోట్లు, అదీ కాకుండా రు. 35 కోట్లు న్యూ బ్యాంక్స్ క్రింద ఇ.ఎ.ఎస్. క్రింద ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ ఫండ్స్ ఉన్నాయని చెప్పి మీకు తెలియజేస్తున్నాను. బోబిల్ గారు 526.42 కోట్లు ఈ రోజు మనము ఎంపైగ్మెంట్ జనరేషన్ కోసం ఖర్చు పెడుతున్నాము. దీనిలో 60 శాతం లేబర్ కంపోసెంట్ క్రింద ఖర్చు పెట్టి తేరాలి; ఆ విధంగా 60 శాతం పెడతామని మీకు తెలియ జేస్తున్నాను. నేను ఈ విషయం మీకు ఎందుకు చెప్పాను అంటే మొత్తం ఎంపైగ్మెంట్ జనరేషన్ కోసం అడిగారు. డబ్బులు ఉండేవి లిమిటెడ్, రు. 3159 కోట్లు బడ్జెట్ లో ఉంది; సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి వస్తూ కొంచెము అడిషనల్ గా వస్తుంది. దానిని ఏ విధంగా ఎలోకేట్ చేసుకోవాలి? చేసుకోవచ్చు; అన్నీ డిఫరెంట్ పార్ట్స్ క్రింద ఇవ్వాము; రు. 117 కోట్లు మన దగ్గర నేచురల్ కలామిట్స్ ఫండ్ ఉంది. నేను మీమ్మల్ని అందరినీ కోరెడి. ఈ డబ్బులు ప్రభుత్వం రిలేజ్ చేయడానికి సిద్ధముగా ఉంది. ఇమ్మెడియేట్ గా రిలేజ్ చేయమంటే అందరు కావాలంటే ప్రపోజ్షన్ ప్రకారం రిలేజ్ చేస్తాము. మేరు మీ ప్రాంతములో ఎంపైగ్మెంట్ జనరేషన్ క్రింద లేబర్ కంపోసెంట్ క్రింద ఈ డబ్బులు మేగ్నిమమ్ ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిందిగా మీమ్మల్ని కోరుతున్నాను. ఎక్కడయితే ఏ జిల్లాలలో ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయో దానికి కావాలంటే స్పెషల్ గా స్టేట్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఇవ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నావన, కాస్తామనీ మీకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- స.ఎమ్.ఎం. ఎంపైగ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీమ్ నున రాష్ట్రములో ఇంది; ఐ.జె.ఆర్.వై. కొన్ని జిల్లాలలో మాత్రమే పరిమితమయింది. ఎక్కడయితే ఐ.జె.ఆర్.వై. లేదో అక్కడ సె.ఎమ్.ఎం. ఎంపైగ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీమ్ ఇవ్వారు. మేరు అంటున్నది రెండూ స్కేమల్ తోనియస్ నడుస్తాయో లేకపోతే వేరే వెరగానా..

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వేరే వేరే. ఈ స్కీమ్ మనము మాట్లాడేది కరవు పనుల గురించి. ఎంపైగ్మెంట్ జనరేషన్ క్రింద మాట్లాడుతున్నాము. ఎక్కడయితే

లేబర్ కిక్రియేట్ చేయలేకపోతే ప్యాబ్లమ్స్ ఉంటే ఆ ప్యాంటాలకు మాత్రం స్టేట్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఫండ్స్ రిలీజ్ చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నామని మేకు తెలియజేస్తున్నాను.

4-10 | అదేమాదిరిగా క్యాష్ ఇన్ స్యూరెన్స్ గురించి కూడా చాలామంది చెప్పారు. క్యాష్ సా. ఇన్ స్యూరెన్స్ వల్ల రైతులకు అన్యాయం జరుగుతోంది. ఎక్కడైనా క్యాష్ ఫెయిల్యూర్ అవుతే అక్కడ ఉన్న రెండు మూడు మండలాలను కలిపి చూసి మొత్తం మీద 85% క్యాష్ ఫెయిల్యూర్ అయితేనే క్యాష్ ఇన్ స్యూరెన్స్ ఇస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను. దీని వల్ల రైతులు నష్టపోతున్నారే తప్ప ప్యూజనం లేకుండా పోతోంది. అందువల్ల దీనిని మనం సీరియస్ గా టేకప్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అందువల్ల ఏవిధంగా చేయాలో గౌరవ సభ్యులు సూచించాలని కోరుతున్నాను. 1994లో క్యాష్ ఇన్ స్యూరెన్స్ క్రింద 23.43 కోట్ల రూపాయలు రావడం జరిగింది. అందులో 2/3వ వంతు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ షేర్, 1/3వ వంతు స్టేట్ గవర్నమెంట్ షేర్ ఉంది. 15.62 కోట్లు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్, 7.81 కోట్లు స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఇవ్వడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేమాదిరిగా కొందరు బోటల్ గా ఎంత లాస్ అయిందని అడిగారు. ఆ డిటెయిల్స్ ఇప్పుడు కరెక్ట్ గా నా దగ్గర లేవు. కానీ ఈ రోజు వరకూ సుమారుగా 600 కోట్ల రూపాయల మేరకు రైతులకు నష్టం వచ్చిందని అంచనా వేయడం జరిగింది. ఇది ప్లైమరీ అంచనా మాత్రమేనని మేకు తెలియ జేస్తున్నాను. అదేమాదిరిగా బోడెఫూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు, రవేంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ముగ్గురు కలక్టర్లు మాత్రమే రిపోర్ట్స్ పంపించారు. మిగతావారు పంపించలేదు. వారికి చర్య తీసుకోవాలని కోరారు. చర్య తీసుకోవడం అని అనను కానీ తప్పకుండా వారిని వార్నిషేస్ తొందరగా రిపోర్ట్స్ తెప్పించుకొని ఇకముందు ఇలాంటివి పునరావృతం కాకుండా చూస్తానని హామీ ఇస్తున్నాను. అదేవిధంగా డాబ్లీ మాన్యువల్ ను మే నుంచి ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని చెబుతున్నాను. రవేంద్రారెడ్డిగారు డ్రింకింగ్ వాటర్ కొరకు రివర్ డెడ్ నుంచి సింగిల్ పెప్ టైన్ వేస్ట్ బాగుంటుందని అన్నారు. అది మంచి సూచన. ఏ విధంగా అయితే వయదీలిట్ వుంటుందో కాంప్రొమైస్ చేస్తూ ఆలోచించి వాటర్ స్కీమ్స్ తీసుకోవచ్చు. ఇక అనంతపురం శాసనసభ్యుడు రామకృష్ణగారు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లు వేసుకొనే బోర్డుకుగానీ, వెల్స్ కుగానీ పవర్ కనక్షన్స్ ఇవ్వలేదని చెప్పడం జరిగింది. దానిపై మేము చర్య తీసుకొంటామని హామీ ఇస్తున్నాను. అదేవిధంగా సిద్ధిపేటలో వడగండల్ల వానగురించి రిఫర్డ్ చేశారు. డౌబ్ట్ మాన్యువల్ ప్రకారం పాక్ యాకు 250 రూపాయలు చొప్పున ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. ఎడిషనల్ గా ఏమైనా ఇవ్వాలంటే సి.ఎం. రిట్రీఫ్ ఫండ్ నుంచి ఇవ్వాలి. అది కూడా కన్సిడర్ చేస్తానని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక కొందరు గౌరవసభ్యులు పవర్ గురించి మాట్లాడారు. మా దగ్గర ఏమీ దాచరీకం లేదు. మేము వచ్చి నాలుగు మాసాలే అయింది. నాలుగు సెల్యూన్ అన్నీ పరిష్కరించడానికి మా దగ్గర మెన్యురిజం లేదు. అలాగే అడ్మినిస్ట్రేషన్ లేదు. గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వం ఏమీ కమిట్ అయిందో ఆ ప్రకారమే ఈ రోజు జరుగుతోంది. పవర్ విషయంలో మన ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని సాల్యేగారితో మాట్లాడడం, బయటనుంచి 300 మెగావాట్ల పవర్ ను కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. అయితే దురదృష్టవశాత్తూ ఒకటి, రెండు పవర్ స్టేషన్స్ ఫెయిల్యూర్ కావడం జరిగింది. తిరిగి ఈ రోజు అన్నీ కమిస్ అయ్యాయి. రెండు, మూడు రోజుల్లో అన్ని టిల్లాలకు కంఫర్టుబిల్ గా పవర్ ఇవ్వగలగు టామని కూడా తెలియజేస్తున్నాను. అయితే చెప్పినట్లు 70 లక్షల రూపాయలు అప్పులు

ఉన్నాయి. మేరు ఇచ్చిన 1.5 కోట్ల రూపాయలు ఏ మూలకు కూడా చాలవని వారు అన్నారు. ఇచ్చిన డబ్బు ఖర్చుపెట్టాక మిగతా విషయాలు తప్పకుండా కన్సిడర్ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక వాటర్ సభ్యులు విషయంలో బ్యాన్స్ పోర్టేషన్ ప్రాజెక్టు ఉందని కొంతమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. వెహికల్స్ ప్రాజెక్టు ఉండవచ్చు కానీ డబ్బులకు ప్రాజెక్టు ఉండదు. అన్ని ప్రాంతాలలో బ్యాన్స్ పోర్టేషన్ కు డబ్బులు పోవ్వేడీ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. హైదరాబాదుతో సహా కొన్ని ప్రాంతాలలో టాంకర్స్ లేవని కొంతమంది చెప్పారు. మేరు టాంకర్స్ ఎక్కడైనా ఉంటే మాట్లాడి ఇవ్వండి. మాగ్నిటం నెంబర్ ఆఫ్ టాంకర్స్ తో డింగింగ్ వాటర్స్ పోవ్వేడీ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. అదేమందిరిగా కరువు వుంది కాబట్టి బెంపరగా పెన్షన్స్ ఇస్తే బాగుంటుందని కొందరు సూచించారు. అదికూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఏ ఏ జిల్లాలలో కావాలో మనకు అవగాహన లేదు. మనం డబ్బును అన్ ప్రొడక్టివిటీ యాక్టివిటీస్ కు కాకుండా ప్రొడక్టివిటీ యాక్టివిటీస్ కు ఉపయోగపడే విధంగా ఉండాలి. చాలామంది గౌరవసభ్యులు పెట్టుకున్న పర్మిటెంట్, రీసోర్స్ వుండేట్టుగా పర్మిటెంట్, ఎసెట్స్ క్రియేట్ చేసుకుంటే అది కూడా డ్యూటీలో పెట్టుకొని వ్యవహరిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. అదేమందిరిగా టేట్ ఎండ్ ప్రాంతాల గురించి బోడీపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పారు. ప్రభుత్వం కూడా చాలా కేన్ గా ఉంది. ప్రభుత్వం డబ్బు పెడితే అది సక్రమంగా ఉపయోగం కావడం లేదు. అందువల్ల గౌరవసభ్యులు ఆయకట్టువారితో ఒక ఎసోసియేషన్ ను ఏర్పాటుచేసి కాలువల రిపేర్స్, తదితర ఫనులు చేయించడానికి డబ్బు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. కాబట్టి గౌరవసభ్యులు ఆ విధంగా మోటివేట్ చేసి వారి వారి ప్రాంతాలలో ఎసోసియేషన్స్ ఏర్పాటుచేస్తే కాలువల మెయింటెనెన్స్ కు డబ్బు ఇవ్వడం జరుగుతుంది కూడా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి పి. భారతి (సత్తెనపల్లి) :- టెండర్స్ పిలిచాము అంటున్నారు. . .

శ్రీ ఎన్. చంద్రభానునాయుడు :- టెండర్స్ పిలిచినా కూడా స్టాఫ్ చేయమనే చేస్తాము. మేరు ఫార్మర్స్ తో చేయిస్తామంటే ఫస్ట్ ఫిఫరెన్స్ ఫార్మర్స్ కు ఇస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే చంద్రశేఖర్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వారి జిల్లా అయిన మహబూబ్ నగర్ జిల్లా బాధలు చెప్పడం జరిగింది. నేను ఇండాకే చెప్పాను. ఈ రోజు రాష్ట్రంలో బాగా డ్రౌట్ వున్న జిల్లాలలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లాది ఫస్ట్ ప్లెస్, సెకండ్ ప్లెస్ అనంతపురం జిల్లాది. రెయిన్ ఫాల్ మాస్టే ఈ విషయం తెలుస్తుంది. అది వాస్తవం అని కూడా తెలియజేస్తున్నాను. అక్కడ జూరాల 1 అండ్ 2 మరియు కల్యకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కేమ్స్ గురించి వారు మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. నెట్టింపారు విషయం కూడా చెప్పారు. ఇవన్నీ డ్యూటీలో పెట్టుకొని నేను హామ్ ఇస్తున్నాను. ఏవైతే డ్రౌట్ డిస్ట్రిక్ట్స్ ఉన్నాయో వాటిని ఆదుకోవడం మనందరి బాధ్యత అని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే ఏ విధంగా ఆదుకోవాలి, ఏ విధంగా ఫండ్స్ తేవాలి, వరల్డ్ బ్యాంక్ డబ్బుతో స్పెషల్ స్కేమ్స్ చేపట్టాలా, ఏమి చేయాలన్నది ఆలోచించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాలను రూపొందిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక అమానుల్లాఖాన్ గారు, బద్లం బాల్ రెడ్డిగారు హైదరాబాదుకు డింగింగ్ వాటర్ విషయంలో చాలా సేరియస్ గా చెప్పడం జరిగింది. మాకు ఒకటి, రెండు

నెలలు ద్విం యివ్వండి; పుషు ఏమీ వర్షాలు తేసుకోబోతున్నామో చూసిన శరువాత దానిని బట్టి మీరు ఒక్క వేసి కామెంట్ చేస్తే బాగుంటుంది; అయ్యా, ఆ రోజున అక్కంపల్లి నుంచి డ్రింకింగ్ వాటర్ తేవాలంటే మొదటి ముఖ్యమంత్రి అక్కంపల్లా, గోదావరా అని రెండేళ్లు కాలయాపన చేస్తే, ఆ తరువాత వచ్చిన రెండో ముఖ్యమంత్రి అటు ఇటు గాకుండా గడిపి కృష్ణానది నుంచి తెస్తామనడం, ఆయన పోవడం, ఆ తరువాత వచ్చిన మూడవ ముఖ్యమంత్రిగారు - ఆయన వచ్చిన వెంటనే కాకుండా పోయేటప్పుడు అక్కంపల్లి దగ్గర పౌండేషన్ సోన్స్ వేయాలనుకొన్నారు. మిత్రులు జనార్థన్ రెడ్డిగారు అధికారంలో లేకముందు ఐదేళ్లు కుండల పృథ్వీన వేయించి అధికారంలోకి వచ్చాక పూర్తిగా మర్చిపోయిన విషయం కూడా గౌరవసభ్యులు గుర్తుపెట్టుకొన్నారని తెలియజేస్తున్నాను. అయితే అధికారంపోయాక ఇమీడియేట్ గా మళ్ళీ మొన్నటినుంచి ఆందోళన ప్రారంభించారు. అందుకు వారేనే అభినందిస్తున్నాను. ఏది ఏమైనప్పటికీ పౌడరాబాదుకు డ్రింకింగ్ వాటర్ ను తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే తెస్తుంది, తెప్పి తీరుతాం, ఇంచులో ఎవరికి ఏ అనుమానం అక్కరలేదు; ఆ విధంగా కార్యక్రమాలు రూపొందిస్తామని కూడా తెలియ జేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

శ్రీ డి. నాగేందర్:- నల్లగొండ కూడా ఉంది...;

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- దానికీ, దీనికి సవరణగా చేస్తున్నాం. రెండు స్కేములను ఇంప్లీమెంట్ చేస్తున్నాము. ఇక కోదండరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఒక స్పెంటిఫికే ఎప్రోప్రీట్ కంప్యూటర్ టెక్నోలజీ కొరకు విలేజ్ ను ఒక యూనిట్ గా తేసుకొమ్మన్నారు. ఇప్పట్లో విలేజ్ ను యూనిట్ గా తేసుకోవడం సాధ్యం కాదు. కానీ మండల్ లెవల్ లో చేసేది సక్విస్ అవుతే అప్పటి పరిస్థితులను బట్టి ఆలోచించవచ్చు. మండల్ లెవెల్ లో మండ్రే కంప్యూటర్స్ లో విలేజ్ లో వున్న ఇంటెలిక్యూవల్స్ బోక్స్ డాటాను పెట్టాలనుకొంటున్నాం. ఆ పని చేస్తే రేషనరైజ్ నేయడానికి అవకాశం వస్తుంది. స్పెంటిఫికే ఎప్రోప్రీట్ వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. ఇక 27వేల గ్రామాలు ఉంటే 22 వేల గ్రామాలలో డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లమ్ ఉందని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. అయితే నేను మనవచేసేది రెవెన్యూ విలేజెస్ క్రింద హామెల్డ్స్ ఉంటాయి, ఆ విధంగా రాష్ట్రంలో 70, 80 వేల హామెల్డ్స్ ఉన్నాయి. అందులో 22 వేల హామెల్డ్స్ లో చాబ్లం వుందని మనచేస్తున్నాం. అంతే తప్ప 2వేల గ్రామాలలో కాదు.

4-20 వెంకటయ్యగారు, గాంధీగారు, నాగేందర్ గారు, పత్తాపరెడ్డిగారు అంతా కూడా సా. మాట్లాడారు. వరదరాజస్వామి ప్రాజెక్టు గురించి మెన్షన్ చేశారు. మేము అధికారంలో ఉన్నా, లేకపోయినా ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడూ గుర్తు చేసుకుంటూ ఉంటారు. ఆ ప్రాజెక్టు కోసం ఒక ట్యాక్సి గడ్డం పెంచి, ప్రాజెక్టు వస్తే తప్ప గడ్డం తీయము అని తీరిగిన సందర్భం కూడా నాకు గుర్తుంది. ఇప్పుడు కూడా ఉన్నాడు. చాలా సంతోషం.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- హైదరాబాదుకు నేరు ఇచ్చాకే మంత్రిగారు గడ్డం తోసేయండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- 20 శాతం ఛానల్ అఫ్ షేల్వేస్స్ చర్జ్ ఉంది. కావలసిన ఫండ్స్ ఇవ్వి. తప్పకుండా కంప్లెట్ చేస్తాము. శ్రీకాకుళం ఏజ్డ్ ఇరిగేషన్ కౌన్సెల్ చేస్తాము. హైదరాబాదుకు...జనార్థనరెడ్డిగారు తం ఉపయోగపడ్డారు. తప్పకుండా చెప్పింది ఇంప్లీమెంట్ చేస్తాము. హైదరాబాదు నీటికి డిస్ట్రిబ్యూషన్ కౌన్సెల్ షేల్వేస్స్ చాలా ముఖ్యం. అవసరమయితే స్పెషల్ ప్రాజెక్టు తెచ్చి డబ్బు లేవలసిన అవసరముంది అన్ గోయింగ్ వాటికి రు. 150 కోట్లు శాంక్ష్ యందు. ఖర్చు చెయ్యడం జరుగుతుంది. భవిష్యత్తులో ఈ మొత్తం చాలదు. నాకూ తెలుసు. ఇంకా కావాల్సి ఉన్నప్పుడు అయితే ప్రపంచబ్యాంకు ద్వారానో లేదా ఇంకేదయినా విధానం ద్వారానో మార్పిడి చేయడం జరుగుతుంది. చెయ్యాలి. వేస్ట్ వాటర్ అరికటాలి. దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇప్పుడెవరకు నాలుగు డిల్లాల నుంచి రివోర్డ్స్ వచ్చాయి. అనంతపురంలో 55 మండలాలు, మైదక్లో 47 మండలాలు, కడపలో 41 మండలాలు, చిత్తూరులో 32 మండలాలలో సమాచారం వచ్చింది. మహబూబ్ నగర్ రివోర్డ్స్ ఇంకా రాలేదు. ఇక్కడ ప్రముఖమైన మసిన తరువాత, ఈ డిల్లాలలో డ్రవుట్ ఉందని తెలిసింది. ఈ 5 డిల్లాలలోని ఆయా మండలాలలో డ్రవుట్ క్రింద డిక్లర్ చేస్తున్నాము. మహబూబ్ నగర్ రివోర్డ్స్ వచ్చిన తరువాత అక్కడ కూడా చేస్తాము. ఏదీ మా దగ్గర దాచరికం లేదు. రివోర్డ్స్ గురించి చెప్పాము. రెండు, మూడు రోజులలోగా అన్ని డిల్లాల నుంచి రివోర్డ్స్ తెచ్చింది ఏ ఏ మండలాలలో డ్రవుట్ క్రింద వస్తున్నాయో సభ్యులందరకూ సర్క్యులేట్ చేస్తాము.

(ఇంటర్వ్యూస్)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మాట్లాడని వారికి క్లారిఫికేషన్స్ కి అవకాశం ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- రెవెన్యూ మంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు ఒక గంట సేపు జవాబు చెప్పారు. ఇదంతా విన్న తరువాత కొండను తవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లుంది.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- మీకన్నీ అలాగే కనిపిస్తాయి.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- ఈ 24కోట్లు రిలేట్ చేశామన్నారు. రు. 12 కోట్లు ఇంతకుముందే రిలేట్ చేశారు. మిగతా రు. 12 కోట్లు ఈ రోజు రిలేట్ చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంతకుముందు అసెంబ్లీలో రు. 24 కోట్లు కరువుకి రిలేట్ చేస్తామని చెప్పారు. నేను మనవిచేసేదేమంటే ఈ రోజు రాష్ట్రప్రభుత్వం తరఫున రు. 24 కోట్లు ఇంతకుముందే శాంక్ష్ అయిందన్నారు. దానికి ఇప్పుడు రిలేట్ అని చెప్పడం ఎంతవరకూ న్యాయం? నేపరుల్ కెలామిటీస్ గురించి కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి ఎంత డబ్బు రిలేట్ అయింది ఇప్పటివరకూ దాంట్లో ఎంత ఖర్చు చేశారు? డిస్ట్రిక్టువైజ్ రిలేట్ చేశారా? ఎంపాయిమెంట్ గ్యారంటీ స్కీముక్రింద సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి డబ్బు ఎంత వచ్చింది? స్టేట్ గవర్నమెంటు ఎంత ఖర్చు చేశారు? డిస్ట్రిక్టువైజ్ పిగర్స్ ఇప్పుడు

కాకపోయినా రెండు, మూడు రోజులలో టేబుల్ మీద పెట్టండి, ఇప్పుడు టోటల్ ఎవ్రాంట్ చెప్పండి. మంత్రిగారు మంచి చాకచక్యంగా మాట్లాడారు. అన్నీ మా మీదే వేశారు. చట్టాలు తెప్పేది మా వంతు ఒప్పుకోవడం వారి వంతు అంటూ చెప్పారు. చట్టాలు తెస్తే మంచి, చెడూ మాని ఒప్పుకుంటామన్నాము. చట్టాలే రాలేదు. లాటరీస్ చట్టం రాలేదు. బోర్ వెర్సి చట్టం రాలేదు. తీసుకువస్తామన్నారు. తీసుకురండి. సపోర్ట్ చేస్తాము. నేను మనవిచేసేది కరువు గురించి డిస్కస్ చెయ్యాలని 21వ తేదీ మార్చి నెల నుండే అసెంబ్లీ ప్రారంభం నుంచి బి.ఎ.సి.లో చెబుతున్నాము. ఫోర్ లీడర్స్ అందరం అడిగాము. ఈ ప్రభుత్వానికి కరువు మీద ఎంత శ్రద్ధ ఉందో ఈ రిపోర్టు బట్టి తెలుస్తోంది. ఎంత చిత్తశుద్ధి ఉందో తెలుస్తోంది. ఇప్పటివరకూ మంత్రిగారు రిపోర్టులో మూడే టిలాల నుంచి రిపోర్ట్ వచ్చాయన్నారు. అనంతపురంలో 63 మండలాలకు 55 మండలాలలో చేశామన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

అసలు ఈ రిపోర్ట్ రావడం ఎందుకు ఇంత అలస్యం అవుతోంది? ఎందుకు అధికారులు శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదని అడుగుతున్నాను. నేను మనవిచేసేది ఈ రోజు 3 గంటలు దీని మీద చర్చించిన తరువాత డిస్క్విక్స్ వెజ్ట్గా ఎంత మొత్తం రిలేక్ చేస్తారు అనేది చెప్పాలి. మహబూబ్ నగర్ టిలాలంటే కరువు టిలాలనుంచి రిపోర్టు రాకపోతే ఎట్లా?

(ఇంటరప్షన్స్)

అధ్యక్షా, నాకు మైక్ కట్ అయింది. మైక్ ఇవ్వండి. ఉదయం నుంచీ దీని కోసం కూర్చున్నాము. ఒక్క సెకండ్ ఇవ్వండి. రు. 24 కోట్లు ఇంతకుముందే శాంక్ష్కన్ అయిందని సి.ఎం.గారు చెప్పారు; టిలాలపరిషత్ మీటింగ్లో రిలేక్ చేశామన్నారు; ఈ రోజు అదనంగా ఎంత రిలేక్ చేస్తున్నారు? 108 పురపాలక సంఘాలున్నాయి. రాష్ట్రంలో 7 నగర పాలక సంస్థలున్నాయి. 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 14 కోట్లు 42 లక్షల మంది ఉన్నారు. ఈ వర్ష జరుగుతుంటే మునిసిపల్ మంత్రిలేరు. ఈ ప్రభుత్వానికి, మంత్రులకు ఎంత పట్టు ఉందో? బడ్జెటు లేదు. కరువు మీద శ్రద్ధ లేదు. ఏ విధంగా ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తారు? డబ్బు ఎట్లా రిలేక్ చేస్తారో చెప్పండి. మాకు అర్థమవుతుంది. మా నియోజకవర్గాలకు వెళ్లి చెబుతాము. కృష్ణానదీ జలాల గురించి చెప్పారు. మేము ఏం పని చేశాము అన్నారు. గతంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారంలో ఉండగా కృష్ణ నీరా, గోదావరి నీరా అంటూ కాలయాపన జరిపి, చీవరకు శంఖుస్థాపన చేశారు; దానికి రు. 40 కోట్లు మా ప్రభుత్వం వచ్చినప్పుడు కేటాయించడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం ఏమే కేటాయించలేదు.

4.30 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నల్గొండ టిలాలకు సంబంధించి మంత్రిగారిని సా. కొంబెం పరిశీలించమనండి. వారే చెప్పారు ఇక్కడ; 3వ సంవత్సరం 32 శాతం మైన్స్ అని, నాల్గవ సంవత్సరం 20 శాతం మైన్స్ అని, అయిదవ సంవత్సరం 2 శాతం మైన్స్ అన్నారు. ఇలా లెక్కచేశారు? ఖరీఫ్లనే పిదయితే స్కెరులే రుతుపవనాలుంటాయో

అందులో 38 శాతం మైనస్ అలాగే ఈ శాస్త్రగుతుపవనాలు ప్లస్ ఉంటే ఇది అదే రెండు కలిపి 2 శాతం మైనస్ అన్నారు. ఎలా ఉన్నదంటే నదీలో ఒక ఫీటు ఈ ఒడ్డున ఉన్నది మధ్యలో 3 ఫీటు ఉంది, 3 ప్లస్ 4 ఫీటు అయ్యాయి కనుక మునగడు అన్నట్లుగా ఉంది వేయిని పైరు ఈ శాస్త్ర గుతుపవనాలలో ఎట్లా వచ్చింది? అది కూడా తుఫాను వచ్చి వాన వస్తే దానిని లెక్క గడితే సంవత్సరం పొడుగునా అని మూడు సంవత్సరాలు వ్యాసుకుని కరువు ఉన్న దానిని లేదా అంటే ఎంత ఘోరం? మేరు సహకారం ఏమివస్తున్నారు? పని రోజులు ఎన్ని కల్పించారు? రైతుకు రావలసిన రాయితీలు అప్పులు వాయిదా పడలేదు. మేరు ప్రకటించలేదు. తమరు గమనించండి. ఈ రెండూ యావరేజీ వేసి అప్పులు వాయిదా పడలేదు. అదేవిధంగా అప్పుడు క్యాప్ ఇన్నూరెన్సు ఒక శాతం వసూలు చేశారు. కానీ కరువు ప్రకటించబడలేదు. కనుక మే పైరు నష్టపోలేదు, అందుకు మేకు ఇచ్చేది లేదంటే రావలసిన రాయితీలు రాకుండా పోయాయి. మేకు తెలుసు. పోయిన ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగాము. అయ్యా మాకు సహాయం ఏమీ చేయకపోయినా కరువు ప్రకటన మాకు వచ్చే రాయితీలు వస్తాయి అంటే వారు వేలుంటే చూద్దాం అనే పద్ధతిలో చెప్పారు. అందుకని నల్గొండ జిల్లాకు తేవ్రమ్మైన అన్యాయం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలనుంచి కరువు ఉంటే 32 శాతం నేళ్లు అక్కడ ఉంది. 20 శాతం ఉంది, 38 శాతం ఉంది అంటూ ఎప్పుడో పడ్డ తుఫాను లెక్క కట్టి 2 శాతం తేసుకు వచ్చి కరువు లేదని చెప్పడం ఘోరమైన అన్యాయం. ఇ.ఎ.ఎస్. క్రింద ఖర్చు పెట్టింది ఉందన్నారు. మార్చి 14న మంజూరు ఇచ్చి 30వ తేదీ లోపల లింకాఖర్చు ఎట్లా అయింది? దయచేసి తమరు గమనించండి. 26 శాతం ఖర్చు అయినట్లు చూపిస్తున్నారు. 10, 15 రోజుల్లో అంత ఖర్చు చేయడం సాధ్యమా? అసలు ఇవన్నీ కూడా అది వరకు ఖర్చుచేసిన దానిని లెక్క చూపించారు తప్ప వాస్తవ లెక్కలు కాదు. దయచేసి విచారించాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీనివాసరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులందరూ ప్రధానంగా గమనించ వలసిన విషయం ఒకటి ఉంది. నిజామాబాదు జిల్లా అంతటా నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు జ్ఞాపకం వస్తుంది. కానీ నిజామాబాదు జిల్లాలో 4 సంవత్సరాల నుంచి పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉన్నదో ఒక్కసారి గ్రహించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇక్కడ గౌరవ ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు చంద్రబాబునాయుడుగారు చెప్పినట్లు 1990-91, 1991-92, 92-93, 94-95 వరుసగా అంతా మైనస్ రెయిన్ ఫాల్. ఎక్కడ కూడా ప్లస్ లేదు. 4 సంవత్సరాలు దుర్భిక్ష పరిస్థితి ఉంది. నిజాంసాగర్ ఆయకట్టు ఒక్కటే నిదర్శనము. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు విండాలో ఏ క్షేత్ర నిదర్శనం సింగూరు ప్రాజెక్టు నిండిన తరువాత నేళ్లు నిజాం సాగర్ లోకి వస్తాయి. ఎప్పుడయితే సింగూరు ప్రాజెక్టు నిండలేదో అప్పుడు జంటనగరాలకు నేళ్లు రావు. సింగూరు ద్వారా జంటనగరాలకు నేరు సరఫరా చేసే విధానం ఏదయితే సంపూర్ణంగా లేదో అది ఒక్కటే నిదర్శనము. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో నేళ్లు రాకపోవ దానికి అది ఒక్కటే కారణం. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు నిండకపోవడంవల్ల 2 లక్షల 30 వేల ఎకరాల ఆయకట్టు దెబ్బ తిన్నది.

(చెల్)

నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం రాలేదు. దయచేసి నన్ను చెప్పనవ్వండి. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఆయకట్టులో 2 లక్షల 50 వేల ఎకరాలలో 6 వేల ఎకరాలకు వరి పంట పండడానికి ఒక టి.ఎం.సి. నేరు ఇస్తున్నారు. 40 టి.ఎం.సి.ల నేరు అవసరం ఉంటుంది. 1992-93లో కేవలం 5 టి.ఎం.సి.లు మాత్రమే ఇచ్చారు. 1993-94లో 4 టి.ఎం.సి.లు 1994-95లో 3 టి.ఎం.సి. మాత్రమే నేరు రావడం జరిగింది. అడపా దడపా వచ్చే ఎర్షాల వల్ల నాల్గు వేసుకుంటే 50, 70 వేల ఎకరాల్లో పంట ఎండిపోయింది. మీరు చెప్పిన నార్మల్ నేచురల్ తక్కువ నేరు రావడం జరిగింది. ఇది కాకుండా జిల్లాలో నైరుతే రుతుపవనాలు...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి.

శ్రీమతి పి. అరుణ(గణపతినగరం):- అధ్యక్షా, విజయనగరం జిల్లాలో ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీము మొత్తం కాన్సిల్ చేశామని కలెక్టరు, పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటు వాళ్లు చెప్పడం జరిగింది. రోడ్లు, ట్యాంకులు చూడా అన్ని సగం సగం చేసి ఆగిపోయాయి. నారాజు మంత్రీగారు అవి కూడా ఇస్తామన్నారు. మిగిలిపోయినవి ఇమడియట్గా పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. అసలు రహదారులు లేని గ్రామాలకు రోడ్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీమ్ క్రింద అలాంటి ఇన్కంప్లెట్ రోడ్లు ఇమడియట్గా స్పార్ట్ చేయాలని మీద్యారా మంత్రీగారిని కోరుతున్నాను. ఇంకో విషయం. ఆర్.డబ్ల్యు.ఎస్. స్కీమ్స్ అన్ని కూడా రాజకీయంగా కొన్ని గ్రామాలలో ఆగిపోయాయి. దేవపల్లి, మంటాడ గ్రామాలలో రాజకీయంగా ఆగిపోయాయి. అవి కూడా ఇమడియట్గా పూర్తిచేయమని మీద్యారా కోరుతున్నాను. ఇంకో విషయం హౌసింగు కాలనీస్లో బోర్స్ వేస్తున్నారు. రివేర్స్ వచ్చినప్పుడు పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటును చేయమంటే మాది కాదు హౌసింగు బోర్డువారు చేయాలంటున్నారు. హౌసింగు బోర్డువారిని అడిగితే మాకు సంబంధము లేదంటున్నారు. బోర్స్ వేసేంతవరకే మా బాధ్యత వేసిన తరువాత దానితో మాకు సంబంధం లేదని ఒకరిపై ఒకరు చెబుతుంటే రెండింటికీ వెడ్డ రేవడిలాగా పరిస్థితి ఉంది. హౌసింగు కాలనీస్ బోర్స్ అన్ని మరమత్తు చేయించాలని కోరుతున్నాను.

* శ్రీ ఎం. వెంకటేశ్వరరావు (డిప్యూటీ):- అధ్యక్షా, కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించని వాటిని త్వరలో ప్రకటిస్తామన్నారు. ధన్యవాదాలు. కానీ రివేర్సు తెచ్చుకునే లోపల - ఇప్పటికే చాలా గ్రామాలలో కో ఆపరేటివ్ లోన్స్ చాలా గట్టిగా వసూలుచేస్తున్నారు. చాలా మంది ఇళ్లనుంచి సామానులు బయట పారేస్తున్నారు. రివేర్సు తెచ్చి డిక్లరేషన్ వేసేంతవరకు ఆ జిల్లాలో ఈ కో ఆపరేటివ్ లోన్స్ నిర్బంధ వసూళ్లు ఆపవలసిందిగా మీద్యారా మంత్రీగారిని కోరుతున్నాను. పశువులకు నీళ్లు సమస్య ఉంది. గౌరవసభ్యులు ముందుకు వచ్చే సందర్భంలో 50 శాతం కంట్రీబ్యూషన్ వేసుకున్న చోట మీరు ట్యాంక్స్ కట్టించినట్లయితే పశువుల నీళ్లకు అవకాశం కలుగుతుంది. దయచేసి గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిమోన్. శ్రీరేడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆనంతపురం, మెదక్, కడప ప్రభుత్వ ప్రాంతాలలో, జిల్లాలలో, కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులు అప్పులు ఇవ్వడం కదా? వాటిని రే షెడ్యూల్ చేస్తారు కదా? అలాంటప్పుడు ఇంటరెస్టు కంప్లెట్గా మాఫే చేస్తారా? మీరు స్పష్టంగా చెప్పవలసి ఉంటుంది. మీరు రే షెడ్యూల్ చేసుకుంటూ పోతే ఇంటరెస్టు ప్లస్ అసలు కలిపి రైతుకు విపరీతంగా లోను పెరుగుతుంది. కాబట్టి రే షెడ్యూల్ ఎప్పుడు చేస్తారు? మొత్తం ఇంటరెస్టు మాఫే కావాలి. అది కూడా చెప్పాలి. కరువుగా ప్రకటించిన 3 జిల్లాల్లో వెంటనే కరువు పరిస్థితి ఎదుర్కోవడానికి నిధులు పన్నీ విడుదల చేశారు? ఎంపాయిమెంట్ గ్యారంటీ స్కీమ్ కొన్ని జిల్లాల్లో తీసుకున్నారు కదా. ఆ జిల్లాల్లో డబ్బులు రావడం లేదు. ఆ డబ్బులు రిలేజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా? గామీణ ప్రాంతాలలో బోర్స్ వేసి కొంతమంది వ్యవసాయానికి తీసుకుపోతున్నారు. దానిని మొత్తం ఆపవలసిందిగా ఆర్డినెన్సు తెచ్చి వారిని అరెస్ట్ చేయడానికి, నీజ్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

4.40 శ్రీ గద్దె రామమోహన్(గన్నవరం):- అధ్యక్షా, కృష్ణాజిల్లాలోని గన్నవరం సా. మండలాన్ని డ్రాబ్లెక్టోనే ఏరియంగా ప్రకటించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గత మూడు సంవత్సరాలుగా గన్నవరంమండలంలో పర్షియల్ తాగునీటి కొరత ఏర్పడింది. ఈ సంవత్సరం అయినా కనీసం రోజుకు రెండు, మూడు వాటర్ ట్యాంకర్స్ అయినా పంపించి తాగునీటి సౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా స్వంత డబ్బును వెచ్చించి వాటర్ ట్యాంకర్స్ తెచ్చించుకుంటున్నాము. డ్రాబ్లెక్టో ప్రాంతాలలో కృత్రిమ ధానాను సబ్సిడీ రేటుకు యిప్పిస్తారా?

శ్రీ యం. కాశిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మే నియోజకవర్గానికి, మా నియోజక వర్గానికి మధ్య నల్లమడ కొండ అడ్డం. మంచి ఎంత కరువు ప్రాంతమో తమకు తెలుసు. కరువు ప్రాంతం నుండి నల్లమడ మాకు చూడడే అవకాశం కూడా ఉన్నప్పుడు రేడు. రేటింగ్ వల్ల వెలిగొండ ప్రాజెక్టు అర్జంట్ కోరికనుగా, దానివల్ల నదు విస్తారం నుండి కమ్యూనిటీలు ఉద్బవించి వెళ్తున్నాయి. దాని యింపాల్సి ఉన్నాం. బాగా చెయ్యాలి. ప్రకాశం జిల్లాలోని కంభం, మార్కాపురం, గిద్దలూరు, కుగిరీ, అయ్యగిరి, మెల్లూరు జిల్లాలోని బద్వేలు ఇవన్నీ సిస్టర్ కానిస్ట్రక్షన్లు, ఈ నియోజకవర్గాల్లో కేవలమైన మంచినీటి కొరత ఉంది. కొన్ని నియోజకవర్గాల్లో ఫోర్మర్ల కంటే మున్నేరు తాగడం వల్ల ప్రజలు ఫోర్మర్ల వ్యాధితో బాధపడుతున్నారు. ఈ నియోజకవర్గాల్లో మంచినీటి వసతి కొరకు సాగునీటి ననతికొరకు కనీసం రు. 200కోట్ల వరకు అవసరం ఉంటుంది. వేటన్నింటికీ పర్యంతం నొల్కాషన్ వెలిగొండ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం. రెవెన్యూ, ఆర్థిక శాఖల మంత్రీగారు అత్యంత అవసరమైన ఈ యొక్క విషయాన్ని ధృష్టిలో ఉంచుకొని వెలిగొండ ప్రాజెక్టు కొరకు రు. 25 కోట్లు బడ్జెటులో కేటాయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. బడ్జెట్ ద్వారా రు. 3 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ప్రతి సంవత్సరం ఎండాకాలంలో మా ప్రాంతంలో గ్యాస్ ఎంటర్ప్రైజీస్ వ్యాధి వస్తోంది. బావులలో కలుషితమైన, మట్టితో కూడిన నీరు రావడం వల్ల ఈ విధంగా కలరా, గ్యాస్ ఎంటర్ప్రైజీస్ వ్యాధులు వస్తున్నాయి.

అందువల్ల ఆయా బావులలోని నీటిని కోర్టిఫై చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అంతే కాకుండా పరిసరాలలో కూడా బ్లెండింగ్ వాడర్ వేసి, బ్లెండింగ్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, డౌబ్టేషన్ ఎంత వర్ష జరిగినా తరువాత, ఈ పరిస్థితులలో కరువు గామాల్లో మంచినీటి సౌకర్యం, ఇతర వసతులతో బాటు మారుమూల గామాల్లో తీనడానికి తిండి గింజలు లేక బాధపడుతున్న ప్రజలను గురించి కూడా అత్యంత అవసరంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉన్నది. అధ్యక్షా, తమద్వారా ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటి జిల్లాలను కొన్నింటిని గుర్తించి కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం హయాంలో 'రూరల్ ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కేమ్' అనే పథకాన్ని ప్రారంభించారు. ఒక ఫేజుకు డబ్బును మంజూరు చేయడం కూడా జరిగింది. రెండవ, మూడవ ఫేజులను కూడా గుర్తించి, రెండవ ఫేజుకు పని కూడా చేయించడం జరిగింది. ఈ ప్రోగ్రామ్ ప్రకారం లేబర్స్ పని చేసిన దానికి సాయంత్రం తిండిగింజలు లేదా డబ్బు యివ్వవలసి ఉంటుంది. రెండవ ఫేజు క్రింద పనిచేసిన దానికి యింకా డబ్బు బాకీ ఉంది ప్రభుత్వం. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆ స్కేమ్ ను పూర్తిగా ఆపివేసింది. ఇంత వర్ష జరిగిన తరువాత, ఉపశమనం కోసం అయినా ఎంప్లాయ్మెంట్, గ్యారంటీ స్కేమును కొనసాగించి, జిల్లాలవారీగా నిధులను విడుదల చేయవలసిందిగా కోరు తున్నాను. ఆ విధంగా జిల్లాలను గుర్తించి వెంటనే నిధులను విడుదల చేస్తారా? ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కేము అంటే పని అయిపోయిన 15 రోజులలోపల రైతు కూలీలకు ఉపాధి కల్పన చూపించాలి; 15 రోజుల లోపల ఉపాధి కల్పన చేయలేకపోతే యిన్ని కిలోల బియ్యం కూలీలకు యివ్వాలనే పద్ధతి మహారాష్ట్రలో వుంది. అదే స్కేము మనరాష్ట్రంలో పెట్టారు. ఆంధ్రలో ఆ విధంగా లేదు. కానీ దానికి సవరణ చేస్తామని చెప్పారు. సంబంధించిన డివైయస్సామని చెప్పారు. మీరు డివై జారీచేసి తగువిధంగా ఉత్తర్వులు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ యివ్వాలి. అంతే కాకుండా రెండవ ఫేజ్ కు నిధులు విడుదల చేయాలని తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్:- అధ్యక్షా, మేము ఎ.సి. హాలులో కూర్చుని ఆర్థిక మంత్రిగారు మాట్లాడింది వీంటూ వుంటే చాలా ఫలంగా వున్నట్లుగా (మాట్లాడింది) అనిపిస్తోంది. మా జిల్లాకు వోతేరు. 12 కోట్లు మాత్రమే ఎనౌన్స్ చేసినట్లుగా తెలిసింది. మా జిల్లా కలెక్టరుగారిని అడిగితే 'రు. 20 లక్షలు మాత్రమే వచ్చాయని, డబ్బు లేనిదే ఏమీ చేయలేమని అంటున్నారు. మంజూరు అయిన డబ్బు పూర్తిగా శాంక్ష్వన్ కాకుండానే రు. 7 కోట్లు ఎనౌన్స్ చేశారు. కర్నూలుకు పక్కనే నంద్యాల నియోజకవర్గం వుంది. కర్నూల్, నంద్యాల పట్టణాలలో ఆల్మోర్స్ డెస్ నేరు యిస్తున్నారు; అక్కడ నీటి కొరత ఎక్కువగా ఉంది. అదోనీ, ఎమ్మిగనూరు ప్రాంతాలలో కూడా నీటికొరత ఉంది. యల్మల్మీ, కెసి కెనాల్స్ లో నీరు లేక తేవ్ర కొరతగా ఉంది. జిల్లా పరిషత్తు వారు అడిగినట్లుగా కనీసం రు. 10 కోట్లు అయినా యివ్వకపోతే నీటికొరత తీర్చడం కష్టం అవుతుంది. మంత్రిగారు వేటన్నింటినీ గమనించారా? ఏమీ చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు? పట్టణ ప్రాంతాలలో ముఖ్యంగా నంద్యాల, కర్నూలు కార్పొరేషన్స్ లో తాగునీరు లేదు.

ఇంతవరకు ట్యాంక్స్ కూడా పంపడం లేదు. పట్టణాలలో కూడా తాగునీటిని కొరకు మూడు కిలోమీటర్ల దూరం పోవలసివస్తోంది. మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ వారిని అడిగితే కనీసం రు. 60 లక్షలు కావలసి వుండగా రు. 5 లక్షలే యిస్తామని ప్రభుత్వం చెబుతోందని, ఆ డబ్బుతో నీటి కొరత తీర్చడం కష్టమనే చెబుతున్నారు. మేము మా నియోజక వర్గాలకు వెళ్ళినప్పుడు సమస్యలను ఫేస్ చేయవలసి వస్తోంది. పూజలకు అవాస్తవాల తప్పించుకోలేము. అంతే కాకుండా శాశ్వత కర్షణ నీవారణ వర్కలు కూడా చేపట్టడం ఎంతో అవసరం. బిచ్చగాళ్ళలాగా అడుక్కునే పరిస్థితి ముఖ్యంగా మా రాయలసీమ ఎం.ఎల్.ఏ.లను పట్టింది. శాశ్వత కరువు నివారణకొరకు వాబిర్ షెడ్యూల్ నిర్వహించున్నారు. వాగు వంకలలో నీరు నిల్వ చేస్తే తప్ప సాగునీరు, తాగునీరు లభ్యం కాదు. వాబిర్ షెడ్యూల్ నిర్మాణం కొరకు ప్రత్యేక ప్రణాళికద్వారా అయినా సరే నిధులు యిస్తారా? అధ్యక్షా, రాయలసీమ పరిస్థితి తమకు తెలుసు. కరువు అనేది ప్రకృతి శాపం కాదు. పాలకుల వైఫల్యమే కారణమని చెబుతున్నాను. రాయలసీమలోని ప్రాజెక్టులన్నింటినీ పూర్తిచేయడం కోసం రు.5 వేల కోట్లు ఖర్చు చేసినట్లయితే రాయలసీమ ప్రాంతానికి కాకుండా, నల్గొండ, మహబూబ్ నగర్ డిల్లాలకుకూడా నీరు యివ్వవచ్చు. ప్రభుత్వం వారు వరల్డ్ బ్యాంక్ నుండో మరెక్కడి నుండో నిధులు తెస్తామని అంటున్నారు. సంవత్సరానికి కనీసం రు.1,000 కోట్ల నిధులను సమీకరించి ప్రభుత్వం దృఢ చిత్తంతో పని చేసినప్పుడు ఈ నీటికొరత శాశ్వతంగా దూరం అవుతుంది. ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- అధ్యక్షా, కరేంనగర్ డిల్లాలో వన్న శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టును చూసిన పాలకులు ఆ డిల్లాలో కరువు లేదని అనుకుంటూ వుండవచ్చు. కరేంనగర్ డిల్లాలో 20 మండలాలలో కరువు వీలయితాండవం చేస్తోంది. ఆ ఇరవై మండలాలను కరువు ప్రాంతంగా గుర్తించగలరా? 10వ ఫ్లెనాన్స్ కమిషన్ మన బడ్జెటులో ఒక శాతాన్ని కరువు కొరకు కేటాయించాలని సూచించింది. కానీ మన ప్రభుత్వం కనీసం అర శాతం కూడా కేటాయించడం లేదు. ఆ విధంగా కేటాయించి, కరువు నివారణ కొరకు ప్రభుత్వం కట్టుదిట్టమైన వర్కలను తీసుకుంటుందా? ఎండిపోయిన బావులు, బోర్స్ కు కూడా కరెంటు బిల్లులు వసూలు చేస్తున్నారు. రైతాంగం ఎంతో బాధపడుతోంది. అటువంటి ఎండిపోయిన బావులు, బోర్ వెల్స్ కు కరెంటు బిల్లులు వసూలు రద్దు చేస్తారా? రైతులు తీసుకున్న రుణాల మీద వడ్డీ కూడా మాఫ్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మా దగ్గర కాంప్లెహెన్సివ్ సి.డబ్ల్యు.సి. స్కేముని తప్ప, బోర్ వెల్స్ ఎండి పోతున్నాయి. ఇందుర్పై, సిరీసిల్లా ప్రాంతాలలో కాంప్లెహెన్సివ్ స్కేములను అమలుచేయడం ద్వారా మంచినీటి కొరత నివారణకు ప్రయత్నం చేస్తారా? శాశ్వత నీటిసమస్య నివారణ కొరకు శ్రీరాంసాగర్ వరద కాలకు శంఖస్థాపన చేశారు. దాన్ని పూర్తి చేసి శాశ్వత కరువు నివారణ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గత ప్రభుత్వ కాలంలో కొన్ని నీటిపారుదల స్కేమ్స్ శాంక్వన్ చేయడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయతీల నుండి లేదా పూజల నుండి కాంట్రీబ్యూషన్ తీసుకొని కొన్ని స్కేములను కొంతవరకు పూర్తి చేయడం జరిగింది.

మృత్తులం ఆ గ్రామాల్లో కట్టలేని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి ఆ గుత్తం పరపున డి.ఎ.కె. ఆ స్టేషన్లోని సూర్యవేయిలనిందిగా కోరుతున్నాను. రాజ్ వ బక్కలజ్జీ క్రింద బంగులూరు దగ్గర 2 కోట్లతో ఒక స్కీమును శాంక్షన్ చేశారు. ఆ స్కీమును తరువాత రివైజ్ చేయడం వల్ల మరో కోటి 50 లక్షల రూపాయలు పెరిగింది. దాన్ని అమలు చేసినట్లయితే 12 గ్రామాలకు ఎటువంటి నీటి యిబ్బంది లేకుండా వుంటుంది. మేజర్ గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో, 50 శాతం డబ్బు గ్రామ పంచాయతీలు కడితే కొన్ని స్కీములను వేపడతామని అన్నారు. ఆ రకంగా బేతంవరగ్గ గ్రామపంచాయతీని 12 లక్షలు కట్టవలసిందిగా కోరారు. వారి దగ్గర అంత డబ్బు లేదు. దానికి కూడా ఎగ్జిమిషన్ యిచ్చి అక్కడ వాటర్ స్కీమ్ వేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రాయలసీమ ప్యాంథానికి నీటిసౌకర్యం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వై. శ్రీనివాసులు రెడ్డి (రాహుర్):- అధ్యక్షా, జిల్లా కలెక్టర్ గారు తమ నివేదికలో నెల్లూరు జిల్లాలో ఎటువంటి అనావుట్టి పరిస్థితులు లేవని, నీటి ఎద్దడి లేదని పేర్కొనడం జరిగింది. నెల్లూరు జిల్లాలోని అనేక గ్రామాలలో మంచినీటి ఎద్దడి వున్నది. రాహురు నియోజకవర్గంలోని వెంకటాచలమండలం, పాదలకూరు, ఉదయగిరి నియోజక వర్గంలోని హరిపురం, మర్రిపాడు, సీతారామపురం మొదలగు మండలాలలో నీటి ఎద్దడి ఉంది. జిల్లా కలెక్టరుగారు తమ నివేదికలో త్రాగునీటి ఎద్దడి లేదని అన్నారు. ఈ విషయం మరొకసారి పరిశీలించి, నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు ద్వారా మరలా నివేదిక తెప్పించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- షేనాస్స్ మినిస్టర్ గారు, రిప్లయ్ ఇవ్వండి.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గృహకం జిల్లా సభ్యులు ఎవరూ మాట్లాడ లేదు. వారికి 15 కే.ఎం.ఎస్.ఎం.

4.30 | శ్రీ యస్. చంద్రశేఖరరావు:- పెద్ద ఎ జోడేపూడి వారు కూడా అర్థం
సా. | చేసుకోకపోతే ఎలా?

శ్రీ అసదుద్దీన్ ఒప్పసే:- చాట్ ఈజ్ దిస్.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేంజ్ కూర్చోండి. ఇప్పటికే చాలా సమయం తీసుకున్నారు.

(బెల్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఇంకా చాలా డిమాండ్స్ వున్నాయి. ఎవరి పార్టీలను ఆ పార్టీల నాయకులు కంట్రోల్ చేసుకుంటే బాగుంటుంది. తమరు ఎంతో లీబరల్గా టైమ్ యిచ్చారు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, ఇది కాంట్రోవర్సీకాదు. ఒక్క నిమిషం సమయం ఇవ్వండి సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ గారూ, కానీయండి.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులనుండి అంతరాయం)

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లా కరువు జిల్లా. అక్కడి ఎం.ఎల్.ఏ.లకు అవకాశం ఇవ్వడని చెప్పాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- బోడేపూడి వారూ, ఖమ్మం జిల్లా గానీ ఉంది. మీరు కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి సభ్యులందరూ కూర్చోండి. లేనట్లయితే హౌస్ ఎడ్జర్స్ చేసి పోతాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- టైమ్ కు కరువు వచ్చినట్లు ఉంది. చాలా ఓవికగా డిస్కస్ చేశాము. దయచేసి సభ్యులు కూడా సహకరించాలి. ఈ సబ్జెక్టుపై దాదాపు ఏడుగంటలసేపు మాట్లాడాము. కావాలంటే పర్సనల్ గా మాట్లాడుకుందాము. గౌరవ సభ్యులందరికీ విశ్లాషి చేస్తున్నాను. ఇంకా ఎవరైనా ఏదైనా చెప్పాలనుకుంటే రిటెన్ గా యిస్తే, వాటని కూడా మేము కన్సిడర్ చేస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

జనార్ధన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రు. 24 కోట్లు యంతకుమునుపే యిచ్చినట్లుగా చెప్పారు. ఈనాడు యివ్వలేదని వారంటూ, సిన్సియారిటీ వుంటే ఈ ప్రభుత్వం డబ్బు యివ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. అధ్యక్షా, తమద్వారా ఒక్క విషయం తెలియజేస్తున్నాను. ఇదే శాసనసభలో యంతకుముందు కూడా డ్రాట్ పెన్ డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. అసెంబ్లీలో మేము డిమాండ్ చేస్తే ఒక్క పెన్ కూడా అసెంబ్లీలో ఎనౌన్స్ చేసిన పాపాన పోలేదు. మేము ప్రతిపక్షంలో వుండి పోరాడాము. ఎప్పుడూ యివ్వలేదని తెలియ జేస్తున్నాను. మా మిత్రులందరూ కూడా అడిగారు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము రు. 24 కోట్లు యిచ్చాము. వారు ఏమీ చేశారో చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఏదీ చేస్తున్నామో అదే చెబుతున్నాము. రూరల్ ఏరియాస్ కు రు. 24 కోట్లు, అర్బన్ ఏరియాస్ కు రు. 7 కోట్లు

యివ్వడం జరిగింది. అది మేరు ఖర్చు పెడితే, మేరు దీఎసి మేటింగ్లో చెబితే మరలా ఎలాజ్ చేసుకుందాము. శాసనసభలో యింకా పదిరోజులు వుంటున్నాము. డ్రింకింగ్ వాటర్ కొరకు డబ్బును కేటాయించే విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం అజాగ్రత్త చూపదు.

(అధికార పార్టీ సభ్యులనుండి హర్షధ్వనాలు).

అవసరమైతే ఎంత డబ్బుయినా ఖర్చు పెడదాము. ఈనాడు మేరందరూ ఒక విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. రెవీన్యూ రిసేట్స్ లిమిటేడ్గా వున్నాయి. ఆదాయం ఎంత రావాలి అంత వస్తుంది. మెక్సిమం ట్రై చేస్తున్నాము. ఆ డబ్బులు రేపలకేబీ చేయడానికి మే అందరి సజెషన్స్ కేసుకుంటాము; ఎక్కడ ఎక్కువ డబ్బు పెట్టాలో చెప్పండి. తప్పకుండా చేస్తామని చెబుతున్నాను.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- డ్రింకింగ్ వాటర్ షేప్ టెన్స్ లో డ్రైనేజీ వాటర్ వస్తోంది అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పేది వినమనండి. నాగేందర్ గారూ, రు. 150 కోట్లు పెట్టాము. డ్రింకింగ్ వాటర్ కోసం ప్రత్యేకంగా మొత్తం డిస్ట్రిబ్యూషన్ టెన్స్ కొరకు వరల్డ్ బ్యాంక్ సహాయం కోరవలసిందిగా శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి సూచించారు. ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగా నేను తప్పక ప్రయత్నం చేస్తానని తెలియజేస్తున్నాను. ఏ విధంగా చేయాలి, అన్ని విధాలా ప్రయత్నం చేస్తానని హామీ ఇస్తున్నాను. రాఘవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ ఒక విషయం చెప్పారు. ఎన్ని జిల్లాలలో డ్రాబ్ వన్నడీ చెప్పలేదని వారన్నారు. అన్ని జిల్లాల నుండి 10 రోజుల్లో నీవేదికలు తెప్పించి, ఈ శాసనసభ సమావేశంలోనే ఈ వాస్ లో పెట్టిస్తానని తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికారపార్టీ సభ్యులనుండి హర్షధ్వనాలు).

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- వీటికి కంప్యూటర్లు లేవా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అయ్యో, జనార్థనరెడ్డిగారూ, మేరు పిన్నారో లేదో గానీ, షేర్ మే మినిస్టర్ గారు కూడా తమ బెడ్ రూమ్ లో కంప్యూటర్ పెట్టుకొని ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. ఆ విషయం పేపర్ లో వచ్చింది. మేము మండలాలలో పెడతామని అంటున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మొన్నటిదాకా వారు యిచ్చి నోయింది ఎక్కడ వెళురు?

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- అది రాఘవరెడ్డిగారికే తెలుసు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నేను అనుకుంటున్నాను. జనాలందరూ సహకరిస్తే ఎం.ఎల్.ఏ. లందరికీ కంప్యూటర్లు యిచ్చి ఆయా కాన్స్ట్రక్టుయిన్స్ లకు సంబంధించిన విషయాలన్నీ మానీటర్ చేయాలనే ఆలోచన ఉంది. మేరందరూ కంప్యూటర్స్ మానీటర్ చేసే రోజు వస్తుంది. అందుకు సందేహం లేదు; ఇప్పుడు పార్లమెంట్ సభ్యులకు ఎట్లాగూ

యిబ్బారు. ఎం.ఎల్.ఏ.లకు కూడా యిచ్చి మండలాలచారేగా అన్నీ కంప్యూటర్లైడ్ చేసినట్లయితే, ఆయా మండల పాడి క్వార్టర్స్ లో కూర్చోని ఏ పనులకు ఎంత డబ్బు కేటాయించింది, పనులు ఎంత వరకు జరిగిందో మొదలగు వివరాలు కంప్యూటర్స్ ద్వారా తెలుసుకోవచ్చు. అందువల్ల ఎఫిషియంట్ గా పనిచేసే అవకాశం వస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను నేరియస్ గా చెబుతున్నాను. నివేదికలు త్వరగా తెప్పించవలసిందిగా చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను ఈ సభకు హామీ ఇస్తున్నాను. వేలైనంత త్వరలో రిపోర్టులు తెప్పించి వేలైతే ఒక రోజులోనే తెప్పిస్తాము - యద హాసులో మీ ముందు పెడతాను. ఇందులో సందేహపడవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కంప్యూటర్ సమస్య గురించి చెప్పారా యిప్పుడు వారు కంప్యూటర్స్ పక్కకు పెట్టండి. ఉన్న సమస్య గురించి చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇప్పుడు కంప్యూటర్స్ విషయం చెప్పలేదు. వారు అడిగారు కాబట్టి చెప్పాను. అధ్యక్షా, రాఘవరెడ్డిగారు ఒక విషయం చెప్పారు. వారి జిల్లాలో పనులపైన కేటాయించిన డబ్బును 15 రోజుల్లోనే ఖర్చు పెట్టినట్లుగా వారు చెప్పారు. ఈ విషయంలో స్పెసిఫిక్ గా యాక్షన్ తీసుకుంటాను. బ్రిజ్ లోస్ డిమాండ్ వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం ఎక్స్ పెండిచర్ ను ఏ విధంగా మానిటర్ చేయబోతున్నది డిజి యిక్ట్ గా చెబుతామని తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ పి. శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా కంటిన్యూయింగ్ డౌట్ ఉందని, నిజాంసాగర్ నేరు వుండనే ఉద్దేశంతో డౌట్ వున్నట్లుగా డిక్లర్ చేయలేదని తమ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఆ రిపోర్టును తెప్పించి ఈ సభలో పెడతామని తెలియజేస్తున్నాను.

5.00 | అరుణమ్మగారు మాట్లాడుతూ ఎంపిఎంఎంట్ జనరేషన్ స్కేమ్ విషయం సా. | అడిగారు. హౌసింగ్ కాలనీలో బోర్డు వేయలేదని కూడా చెప్పడం జరిగింది. మామూలుగా హౌసింగ్ కాలనీ కడితే హౌసింగ్ డిపార్ట్ మెంట్ బోర్డు వేయాలి. మెయినేజిమెంట్ పంచాయతీరాట్ చేస్తుంది. అంతేగాకుండా ఎంపిఎంఎంట్ జనరేషన్ కింద స్కేములు ఉన్నాయి. అవి మద్యలో నిలిపివేశారని చెప్పడం జరిగింది. ఇవి కంప్లెట్ చేయడానికి తెలియజేస్తున్నాను. అదే మాదిరిగా డిజిపల్, వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ కో ఆపరేటివ్ లోన్స్ అన్నీ కూడా ఫోర్స్ బుల్ గా వసూలు చేస్తున్నారని చెప్పడం జరిగింది. ఈ డౌట్ రిపోర్టు వచ్చేవరకు ఫోర్స్ బుల్ కలెక్షన్ వుండవు.

మిత్రులు విఠల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ పిన్ కోడ్ అమౌంట్ ఇంటరెస్ట్ మాఫ్ చేయాలని కోరారు. ఇది మాత్రం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి:- దానితో అప్పులు పెరిగిపోతాయి. మరల అప్పులు తీసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలలో మనం మార్పులు తీసుకువస్తూ బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అయ్యా విశేషరెడ్డిగారు నేను ముందుగానే చెప్పాను. మార్పులు తీసుకురావడానికి డబ్బులు కూడా వుండాలి. విశేషరెడ్డిగారి జేబులో నుంచి, నా జేబులో నుంచి ఇచ్చినా సరిపోదు. నాబార్డ్ రూల్స్ ప్రకారం మనం ఏమీ రీ షెడ్యూల్ చేయలేము. ఈ సంవత్సరం కట్టే అప్పులు పోస్టుఫోన్ చేసుకుంటున్నాము కానీ మాఫీ మాత్రం సాధ్యం కాదని ముందుగానే చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి డబ్బులు కట్టడమే బెటర్.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- నాబార్డ్ రూల్స్ ప్రకారం డబ్బులు కట్టాలే తప్ప రైతు కట్టినా ఫరవాలేదు. ప్రభుత్వం కట్టినా ఫరవాలేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం కట్టవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అయ్యా, నాబార్డ్ కేంద్ర సంస్థ కాబట్టి వారు కేంద్రంలో పెప్పి ఆ డబ్బులు కట్టిస్తే చాలా సంతోషం. మేము పెప్పినవన్నీ కూడా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నాము. ఏదయినా కానీ కాంగ్రెస్ మానిఫెస్టోలో ఆ పాయింట్ పెట్టి వారు ఇప్పిస్తే నాకు చాలా సంతోషం. ప్రజలు కూడా ఆనందపడతారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అదీ, ఇదీ ప్రజా ప్రభుత్వమే. కేంద్రంలోను, రాష్ట్రంలోను ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా కూడా అది ప్రజా ప్రభుత్వమే.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీము గురించి విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడడం జరిగింది. ఇ.ఎ.ఎస్. కానీ, జె.ఆర్.వె. కానీ ఇవన్నీ ఇంప్లిమెంట్ కాకపోతే ఆ ప్రదేశములలో ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీము క్రింద డబ్బులు రిలేక్ చేస్తాము. అక్కడ మాత్రం వర్క్ బేకప్ చేస్తామని కూడా తెలియజేసు కుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాహ్. విద్యాసాగరరావు:- డబ్బు రిలేక్ చేయడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నార్డ్ ప్రకారం డౌట్ వున్న చోట ఈ స్కీమ్స్ లేని పక్కంలో డౌట్ అని డిక్లర్ చేసిన తరువాత ఆ ఏరియాలో ఈ స్కీమ్స్ బేకప్ చేస్తామని మనవిచేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాహ్. విద్యాసాగరరావు:- ఆల్ రెడీ స్కీము ఉన్నది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- స్కీము ఉన్నది. మేము చెప్పేది ఏమిటంటే, ఎక్కడ డౌట్ వున్నదో అక్కడ మాత్రం ఇంప్లిమెంట్ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీమును విజయభాస్కర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు మొదలు పెట్టారు. తొమ్మిది జిల్లాల్లో జె.ఆర్.వె. స్కీము ఉన్నది. 14 జిల్లాల్లో ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కీమును అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు మొదలు పెడితే దానిని ఇమేడియట్ గా స్టాప్ చేశారు. దానిని ఎప్పుడు కమెన్స్ చేస్తారు?

లఘుచర్య: రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి
మరియు తాగునీటి కొరతపై:

20 ఏప్రిల్, 1995.

131

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- తాంకుస్ వెంకటరెడ్డిగారు. దానికి షేనాన్షియల్ కమిటీమెంట్స్ వున్నాయి. అవి ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము. ఆ డెవలప్మెంట్స్ ఏ ఏరియాలో టేకప్ చేయవలయునో అక్కడ టేకప్ చేస్తాము.

శ్రీ పి. జనార్థన్రెడ్డి:- పనులు ఆగిపోయాయి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పనులు లేకపోయినా ఇక్కడ డెవలప్మెంట్లు కూడా లేవు. కాంగ్రెస్వారు చేసిన పనులన్నీ ఆగిపోయాయి. ఇప్పుడిప్పుడే మొదలు పెట్టాలి. అయ్యా, కాంగ్రెస్వారు చేసిన అప్పులు కట్టడానికే మా పని ఇప్పటివరకు సరిపోతున్నది. కాశిరెడ్డిగారు వెలుగోడు పూజెక్టు గురించి చెప్పారు. దానిని కంప్లెట్ చేయాలని వున్నది. మొత్తం రేనోర్స్ అన్నీమనం మ్యానేజ్ చేసుకుని చేయాలి. కానీ ఇప్పటికే ఆర్డర్ చేశాము. ఇదే ప్లాన్లో పెట్టమంటున్నారు. ఇదంతా రే ఎలొకేషన్ వచ్చినప్పుడు మాని తప్పకుండా వేల్చేసంతవరకు సహాయం చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. కర్నూల్ నుంచి ఎన్నికయిన గృహమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ డ్రింకింగ్ వాటర్ గురించి చెప్పారు. తాంకుస్ అయిన 12 కోట్ల రూపాయలలో 50 శాతం రిటేజ్ చేశాము. రేపు మార్కింగ్ ఇంకో 12 కోట్ల రిటేజ్ చేయమంటే చేస్తాము. బోటల్ మనీ జిల్లా కలెక్టర్స్ అధ్వర్యంలో వుంటుంది. ఎంత ఖర్చు పెట్టినా తరువాత మరల రివ్యూ చేసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బద్వం బాల్రెడ్డి:- దీనిలో పౌడరాబాద్ జిల్లాకు యివ్వడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పౌడరాబాద్ జిల్లాకు కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు 400 బోర్లు యిస్తామని కమిటీ అయ్యారు. 400 బోర్ల లిస్ట్ యివ్వండి. ఇమీడియట్గా పని మొదలుపెడతాము.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అవి సరిపోవని చెబుతున్నాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ముందు వేయనీయండి తరువాత మరల కావాలంటే ఇస్తాము.

శ్రీ బద్వం బాల్రెడ్డి:- అధికారాలు జిల్లా కలెక్టర్లకు యివ్వమని చెప్పండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- జిల్లా కలెక్టర్లకే ఇస్తాము. వాటర్ షేడ్ డెవలప్మెంట్స్ పోగ్రామ్ గురించి చెప్పారు. రు. 5 వేల కోట్లు తెప్పించి రాయలసీమనంతా డెవలప్ చేస్తే బాగుంటుంది. అలా గాకపోయినా డ్రాజ్ట్ ఎఫెక్టివ్ ఏరియాను డెవలప్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఇరిగేషన్ గురించి ఆలోచిస్తే హిస్టరీలో ఎప్పుడు పెట్టినవిధంగా ఇరిగేషన్కు రు. 1240 కోట్లు పెట్టడమే గాకుండా మైనర్ ఇరిగేషన్కు రు. 140 కోట్లు ఈ సంవత్సరం పెట్టడం జరిగింది. నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. రేనోర్స్ను మొబిలైజ్ చేయడంలో కూడా అందరు కో ఆపరేట్ చేయాలి. మేము కూడా మాగ్నిఫిమమ్ ఫ్రయత్నం చేస్తాము. ఏ మాత్రం వెనక్కు పోవడం అనేది లేదు. అన్నీ హార్డ్ చేయడానికి ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- తాగునీరు సరిపోవడం లేదు;

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఖర్చు పెట్టండి. చాలకపోతే మరల ఇప్పిస్తాము. ఏదయినా ఇవ్వలేని పరిస్థితులు అయితే ఇవ్వలేమని చెబుతున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏది అడిగినా ఇస్తారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- విద్యాసాగరరావుగారు ఎంప్లాయ్మెంట్ గ్యారంటీ స్కెము గురించి అడిగారు. నేను ఇవ్వను అని చెప్పాను. దీనిలో ఎలాంటి సందేహం అవసరం లేదు. యివ్వకపోతే యివ్వలేమని చెబుతున్నాం. కరెక్ట్ గా చెబుతున్నాము. రాంభూపాల్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ రాజీవ్ బెక్కాలజ్జీ గురించి ఒక స్కెము శాంక్స్ అయింది. ఒకటిన్నర కోటి రూపాయలు కావాలని, అది యివ్వమని అడుగుతున్నారు. చాలా సంతోషం. ఎందుకంటే ఇటీవల నేను పత్రికలో చూసాను. రాజీవ్ బెక్కాలజ్జీ పౌడేషన్ గురించి డబ్బులు చాలా వచ్చాయి. వారు అక్కడ కూడా ప్యూత్మం చేస్తే మంచిది. ఇక్కడ వేలైతే ఇస్తాము. ఇవ్వము అని చెప్పము. దీనిని ఎగ్జామిన్ చేస్తాము; వారు అక్కడ కూడా ప్యూత్మం చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్ రెడ్డి:- ఎస్.ఆర్.బి.సి.కి డబ్బులు కేటాయించే విషయం ఆలోచించండి. అది లేకపోతే రాయలసీమకు సాగునీరు లభ్యంకాని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మాట్లాడుదాము. వేదాము డ్రాబ్లో కాదుగదా? అది వేరే గదా. బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించాము. మరల అడిషనల్ గా వచ్చినప్పుడు మనం వేదాము; పనులు చేసి పెండింగ్లో వున్న బిల్స్ అన్నీ క్లియర్ చేశాము. ఇరిగేషన్కు సంబంధించి బిల్స్ పెండింగ్లో వుంటే చెప్పండి. క్లియర్ చేయిస్తాము. చంద్రమోహన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ కలెక్టర్ మాత్రం అంతా డ్రాబ్ లేదని రిపోర్టు వ్యాసారని చెప్పారు. ఆ విధంగా అన్యాయం జరుగుతున్నదని బాధపడుతున్నారు. నేను తప్పకుండా మరల కావాలంటే రిపోర్టు తెప్పిస్తాను. డ్రింకింగ్ వాటర్ గురించి డబ్బులు సవరణ్ణిగా ఇస్తాము. ఇంతకుమునుపే ఇచ్చాము. మరల ఇస్తామని తెలియజేస్తూ, నేను చాలా క్లారిఫికేషన్స్ ఇచ్చాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య:- కర్రేనగర్ జిల్లాలో బావులు, బోరు ఎండిపోయిన దానికి కరెంట్ బిల్లు మాఫీ చేయించండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇంకా డిమాండ్స్ వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుకోవచ్చు. దయచేసి గౌరవసభ్యులు కూడా ఆలోచించాలి. డబ్బులు ఎక్కడనో చెల్లకు కాయలేదు; పూజల దగ్గర నుంచే మనం వసూలు చేస్తున్నాము. మరల పూజలకోసమే మనం ఖర్చు పెడుతున్నాము. ఆ విషయం అందరూ మరిచిపోకూడదు. అన్నీ మాఫీలు అంటే మనం చేయగలిగేది ఏమీ వుండదు; దయచేసి కో ఆపరేట్ చేయండి. ఈ రోజు ఎ.పి.ఎస్.ఇ.బి.ఏ పరిస్థితులలో వున్నది వారికి తెలుసు. హార్వీపవర్ కు రు.50 లు వసూలు చేస్తున్నాము. రు. 50 లు కూడా కలెక్ట్ చేయవద్దు అనడం చాలా దారుణం. అన్యాయం. కాబట్టి

దయచేసి కో ఆపరేట్ చేయండి. అనంతపురం, కడప, మెదక్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల నుంచి డ్రాబ్ రిపోర్టు తెప్పిస్తాము. కొన్ని మండలాలను డిక్లెర్ చేయడం జరిగింది. చిత్తూరులో 32 మండలాలను డిక్లెర్ చేయడమే గాకుండా, వేలైనంత త్వరలో అన్ని జిల్లాల కలెక్టర్ల దగ్గర నుంచి రిపోర్టు తెప్పించి, ఏ ఏ మండలాల్లో కరువు వున్నదో ఆ మండలాలను కూడా డిక్లెర్ చేయడం జరుగుతుందని తెలియజేసుకుంటూ ఇప్పటికే చాలా అడిగారు కాబట్టి ఇంతటితో ఈ సబ్జెక్టును కోర్ట్ చేయాలని సభ్యులందరినీ కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. జైహింద్.

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నోషల్ వెల్ఫేర్ డిమాండ్. రెడ్యానాయక్ గారు మాట్లాడండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఇక ఇప్పుడు ఏమీ మాట్లాడుతారండి. ఇప్పటికే సమయం ఎక్కువ అయింది. ఈ పద్ధతి మంచిది కాదు. మేము ఈ డిమాండ్స్ మీద ఇప్పుడు చర్చలో పాల్గొనము.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- మేము కూడా పాల్గొనము. వెళ్లిపోతాము.

శ్రీ బద్దం బాబ్ రెడ్డి:- ఇప్పుడు బైమ్ ఎంతయిందో చూడండి.

5.10

(అంతరాయం)

సా.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజుకి ఇక వాయిదా వేయండి. రేపు డిమాండ్స్ పై డిస్కస్ చేసుకొందాము; మీరు కంటిన్యూ చేస్తామంటే మేము వెళ్లిపోతాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజుకి వాయిదా వేయండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గౌరవసభ్యులకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఫోర్గర్ లీడర్స్ అంతా బి.ఎ.సి.లో యాక్సెప్ట్ చేశాము. ఈ రోజు అంతా చర్చించుకోవాలని.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- నో, నో.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మేము డిస్కస్ చేద్దాము అంటే వద్దు అంటున్నారు. ఇది అన్యాయం. సమయం సరిపోదని 5వ తేదీవరకు బైమ్ పెంచుకొన్నాము. కనీసం ఉన్న సమయంలోనైనా డిస్కస్ చేసుకొందాము. ఏ సబ్జెక్ట్ గిలెటిన్ కాకూడదని అనుకుంటున్నాను. మీరు కాదు అంటే గిలెటిన్ చేస్తాము.

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow.

(The House adjourned at 5.15 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Friday, the 21st of April, 1995.)

7. సభా కార్యక్రమము.

.. 42

8. 1995-96 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు (ఆదాయ
వ్యయ పట్టిక) గ్రాంట్లకొరకు అభ్యర్థన.

.. 42

అభ్యర్థన నెం. XXI పట్టణాభివృద్ధి

అభ్యర్థన నెం. XLIX స్థానిక సంస్థలకు
పంచాయతీరాజ్య సంస్థలకు
నష్టపరిహారములు మరియు
కేటాయింపులు.

(ప్రతిపాదించబడినవి).

అభ్యర్థన నెం. XXXVI గ్రామీణాభివృద్ధి

(ప్రతిపాదించబడినవి)

9. లఘుచర్చ:

రాష్ట్రంలోని కరువు పరిస్థితి మరియు త్రాగునీటి
కొరతపై.

.. 57

